

VĚSTNÍK

Nejvyššího kontrolního úřadu
1/2009

OBSAH

Část A: PLÁN KONTROLNÍ ČINNOSTI

1.	Změny plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 2008 (V) (08/35, 08/38)	str. 3
2.	Změny plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 2009 (I) (09/02, 09/04)	str. 5

Část B: KONTROLNÍ ZÁVĚRY Z KONTROLNÍCH AKCÍ

07/27	Prostředky státního rozpočtu poskytnuté v souvislosti s pořádáním Mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice	str. 7
08/04	Pohledávky na pojistném na sociální zabezpečení – jejich vznik, vymáhání a odpis	str. 23
08/06	Finanční prostředky operačního programu <i>Rozvoj lidských zdrojů</i> určené na aktivní politiku zaměstnanosti	str. 31
08/17	Prostředky státního rozpočtu vynakládané na ekologickou likvidaci nepotřebné munice a s tím související činnosti u Ministerstva obrany	str. 45
08/18	Hospodaření Ministerstva zemědělství se státním majetkem	str. 51
08/19	Finanční prostředky určené na rozvoj a modernizaci vodních cest a přístavů	str. 59
08/21	Hospodaření státních podniků, u nichž funkci zakladatele vykonává Ministerstvo zdravotnictví	str. 67

Část C: INFORMACE A DOKUMENTY

str. 75

Výroční zpráva za rok 2008

Část A

Plán kontrolní činnosti

1. Změny plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 2008 (V)

Číslo kontrolní akce: 08/35

Předmět kontroly:

Návratné finanční výpomoci poskytnuté Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem zemědělství

Změna v položce:

Kontrolovaná osoba:

– doplňuje se:

Ministerstvo financí,
Finanční úřad Brno I,
Finanční úřad Brno-venkov,
Finanční úřad v Českých Budějovicích,
Finanční úřad v Hradci Králové,
Finanční úřad v Kolíně,
Finanční úřad v Kutné Hoře,
Finanční úřad v Náchodě,
Finanční úřad v Písku,
Finanční úřad v Plzni,
Finanční úřad pro Prahu 5,
Finanční úřad pro Prahu 9,
Finanční úřad v Rychnově nad Kněžnou,
Finanční úřad v Třebíči,
Finanční úřad v Ústí nad Orlicí,
Finanční úřad ve Zlíně.

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 4/1/2009 na svém I. zasedání dne 12. 1. 2009.

Číslo kontrolní akce: 08/38

Předmět kontroly:

Peněžní prostředky určené na programy podpor výroby energie z obnovitelných zdrojů energie a úspor energie

Změna v položce:

Kontrolovaná osoba:

– upřesňuje se:

Pardubický kraj;
město Litvínov;
obec Hrušovany, okres Chomutov;

obec Kněžmost;
obec Zdíkov;
ASOMPO, a.s., Životice u Nového Jičína 194;
KRKONOŠSKÉ PAPIRNY a.s., Hostinné, Nádražní 266;
Step TRUTNOV a.s., Trutnov, Horská 695;
SVEP, a.s., Ústí nad Labem, Bělehradská 6;
VADS, a.s., Bohumín, Nový Bohumín 1183;
BYSTRÁ, s.r.o., Bystrá nad Jizerou 41;
in-Power s.r.o., Planá 67, okres České Budějovice;
KOROWATT s.r.o., Bušanovice 13;
MVE Šestidomí, spol. s r.o., Trutnov, Hüttlova 871;
NATUR ENERGO s.r.o., Olomouc, Lošov, Pod Lesem 143/21;
TEODICEA s.r.o., Praha 2, Lužická 1538/10;
Domov pro seniory Stachy-Kůsov, Kůsov 1, Stachy;
Nemocnice v Ústí nad Orlicí, Čs. armády 1076, Ústí nad Orlicí;
Sdružení obcí pro nakládání s odpady, Čížkovice 104;
Společenství vlastníků Soukenická 725-728, Liberec 6, Soukenická 728.

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 4/III/2009 na svém III. zasedání dne 9. 2. 2009.

2. Změny plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 2009 (I)

Číslo kontrolní akce: 09/02

Předmět kontroly:

Peněžní prostředky určené na financování programů v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí

Změna v položce:

Kontrolovaná osoba:

– upřesňuje se:

Česká správa sociálního zabezpečení;

Úřad práce ve Frýdku-Místku;

Úřad práce v Jihlavě;

Úřad práce v Karviné;

město Kroměříž;

město Litoměřice;

město Pelhřimov;

město Trutnov;

statutární město Brno;

statutární město Přerov;

Domov Dědina, Opočno, Nádražní 709;

Domov důchodců Bystřany, příspěvková organizace, Bystřany, Pražská 236;

Ústav sociální péče pro zrakově postižené v Brně - Chrlících, Brno, Chrlické nám. 2.

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 5/III/2009 na svém III. zasedání dne 9. 2. 2009.

Číslo kontrolní akce: 09/04

Předmět kontroly:

Majetek státu a peněžní prostředky určené na činnost veterinárních správ a ústavů

Změna v položce:

Kontrolovaná osoba:

– upřesňuje se:

– vybrané krajské veterinární správy:

Krajská veterinární správa pro Jihočeský kraj;

Krajská veterinární správa pro Jihomoravský kraj;

Krajská veterinární správa pro Karlovarský kraj;

Krajská veterinární správa pro Liberecký kraj;

Krajská veterinární správa pro Moravskoslezský kraj;

Krajská veterinární správa pro Pardubický kraj;

Krajská veterinární správa pro Plzeňský kraj;

Krajská veterinární správa pro Středočeský kraj;

Krajská veterinární správa pro kraj Vysočina;

– vybrané státní veterinární ústavy:

STÁTNÍ VETERINÁRNÍ ÚSTAV ČESKÉ BUDĚJOVICE;

STÁTNÍ VETERINÁRNÍ ÚSTAV HRADEC KRÁLOVÉ;

STÁTNÍ VETERINÁRNÍ ÚSTAV JIHLAVA;
STÁTNÍ VETERINÁRNÍ ÚSTAV OLOMOUC;
STÁTNÍ VETERINÁRNÍ ÚSTAV PRAHA.

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 3/IV/2009 na svém IV. zasedání dne 23. 2. 2009.

Část B

Kontrolní závěry z kontrolních akcí

07/27

**Prostředky státního rozpočtu poskytnuté
v souvislosti s pořádáním Mistrovství světa
v klasickém lyžování v roce 2009
v České republice**

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2007 pod číslem 07/27. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala členka NKÚ Mgr. Marie Hošková.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s prostředky státního rozpočtu poskytnutými na rozvoj a obnovu materiálně-technické základny v souvislosti s pořádáním Mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2006–2007 a rok 2008 do doby ukončení kontroly, v případě věcných souvislostí byly kontrolovány i roky předcházející. Kontrola byla prováděna v době od října 2007 do listopadu 2008.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále také „MŠMT“);

statutární město Liberec (dále také „SML“);

Technická univerzita v Liberci (dále také „TUL“).

Námítky, které proti kontrolnímu protokolu podala TUL, byly vypořádány vedoucím skupiny kontrolujících rozhodnutím o námítkách. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách TUL nepodala.

Senát NKÚ (ve složení: Mgr. Marie Hošková – předsedkyně, Ing. Jiří Adámek, Ing. Ludmila Brynychová, JUDr. Eliška Kadaňová, JUDr. Ing. Jiří Kalivoda – členové) na svém zasedání konaném dne 28. ledna 2009

schválil usnesením č. 07/27/05

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Pořadatelství Mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice (dále jen „MS 2009“) bylo Svazu lyžařů České republiky a statutárnímu městu Liberec přiděleno kongresem Mezinárodní lyžařské federace dne 3. června 2004. MS 2009 se uskuteční v Liberci v termínu od 18. února 2009 do 1. března 2009. Běžecské disciplíny budou probíhat v nově vybudovaném rekreačním a sportovním areálu Vesec a skokanské soutěže se budou konat ve zmodernizovaném sportovním areálu Ještěd.

Přípravu sportovišť a výstavbu chráněných bytových domů pro pořádání MS 2009 zajišťuje statutární město Liberec. Rekonstrukci vysokoškolských kolejí v Harcově, určených pro ubytování sportovců a jejich realizačních týmů, zajišťuje Technická univerzita v Liberci. Koordinaci příprav a organizaci MS 2009 zajišťuje Organizační výbor MS 2009.

Kontrolováno bylo hospodaření s prostředky státního rozpočtu poskytnutými Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy statutárnímu městu Liberec a Technické univerzitě v Liberci.

Peněžní prostředky poskytnuté statutárnímu městu Liberec na výstavbu chráněných bytových domů a Organizačnímu výboru MS 2009 na koordinaci příprav a na organizaci MS 2009 nebyly předmětem této kontroly NKÚ.

Pozn.: Právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

SML není plátcem DPH a částky uvedené v souvislosti se SML jsou vyčísleny vč. DPH. TUL je plátcem DPH a částky uvedené v souvislosti s TUL jsou vyčísleny bez DPH.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Účast státního rozpočtu

MŠMT bylo předkladatelem všech návrhů na zajištění příprav a uspořádání MS 2009, které byly předloženy vládě České republiky (dále jen „vláda“). MŠMT předkládalo materiály, které obsahovaly nepřesné informace v odůvodněných požadavcích na vyšší peněžních prostředků státního rozpočtu (dále jen „prostředky SR“).

V únoru 2004 MŠMT předložilo vládě materiál *Vyjádření státní podpory kandidatury na pořádání mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice*. Součástí materiálu byla předkládací zpráva, ve které bylo uvedeno, že v případě úspěšné kandidatury nebude Svaz lyžařů České republiky požadovat prostředky SR. Usnesením vlády ze dne 10. března 2004 č. 219 – *k vyjádření státní podpory kandidatury na pořádání mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice* vláda uložila MŠMT předat Svazu lyžařů České republiky vyjádření státní podpory kandidatury a předložit finanční zajištění MS 2009 s termínem 31. října 2004. MŠMT předložilo až dne 1. prosince 2004 návrh, ve kterém již předpokládalo účast prostředků SR, ale jejich výši nevyčíslilo. Vláda uložila MŠMT tento návrh přepracovat a předložit do 31. března 2005.

V březnu 2005 MŠMT předložilo návrh, ve kterém byly na zabezpečení příprav MS 2009 požadovány prostředky SR ve výši 955 066 tis. Kč s odůvodněním, že finanční nároky na pořádání MS 2009 přesahují možnosti místních zdrojů. Celkové náklady na přípravu MS 2009 byly vyčísleny ve výši 1 734 058 tis. Kč a zahrnovaly i náklady na rekonstrukci kolejí TUL a výstavbu chráněných bytových domů. Návrh vláda neschválila.

V dubnu 2005 MŠMT v návrhu snížilo požadované prostředky SR o částku 386 066 tis. Kč tím, že z návrhu vypustilo financování ubytování a odsunulo některé požadavky na přípravu sportovišť. Celkové náklady na přípravu MS 2009 byly vyčísleny ve výši 1 146 327 tis. Kč. Usnesením vlády ze dne 15. června 2005 č. 777 – *ke Zprávě o přípravě Mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice* vláda schválila požadované prostředky SR ve výši 569 000 tis. Kč, které byly následně uvolněny.

V návrhu z července 2007 MŠMT předložilo dodatečné požadavky na prostředky SR. Návrh obsahoval nové investiční akce v areálech Ještěd a Vesec a opět zahrnoval finanční požadavky na výstavbu chráněných bytových domů a na rekonstrukci kolejí TUL. MŠMT v předkládací zprávě k vládnímu usnesení uvedlo, že předložení reálného návrhu finančního krytí bylo odsunuto na jednání nové vlády. Odsunutí přípravy a realizace dodatečně schválených akcí na výstavbu sportovišť mělo za následek provádění staveb v nepříznivých klimatických podmínkách, a tím i zvýšení jejich nákladů. Usnesením vlády ze dne 25. července 2007 č. 870 – *o posílení účasti státu při přípravě a uspořádání Mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice* vláda schválila požadované prostředky SR ve výši 700 000 tis. Kč, které byly následně uvolněny.

V říjnu 2008 MŠMT předložilo dodatečné požadavky na poskytnutí prostředků SR na zajištění vícepřací v areálech Ještěd a Vesec. Usnesením vlády ze dne 20. října 2008 č. 1323 – *k návrhu na posílení účasti státu při přípravě a uspořádání Mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice* vláda schválila další prostředky SR ve výši 70 000 tis. Kč, které byly následně uvolněny.

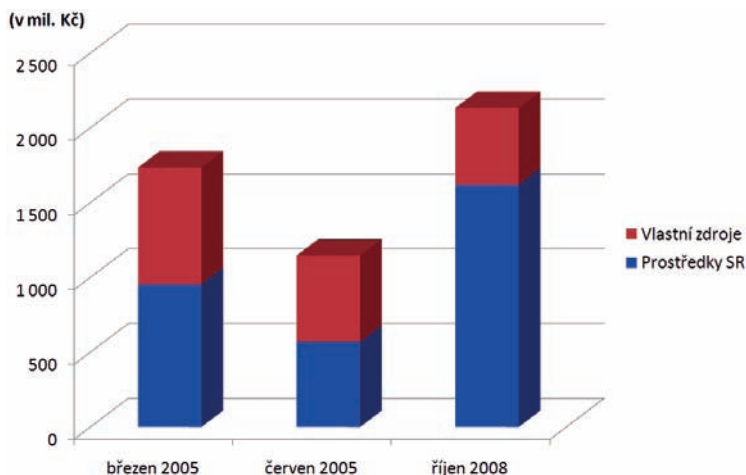
Vláda podpořila kandidaturu na pořádání MS 2009 na základě materiálu *Vyjádření státní podpory kandidatury na pořádání mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice*, ve kterém MŠMT ujistilo vládu, že na přípravu a pořádání MS 2009 nebudou požadovány prostředky SR, přesto v následujících letech opakovaně žádalo o jejich poskytnutí.

Výše uvedenými usneseními vlády byla na přípravu a pořádání MS 2009 vyčleněna ze SR částka 1 339 000 tis. Kč. K 31. říjnu 2008 byly z této částky na přípravu sportovišť poskytnuty prostředky SR ve výši 919 364 tis. Kč, na rekonstrukci kolejí TUL prostředky SR ve výši 72 528 tis. Kč a na výstavbu chráněných domů prostředky SR ve výši 200 000 tis. Kč. Zbývající část prostředků SR byla poskytnuta Organizačnímu výboru MS 2009 nebo v průběhu realizace převedena do rezervního fondu MŠMT.

Mimo prostředků poskytnutých usneseními vlády byly na rekonstrukci kolejí TUL uvolněny další prostředky SR ve výši 280 758 tis. Kč z již realizovaného programu.

Tabulka č. 1 a graf – Předpokládané náklady a požadované prostředky SR na zajištění sportovní infrastruktury a ubytování při přípravě a pořádání MS 2009 (v tis. Kč)

	Stav k březnu 2005	Stav k červnu 2005	Stav k říjnu 2008
Prostředky SR	955 066	569 000	1 619 758
Vlastní zdroje	778 992	577 327	513 005
Celkem	1 734 058	1 146 327	2 132 763

Zdroj: březen 2005 – materiál k vládnímu usnesení, ve kterém byly poprvé vyčísleny náklady a prostředky SR, zahrnuje náklady na ubytování sportovců; červen 2005 – materiál k vládnímu usnesení, na základě kterého byly poprvé uvolněny prostředky SR, nezahrnuje náklady na ubytování sportovců; říjen 2008 – údaje z informačního systému programového financování předložené MŠMT v době ukončení kontroly, zahrnují i náklady na výstavbu chráněných domů vyčíslené v materiálu k vládnímu usnesení.

Graf znázorňuje i skutečnost, že se změnami výše poskytnutých prostředků SR byl snižován objem vlastních zdrojů investorů.

2. Skutečnosti zjištěné u MŠMT

MŠMT je správcem programů evidovaných v informačním systému programového financování (dále jen „ISPROFIN“), z jejichž podprogramů jsou financovány akce související s pořádáním MS 2009.

2.1 Podprogram 233 514

Podprogram 233 514 – *Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny pro pořádání mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice* je součástí programu 233 510 – *Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportu a tělovýchovy*. Obsahem podprogramu je podpora budování a modernizace sportovních zařízení potřebných pro pořádání MS 2009 včetně související infrastruktury. Jediným příjemcem dotace z podprogramu je SML.

Na realizaci akcí byla v rámci podprogramu 233 514 poskytnuta SML dotace ve výši 919 364 tis. Kč a celkové náklady byly vyčísleny na částku 1 212 783 tis. Kč.

Tabulka č. 2 – Vývoj předpokládaných nákladů a požadovaných prostředků SR na realizaci podprogramu 233 514 (v tis. Kč)

Rok	Údaje k 18. 10. 2006			Údaje k 31. 10. 2008		
	Prostředky SR	Vlastní zdroje	Celkem	Prostředky SR	Vlastní zdroje	Celkem
2005	0	50 000	50 000	61 364	99 541	160 905
2006	216 000	169 550	385 550			
2007	353 000	182 532	535 532	486 995	130 223	617 218
2008	0	4 130	4 130	371 005	63 635	434 640
2009	–	–	–	0	20	20
Celkem	569 000	406 212	975 212	919 364	293 419	1 212 783

Zdroj: údaje k 18. 10. 2006 – z prvního přehledu stavebních objektů MS 2009; údaje k 31. 10. 2008 – údaje z ISPROFIN, které v době ukončení kontroly předložilo MŠMT. Položka vlastní zdroje zahrnuje i peněžní prostředky poskytnuté Libereckým krajem.

MŠMT zahájilo financování podprogramu, přestože nebyl zřejmý celkový rozsah investic, které mají být v rámci podprogramu pořízeny. Akce nebyly dostatečně připraveny a v průběhu realizace podprogramu docházelo ke slučování a zařazování dalších akcí.

Dokumentace programu 233 510 stanovila, že do podprogramu 233 514 budou zařazeny pouze akce uvedené v přehledu stavebních objektů MS 2009 (dále jen „přehled objektů“). K dokumentaci podprogramu MŠMT doložilo přehled objektů, ve kterém je výstavba sportovního areálu Vesec a modernizace sportovního areálu Ještěd rozdělena na 34 investičních akcí.

V průběhu realizace podprogramu postupně upravovalo přehled objektů tak, že k datu 31. října 2008 obsahoval celkem 44 investičních akcí (viz příloha č. 1 tohoto kontrolního závěru). MŠMT však v návaznosti na změny neaktualizovalo dokumentaci podprogramu, aktualizaci provedlo až v květnu 2008 v souvislosti s navýšením prostředků SR usnesením vlády č. 870 ze dne 25. července 2007. Zároveň zpětně upravilo závazný objem prostředků SR podprogramu pro rok 2006 na částku odpovídající skutečné prostavenosti, neboť SML z důvodu nedostatečné připravenosti akcí nevyčerpalo z přidělených prostředků SR částku 152 636 tis. Kč.

Rozdělením vybudování a modernizace sportovních areálů pro MS 2009 na řadu menších investičních akcí MŠMT umožnilo SML zadat realizaci spolu souvisejících akcí na základě samostatných zadávacích řízení, a obcházet tak zákon o veřejných zakázkách.

MŠMT přidělovalo dotace v rozporu s podmínkami stanovenými v platné dokumentaci podprogramu a při jejich přidělování překračovalo stanovený podíl prostředků SR na realizaci podprogramu.

- V době schválení podprogramu MŠMT stanovilo maximální výši podílu státního rozpočtu na realizaci podprogramu jako celku na 57 % s tím, že není vyžadována finanční spoluúčast SML na každé investiční akci. V přehledu objektů ze dne 22. dubna 2008 však prostředky SR tvořily již více než 76 % celkových plánovaných nákladů podprogramu a v květnu 2008 v rámci aktualizace dokumentace programu schválené Ministerstvem financí zvýšilo MŠMT podíl státního rozpočtu na financování podprogramu až na 83,5 %.
- MŠMT jednoznačně neurčilo, které z peněžních prostředků vynaložených SML na přípravu MS 2009 budou zahrnuty do vlastního podílu na realizaci podprogramu. Akce plně financované z vlastních zdrojů byly do podprogramu mnohdy zařazovány až dodatečně v průběhu realizace, nebo dokonce po jejím ukončení.

MŠMT umožnilo, aby SML z vlastního rozpočtu hradilo až na výjimky pouze náklady na přípravu a zabezpečení akcí. SML se tak na úhradě stavebních prací téměř nepodílelo, a to i přesto, že řada vybudovaných investic bude sloužit nejen v době konání MS 2009, ale je předpokládáno jejich komerční využití i v dalších letech.

MŠMT přijalo některé žádosti o poskytnutí dotace, přestože neobsahovaly všechny předepsané náležitosti nebo obsahovaly nesprávné údaje. Například:

- v žádosti k akci J 2 SML uvedlo mj. výstavbu několika opěrných – gabionových zdí, přestože na jejich realizaci žádalo dotaci také v rámci jiných akcí;
- stanovilo jako podmínku pro přijetí žádosti o poskytnutí dotace do majetku jiného subjektu předložení platné nájemní smlouvy na dobu 15 let. MŠMT přijalo i žádosti, ve kterých SML uvedlo, že akce bude realizována na pozemcích ve vlastnictví jiných subjektů, aniž k nim doložilo platné nájemní smlouvy.

MŠMT v deseti zjištěných případech uvolnilo k čerpání prostředky SR v celkové výši 184 122 tis. Kč ještě před vydáním příslušného rozhodnutí o poskytnutí dotace, tedy před tím, než o dotaci závazně rozhodlo a než zavázalo SML k dodržování podmínek a parametrů stanovených k realizaci akce.

MŠMT v průběhu realizace jednotlivých akcí podprogramu měnilo na základě žádostí SML závazné technické parametry akcí, a to i v případech, kdy změny nebyly dostatečně zdůvodněny. MŠMT neupravilo celkové náklady akce a výši poskytnuté dotace, přestože v některých případech byl snížen rozsah realizovaného díla. Například parametr „plocha běžeckých tratí pro volný způsob“ byl z 30 300 m² snížen na 25 000 m².

2.2 Podprogram 233 341

Podprogram 233 341 – *Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny Technické univerzity v Liberci* je součástí programu 233 340 – *Rozvoj a obnova materiálně technické základny veřejných vysokých škol*. MŠMT dodatečně do již realizovaného podprogramu zařadilo akce TUL SKI 2009 – *Úprava ubytovacích kapacit na kolejích TUL v Liberci–Harcově* (dále jen „TUL–SKI“) a TUL MS 2009 – *Rekonstrukce a opravy v areálu TUL v Liberci, II. etapa* (dále jen „TUL – II. etapa“).

Na realizaci těchto akcí byla v rámci podprogramu 233 341 poskytnuta dotace ve výši 353 286 tis. Kč a celkové náklady byly vyčísleny na částku 359 872 tis. Kč.

Tabulka č. 3 – Vývoj předpokládaných nákladů a požadovaných prostředků SR na realizaci akcí podprogramu 233 34I souvisejících s MS 2009 (v tis. Kč)

Rok	TUL–SKI		TUL – II. etapa		Celkem	
	Prostředky SR	Vlastní zdroje	Prostředky SR	Vlastní zdroje	Prostředky SR	Vlastní zdroje
2006	50 000	2 400	–	–	50 000	2 400
2007	123 559	610	10 000	2 286	133 559	2 896
2008	107 199	548	62 528	742	169 727	1 290
Celkem	280 758	3 558	72 528	3 028	353 286	6 586
		284 316		75 556		359 872

Zdroj: kontrolní opisy akcí TUL–SKI a TUL – II. etapa z ISPROFIN k 31. 10. 2008 předložené MŠMT.

MŠMT přidělilo na rekonstrukci kolejí TUL prostředky SR na úkor ostatních akcí podprogramu a nezajistilo naplnění cílů podprogramu a splnění stanovených technicko-ekonomických parametrů v plném rozsahu.

Podle platné dokumentace měly náklady rekonstrukce kolejí TUL tvořit pouze 12,6 % celkových nákladů podprogramu, v souvislosti s pořádáním MS 2009 však dosáhly 61 %.

MŠMT neprovedlo v souvislosti s navýšením přidělených prostředků SR a dodatečným zařazením akcí úpravu dokumentace podprogramu. MŠMT dotace přidělovalo v rozporu s podmínkami stanovenými v dokumentaci nebo v době, kdy měl být podprogram podle platné dokumentace již ukončen.

- Vláda usnesením ze dne 20. července 2005 č. 968, resp. ze dne 3. září 2008 č. 1104, uložila MŠMT zajistit úpravu dokumentace programu v termínu 31. prosince 2005, resp. 31. prosince 2008. MŠMT do doby ukončení kontroly aktualizaci podprogramu neprovedlo.
- V dokumentaci podprogramu stanovilo MŠMT minimální výši podílu vlastních zdrojů na realizaci celého podprogramu na 19 %, přesto v průběhu realizace podprogramu poskytovalo prostředky SR v takové výši, že hodnota tohoto podílu klesla na 10,5 %.

MŠMT na akce související s MS 2009 stanovilo celkový podíl vlastních zdrojů TUL ve výši 1,8 %, a nezajímalo ji tak na ceně stavebních prací. TUL hradila z vlastních zdrojů pouze náklady na přípravu a zabezpečení akcí.

MŠMT vydalo rozhodnutí o poskytnutí dotace na akci TUL – II. etapa, ve kterém byla minimální výše vlastních zdrojů TUL stanovena v rozporu s údaji v materiálech, na jejichž základě vláda svým usnesením přidělila prostředky SR.

- Usnesením vlády ze dne 25. července 2007 č. 870 byla na akci TUL – II. etapa vyčleněna dotace ve výši 75 000 tis. Kč s tím, že TUL z vlastních zdrojů vynaloží na realizaci akce 25 000 tis. Kč. MŠMT přidělilo dotaci v plné výši, přestože minimální vlastní zdroje akce snížilo na částku 2 998 tis. Kč.

MŠMT „stornovalo“ rozhodnutí o registraci akce TUL–SKI s údaji ze schváleného investičního záměru (dále jen „IZ“) a následně vydalo opravené rozhodnutí o registraci, ve kterém na základě požadavku TUL navýšilo dotaci o částku 11 859 tis. Kč, aniž si vyžádalo aktualizaci IZ, ve kterém by bylo navýšení zdůvodněno.

MŠMT navyšovalo dotaci na akci TUL–SKI, přestože ve zdůvodněných požadavcích na navýšení dotace byly uváděny nesprávné údaje, které mnohdy zakrývaly chyby v přípravě akce a v zadávacím řízení.

- MŠMT navýšilo dotaci o částku 910 tis. Kč na základě zdůvodnění, že byl rozšířen rozsah díla, přestože ke změně rozsahu nedošlo. Dotace byla navýšena o stejnou částku, o kterou cena díla stanovená ve smlouvě o dílo uzavřené s dodavatelem překročila původně přidělenou dotaci.
- MŠMT navýšilo dotaci o částku 43 869 tis. Kč zejména na pořízení nábytku, přestože pořízení veškerého nábytku bylo předmětem již původního IZ.

MŠMT neučinilo dostatečná opatření, kterými by přimělo TUL dodržovat podmínky stanovené pro poskytnutí a čerpání dotace, a tím nezabránilo jejich opakovanému porušování. Například:

- odsouhlasilo u akce TUL–SKI smlouvu o dílo i její dodatek, přestože byly v rozporu s podmínkami uzavřeny před odsouhlasením rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce Ministerstvem financí a smlouva o dílo dokonce i před jejich vydáním;
- schválilo i průběh a výsledky zadávacích řízení vyhlášených na dodatečné práce, přestože TUL o konání zadávacích řízení MŠMT opakovaně neinformovala a v době jejich zadání byly dodatečné práce již převážně provedeny. MŠMT odsouhlasilo výběr dodavatele a smlouvu o dílo na dodatečné práce u akce TUL–SKI, přestože výběr dodavatele byl proveden způsobem, který MŠMT neodsouhlasilo, a návrh smlouvy před podpisem neposoudilo.

MŠMT stanovilo v rozhodnutích některé technické parametry tak, že jsou splněny vždy, tj. i v případě, že nebude dodržen rozsah rekonstrukce stanovený v IZ nebo rekonstrukce nebude provedena vůbec. MŠMT neupravovalo parametry, přestože v průběhu rekonstrukce byly navýšeny celkové náklady akce i přidělené prostředky SR. Například:

- pro rekonstrukce pokojů byla jako parametr stanovena „plocha rekonstruovaných pokojů“, která byla daná a rekonstrukcí se neměnila. Na splnění tohoto parametru nemá vliv ani množství dodaného nábytku, přestože měl být pořízen v ceně cca 41 000 tis. Kč;
- pro stavební objekt *Úprava příjezdové komunikace Na Bohdalcí*, jehož náklady byly stanoveny ve výši cca 20 000 tis. Kč, byl stanoven parametr „1 komplet“. V průběhu realizace byl tento stavební objekt vypuštěn a nahrazen rekonstrukcí jiné komunikace, pro kterou však MŠMT již nestanovilo žádný parametr.

MŠMT provedlo registraci akce TUL – II. etapa, přestože se akce překrývala s akcí TUL–SKI, a tato skutečnost byla zřejmá již z porovnání IZ. Porovnáním akcí byly vyčísleny ceny překrývajících se prací v celkové výši cca 5 500 tis. Kč.

3. Skutečnosti zjištěné při kontrole u SML

SML zajišťovalo v rámci přípravy MS 2009 vybudování sportovních areálů Vesec a Ještěd. Lokalitu ve Vesci pro umístění běžeckých tratí MS 2009 vybralo SML přesto, že vzhledem k nízké nadmořské výšce areálu existuje riziko nedostatku přírodního sněhu při konání MS 2009. Podkladem pro rozhodnutí o umístění běžecké části MS 2009 ve Vesci bylo podle vyjádření SML stanovisko Mezinárodní lyžařské federace, které však SML nedoložilo.

Kontrola bylo podrobeno celkem 27 ze 44 realizovaných investičních akcí podprogramu 233 514. V rozhodnutích o poskytnutí dotace byly uvedeny celkové náklady na jejich realizaci ve výši 861 140 tis. Kč, z toho dotace činila 714 798 tis. Kč. V době ukončení kontroly byla z poskytnutých prostředků SR čerpána částka 669 799 tis. Kč.

Rozdělení výstavby sportovních areálů Ještěd a Vesec na jednotlivé stavební akce provedla na základě smlouvy se SML externí firma. Akce byly realizovány různými dodavateli ve stejném časovém období a SML následně z vlastních zdrojů vynaložilo částku 14 958 tis. Kč na koordinaci stavebních prací.

3.1 Zadávání veřejných zakázek

Na realizaci jednotlivých investičních akcí vypisovalo SML zadávací řízení a s vybranými dodavateli uzavíralo smlouvy o dílo.

SML účelově rozdělilo budování sportovních areálů na více veřejných zakázek a při jejich zadávání obcházel zákon o veřejných zakázkách.

- SML rozdělilo na více veřejných zakázek výběr dodavatelů na zajištění prací při přípravě a zabezpečení akcí, které následně v rozporu s ustanovením § 18 odst. 3 zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, zadávalo mimo režim zákona o veřejných zakázkách.
- SML nepostupovalo v souladu s ustanovením § 13 odst. 4 a s ustanovením § 25 písm. b) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, neboť pro výběr dodavatele na realizaci některých akcí zařazených do podprogramu 233 514 vypsal samostatné výběrové řízení, přestože se jednalo o plnění stejného nebo obdobného charakteru. Mezi zakázkami prokazatelně existovala věcná a časová souvislost a akce byly realizovány na základě společných stavebních povolení (například budování běžeckých tratí).

Kontrola bylo podrobena celkem 35 zadávacích řízení, z toho ve 24 řízeních byly shledány nedostatky. Dokumenty dokládající průběh zadávacích řízení obsahují značné množství chyb a nepřesností, a nedokládají tak skutečný průběh zadávacích řízení. Některé činnosti v rámci zadávacích řízení neprovádělo SML v souladu se zákonem o veřejných zakázkách. Například:

- protokoly o otevírání obálek neobsahovaly předepsané náležitosti nebo uváděly nesprávné údaje o podaných nabídkách a protokol o jednání hodnotící komise obsahoval nesprávné nabídkové ceny nebo obsahoval údaje o nabídkách z jiného zadávacího řízení. Protokol o otevírání obálek nebo protokol o jednání hodnotící komise nejsou podepsány všemi členy příslušné komise, kteří se zúčastnili jednání, nebo jsou naopak podepsány členem komise, který nebyl jednání přítomen;
- nevyloučilo uchazeče o veřejnou zakázku z účasti v zadávacím řízení, přestože nesplnili požadavky zadavatele uvedené v zadávacích podmínkách nebo nedoložili kvalifikaci v požadovaném rozsahu. Ve dvou případech se jednalo o vítěznou nabídku;
- uzavíralo s vybranými dodavateli smlouvy o dílo, které nebyly v souladu s návrhem smlouvy obsaženým v nabídce příslušného uchazeče;
- nedoložilo písemné prohlášení o nepodjatosti všech členů hodnotící komise, kteří se zúčastnili hodnocení nabídek;
- uzavřelo s vybraným dodavatelem smlouvu o dílo před uplynutím lhůty pro podání námitek proti rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky;
- uvolnilo uchazečům poskytnutou jistotu po uplynutí lhůty stanovené zákonem o veřejných zakázkách.

3.2 Realizace a financování akcí

SML neumístilo ke stavebním akcím vybudovaným za účasti státního rozpočtu informaci, že akce byla realizována za podpory MŠMT.

- V podmínkách pro realizaci akcí MŠMT stanovilo, že u akce stavebního charakteru s náklady vyššími než 2 000 tis. Kč bez DPH je příjemce dotace povinen umístit na viditelném místě státní znak České republiky s oznámením, že akce byla realizována v daném roce za podpory MŠMT.

SML nedodrželo podmínky stanovené stavebním povolením. Například:

- v rámci modernizace sportovního areálu Ještěd byly pořízeny mobilní buňky, které budou sloužit sportovcům jako zázemí. Stavební povolení stanoví, že mobilní buňky budou v areálu

osazeny jen v době konání závodů. Buňky jsou však v areálu Ještěd trvale umístěny již od roku 2007 a podle vyjádření SML nebudou přemísťovány.

SML porušilo rozpočtovou kázeň ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1 písm. b) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), neboť neoprávněně použilo prostředky SR v celkové výši 837 574 Kč.

- V roce 2007 SML uhradilo z dotace částku 292 026 Kč za práce a dodávky, které nebyly provedeny, a částku 545 548 Kč za práce a dodávky, které byly provedeny dodatečně až v průběhu roku 2008.

SML zaúčtovalo a nevrátilo faktury, kterými byly požadovány úhrady za neprovedené práce a dodávky.

- Kontrolou staveb bylo zjištěno, že práce a dodávky v celkové hodnotě 2 199 876 Kč nebyly realizovány nebo nebyly zcela dokončeny, přestože již byly vyfakturovány v celém rozsahu. Tyto faktury nebyly do doby ukončení kontroly uhrazeny.

V rozporu se smlouvami o dílo účtovalo SML o fakturách s neuplatněnou pozastávkou a uhradilo dodavatelům veškeré provedené práce.

- V mnoha smlouvách o dílo, které uzavíralo SML s dodavatelem jednotlivých akcí, bylo stanoveno uplatnění 10% pozastávky z hodnoty provedených prací, a to buď z měsíční fakturace provedených prací, nebo byla ujednána fakturace do 90% hodnoty provedených prací. Pozastávky byly splatné po převzetí díla bez vad a nedodělků. V rozporu se smlouvami o dílo uhradilo SML v roce 2006 pozastávky v celkové výši 4 413 846 Kč a v roce 2007 v celkové výši 2 036 987 Kč.

3.3 Účtování o majetku

SML nepostupovalo správně při evidenci pořízeného majetku.

- V letech 2007 a 2008 SML neúčtovalo o pořízeném majetku v souladu se zákonem o účetnictví, neboť hodnotu dokončeného majetku pořízeného v rámci kontrolovaných akcí v celkové výši 591 974 619 Kč evidovalo na účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* i po uvedení do stavu způsobilého k užívání.
- Pořizovací náklady hrazené z vlastního rozpočtu SML eviduje v účetnictví nedůsledně, nemá tak ucelený přehled o nákladech vynaložených na jednotlivé akce a následně provádí dodatečné úpravy evidované hodnoty majetku pořízeného v rámci jednotlivých investičních akcí.

4. Skutečnosti zjištěné při kontrole u TUL

TUL zajišťovala v rámci přípravy MS 2009 rekonstrukci vysokoškolských kolejí v Harcově určených pro ubytování sportovců a jejich realizačních týmů.

Kontroly byly podrobeny dvě investiční akce podprogramu 233 34I. V rozhodnutích o poskytnutí dotace byly uvedeny celkové náklady na jejich realizaci ve výši 359 872 tis. Kč, z toho prostředky SR činily 353 286 tis. Kč. V době ukončení kontroly byla z poskytnuté dotace čerpána částka 254 368 tis. Kč.

Na kompletní zajištění investorsko-inženýrské činnosti při přípravě a realizaci akcí TUL–SKI a TUL – II. etapa uzavřela TUL mandátní smlouvy s externí firmou (dále jen „mandatář“). TUL tak dala mandatáři plnou moc téměř k veškerým úkonům investora a příjemce dotace. Přesto je TUL jako příjemce dotace plně zodpovědná za čerpání prostředků SR a za dodržení podmínek daných MŠMT pro jejich poskytnutí. V mandátních smlouvách je uvedeno, že cena za inženýrskou činnost vychází z předpokládaných stavebních nákladů stavby. Přestože se jedná o stavby obdobného charakteru, vzrostla cena za inženýrskou činnost u akce TUL – II. etapa v poměru ke stavebním nákladům více než trojnásobně v porovnání s akcí TUL–SKI.

TUL pověřila mandátáře k jednání se všemi dotčenými orgány, právníckými a fyzickými osobami a občany, včetně zastupování před soudy a ve správních řízeních. Pouze v případě návrhů smluv měl mandátář povinnost předkládat tyto návrhy k podpisu TUL. Mandátář zpracoval investiční záměry, jednal s MŠMT o dodatečném navýšení dotace, zajišťoval kompletní zadávací řízení včetně zadávacích dokumentací, odsouhlasoval faktury vystavené dodavatelem, a potvrdil tak provedení prací, přestože nebyly vždy skutečně provedeny.

Dále předával doklady a vypracovával vyjádření, ze kterých TUL vycházela při poskytování písemných informací vyžádaných NKÚ v souvislosti s kontrolou. Zaměstnance, které TUL určila k poskytnutí součinnosti s NKÚ, v průběhu kontroly odvolala a nahradila mandátářem. Stejný mandátář zajišťoval také výkon investorsko-inženýrské činnosti pro SML.

4.1 Žádosti o dotace

TUL ve zdůvodněných žádostech o navýšení dotace na akci TUL–SKI uváděla mimo jiné i nepravdivé informace, kterými zakrývala chyby v projektu a v zadávací dokumentaci.

- Po uzavření smlouvy o dílo, ve které byla cena díla stanovena na částku o 909,157 tis. Kč vyšší než dotace přiznaná rozhodnutím o registraci akce, požádala TUL o navýšení dotace o částku 910 tis. Kč. Ve zdůvodnění uvedla nepravdivou informaci, že došlo ke změně rozsahu díla.
- V průběhu realizace akce TUL požádala o navýšení dotace o částku 43 869 tis. Kč, zejména na pořízení nábytku, z důvodu dodatečných požadavků Mezinárodní lyžařské federace. Toto zdůvodnění bylo nepravdivé, neboť pořízení veškerého nábytku bylo předmětem již původního IZ. V předchozím odůvodnění, které MŠMT nepřijalo, TUL uvedla, že nábytek v hodnotě cca 38 000 tis. Kč nebyl předmětem smlouvy o dílo z důvodu chyb v projektu a v zadávacím řízení.

TUL v průběhu zpracování projektové a zadávací dokumentace kromě ceny díla změnila u některých stavebních objektů i jejich rozsah, přesto neaktualizovala schválený IZ, kterým je stanoven účel akce. TUL nezabezpečila přípravu akce a následně ani akci nerealizovala v souladu se schváleným IZ. Například:

- původní záměr upravit stávající prostory výměníku na vysokoškolský klub TUL rozšířila a k výměníku přistavila nové křídlo, do kterého umístila kompletní dodávku bowlingové dráhy. Celkové náklady stavebního objektu se tak navýšily o 12 640 tis. Kč.

4.2 Zadávání veřejných zakázek

TUL v rámci zadávacích řízení neprováděla některé činnosti v souladu se zákonem o veřejných zakázkách. Například:

- nedodržela ustanovení § 39 odst. 1 a 2 zákona č. 40/2004 Sb. tím, že nesprávně vyhodnotila žádost jednoho z uchazečů a neodmítla jeho účast v užším řízení, přestože neprokázal splnění kvalifikace. Uchazeč byl následně vylosován a vyzván k podání nabídky na akci TUL–SKI.

Ke kontrole předložená nabídka jediného osloveného uchazeče v rámci jednacích řízení bez uveřejnění (dále jen „JŘBU“) na akci TUL–SKI obsahovala jako jeden z požadovaných dokladů kopii výpisu z obchodního rejstříku, která byla notářsky ověřena až po termínu podání nabídky.

Podle předložených dokladů byl rozsah dodatečných prací specifikován v rámci JŘBU. Oceněný výkaz výměr v nabídce byl však shodný s oceněným výkazem výměr, který TUL zaslala na MŠMT 104 dny před vyhlášením JŘBU. Je tak zřejmé, že rozsah prací byl znám a oceněn před uskutečněním JŘBU.

TUL postupovala v rozporu s ustanovením § 16 odst. 2 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb. tím, že zahrnula cenu dodávky nábytku do předpokládané hodnoty veřejné zakázky na stavební práce.

- TUL neoddelila dodávku nábytku v ceně 28 983 182 Kč od dodatečných stavebních prací a nezadala ji jako nadlimitní veřejnou zakázku na dodávky. TUL nedodržela postup stanovený zákonem o veřejných zakázkách a podstatně tak ovlivnila výběr nejhodnější nabídky.

TUL vyhlásila u obou akcí zadávací řízení na dodatečné práce, které již byly před vyhlášením z větší části provedeny, což svědčí o formálnosti zadávacích řízení. Například:

- u akce TUL-SKI vyhlásila zjednodušené podlimitní řízení s předpokládanou hodnotou 19 500 tis. Kč, a to i na stavební práce, které původní dodavatel provedl již před vyhlášením zadávacích řízení.

Ceny uvedené v nabídkách vybraného dodavatele a následně v uzavřených smlouvách o dílo byly v celkové částce i v jednotlivých položkách shodné s oceněnými rozpočty projektanta, které byly zpracovány již před vyhlášením zadávacích řízení na dodatečné práce.

4.3 Porušení podmínek pro poskytnutí dotace

TUL nedodržovala pravidla projektového řízení a pokyny pro zadání realizace projektu stanovené MŠMT pro poskytování dotací.

- TUL uzavřela smlouvu o dílo na akci TUL-SKI s dodavatelem dříve, než MŠMT vydalo rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce, a před jeho odsouhlasením Ministerstvem financí.
- TUL realizovala výběr dodavatele na akci TUL-SKI způsobem, který neodsouhlasilo MŠMT; uzavřela dodatek ke smlouvě o dílo, aniž by MŠMT posoudilo nabídku a návrh smlouvy vybraného dodavatele. Dodatek smlouvy uzavřela dříve, než Ministerstvo financí odsouhlasilo rozhodnutí o poskytnutí dotace.
- TUL opakovaně neinformovala MŠMT o konání zadávacích řízení vyhlášených na dodatečné práce na akce TUL-SKI a TUL – II. etapa. MŠMT nemělo své zastoupení v hodnotících komisích ani v komisích pro jednání a posuzování nabídek.
- TUL nevyzvala MŠMT k účasti při losování, jež mělo omezit počet zájemců ve výběrovém řízení na akci TUL-SKI.

4.4 Realizace a financování akcí

TUL uhradila faktury, které dodavatel vystavoval v rozporu se smlouvou o dílo, akceptovala změny termínů realizace stavby, a to i v případech, kdy byly v rozporu s podmínkami zadávacího řízení a smlouvou o dílo. Například:

- v rozporu se smlouvou o dílo nebyly některé soupisy provedených prací vystaveny do pátého dne následujícího měsíce, popř. nelze určit datum, kdy byly soupisy provedených prací objednateli předány a od kterého data se počítá lhůta pro podání námitek stanovená ve smlouvě o dílo;
- fakturované práce uvedené v soupisech provedených prací nebyly dle zápisů ve stavebních denících v některých případech provedeny.

Kontrolou NKÚ bylo zjištěno, že se akce TUL – II. etapa a akce TUL-SKI v některých pracích překrývají, přesto TUL při podání žádosti o poskytnutí dotace na akci TUL – II. etapa o této skutečnosti MŠMT neinformovala a nevyčíslila rozsah překrytí obou akcí.

- Předmětem akce TUL – II. etapa byly rekonstrukce vstupních hal, stávajících hlavních schodišť a rekonstrukce prosklené fasády ubytovacích bloků A-C koleji TUL v Harcově, které

byly řešeny již v rámci stavebního objektu SO 08 akce TUL–SKI. Tato skutečnost je zřejmá již z porovnání IZ.

- Porovnáním SO 08 akce TUL–SKI s akcí TUL – II. etapa byly znalcem vyčísleny ceny prací v celkové výši cca 5 500 tis. Kč, které se překrývají a měly být z akce TUL–SKI vyjmuty.

Všechny faktury vystavené dodavatelem v letech 2006 a 2007 na akci TUL–SKI uhradila TUL v plné výši, přestože v mnoha případech nebyly v těchto letech provedeny veškeré fakturované práce a dodávky.

TUL porušila rozpočtovou kázeň ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1 písm. b) zákona č. 218/2000 Sb., neboť neoprávněně použila prostředky SR v celkové výši 13 639 785 Kč:

- **na úhradu prací a dodávek, které nebyly v roce 2006 provedeny**
  - dodavatel nedodal skříně v ceně 230 184 Kč. TUL přesto z dotace uhradila celou fakturovanou částku;
  - v rámci stavebního objektu SO 08 dodavatel nerealizoval práce a dodávky na blocích D–F v ceně 327 602 Kč. TUL přesto z dotace uhradila celou fakturovanou částku;
- **na úhradu prací a dodávek, které nebyly v roce 2007 provedeny**
  - dodavatel nedodal nábytek v ceně 3 857 976 Kč a lednice v ceně 968 890 Kč. TUL přesto z dotace uhradila celou fakturovanou částku;
  - v rámci stavebního objektu SO 08 dodavatel nerealizoval práce a dodávky na blocích D–F v ceně 3 993 638 Kč. TUL přesto z dotace uhradila celou fakturovanou částku;
- **na úhradu dodávek a prací, které nebyly u akce TUL–SKI z důvodu překrytí v roce 2007 provedeny**
  - v rámci stavebního objektu SO 08 dodavatel nerealizoval práce a dodávky na blocích A–C v ceně 4 261 495 Kč; částka vychází ze znaleckého posudku. TUL přesto z dotace uhradila celou fakturovanou částku.

Na základě zjištění NKÚ, že práce na akci TUL–SKI nebyly fakturovány podle skutečných dodávek, začala TUL v květnu 2008 vracet dodavateli neoprávněně vystavené faktury.

- Dodavatel následně u těchto faktur měnil fakturované částky a práce. Současně prováděl odpočty položek fakturovaných již v roce 2006 a 2007 a odpočty neprovedených a nefakturovaných prací.
- U některých faktur vystavených v roce 2008 dodavatel opakovaně opravoval a dodatečně měnil příložené dílčí předávací protokoly provedených prací a soupisy provedených prací.

Kontrolou bylo zjištěno, že projektová a zadávací dokumentace byly zpracovány nepřesně, neobsahovaly výkresy a výkazy výměr, ze kterých by bylo zřejmé, kde a v jakém množství mají být práce provedeny. Popisy položek jsou neúplné a některé položky výkazu výměr byly stanoveny pouze odhadem. Zadávací dokumentace tak nebyla zpracovaná v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek.

Ve výkazu výměr a tím ani ve smlouvě o dílo není uvedena bližší specifikace jednotlivých oceněných položek, a není tedy zřejmé, zda oceněné materiály a dodávky odpovídají požadovanému standardu a zda uskutečněná dodávka odpovídá nabídce.

V mnoha případech nebylo možné posoudit, zda některé z dodatečných prací nebyly již předmětem původních smluv, a řadu překrývajících se prací nelze vyčíslit. K posouzení a vyčíslení množství překrývajících se prací byl proto přizván soudní znalec v oboru ekonomika, se specializací rozpočtování, ceny a fakturace ve stavebnictví.

Mandatář podle smluv zajišťoval výběr projektanta stavby, včetně spolupráce v průběhu projektových prací, zajišťoval zadávací řízení na dodavatele stavby a připravoval doklady pro přidělení dotací. Podílel se i na realizaci stavby předáním staveniště dodavateli, spolupracoval s dodavatelem při

zpracování realizační projektové dokumentace. Mandatář se významně podílel na četných chybách v celém průběhu obou akcí. Tyto skutečnosti byly potvrzeny i soudním znalcem a ve znaleckém posudku bylo dále uvedeno, že zvyšování nákladů stavby dokazuje živelnost v průběhu akcí. Četné změny a vícepráce v průběhu stavební realizace byly důsledkem i nedostatečně provedených průzkumných prací. Celkové náklady na rekonstrukci kolejí se v průběhu výstavby navýšily o 58 %.

TUL jako příjemce dotace nezabezpečila řádné plnění mandátní smlouvy, a tím nesplnila podmínky stanovené pro poskytnutí a čerpání dotace ze SR.

4.5 Účtování o majetku

TUL nedodržela ustanovení § 30 odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, tím, že nezjistila a v inventurním soupisu ze dne 20. prosince 2007 nezaznamenala skutečný stav majetku. Současně inventurní soupis neobsahoval takové skutečnosti, aby bylo možno majetek ve výši 968 868 Kč jednoznačně určit, a není tedy průkazným účetním záznamem.

III. Shrnutí a vyhodnocení

Cílem kontrolní akce bylo prověřit hospodaření s prostředky státního rozpočtu poskytnutými SML a TUL v souvislosti s pořádáním MS 2009.

V materiálu z roku 2004 *Vyjádření státní podpory kandidatury na pořádání mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice* MŠMT ujistilo vládu, že na přípravu a pořádání MS 2009 nebudou požadovány prostředky SR, přesto v následujících letech opakovaně žádalo o jejich poskytnutí a navýšení. K 31. říjnu 2008 byly v souvislosti s pořádáním MS 2009 uvolněny prostředky SR ve výši 1 619 758 tis. Kč. Kontrole byly podrobeny prostředky SR ve výši 1 068 084 tis. Kč. Předmětem této kontroly nebyly prostředky SR poskytnuté SML na výstavbu chráněných bytových domů a prostředky SR poskytnuté Organizačnímu výboru MS 2009.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy postupovalo při přípravě MS 2009 nekonceptně a neplnilo řádně povinnosti správce programů:

- neprovádělo aktualizaci dokumentace programů a podprogramů v návaznosti na změny parametrů a výši přidělených prostředků SR;
- zahájilo financování podprogramu 233 514, přestože nebyl zřejmý celkový rozsah investic, které mají být v rámci podprogramu pořízeny. Akce nebyly dostatečně připraveny a v průběhu realizace podprogramu docházelo ke slučování a zařazování dalších akcí;
- při přidělování dotací překračovalo vládou schválený podíl prostředků SR na realizaci podprogramu 233 514;
- v průběhu realizace jednotlivých akcí měnilo na základě žádostí SML závazné technické parametry akcí, a to i v případech, kdy požadavek nebyl dostatečně zdůvodněn;
- v případech, kdy byl snížen rozsah realizovaného díla, neupravilo celkové náklady akce a výši poskytnuté dotace;
- přidělilo na rekonstrukci kolejí TUL prostředky SR na úkor ostatních akcí podprogramu 233 341;
- navýšovalo prostředky SR určené TUL, přestože ve zdůvodněních požadavků na navýšení byly uváděny nesprávné údaje, které mnohdy zakrývaly chyby v přípravě akce a v zadávacím řízení. Se zvyšujícími se náklady na rekonstrukce kolejí rostly pouze výdaje státního rozpočtu, výše vlastního podílu se nezměnila;
- stanovilo v rozhodnutích o poskytnutí dotace pro akci TUL–SKI technické parametry tak, že budou splněny i v případě, že nebude dodržen rozsah rekonstrukce stanovený v IZ. MŠMT neupravovalo parametry, přestože v průběhu akce byly navýšeny celkové náklady i přidělené prostředky SR;
- neodhalilo nedostatky TUL v průběhu přípravy a realizace akcí a nedodržení podmínek stanovených pro poskytnutí a čerpání dotace a neprokázalo provádění kontrol;

- umožnilo, aby SML a TUL až na výjimky nehradily z vlastního rozpočtu stavební práce, a to i přesto, že řada vybudovaných investic bude sloužit nejen v době konání MS 2009, ale je předpokládáno jejich komerční využití i v dalších letech.

Statutární město Liberec

- účelově rozdělilo přípravu i budování sportovních areálů pro MS 2009 na více veřejných zakázek a při jejich zadávání obcházelo zákon o veřejných zakázkách. Zadávací řízení neprovádělo v souladu se zákonem o veřejných zakázkách a dokumenty nedokládaly skutečný průběh zadávacích řízení;
- v roce 2007 neoprávněně čerpalo prostředky SR v celkové výši 837 574 Kč na úhradu neprovedených prací a dodávek, a tím porušilo rozpočtovou kázeň;
- v rozporu se smlouvami o dílo přijalo faktury s neuplatněnou pozastávkou a uhradilo v roce 2006 pozastávky v celkové výši 4 413 846 Kč a v roce 2007 v celkové výši 2 036 987 Kč.

Technická univerzita v Liberci

- zadávací řízení neprováděla v souladu se zákonem o veřejných zakázkách a vyhlásila zadávací řízení na dodatečné práce, které již byly z větší části provedeny;
- nezadala zakázku na dodávku nábytku jako samostatnou veřejnou zakázku, a nedodržela tak postup stanovený zákonem o veřejných zakázkách;
- v letech 2006 a 2007 neoprávněně čerpala prostředky SR v celkové výši 13 639 785 Kč na úhradu neprovedených prací a dodávek, a tím porušila rozpočtovou kázeň;
- na základě zjištění NKÚ, že práce na akci TUL-SKI nebyly fakturovány podle skutečných dodávek, začala v květnu 2008 vracet od počátku roku neoprávněně vystavené faktury. Následně přijímala faktury, ve kterých byly zpětně měněny fakturované práce.

Výsledek kontrolní akce odpovídá tomu, že se jednalo o kontrolu nedokončených akcí. Průběh kontroly a zejména časový harmonogram byly ovlivněny tím, že byla zjištěna řada nedostatků a nejasností, ke kterým kontrolované osoby poskytovaly nepřesné a neúplné informace, které pak musely být opakovaně došetřovány.

TUL nepředkládala NKÚ doklady a informace v požadovaných termínech s odůvodněním, že je nemá k dispozici a musí si je nejprve vyžádat od mandatáře. Mandatář v mnoha případech neposkytoval úplné a pravdivé informace a nepředkládal doklady v dohodnutých termínech a v požadovaném rozsahu. Kontrolní akce musela být z uvedených důvodů prodloužena o pět měsíců.

Příloha č. 1 ke kontrolnímu závěru z kontrolní akce 07/27

Přehled akcí zařazených do podprogramu 233 514* (v tis. Kč)

Akce	Název	Prostředky SR	Celkové náklady
J 1	Zázemí sportovců	16 154	16 562
J 2	Technická budova – demolice	10 864	11 106
J 3	Věž rozhodčích – modernizace	35 000	47 181
J 4	Budova u dopadu skokanských můstků	99 000	141 031
J 5	Skokanské můstky – osvětlení	23 193	24 666
J 6	Skokanské můstky – umělá hmota	94 666	97 919
J 7	Tribuny trenérů, pozice TV kamer	22 999	23 463
J 8	Západní tribuna	50 557	53 330
J 9	Splašková kanalizace	0	7 124
J 10	TV cesta – přesypáný most	33 968	36 090
J 11.1	Parkovací dům – I. etapa	0	7 790
J 11.2	Parkovací dům – II. etapa	75 558	85 237
J 11.3	Parkoviště Spáleniště	0	0
J 11.4	Parkovací dům – III. etapa	23 686	24 576
J 12	Oprava televizní cesty	15 698	16 387
J 13	Garáž pro rolby	25 888	27 002
J 14	Komunikace lanovka ČD – západní tribuna	8 634	9 126
J 15	Elektroinstalace, IT datové rozvody	22 396	23 811
J 16	Lanovka pro skokany	18 702	19 405
J 17	Přístupová cesta – parkoviště, lanovka ČD	14 737	15 294
J 18	Prodloužení vodovodního řadu	0	721
J 19	Sanace svahu	14 857	15 493
J 20	Vícepráce Ještěd	22 727	23 339
V 1	Výkup pozemků	0	46 626
V 2	Přístupová komunikace	0	56 230
V 3.1	Komunikace a zpevněné plochy – in-line tratě a ostatní komunikace	13 000	26 936
V 3.2	Komunikace a zpevněné plochy – stadion a běžecké tratě	12 500	23 961
V 3.3	Komunikace a zpevněné plochy – parkoviště a zpevněné plochy	12 500	18 271
V 3.4	Komunikace a zpevněné plochy – mostky	12 499	14 575
V 4.1	Vodohospodářské objekty – vodovody, kanalizace	14 000	16 333
V 4.2	Vodohospodářské objekty – rozvody	17 000	23 269
V 4.3	Vodohospodářské objekty – čerpací stanice	11 000	22 991
V 5.1	Elektroinstalace – NN rozvody	10 000	16 150
V 5.2	Elektroinstalace – VN rozvody, trafostanice	7 000	10 799
V 6	Ochrana vedení plynu	0	0
V 7	Provozní budova a sociální zázemí	17 000	23 361
V 8	Sadové úpravy	7 732	8 027

Akce	Název	Prostředky SR	Celkové náklady
V 9	Zasněžování – koncová zařízení	41 291	41 513
V 10	Zasněžování – technické vybavení	0	16 815
V 11	Vodní nádrž Sajbot – revitalizace	11 884	12 455
V 12	Přeložka vodovodu – DN 500	0	0
V 13	Skokanské můstky K20, K35	0	0
V 14	Vícepráce Vesec	20 995	21 566
O 1	Metropolitní síť	74 943	79 516
	Rezerva	6 736	6 736
Celkem		919 364	1 212 783

Zdroj: údaje z ISPROFIN k říjnu 2008 předložené MŠMT.

* Akce, které byly podrobeny kontrole, jsou vyznačeny tučně.

Rozdíly mezi částkami uvedenými v textu KZ a v příloze č. 1 jsou způsobeny zaokrouhlováním a rozdíly mezi údaji vedenými v ISPROFIN a údaji poskytnutými SML.

08/04

Pohledávky na pojistném na sociální zabezpečení – jejich vznik, vymáhání a odpis

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2008 pod číslem 08/04. Kontrolu řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Antonín Macháček.

Cílem kontroly bylo prověření postupu České správy sociálního zabezpečení při odepisování nedoplatků na pojistném a při správě a evidenci odepsaných nedoplatků na pojistném.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2006 a 2007, v případě věcných souvislostí i období předcházející nebo následující. Kontrola byla prováděna v době od ledna do července 2008.

Kontrolované osoby:

Česká správa sociálního zabezpečení, Okresní správa sociálního zabezpečení Brno-venkov, Okresní správa sociálního zabezpečení České Budějovice, Okresní správa sociálního zabezpečení Jihlava, Okresní správa sociálního zabezpečení Liberec, Okresní správa sociálního zabezpečení Olomouc, Okresní správa sociálního zabezpečení Pardubice, Okresní správa sociálního zabezpečení Praha-východ.

Námítky proti kontrolním protokolům, které podaly Česká správa sociálního zabezpečení, Okresní správa sociálního zabezpečení Jihlava a Okresní správa sociálního zabezpečení České Budějovice, byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutími o námítkách. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách podané Českou správou sociálního zabezpečení bylo dne 12. listopadu 2008 vypořádáno usnesením Kolegia NKÚ.

Kolegium NKÚ na svém XVIII. zasedání, konaném dne 15. prosince 2008,

schváleno usnesením č. 4/XVIII/2008

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) byla zřízena zákonem č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 210/1990 Sb., o změnách v působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení a o změně zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

Podle zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, je ČSSZ organizační složkou státu a účetní jednotkou. Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) jsou podle tohoto zákona organizačními složkami státu. Pro účely hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, a dále pro oblast účetnictví a pracovně-právních vztahů mají OSSZ postavení vnitřních organizačních jednotek ČSSZ.

Pojistné na sociální zabezpečení je svým objemem nejvýznamnějším příjmem státního rozpočtu. V roce 2007 činily příjmy z pojistného 35,8 % celkových příjmů státního rozpočtu.

Pozn.: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

Kontrole byly podrobeny pohledávky na pojistném, penále a pokutách (dále jen „pojistné“) za plátcí, kterými jsou organizace, malé organizace a osoby samostatně výdělečně činné (dále jen „OSVČ“).

1. Plátcí pojistného

Ve smyslu zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, se organizací rozuměla právnická nebo fyzická osoba, která zaměstnávala více než 25 zaměstnanců nebo pro kterou vedla evidenci mezd jiná právnická nebo fyzická osoba, která zaměstnávala více než 25 zaměstnanců. V kontrolovaném období obstarávaly organizace na vlastní náklady práce spojené se zabezpečováním nemocenského pojištění, včetně výplaty dávek nemocenského pojištění zaměstnancům.

Malou organizací se rozuměla právnická nebo fyzická osoba, která zaměstnávala alespoň jednoho zaměstnance a nebyla organizací.

Počet plátců pojistného evidovaných ČSSZ je uveden v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – Plátcí pojistného

	K 31. prosinci 2005	K 31. prosinci 2006	K 31. prosinci 2007
Plátcí celkem	1 170 540	1 165 023	1 182 320
z toho:			
– organizace	29 238	29 362	29 893
– malé organizace	230 473	231 717	234 443
– OSVČ	910 829	903 944	917 984

Zdroj: účetní zprávy ČSSZ.

2. Pohledávky na pojistném

Podle zákona č. 589/1992 Sb. byly organizace povinny předkládat měsíční přehled o zúčtovacích dávkách nemocenského pojištění, o výši vyměřovacího základu, o výši pojistného a o rozdílu mezi pojistným a zúčtovanými dávkami nemocenského pojištění. Malé organizace byly povinny podávat měsíční přehledy o vyměřovacích základech u jednotlivých zaměstnanců za rozhodné období a údaje o úhrnné výši pojistného. OSVČ byly povinny do jednoho měsíce po termínu pro podání daňového přiznání předložit OSSZ přehled o příjmech a výdajích za kalendářní rok, včetně výpočtu výše pojistného. Na základě předloženého přehledu byla výše pojistného zaevidována jako pohledávka na pojistném na kontě plátce v jím přiznané výši.

V případech, kdy organizace, malá organizace nebo OSVČ nepodalý přehled v zákonem stanoveném termínu, zasílaly OSSZ plátcům upozornění na nesplnění povinnosti podat přehled, případně zasílaly výzvy podle § 22b zákona č. 589/1992 Sb. Plátcům, kteří nepodalý přehled ani na základě výzvy, mohla OSSZ stanovit platebním výměrem pravděpodobnou výši pojistného. Na základě platebního výměru o pravděpodobné výši pojistného byla na kontě plátce zaevidována pohledávka na pojistném ve výši stanovené OSSZ.

V případě, že plátce včas neuhradil pojistné ve výši vykázané v jím předloženém přehledu nebo stanovené platebním výměrem o pravděpodobné výši pojistného, předepisovaly OSSZ penále, které byl plátce povinen platit za každý den prodlení (podle § 20 zákona č. 589/1992 Sb.). Penále předepisovaly OSSZ organizacím a malým organizacím výkazem nedoplatků a OSVČ platebním výměrem.

Výkaz nedoplatků lze vystavit jen v případě, že plátce předložil v hodnoceném období všechny přehledy, případně OSSZ vydala platební výměr o pravděpodobné výši pojistného, neboť ve výkazu nedoplatků musí být k datu vyhotovení vyčíslena celková výše pohledávky na pojistném plátce. V případě, že plátce nepředložil přehled a nebyla mu stanovena pravděpodobná výše pojistného, nelze výkaz nedoplatků vystavit. Na základě výkazu nedoplatků byla na kontě plátce zaevidována pohledávka na penále, které vzniklo ke dni vystavení výkazu nedoplatků.

2.1 Nezaúčtované přehledy

Kontrolované OSSZ evidovaly k 3. dubnu 2008 celkem 30 organizací a 518 malých organizací, u kterých nebyl v období od 1. ledna 2000 do 31. prosince 2007 zaúčtován jeden či více měsíčních přehledů. Mezi těmito plátcí bylo 199 organizací a malých organizací, které přestaly s OSSZ komunikovat (tzv. nedosažitelné organizace). Ke stejnému datu evidovaly kontrolované OSSZ 12 446 nezaúčtovaných přehledů o příjmech a výdajích OSVČ za roky 2000 až 2006.

Na kontrolním vzorku 23 organizací, 191 malých organizací a 144 OSVČ bylo zjištěno, že důvodem nezaúčtování přehledů bylo nepodání přehledů plátcem (s výjimkou pěti případů, kdy přehled nebyl zaúčtován z důvodu chybějících nebo neúplných údajů). Z kontroly spisů vyplynulo, že v řadě případů se jednalo o „nedosažitelné“ plátce, protože např.:

- jednatelé společnosti byli cizími státními příslušníky, kterým skončila platnost povolení k pobytu na území České republiky; byli ve výkonu trestu odnětí svobody; vzdali se funkce, aniž byl ustanoven nový jednatel;
- obchodní společnost zanikla;
- OSVČ ukončila samostatnou výdělečnou činnost.

2.2 Pravděpodobná výše pojistného

Při stanovení pravděpodobné výše pojistného vycházely OSSZ z údajů a pomůcek, které měly k dispozici nebo které si samy opatřily bez součinnosti plátců. Při stanovení pravděpodobné výše pojistného u OSVČ vycházely OSSZ především z informací z daňových přiznání za příslušné zdaňovací období, které jim byly poskytnuty příslušnými finančními úřady. Tabulka č. 2 uvádí, v jaké míře stanovily kontrolované OSSZ pravděpodobnou výši pojistného.

Tabulka č. 2 – Pravděpodobná výše pojistného (v tis. Kč)

Rok	Organizace a malé organizace		OSVČ	
	Počet případů	Částka	Počet případů	Částka
2006	258	1 093	525	10 220
2007	162	892	692	16 325

Zdroj: kontrolované OSSZ.

Situaci OSSZ komplikovala skutečnost, že plátcí nedodržovali osmidenní lhůty pro odhlášení, resp. oznámení ukončení samostatné výdělečné činnosti, a odhlašovali se z registru plátců zpětně i v následujících účetních obdobích. Z tohoto důvodu OSSZ nepředepisovaly ani penále za příslušné účetní období plátcům, u kterých bylo možné předpokládat, že se změní výše dluhu na stanoveném pojistném a předepsaném penále v důsledku zpětného odhlášení. Např. na OSSZ Praha-východ byl zjištěn případ, kdy malá organizace odhlásila zaměstnance v březnu 2006 zpětně k 31. červenci 1998. Následně musela OSSZ zrušit pět platebních výměrů na pravděpodobnou výši pojistného.

3. Účtování o pohledávkách na pojistném

ČSSZ účtovala o pohledávkách na pojistném na analytických účtech k účtu 315 – *Pohledávky za rozpočtové příjmy*, a to na účtu 31502 – *Plátcí pojistného organizace*, na účtu 31503 – *Plátcí pojistného malé organizace* a na účtu 31504 – *Plátcí pojistného OSVČ*. Na straně „má dáti“ těchto analytických účtů účtovala ČSSZ o pohledávkách na pojistném a na straně „dal“ účtovala o veškerých platbách přijatých od plátců v průběhu účetního období. Konečné zůstatky těchto účtů nepředstavovaly skutečnou výši pohledávek, ale hodnotu pohledávek sníženou o přijaté platby, ke kterým na straně „má dáti“ neexistovaly předpisy pohledávek na pojistném především proto, že plátcí pojistného nepředložili přehled.

ČSSZ účtovala o pohledávkách na pojistném na základě přehledů podávaných plátcí a platebních výměrů, o penále účtovala na základě výkazů nedoplatků a platebních výměrů OSVČ. Penále, které nebylo předepsáno výkazem nedoplatků, sledovaly OSSZ v tzv. průběhu výpočtu účtu plátce, ve kterém bylo uvedeno mj. penále k zaúčtování k zadanému dni.

Kontrolou bylo zjištěno, že ČSSZ nevykázala k 31. prosinci 2007 na účtu 315 – *Pohledávky za rozpočtové příjmy* penále ve výši minimálně 18 485 tis. Kč. Tato částka představuje nárok na penále k 31. prosinci 2007, jehož výše byla zjištěna z průběhu výpočtu účtu u sedmdesáti sedmi vybraných plátců a jež nebylo předepsáno výkazem nedoplatků. V rámci nového programového vybavení, které ČSSZ připravila v souvislosti s nabytím účinnosti novely zákona č. 589/1992 Sb. od 1. ledna 2009, bude zavedeno také měsíční dávkové dopočítávání penále.

Z hlediska dodržování zákona č. 563/1991 Sb. způsobovala problém tzv. rektifikace, tj. převod zúčtovaných a vyplacených dávek nemocenského pojištění organizacemi. ČNB stanovila termín, do kterého bylo ještě možno převést prostředky z výdajového účtu na příjmový účet státního rozpočtu na konci rozpočtového roku. Některé přehledy předložené organizacemi po tomto termínu byla ČSSZ nucena zaúčtovat do následujícího účetního období. V důsledku toho ČSSZ neúčtovala o veškerých pohledávkách týkajících se daného účetního období v tomto účetním období.

3.1 Účetní závěrky

Podle ustanovení § 24 vyhlášky č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., musí příloha účetní závěrky obsahovat mj. informace o použitých účetních metodách (případně o odchylkách od těchto metod) a informace, které jsou podstatné pro posouzení majetkoprávní situace a které jsou rozhodující pro hospodaření účetní jednotky.

ČSSZ do přílohy účetní závěrky neuvedla:

- informace o způsobu účtování v souvislosti s prováděním rektifikace. V účetním období 2006 nebyly zaúčtovány pohledávky na pojistném v celkové výši 70 201 tis. Kč a v účetním období 2007 ve výši 50 874 tis. Kč;
- informace o stavu promlčených pohledávek k 31. prosinci 2006 ve výši 1 657 141 tis. Kč a k 31. prosinci 2007 ve výši 3 564 451 tis. Kč odepsaných z podrozvahových účtů nedobytných pohledávek a vedených OSSZ v mimoúčetní evidenci.

3.2 Inventarizace

Inventurní soupisy jsou podle § 30 zákona č. 563/1991 Sb. průkazné účetní záznamy a musí obsahovat mj. skutečný stav veškerého majetku, závazků a pohledávek zjištěný dokladovou inventurou k rozvahovému dni, s jednoznačným určením majetku, závazků a pohledávek a ocenění veškerého majetku, závazků a pohledávek.

ČSSZ nezpracovala inventurní soupisy v souladu s ustanovením § 30 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., neboť inventurní soupisy k 31. prosinci 2007 neobsahovaly skutečnou výši

pohledávek na pojistném, ale hodnotu konečných zůstatků analytických účtů 31502, 31503 a 31504. Konečné zůstatky však nepředstavovaly skutečnou výši pohledávek na pojistném, ale hodnotu pohledávek na pojistném sníženou o přijaté platby ve výši 5 470 946 tis. Kč.

4. Správa pohledávek na pojistném

4.1 Vývoj pohledávek na pojistném

Příjmy z pojistného za roky 1993 až 2007 činily celkem 3 375 192 mil. Kč. Ve vztahu k této částce činil podíl evidovaných pohledávek na pojistném k 31. prosinci 2007 celkem 1,7 % a podíl evidovaných pohledávek včetně nedobytných a promlčených pohledávek 2,55 %.

Celková výše pohledávek na pojistném je uvedena v tabulce č. 3.

Tabulka č. 3 – Výše pohledávek na pojistném (v tis. Kč)

Stav k 31. prosinci	Organizace	Malé organizace	OSVČ	Celkem
2005	14 296 608	40 370 232	7 513 487	62 180 326
2006	13 159 145	38 096 420	8 465 138	59 720 703
2007	11 838 052	36 341 638	9 308 679	57 488 369

Zdroj: účetní závěrky ČSSZ.

Celková výše pohledávek na pojistném vykázaných k 31. prosinci 2007 klesla oproti stavu k 31. prosinci 2005 o 4 691 958 tis. Kč, tj. o 7,5 %. Ve stejném období vzrostly pohledávky na pojistném za OSVČ o 1 795 192 tis. Kč, tj. o 24 % (z částky 7 513 487 tis. Kč na 9 308 679 tis. Kč).

U kontrolovaných OSSZ bylo k vývoji pohledávek na pojistném za jednotlivými skupinami plátců zjištěno, že:

- pohledávky na pojistném k 31. prosinci 2007 poklesly oproti stavu k 31. prosinci 2005 o 6 %. Kontrolované OSSZ vykazaly k 31. prosinci 2005 pohledávky na pojistném v celkové výši 6 484 711 tis. Kč a k 31. prosinci 2007 v celkové výši 6 102 665 tis. Kč;
- z pohledávek na pojistném vykázaných k 31. prosinci 2007 činily 61 % pohledávky za odhlášenými plátcí, 36 % pohledávky za neodhlášenými plátcí a 3 % pohledávky za plátcí pojistného, kterým bylo povoleno placení pojistného ve splátkách;
- došlo k nárůstu pohledávek na pojistném za OSVČ; k 31. prosinci 2007 tyto pohledávky vzrostly oproti stavu k 31. prosinci 2005 celkem o 229 715 tis. Kč, tj. o 29 %.

4.2 Vymáhání pohledávek na pojistném

ČSSZ vymáhala pohledávky na pojistném správním výkonem rozhodnutí nebo prostřednictvím soudního výkonu rozhodnutí. Od 1. ledna 2006 mohou OSSZ provádět správní výkon rozhodnutí i prodejem movitých věcí a nemovitostí podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Kontrolované OSSZ realizovaly v letech 2006 a 2007 výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí i nadále prostřednictvím soudu. V praxi využívají OSSZ soudní výkon rozhodnutí v případech, kdy správní výkon rozhodnutí prováděný srážkami ze mzdy nebo příkázáním pohledávky nebyl úspěšný, nebo v případech, kdy je ze zjištění OSSZ zřejmé, že by správní výkon rozhodnutí nevedl k uspokojení pohledávky.

V roce 2006 zahájila ČSSZ 137 601 správních výkonů rozhodnutí a v roce 2007 zahájila 133 477 řízení. V roce 2006 podala ČSSZ 64 034 návrhů na soudní výkon rozhodnutí a v roce 2007 podala 71 109 návrhů.

Pohledávky na pojistném vymáhané a vymožené ČSSZ ve správních a soudních řízeních v letech 2006 a 2007 uvádí tabulka č. 4.

Tabulka č. 4 – Pohledávky na pojistném ve správním a soudním řízení (v tis. Kč)

	Rok 2006			Rok 2007		
	Vymáhané	Vymožené	Podíl	Vymáhané	Vymožené	Podíl
Ve správním řízení	6 557 311	3 135 468	47,82 %	6 795 794	3 232 206	47,56 %
V soudním řízení	5 519 587	821 979	14,89 %	5 542 753	1 025 514	18,50 %
Celkem	12 076 898	3 957 447	32,77 %	12 338 547	4 257 720	34,51 %

Zdroj: ČSSZ.

ČSSZ nepodala v roce 2006 ani v roce 2007 návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníků, pouze přihlašovala pohledávky do již prohlášených konkursů. Před podáním návrhu posuzovala ČSSZ zejména náklady spojené s podáním návrhu na prohlášení konkursu, výši dluhu a pravděpodobnost uspokojení pohledávky.

ČSSZ přihlásila v roce 2006 do již prohlášených konkursů 1 168 pohledávek na pojistném ve výši 1 155 738 tis. Kč a v roce 2007 1 088 pohledávek ve výši 1 616 477 tis. Kč. Z ukončených konkursních řízení byly v roce 2006 uspokojeny pohledávky v celkové výši 317 871 tis. Kč a v roce 2007 pohledávky v celkové výši 337 273 tis. Kč.

Kontrolou 155 spisů plátců bylo zjištěno, že z důvodu zmeškání lhůty pro přihlášení pohledávek nebyla jednou OSSZ uplatněna v konkursu pohledávka na pojistném ve výši 21,76 tis. Kč. Jiné chyby v postupu OSSZ při uplatňování pohledávek v konkursních řízeních zjištěny nebyly.

Z hlediska uplatněných pohledávek na pojistném vykazovala konkursní řízení ukončená v kontrolovaném období nízkou efektivnost, a to především z důvodu nedostatku majetku na straně úpadců. Z kontrolního vzorku 155 plátců v konkursu byly konkursy pro nedostatek majetku zrušeny v 19 případech (např. na OSSZ Olomouc to bylo z 38 ukončených konkursů v devíti případech).

Kontrolou činnosti ČSSZ a kontrolovaných OSSZ nebylo v oblasti vymáhání pohledávek na pojistném zjištěno závažné porušení právních předpisů.

4.3 Odpis pohledávek na pojistném pro nedobytnost

Pohledávky na pojistném odepsané pro nedobytnost podle § 123b zákona č. 582/1991 Sb. vykazovala ČSSZ na analytických podrozvahových účtech 9921 – *Nedobytné pohledávky – organizace*, 9922 – *Nedobytné pohledávky – malé organizace* a 9923 – *Nedobytné pohledávky – OSVČ*. Nedobytné pohledávky byly na účtech vykazovány do dne promlčení nebo úhrady. Promlčené pohledávky vedly OSSZ v mimoúčetní evidenci.

Celková výše nedobytných pohledávek na pojistném je uvedena v tabulce č. 5.

Tabulka č. 5 – Nedobytné pohledávky na pojistném (v tis. Kč)

Plátce	K 31. prosinci 2005	K 31. prosinci 2006	K 31. prosinci 2007
Organizace	5 378 096	6 362 059	6 908 232
Malé organizace	12 509 023	16 141 306	17 955 679
OSVČ	84 066	105 958	136 712
Celkem	17 971 185	22 609 323	25 000 623

Zdroj: ČSSZ.

OSSZ odepsaly v roce 2006 na uvedené podrozvahové účty celkem 4 638 140 tis. Kč a v roce 2007 celkem 4 330 452 tis. Kč. Rozdíl mezi stavy nedobytných pohledávek na pojistném k 31. prosinci v jednotlivých letech (uvedenými v tabulce č. 5) byl snížen o promičené nebo uhrazené nedobytné pohledávky.

Kontrolou 214 případů odpisu pohledávky na pojistném bylo zjištěno, že důvodem pro odpis pohledávky dlužné částky bylo kromě bezvýsledného vymáhání rovněž zrušení konkursu pro nedostatek majetku, úmrtí plátce nebo zánik společnosti. Byly zjištěny čtyři případy, kdy byla odepsaná pohledávka na pojistném uhrazena. Kontrolou nebylo zjištěno porušení právních předpisů.

5. Nápravná opatření ke zjištěným nedostatkům z kontrolní akce č. 04/30

V částce 3/2005 Věstníku NKÚ byl zveřejněn kontrolní závěr NKÚ z kontrolní akce č. 04/30 – *Plnění příjmů státního rozpočtu v oblasti výběru pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti* provedené v roce 2005. V kontrolním závěru bylo mj. konstatováno, že OSSZ vyhotovovaly výkazy nedoplatků v dlouhých časových intervalech, případně až po několika letech od odhlášení plátce.

Při kontrolní akci č. 08/04 bylo zjištěno, že oproti stavu zjištěnému kontrolní akcí č. 04/30 došlo k nápravě uvedeného nedostatku. Výkazy nedoplatků byly v kontrolovaném období vyhotovovány v kratších intervalech – přibližně tři až šest měsíců od vystavení posledního výkazu nedoplatků a do jednoho měsíce od odhlášení plátce. V důsledku toho se zlepšila evidence pohledávek na pojistném v účetnictví ČSSZ.

Z kontrolní akce č. 04/30 dále vyplynula doporučení na změnu právní úpravy, a to:

- zrušit povinnost platit penále za období po prohlášení konkursu na majetek dlužníka,
- umožnit odpisy pokut pro nedobytnost.

V kontrolní akci č. 08/04 bylo zjištěno, že podle zákona č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 189/2006 Sb., se od 1. ledna 2007 nepočítá penále za dobu ode dne prohlášení konkursu na majetek plátce pojistného do dne nabytí právní moci usnesení soudu o zrušení konkursu, a podle zákona č. 582/1991 Sb., ve znění zákona č. 189/2006 Sb., může od 1. ledna 2009 příslušná správa sociálního zabezpečení odepsat pro nedobytnost i dlužnou pokutu.

III. Shrnutí a vyhodnocení

Pojistné na sociální zabezpečení je svým objemem nejvýznamnějším příjmem státního rozpočtu. V roce 2007 činily příjmy z tohoto pojistného 35,8 % celkových příjmů státního rozpočtu.

Celková výše pohledávek na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vykázaná ČSSZ se od roku 2004 postupně snižuje. K 31. prosinci 2007 vykazovala ČSSZ ve svém účetnictví pohledávky na pojistném ve výši 57 488 369 tis. Kč, což je o 7,5 % méně než k 31. prosinci 2005.

ČSSZ ve správních a soudních řízeních a v konkursních řízeních vymohla v roce 2006 celkem 4 275 318 tis. Kč a v roce 2007 celkem 4 594 993 tis. Kč. V ukončených konkursních řízeních byly v roce 2006 uspokojeny pohledávky ve výši 317 871 tis. Kč a v roce 2007 pohledávky ve výši 337 273 tis. Kč. Výsledek konkursních řízení z hlediska uhrazených pohledávek na pojistném se vyznačoval nízkou efektivitou, která byla způsobena zejména nedostatkem majetku na straně úpadců. Kontrolou postupu při vymáhání pohledávek na pojistném nebyly na straně OSSZ zjištěny chyby nebo prodlení, které by měly za následek zmaření výkonu rozhodnutí.

Při kontrole účtování o pohledávkách na pojistném bylo zjištěno, že ČSSZ nedopočetala a v účetnictví k 31. prosinci 2007 nevykázala nárok na penále minimálně ve výši 18 485 tis. Kč zjištěný z tzv. průběhu výpočtu účtu u sedmdesáti sedmi vybraných plátců na kontrolovaných OSSZ. ČSSZ také nezpracovala inventurní soupisy pohledávek na pojistném k 31. prosinci 2007 v souladu se zákonem o účetnictví. Tyto soupisy obsahovaly výši konečných zůstatků analytických účtů pohledávek za organizacemi, malými organizacemi a OSVČ, která byla o 5 470 496 tis. Kč nižší než skutečná hodnota pohledávek na pojistném k uvedenému datu.

Provedenou kontrolou bylo dále ověřeno, že v kontrolovaném období došlo ke zkrácení nepřijatelně dlouhých lhůt při vyhotovování výkazů nedoplatků zjištěných při kontrolní akci č. 04/30.

08/06

Finanční prostředky operačního programu *Rozvoj lidských zdrojů* určené na aktivní politiku zaměstnanosti

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2008 pod číslem 08/06. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala členka NKÚ Mgr. Marie Hošková.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s finančními prostředky při realizaci programů a projektů aktivní politiky zaměstnanosti.

Kontrola byla prováděna v době od února do října 2008. Kontrolovaným obdobím byly roky 2004 až 2007, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“);

Úřad práce v Českých Budějovicích;

Úřad práce v Karlových Varech;

Úřad práce v Hradci Králové;

Úřad práce v Olomouci;

Úřad práce v Plzni a

vybraní příjemci podpory:

Grafia, společnost s ručením omezeným, Plzeň, Budilova 4; Attavena, o.p.s., České Budějovice, Husova 45; Berufliche Fortbildungszentren der Bayerischen Wirtschaft (bfz) gemeinnützige GmbH, organizační složka, Provaznická 16, Cheb; EPIS spol. s r.o., Hradec Králové, ul. Karla IV. 502; HOFMANN WIZARD s.r.o., Plzeň, Prešovská 4; MORAVSKÁ VÝROBNÍ, a.s., Olomouc – Chomoutov, Dalimilova 18/92; Most k životu o.p.s., Trutnov, Šikmá ul. čp. 300; Občanské sdružení Prácheň – Centrum podpory celoživotního vzdělávání, Písek, Karlova 108; Obec Valeč, okr. Karlovy Vary; Regionální stavební sdružení Karlovy Vary, Karlovy Vary, Stará Kysibelská 45; Sdružení obcí mikroregionu Bystřička, Zámecké náměstí 79, Velká Bystřice, okr. Olomouc.

Námítky, které proti kontrolnímu protokolu podaly MPSV, Úřad práce v Hradci Králové a EPIS spol. s r.o., byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutím o námítkách. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách podaná MPSV, Úřadem práce v Hradci Králové a EPIS spol. s r.o. byla vypořádána usneseními Kolegia NKÚ.

Kolegium NKÚ na svém XVIII. zasedání, konaném dne 15. prosince 2008,

schválilo usnesením č. 5/XVIII/2008

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Operační program *Rozvoj lidských zdrojů* (dále jen „OP RLZ“), který byl schválen pro zkrácené programovací období 2004–2006, je financován z prostředků státního rozpočtu a z prostřed-

ků Evropského sociálního fondu (dále jen „ESF“) a jeho globálním cílem je *vysoká a stabilní úroveň zaměstnanosti, založená na kvalifikované a flexibilní pracovní síle, integraci sociálně vyloučených skupin obyvatelstva a konkurenceschopnosti podniků, při respektování principů udržitelného rozvoje*. OP RLZ obsahuje 4 priority a 10 opatření, které pokrývají problematiku zaměstnatelnosti. Řídícím orgánem je MPSV. Předmětem kontrolní akce byly finanční prostředky určené na realizaci **priority 1 OP RLZ** – aktivní politiky zaměstnanosti (dále též „Priorita 1“). Prostředky jsou alokovány ve dvou opatřeních:

Opatření 1.1 – *Posílení aktivní politiky zaměstnanosti* (dále jen „APZ“) *při zaměstnávání uchazečů a zájemců o zaměstnání* (dále též „Opatření 1.1“) má přispívat zejména ke zvýšení rozsahu a zvýšení účinnosti aktivních zásahů na trhu práce a mělo by být realizováno jako doplněk státní APZ se zacílením na skupiny osob, které nejsou podchyceny státní APZ. Podpora zahrnuje vzdělávání, poradenství, zprostředkování, a vytváření nových pracovních míst a doprovodná opatření určená k získání a udržení zaměstnání. Pomoc je uskutečňována prostřednictvím grantových schémat a národních projektů (dále též „NP“). Zprostředkujícím subjektem je odbor MPSV Správy služeb zaměstnanosti a konečnými příjemci (dále též „KP“) jsou úřady práce (dále též „ÚP“) pověřené krajskou působností a příslušný útvar Správy služeb zaměstnanosti MPSV. KP realizují vlastní národní projekty na základě výběru dodavatelů, zatímco u grantových schémat vybírají realizátory projektů (konečné uživatele) prostřednictvím výzev k předkládání žádostí.

Opatření 1.2 – *Modernizace veřejných služeb zaměstnanosti* (dále též „Opatření 1.2“) je realizováno prostřednictvím systémových projektů, jejichž KP jsou příslušné útvary MPSV. Toto opatření bylo připraveno pro rozšiřování aktivních preventivních opatření na trhu práce. Realizací uvedeného opatření by se měl zvýšit počet a kvalifikační úroveň pracovníků služeb zaměstnanosti a spolupracujících organizací, propojit a zkvalitnit informační systémy a proces monitorování a vyhodnocování účinnosti programů či změnit přístup ke klientovi s důrazem na jeho vlastní aktivizaci prostřednictvím individuálního přístupu.

Priorita 1 absorbuje zhruba 32 % celkového objemu alokovaných finančních prostředků OP RLZ. Podpora z veřejných rozpočtů na obě opatření je poskytována až do výše 100 % uznatelných nákladů projektu v poměru 75 % z prostředků ESF a 25 % z prostředků státního rozpočtu prostřednictvím kapitoly MPSV. Na Opatření 1.1 bylo pro programovací období 2004–2006 vyčleněno z obou finančních zdrojů celkem 114,4 mil. EUR a pro Opatření 1.2 celkem 22,4 mil. EUR.

Na MPSV byly kontrolovány činnosti prováděné v souvislosti se zajištěním a výkonem funkce řídicího orgánu, zprostředkujícího subjektu, konečného příjemce nadregionálního grantového schématu a konečného příjemce národních a systémových projektů. Na ÚP byla kontrola zaměřena na činnosti prováděné v souvislosti se zajištěním a výkonem funkce konečného příjemce regionálního grantového schématu a na činnosti konečného příjemce při realizaci národních projektů. U vybraných příjemců podpory byla kontrolována realizace projektů s cílem ověřit řádné naplnění podmínek pro přiznání a proplacení podpory. Z celkové alokace na Prioritu 1 OP RLZ, přepočítané v aktuální kurzové výši¹ na cca 3 458,4 mil. Kč, činil kontrolovaný objem finančních prostředků a majetku 1 343 mil. Kč, tj. cca 40 %.

Pozn.: Obecně závazné právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

¹ Dle kurzovního lístku ČNB ze dne 13. 11. 2008 (datum rozhodné pro kvantifikaci údajů v kontrolním závěru) byl platný přepočet: 1 EUR = 25,28 Kč.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Čerpání alokace Priority 1

Priorita 1 se potýkala s problémy nízkého čerpání alokovaných prostředků, zejména pak v Opatření 1.2. Hlavní příčiny tohoto stavu spočívaly v náročné a zdouhavé administraci projektů, v nedostatečné personální kapacitě na straně implementačních orgánů zejména v prvních letech realizace, či v malé zkušenosti žadatelů i pracovníků implementačních struktur s projekty financovanými z ESF. Částka čerpání dosáhla ke konci roku 2007, tj. rok před ukončením programu, pouze 41 % z vyčleněného finančního objemu.

Základním problémem Priority 1 OP RLZ byla nedostatečná absorpční kapacita pro vyčerpání schválené alokace, tedy míra schopnosti využít vyčleněné prostředky. V některých výzvěch k předkládání projektů byly pro naplnění alokovaných částek schváleny všechny či velká většina žádostí, které prošly procesem hodnocení a byly postoupeny výběrovým komisím ke konečnému rozhodnutí. Zcela nové nástroje a formy podpory zaměstnanosti přitom nebyly zaváděny. V Opatření 1.2 byla z časových důvodů zahájena před koncem roku 2007 pouze realizace tří systémových projektů, u nichž je konečným příjemcem určený odbor MPSV.

2. Systémové nedostatky implementace OP RLZ

2.1 Kvantifikace cílů a nastavení monitorovacích indikátorů

Pro hodnocení úspěšnosti programu a jeho skutečného dopadu do podporované oblasti musí být nastaveny výchozí a cílové hodnoty monitorovacích indikátorů. Monitorovací indikátory OP RLZ (dále též „MI“) jsou kvantifikovány jak pro program jako celek, tak samostatně pro jednotlivá opatření. Tyto indikátory jsou stanoveny ve čtyřech různých úrovních, a to ve vstupech, výstupech, výsledcích a dopadech.

V rámci kontrolní akce byl prověřen jak způsob nastavení těchto MI, tak jejich sledování a vykazování ze strany MPSV jako řídicího orgánu. V této oblasti byly zjištěny následující nedostatky:

- a) Jako MI globálních dopadů programu jsou stanoveny takové ukazatele, které se zjišťují ze statistické evidence vedené Českým statistickým úřadem (dále jen „ČSÚ“), a nikoli postupnou agregací z jednotlivých projektů programu. Těmito indikátory jsou například míra nezaměstnanosti či podíl zaměstnanců malých a středních podniků na zaměstnanosti. Při hodnocení ukazatelů získaných ze statistických hlášení ČSÚ však nelze odlišit vliv programu od jiných ekonomických vlivů, takže takto stanovené ukazatele nevypovídají o míře naplnění stanovených cílů. Takto stanovené MI postrádají vypovídací schopnost o úspěšnosti programu.
- b) Dle programového dokumentu OP RLZ jsou za stanovené kvantifikované cíle na úrovni programu považovány většinou expertní odhady vycházející z kalkulací provedených pro jednotlivá opatření. Expertní odhady byly velmi nepřesné, neboť dle výroční zprávy OP RLZ za rok 2007 byla například cílová hodnota výsledkového ukazatele „počet podpořených osob – klientů služeb“ překročena o 891 % a hodnota výsledkového ukazatele „počet podpořených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb“ o 398 %.
- c) U Opatření 1.1 byl ukazatel dopadů nastaven takovým způsobem, že nepokrýval všechny specifické cíle tohoto opatření, např. podporu těsnějších vazeb mezi institucemi trhu práce nebo rozšíření preventivních poradenských a informačních služeb, a tak není možné u Opatření 1.1 zjistit, zda a případně jakou měrou OP RLZ přispěl k naplnění těchto specifických cílů.

- d) U Opatření 1.2 nebyly vůbec stanoveny cílové hodnoty ukazatele „dopady“, takže po skončení OP RLZ nebude možno provést hodnocení úspěšnosti opatření.
- e) Metodické vedení pověřených ÚP nebylo dostatečné. Výklad MI nebyl jednoznačný, což vedlo k jejich rozdílnému chápání. Byly prováděny změny cílových hodnot MI a v průběhu realizace projektů byly přidávány nové MI.

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že na základě MPSV takto nastavených MI bude obtížné objektivně vyhodnotit míru dosažení kvantifikovaných cílů a skutečný dopad Priority 1 OP RLZ na problematiku APZ.

2.2 Uzavírání dohod o poskytnutí příspěvku

MPSV při poskytování podpory v rámci svého grantového schématu uzavíralo s úspěšnými žadateli dohodu o poskytnutí příspěvku ze státního rozpočtu. Rozpočtová pravidla² však pro poskytování finančních prostředků ze státního rozpočtu umožňují uzavírat dohodu pouze tehdy, pokud tak stanovuje zvláštní zákon. Zákon o zaměstnanosti³ jako zvláštní zákon, na jehož základě poskytovalo MPSV finanční prostředky úspěšným žadatelům, však umožňuje uzavírat dohodu pouze úřadům práce a nikoli MPSV. Proto MPSV mohlo vydávat pouze rozhodnutí o dotaci, jehož vzor byl mj. přílohou operačního manuálu.

MPSV porušilo rozpočtová pravidla⁴ tím, že s příjemci finančních podpor uzavíralo dohody namísto vydávání rozhodnutí.

2.3 Nedostatky v personálním zajištění administrace

MPSV se zejména v prvních letech realizace OP RLZ potýkalo s problémem nedostatečné personální kapacity pro zabezpečení výkonu všech nezbytných činností. Nedostatečná personální kapacita se týkala především administrace grantového schématu a výkonu činností konečného příjemce u národních a systémových projektů. Důsledkem této skutečnosti bylo např. výrazné zpoždění uzavírání smluv s úspěšnými žadateli z prvního kola výzvy pro předkládání projektů v rámci grantového schématu, nebo nedostatečná administrace probíhajících projektů, což mělo dopad i na proplácení požadovaných prostředků některým KP.

Fluktuace pracovníků MPSV se potom projevovala nezkušeností nových zaměstnanců při metodickém vedení a častým předáváním agendy mezi jednotlivými zaměstnanci. Dotazy příjemců podpory související s realizací projektů často nebyly zodpovězeny vůbec, případně je MPSV zodpovědělo až v delším časovém horizontu a po několika urgencích. Metodické pokyny a postupy často chyběly, nebo byly vydávány se zpožděním.

2.4 Nedodržování požadavků zákona o finanční kontrole

2.4.1 Předběžné kontroly před vznikem závazku

Zákon o finanční kontrole⁵ a jeho prováděcí vyhláška⁶ ukládají odpovědným orgánům povinnost prověřovat před vydáním rozhodnutí o použití veřejných prostředků skutečnosti, které jsou rozhodné pro vynakládání těchto výdajů. Smyslem předběžných kontrol je, aby příslušní odpovědní pracovníci prověřili správnost celé operace ještě před uzavřením závazku k uskutečnění

² Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

³ Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

⁴ Ustanovení § 14 a § 17 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

⁵ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)

⁶ Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 123/2003 Sb.

výdaje z veřejného rozpočtu. Kontrola by tak měla být prováděna vždy, například před vydáním rozhodnutí o dotaci či před uzavřením smlouvy s dodavatelem. Při kontrole se má zejména posuzovat, zda plánované operace odpovídají stanoveným úkolům veřejné správy, zda jsou v souladu s právními předpisy a schválenými projekty, programy a rozpočty, zda jsou hospodárné, efektivní a účelné, zda byly dodrženy požadavky na zadávání veřejných zakázek apod.

Na MPSV bylo provádění těchto předběžných kontrol prověřeno jak v souvislosti s uzavíráním dohod o poskytnutí příspěvku v rámci nadregionálního grantového schématu, tak v souvislosti s uzavíráním smluv s dodavateli a s partnery u národních a systémových projektů. Při kontrole byly zjištěny především následující nedostatky:

- a) v některých případech byly předběžné kontroly provedeny až po vzniku závazku;
- b) MPSV nevycházelo při předběžných kontrolách z věcně správných a úplných podkladů;
- c) v řadě případů nedošlo v rámci předběžné kontroly ke schválení celé výše závazku, nýbrž pouze jeho části. Zbývající části závazku byly schvalovány až dodatečně v závislosti na aktuálních potřebách finančních prostředků, tzn. zpravidla až v okamžiku, kdy již bylo nutné příslušné finanční prostředky vyplatit;
- d) ze záznamů o kontrolách nebylo možné určit, k jakým závazkům (tj. smlouvám) se příslušná kontrola vztahovala, a stejně tak samo MPSV nebylo schopné identifikovat, jaký konkrétní závazek byl kontrolou ověřen;
- e) v mnoha případech předběžné kontroly neproověřily, zda byly při přípravě operace dodrženy postupy a podmínky stanovené pro zadávání veřejných zakázek.

V žádném z 21 prověřovaných případů nebylo zjištěno, že by tyto kontroly byly provedeny řádně, tj. v souladu s požadavky zákona⁷ a jeho prováděcími vyhláškami⁸. Předběžné kontroly prováděné MPSV měly závažné nedostatky, takže nebyly způsobilé řádně plnit svou funkci, tj. komplexně prověřit správnost operace před vznikem závazku. V mnoha případech se tento nástroj řízení stal pouhým formálním aktem.

2.4.2 Předběžné kontroly před provedením platby

Zákon o finanční kontrole a jeho prováděcí vyhláška dále požadují, aby byla prováděna tzv. předběžná kontrola při řízení veřejných výdajů po vzniku závazku. Tato kontrola je prováděna v období mezi vznikem závazku k uskutečnění výdaje a uskutečněním příslušné platby. Při této kontrole je prověřována především správnost určení věřitele, výše a splatnost vzniklého závazku apod. U MPSV byly shledány nedostatky též při provádění těchto kontrol.

Do roku 2006 provádělo MPSV administraci žádostí o platbu z důvodu nedostatku kapacit zdlouhavě, takže koncem roku muselo vyplatit mimořádné zálohy na některé grantové projekty, aby byla umožněna jejich další realizace. MPSV dokonce přistoupilo k tomu, že proplatilo náklady ještě před schválením žádosti o platbu a před vyhotovením osvědčení o provedené práci. K proplacení plateb ze strany MPSV tedy došlo v době, kdy nemohla být ověřena výše propláceného závazku.

Tímto postupem MPSV porušilo ustanovení vyhlášky, kterou se provádí zákon o finanční kontrole⁹, v níž jsou definovány požadavky na výkon kontroly před provedením platby. Současně tím porušilo i ustanovení operačního manuálu a jeho příloh.

⁷ Ustanovení § 11 a § 26 zákona č. 320/2001 Sb.

⁸ Ustanovení § 13 vyhlášky č. 416/2004 Sb.

⁹ Ustanovení § 14 vyhlášky č. 416/2004 Sb.

2.5 Smluvní vztahy s partnery

Realizaci rozsáhlého systémového projektu *Institut trhu práce – podpůrný systém služeb zaměstnanosti* (dále jen „ITP“) provedlo MPSV s pomocí dvou partnerů na základě smluv o partnerství. Částka poskytnutá těmto partnerům měla za období let 2006 až 2008 činit téměř 330 milionů Kč.

Právní úprava vztahující se k poskytování prostředků státního rozpočtu partnerům projektu je nevyhovující. Rozpočtová pravidla neupravují provádění výdajů ze státního rozpočtu v rámci institutu partnerství u projektů realizovaných organizačními složkami státu. Na proplácení těchto závazků ze státního rozpočtu se nevztahuje ani právní režim veřejných zakázek. Tyto finanční prostředky jsou poskytovány, aniž by zákon pro takový peněžní transfer stanovil podrobnější podmínky. V České republice neexistuje pro tuto kategorii veřejných výdajů podrobnější právní úprava, ačkoliv právní předpisy ES¹⁰ tento institut předvidají a ačkoliv tyto výdaje mohou u orgánů zapojených do čerpání prostředků ze strukturálních fondů představovat významnou výdajovou položku.

3. Národní a systémové projekty realizované MPSV

3.1 Národní projekt *Pomoc dlouhodobě nezaměstnaným na Ostravsku a Mostecku* (dále také „Ostravsko/Mostecko“)

Tento NP je pilotním projektem pro ověření metod a postupů pro poskytování individuální pomoci dlouhodobě nezaměstnaným. MPSV prostřednictvím veřejné zakázky vybralo dodavatele, který měl ve spolupráci s ÚP Most a ÚP Ostrava zajistit realizaci projektu, např. výběr 3 000 účastníků, individuální posouzení jejich situace a posouzení jejich předpokladů k dalšímu zařazení do pracovního procesu, zprostředkování vhodných kurzů a účinnou pomoc při hledání zaměstnání. Koordinační dohoda k tomuto projektu byla podepsána dne 28. prosince 2006. Schválená výše rozpočtu činila 196,9 mil. Kč, částka financovaná ze zdrojů EU by měla dosáhnout 147,7 mil. Kč.

3.1.1 Výběr dodavatelů a uzavírání smluv

Veřejná zakázka v hodnotě 148,2 mil. Kč bez DPH byla zadána v rámci otevřeného řízení dle zákona o veřejných zakázkách¹¹. Předmět veřejné zakázky byl v zadávací dokumentaci definován jako *poskytování služeb, které jsou tvořeny širokou škálou vzájemně provázaných aktivit a vyplývají z náplně projektu „Pomoc dlouhodobě nezaměstnaným na Ostravsku a Mostecku“*. Zadávací dokumentace dále uváděla, že projekt, a tedy i služby, které budou předmětem plnění této VZ, jsou určeny pro tzv. cílovou skupinu. Cílovou skupinou jsou dlouhodobě nezaměstnaní Úřadu práce v Ostravě (2 500 osob) a Úřadu práce v Mostě (2 500 osob).

Při prověřování zadávacího řízení byly zjištěny následující nedostatky:

- a) Mezi dílčí hodnotící kritéria pro hodnocení nabídek patřilo kritérium „počet nabídnutých školení a rekvalifikačních kurzů“. Toto kritérium, které rozhodujícím způsobem přispělo k výběru konkrétního dodavatele, nepostihovalo kvalitu nabídky.
- b) Zadavatel v zadávacím řízení mj. požadoval, aby případní uchazeči splnili řadu kvalifikačních předpokladů. Vítězný uchazeč však nebyl schopen u dvou těchto předpokladů prokázat jejich splnění. Konkrétně se jednalo o požadavek, aby celková výše obrátu dosažená dodavatelem v posledních třech letech s ohledem na předmět veřejné zakázky činila alespoň 150 mil. Kč, a dále požadavek, aby dodavatel předložil seznam minimálně 40 projektů v oblasti rozvoje lid-

¹⁰ Čl. 8 nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech

¹¹ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

ských zdrojů, které byly uskutečněny dodavatelem v zemích EU (včetně ČR) a u nichž celkový minimální počet účastníků zapojených do těchto projektů činil alespoň 10 000 osob.

MPSV zadalo veřejnou zakázku uchazeči, který neprokázal v plném rozsahu splnění kvalifikačních předpokladů a měl být správně ze zadávacího řízení vyloučen. Tím MPSV porušilo zákon o zadávání veřejných zakázek¹² a současně nerespektovalo požadavky právních předpisů ES¹³.

3.1.2 Financování uznatelných výdajů, výkaznictví a účetnictví

3.1.2.1 Opožděné proplácení faktur

Seďm z celkem devíti kontrolovaných faktur vystavených dodavateli v úhrnné hodnotě 138,9 mil. Kč včetně DPH proplatilo MPSV po datu jejich splatnosti. MPSV se v důsledku pozdního proplácení přijatých faktur vystavilo riziku uplatnění sankcí ze strany dodavatelů.

3.1.2.2 Proplácení nedoloženého plnění

Kontrolou uznatelnosti výdajů na realizaci projektu bylo zjištěno, že MPSV proplatilo některé náklady uplatněné dodavatelem ve fakturách za 4. čtvrtletí 2007 a 1. čtvrtletí 2008, u nichž nebyly ve smyslu smluvních ujednání doloženy všechny požadované výstupy v jednotlivých etapách plnění.

Například v přílohách k oběma fakturám dodavatel nedoložil veškeré požadované doklady (které by prokázaly fakturovanou hodnotu plnění) týkající se kontroly vzdělávacích akcí, vybavení pomůckami, jejich kvality a praktického zaměření, dále výdajů na inzerci a články do médií a výdajů na pomoc při hledání pracovního místa nárokovanou za klienty, s nimiž byla uzavřena dohoda o účasti v projektu.

Celkem tak MPSV uhradilo v rozporu s ujednáním smlouvy 38,7 mil. Kč za plnění, které nebylo dodavatelem doloženo. Z předložených dokladů nelze prokázat, zda byly prostředky státního rozpočtu skutečně použity na stanovený účel. Proplácením výše uvedených výdajů MPSV porušilo rozpočtovou kázeň¹⁴.

3.1.2.3 Proplácení nevhodných výdajů

Z přílohy k faktuře dodavatele za 1. čtvrtletí 2008 rovněž vyplynulo, že k úhradě bylo nárokováno provedení některých motivačních školení, jejichž realizace byla zjevně nevhodná. Přestože motivační školení byla koncipována pro skupiny 10–14 klientů, v řadě případů byla proplacena realizace více motivačních školení, která se týkala stejného tématu, probíhala ve stejném školitelenském zařízení a ve stejném okamžiku a přitom celkový počet zúčastněných klientů v těchto školeních nedosáhl ani počtu 10. Nárokována byla rovněž úhrada za provedené motivační školení, jehož realizace byla doložena prezenční listinou se jmény 2 klientek, u nichž byla poznámka „omluvena“.

Z prezenčních listin obsažených v příloze faktury za 2. čtvrtletí 2008 vyplynulo, že v průběhu tohoto období byly na motivační školení zvány nedostatečné počty klientů, které v průměru za jednotlivé měsíce mnohdy nedosáhly ani poloviny stanovené kapacity.

Jednotková cena za provedené motivační školení přitom činila 119,2 tis. Kč včetně DPH.

MPSV uhradilo nejméně 953,9 tis. Kč nárokováných dodavatelem za motivační školení, která nebyla provedena vhodným způsobem. MPSV tím porušilo rozpočtovou ká-

¹² Ustanovení § 60 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

¹³ Článek 12 a článek 34 odst. 1 písm. f) a g) nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech

¹⁴ Ustanovení § 44 odst. 1 písm. a) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

zeň¹⁵, neboť jako organizační složka státu je povinno dbát, aby mj. plnilo určené úkoly nejehospodárnějším způsobem. Tímto postupem MPSV nerespektovalo zásady řádného finančního řízení zakotvené v právních předpisech ES¹⁶.

3.2 Národní projekt *Podpora zaměstnávání v obcích a v organizacích neziskové sféry a rekvalifikace* (dále jen „VPP“)

Cílem pilotního projektu bylo ověření možnosti financovat z prostředků ESF některé nástroje státní APZ, a to formou refundace finančních prostředků vynaložených ÚP. Refundovány byly výdaje na rekvalifikace uchazečů o zaměstnání a výdaje na veřejně prospěšné práce vykonávané v obcích a v organizacích neziskové sféry. Schválený rozpočet projektu byl 552 mil. Kč. Celkem bylo vyčerpáno 284,7 mil. Kč.

3.2.1 Financování uznatelných výdajů, výkaznictví a účetnictví

Koordinační dohoda k projektu byla podepsána dne 6. prosince 2007, přičemž byly do projektu zahrnuty aktivity realizované ÚP již od počátku roku 2007, tj. v období předcházejícím schválení projektu. Dané aktivity byly uskutečněny jednotlivými ÚP v rámci státní APZ a jelikož byly do projektu VPP zařazeny až následně, nemohly být při jejich realizaci naplňovány podmínky stanovené pro projekty financované z ESF.

Na žádost MPSV, jehož organizační útvar byl v rámci projektu zároveň konečným příjemcem, předložily ÚP soupisy vybraných výdajů k refundaci. Z předložených soupisů byla sestavena soupiska uznatelných výdajů, která byla přiložena k žádosti o platbu na úhrnou částku 284,7 mil. Kč (z toho 75% podíl finančních prostředků z ESF představoval 213,5 mil. Kč).

Kontrolou byly zjištěny následující nedostatky:

- a) Z charakteru projektu je zřejmé, že výdaje nebyly vynaloženy na rozšíření stávajících aktivit ÚP nebo na zvýšení účinnosti APZ, neboť refundované výdaje byly v průběhu roku 2007 proplaceny na státní APZ z rozpočtové kapitoly MPSV.
- b) Výdaje neuskutečnilo MPSV jako konečný příjemce, ale jednotlivé ÚP, jejichž úloha v projektu nebyla žádným způsobem specifikována.
- c) Žádost o platbu nebyla doložena nezbytnými doklady. K žádosti byla připojena pouze soupiska uskutečněných výdajů, a nikoliv potvrzené faktury nebo jiné účetní doklady rovnocenné důkazní hodnoty, jak požadují právní předpisy ES.
- d) Publicita projektu nemohla být zajištěna v souladu s požadavky práva ES, neboť aktivity projektu se uskutečnily podle pravidel státní APZ v době před schválením koordinační dohody a před faktickou realizací projektu.

Z výše uvedeného vyplývá, že MPSV připravilo a provedlo projekt VPP v prosinci 2007 především proto, aby mohla být vyčerpána alokace z ESF na rok 2005. Vzhledem k uplatňování tzv. pravidla n+2 bylo totiž nezbytné tuto alokaci vyčerpat nejpozději do 31. prosince 2007. Při realizaci projektu VPP však nebyly respektovány požadavky právních předpisů ES týkající se způsobilosti výdajů¹⁷ a zajišťování publicity.¹⁸

¹⁵ Ustanovení § 44 odst. 1 písm. f) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

¹⁶ Článek 27 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství; článek 34 odst. 1 písm. f) nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech

¹⁷ Bod 2.1 pravidla č. 1 přílohy I nařízení Komise (ES) č. 1685/2000, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 týkající se způsobilosti výdajů na činnosti spolufinancované strukturálními fondy

¹⁸ Bod 3.2.2.2 a bod 6.3 přílohy nařízení Komise (ES) č. 1159/2000 o informačních a propagačních opatřeních, která mají být prováděna členskými státy v souvislosti s pomocí ze strukturálních fondů

3.3 Systémový projekt *Školení portálu MPSV ČR*

Cílem projektu se schváleným rozpočtem 6,5 mil. Kč bylo poskytování krátkodobých kurzů práce s portálem MPSV. Prostřednictvím projektu mělo být zabezpečeno technické a personální vybavení pro jednodenní kurzy práce s názvem *Zaměstnanost Integrovaného portálu MPSV*.

Kontrola NKÚ se v případě tohoto systémového projektu zaměřila pouze na dodržování stanovených pravidel při výběru dodavatelů a uzavírání smluv.

3.3.1 Výběr dodavatelů a uzavírání smluv

Veřejná zakázka *Školení portálu MPSV* byla zadána v jednacím řízení bez uveřejnění s odůvodněním, že dodavatel je nositelem autorských práv k *Informačnímu systému služeb zaměstnanosti*. Mimo rámec této veřejné zakázky byla se stejným dodavatelem uzavřena smlouva, jejímž předmětem bylo zajištění administrace přímé podpory pro účastníky školení.

Z důvodu dodatečného požadavku MPSV na rozšíření předmětu zakázky o propagační DVD byla celková smluvní cena díla navýšena o 86,8 tis. Kč. Při uzavírání smluvního vztahu přitom dodavatel předložil návrh smlouvy s vyčíslením dodávky DVD na 38,1 tis. Kč, takže bylo zřejmé, že navýšená cena byla o 48,7 tis. Kč nadhodnocena.

MPSV porušilo rozpočtovou kázeň¹⁹, neboť při uzavírání smlouvy na rozšíření předmětu zakázky nepostupovalo nejehospodárnějším způsobem. Zároveň tímto postupem došlo k nerespektování zásady řádného finančního řízení, jež je zakotvena v právních předpisech ES²⁰.

3.4 Systémový projekt *Institut trhu práce – podpůrný systém služeb zaměstnanosti*

Projekt ITP je zaměřen na zkvalitnění, rozšíření a modernizaci služeb zaměstnanosti, včetně zlepšení dostupnosti těchto služeb pro jednotlivé skupiny klientů. Celková předpokládaná výše finanční podpory činila 618,1 mil. Kč. S ohledem na velký rozsah je projekt realizován za pomoci partnerů. Jejich úkolem je analyzovat současnou strukturu služeb zaměstnanosti, vyhodnotit účinnost využívání jednotlivých nástrojů APZ a navrhnout optimalizaci v oblasti poradenských služeb ve veřejných službách zaměstnanosti. Dále mají za úkol poskytovat poradenství zaměstnavatelům a vytvářet užší propojení mezi podnikateli, vzdělávacími zařízeními a místní samosprávou. V rámci projektu měl být vytvořen jednotný informační systém, který by měl obsahovat detailní informace o nabídce a poptávce na trhu práce, a měl by tak usnadnit komunikaci mezi zaměstnavateli a uchazeči o zaměstnání.

3.4.1 Výběr dodavatelů a uzavírání smluv

V rámci ITP je řada aktivit projektu realizována prostřednictvím dodavatelů. Při kontrole MPSV byla prověřena celkem čtyři zadávací řízení na veřejné zakázky, jejichž hodnota přesahovala částku 2 mil. Kč, a dále 19 zakázek, jejichž hodnota nedosahovala této částky.

U veřejných zakázek, jejichž hodnota přesahovala částku 2 mil. Kč, byly ve třech případech ze čtyř kontrolovaných zadávacích řízení odhaleny nedostatky spočívající v nerespektování požadavků zákona o veřejných zakázkách; např. zadávací dokumentace neobsahovala zákonně

¹⁹ Ustanovení § 44 odst. 1 písm. f) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

²⁰ Článek 27 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství; článek 34 odst. 1 písm. f) nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech

náležitosti, do některých smluv nebyly důsledně promítnuty obchodní podmínky ze zadávací dokumentace apod.

U veřejných zakázek s předpokládanou hodnotou plnění do 2 mil. Kč, byly zjištěny drobné nedostatky, např. nedostatečné doložení provedení výběru z nejméně tří dodavatelů anebo neprovedení výběru prostřednictvím elektronického tržiště.

MPSV při realizaci projektu ITP nerespektovalo v některých případech požadavky týkající se zadávání veřejných zakázek. Část výdajů byla vynaložena v rozporu s požadavky právních předpisů ES²¹.

3.4.2 Dosažení projektovaných parametrů a cílů projektu a jejich udržitelnost po stanovenou dobu

K datu 31. března 2008 byly naplněny čtyři ze sedmi MI. MPSV v monitorovacích zprávách vykazovalo hodnoty některých monitorovacích ukazatelů chybně. Například kontrolou příloh monitorovacích zpráv č. 6 a č. 8 bylo zjištěno, že do ukazatele „celkový počet osob poskytujících služby a podporujících poskytování služeb, které se zapsaly do kurzů“, byly započítány i aktivity, které s dosažením cílů projektu přímo nesouvisely. Dosažené monitorovací ukazatele nebyly zadány do informačního systému a následkem toho nebyly uvedeny ani ve výroční zprávě OP RLZ za rok 2007. **MPSV v rozporu s požadavky právních předpisů ES²² nezřídilo dostatečně spolehlivý systém pro shromažďování finančních a statistických údajů o provádění pomoci.**

Výstupy projektu ITP by měly být postupně vyhodnocovány a mělo by dojít k jejich využití v navazujících projektech patřících do OP *Lidské zdroje a zaměstnanost* v programovacím období 2007–2013. Vzhledem k tomu, že dva strategičtí partneři již nebudou v partnerství pokračovat, nebude majetek pořízený těmito partnery použit v aktivitách navazujících na projekt ITP. **Efektivnost části vynaložených finančních prostředků, jež byly určeny na rozvoj ITP, tak bude nižší, než bylo původně plánováno.**

3.4.3 Financování uznatelných výdajů, výkaznictví a účetnictví

3.4.3.1 Opožděné proplácení faktur

Celkem 11 z 15 kontrolovaných faktur v celkové hodnotě 26,2 mil. Kč včetně DPH bylo proplaceno po datu jejich splatnosti, přičemž průměrná doba prodlení činila více než 37 dnů. Ve dvou případech došlo k prodlení v délce 135, resp. 104 dnů.

MPSV se v důsledku pozdního proplácení přijatých faktur vystavilo riziku uplatnění sankcí ze strany dodavatelů.

3.4.3.2 Financování nezpůsobilých výdajů

V rozpočtu projektu ITP byly rovněž zahrnuty výdaje na vytvoření a dodávku centrálního informačního systému ITP v celkové hodnotě 95,9 mil. Kč. Součástí rozpočtu tedy bylo mj. pořízení dlouhodobého nehmotného majetku v hodnotě přesahující 60 tis. Kč. Podle kapitoly 8.5.1 – *Obecná pravidla uznatelnosti výdajů* verze 1.4 operačního manuálu nelze z prostředků OP RLZ hradit náklady investičního charakteru. V případě plánovaného vytvoření otevřeného centrálního informačního systému šlo o pořízení dlouhodobého nehmotného majetku, jak jej definuje prováděcí vyhláška k zákonu o účetnictví²³. Doba použitelnosti majetku totiž bude nepochybně

21 Článek 12 a článek 34 odst. 1 písm. f) a g) nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech

22 Článek 34 odst. 1 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech

23 Vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu

delší než jeden rok a hodnota majetku přesahuje částku 60 tis. Kč. Dle aktuálně platných předpisů vztahujících se k uznatelným výdajům OP RLZ se tudíž jednalo o neuznatelný výdaj. Přes tuto skutečnost projekt prošel procesem hodnocení a posléze byl schválen k realizaci.

MPSV nepostupovalo v souladu s právními předpisy ES²⁴, neboť schválilo a následně proplácelo výdaje na projekt, jehož hodnocení přijatelnosti bylo chybné a v jehož rozpočtu byly zahrnuty nezpůsobilé výdaje (částka hrazená z ESF činí cca 76 mil. Kč).

V rámci projektu ITP byl dále pořízen informační systém sloužící k monitorování projektu. Celková cena předmětu plnění (včetně souvisejících služeb a dodávek) činila 4,9 mil. Kč. I v tomto případě jsou výdaje na pořízení tohoto informačního systému nezpůsobilými výdaji, neboť se jedná o dlouhodobý nehmotný majetek, jehož hodnota přesahuje 60 tis. Kč a jehož předpokládaná doba použitelnosti je delší než jeden rok.

V době ukončení kontrolní akce nebyly dosud zahrnuty výdaje na pořízení výše uvedených informačních systémů do žádostí o platby adresované platebnímu orgánu (Národnímu fondu Ministerstva financí).

4. Projekty realizované úřady práce

4.1 Národní projekty *Najdi si práci* a *Návrat do práce*

Projekty *Najdi si práci* koncipované pro jednotlivé kraje byly určeny pro zájemce o zaměstnání, krátkodobě evidované uchazeče o zaměstnání, neevidované nezaměstnané osoby a osoby ohrožené ztrátou zaměstnání. Cílem projektů bylo přispět k tomu, aby se z účastníků projektů po jejich absolvování stali poučení, samostatní a sebevědomí jedinci, kteří díky nově získaným obecně uznávaným dovednostem naleznou nová zaměstnání, přijmou některou z forem moderních pracovních úvazků, udrží si svá původní zaměstnání či začnou podnikat.

Projekty *Návrat do práce*, které byly rovněž koncipovány pro jednotlivé kraje, byly určeny pro osoby dlouhodobě nezaměstnané a osoby ohrožené dlouhodobou nezaměstnaností, které nepatří do skupiny sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením.

4.1.1 Nedostatky metodického vedení

Kontrolou u vybraných ÚP bylo zjištěno, že MPSV neřešilo jednotně metodiku předkládání monitorovacích zpráv a existovaly rozpory mezi příručkami a koordinačními dohodami. ÚP postrádaly jednoznačný výklad definic MI, což vedlo k chybám při jejich nastavování. Se změnou metodiky došlo i ke změnám sledovaných MI a do doby ukončení kontroly NKÚ nebyl ujasněn způsob posuzování výsledného naplnění indikátorů pro splnění cílů projektu.

Nebyla stanovena jednotná pravidla pro uplatňování DPH dodavateli v případech provádění rekvalifikačních kurzů, takže v některých případech dodavatelé fakturovali DPH se zdůvodněním, že se jedná o rekvalifikační služby nad rámec provádění klasických rekvalifikací.

Udržitelnost pracovních míst je ve všech vydáních příručky pro příjemce řešena nepřesně a nejednoznačně. Do doby udržitelnosti se nezapočítává doba, po kterou není pracovní místo obsazeno, a pokud zaměstnavatel nesplní zákonnou povinnost nahlásit volné místo na ÚP, nehrozí mu žádná sankce.

²⁴ Článek 30 a článek 34 odst. 1 písm. f) nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech

4.1.2 Ostatní nedostatky

Při zadávání veřejných zakázek nebylo v několika případech postupováno podle platné právní úpravy a některá hodnotící kritéria pro zadání zakázky se přímo nevztahovala k předmětu zakázky, či nebyla objektivním způsobem vyhodnotitelná. Byl zjištěn i případ, kdy zadavatel omezil počet uchazečů diskriminačním způsobem jen na ty uchazeče, kteří již v minulosti pro příslušný ÚP pracovali. **V těchto případech tedy nebyly respektovány požadavky týkající se zadávání veřejných zakázek. Část výdajů tak byla vynaložena v rozporu s požadavky právních předpisů ES²⁵.**

V některých případech nebyly žádosti ÚP o provedení podstatných změn projektů promítnuty MPSV do dodatků koordinačních dohod o zabezpečení realizace projektu, ale byly pouze předběžně odsouhlaseny dopisem. V důsledku toho nebyly do doby ukončení kontroly NKÚ provedeny některé podstatné změny projektů.

4.2 Regionální grantová schémata

Záměrem grantových schémat bylo doplnit soubor národních modelových projektů k posílení APZ s cílem napomáhat při odstraňování bariér na trhu práce a pomoci získat zaměstnání nebo zvýšit zaměstnanost.

4.2.1 Bodové hodnocení projektů

Způsob provádění věcného hodnocení grantových projektů vycházel z operačního manuálu. Postup při počítání výsledného bodového zisku u věcného hodnocení projektů byl nejednoznačný v případech, kdy projekt hodnotili více než dva hodnotitelé. Při počítání bodového průměru nebylo vždy zcela zřejmé, která hodnocení měla být brána v úvahu a která se měla vyřazovat jako hodnocení s extrémní bodovou hodnotou.

MPSV jako řídicí orgán programu nenastavilo pro proces hodnocení projektů OP RLZ dostatečně jasná a směrodatná pravidla, která by zabezpečila jednotný postup poskytovatelů podpory v rámci programu.

V důsledku toho například jeden z pověřených ÚP vypracoval v řadě případů dvě různé sestavy věcného hodnocení s rozdílnými výslednými hodnotami. To vedlo mimo jiné k diskriminaci některých žadatelů a nedostatečné transparentnosti celého procesu hodnocení. Při následném posuzování hodnotící komisí byly některé projekty vyřazeny na základě předem stanovených kritérií. Vyřazení projektů v těchto případech však nebylo žadatelům řádně zdůvodněno.

III. Shrnutí a vyhodnocení

1. Shrnutí

Projekt *Podpora zaměstnávání v obcích a v organizacích neziskové sféry a rekvalifikace* uskutečnilo MPSV se zjevnou snahou vyčerpat prostředky z ESF alokované na rok 2005 do konečného termínu 31. prosince 2007. Cíl projektu byl odůvodněn možností ověřit financování některých nástrojů státní APZ z prostředků ESF formou refundace nákladů uhrazených v předchozích obdobích ÚP při realizaci a podle pravidel státní APZ. V takto připraveném projektu však nemohly být a nebyly respektovány základní požadavky právních předpisů ES pro způsobilost výdajů a zajištění publicity.

²⁵ Článek 12 a článek 34 odst. 1 písm. f) a g) nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech

MPSV zadalo veřejnou zakázku na realizaci projektu *Pomoc dlouhodobě nezaměstnaným na Ostravsku a Mostecku* uchazeči, který neprokázal v plném rozsahu splnění kvalifikačních předpokladů, a proto měl být z veřejné soutěže vyloučen. Při realizaci projektu hradilo MPSV opakovaně plnění, které nebylo dodavatelem řádně doloženo. Přestože jako organizační složka státu mělo MPSV plnit úkoly spojené s realizací projektu nejehospodárnějším způsobem, uhradilo dodavateli některé náklady za nehospodárně provedené služby.

Priorita 1 OP RLZ se ve sledovaném období potýkala s problémem pomalého čerpání alokace, takže ke konci roku 2007, tj. rok před ukončením programu, dosáhlo čerpání pouze 41 % z vyčleněného finančního objemu, přičemž u Opatření 1.2 bylo vyčerpáno dokonce jen 12 %.²⁶ Zpoždění bylo způsobeno zejména zdlouhavou administrací projektů, nedostatečnou personální kapacitou implementačních orgánů a malou zkušeností s projekty podporovanými z ESF.

Projekty podpořené z ESF měly být především inovativního charakteru se zacílením na skupiny obyvatel nepodchycené státní APZ. Nové nástroje a formy podpory zaměstnanosti však (oproti projektům APZ financovaných ze státního rozpočtu) až na drobné výjimky nebyly zaváděny.

Kvantifikace některých stanovených monitorovacích indikátorů jako např. „míra nezaměstnanosti“ je získávána ze statistických hlášení ČSÚ, takže nelze odlišit vliv programu od jiných ekonomických vlivů. Takto stanovené monitorovací indikátory nevypovídají o míře naplnění programových cílů.

Právní úprava vztahující se k poskytování prostředků státního rozpočtu partnerům projektu je nevyhovující, neboť právní předpisy ČR nijak podrobněji neupravují možnost poskytování prostředků státního rozpočtu v rámci institutu partnerství. Právní řád ČR není v tomto ohledu dostatečně přizpůsoben požadavkům vyplývajícím z práva ES.

Předběžné kontroly před vznikem závazku byly MPSV prováděny se závažnými nedostatky, takže neplnily svůj základní účel, tj. prověřit správnost operace před jejím provedením. V mnoha případech se tento nástroj řízení stal pouhým formálním aktem. Nedostatky byly zjištěny rovněž u provádění předběžné kontroly před provedením platby, kdy byly příjemcům podpory propláceny nárokové částky ještě před schválením žádostí o platbu a před vyhotovením osvědčení o provedené práci, tj. v době, kdy nemohla být ověřena výše propláceného závazku.

Z důvodu nedostatečné personální kapacity MPSV, a to zejména na úseku administrace grantového schématu, došlo k výraznému zpoždění úhrad, případně pouze k úhradě části nároků uplatněných příjemci podpor.

MPSV jako řídicí orgán nenastavilo pro proces hodnocení grantových projektů dostatečně jasná a směrodatná pravidla, která by zabezpečila jednotný postup poskytovatelů podpory v rámci programu. Tím nebyla v procesu hodnocení žádostí zajištěna zásada transparentnosti a rovného zacházení.

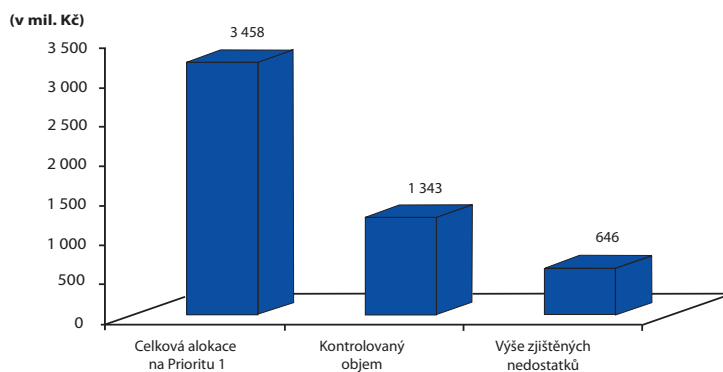
2. Vyhodnocení

U MPSV jako řídicího orgánu byly odhaleny nedostatky především v oblasti metodického řízení, administrativních kontrol a monitorování účinnosti pomoci. Na úrovni konečných příjemců byly při realizaci jednotlivých projektů zjištěny nedostatky především v oblastech zadávání veřejných zakázek, způsobilých výdajů a publicity.

Při kontrole jednotlivých projektů byly odhaleny nedostatky v celkové výši cca 646 mil. Kč, z toho porušení rozpočtové kázně bylo kvalifikováno u souhrnné částky 39,7 mil. Kč. Nedostatky spočívají především v proplácení výdajů, u nichž nebyly respektovány požadavky vyplývající

²⁶ Dle údajů z informačního systému *MSSF Central* představuje k 20. 10. 2008 čerpání Priority 1 OP RLZ 62% celkového rozpočtu, přičemž u Opatření 1.2 se jedná pouze o 25%.

z evropské i národní legislativy. Celková hodnota zjištěných nedostatků představuje cca 48 % objemu kontrolovaných finančních prostředků. Porovnání mezi celkovou alokací na Prioritu 1, kontrolovaným objemem a výší zjištěných nedostatků znázorňuje následující graf:

Výše uvedené vyčíslení zjištěných nedostatků neznamená, že veškeré tyto výdaje není možné financovat z rozpočtu EU. V řadě případů lze zjištěné nedostatky dodatečně napravit, např. doložením chybějících dokladů.

08/17

Prostředky státního rozpočtu vynakládané na ekologickou likvidaci nepotřebné munice a s tím související činnosti u Ministerstva obrany

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2008 pod číslem 08/17. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Ladislav Zeman.

Cílem kontroly bylo prověřit realizaci projektu ekologické likvidace munice z výzbroje Armády České republiky a užití prostředků státního rozpočtu na ekologickou likvidaci nepotřebné munice a s tím související přepravu, skladování a ostrahu.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2004 až 2007, v případě věcných souvislostí i předchozí období a období do ukončení kontroly.

Kontrola byla provedena v době od dubna do října 2008.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo obrany (dále jen „MO“),

VOP-026 Šternberk, s. p. (dále jen „VOP-026“).

MO podalo proti kontrolnímu protokolu námítky, které byly vypořádány vedoucím skupiny kontrolujících rozhodnutím o námítkách. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách podáno nebylo.

Kolegium NKÚ na svém II. zasedání, konaném dne 26. ledna 2009,

schválilo usnesením č. 4/II/2009

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Po vzniku České republiky v roce 1993 bylo v muničních skladech Armády České republiky (dále jen „AČR“) uloženo asi 260 000 tun munice. Do konce roku 2007 došlo k výraznému snížení zásob munice o 158 750 tun. Z toho bylo spotřebováno 11 850 tun, prodáno a darováno 44 160 tun, v zařízeních AČR zlikvidováno 38 700 tun munice a podniky sdružené v Asociaci obranného průmyslu ekologicky zlikvidovaly 64 040 tun nepotřebné munice.

Vláda přijala dne 6. srpna 2003 usnesení č. 798, o *zajištění nákupu služeb strategického charakteru souvisejících s integrací a členstvím České republiky v Organizaci Severoatlantické smlouvy (NATO), nezbytných k realizaci pilotního projektu Koncepce výstavby profesionální Armády České republiky a mobilizace ozbrojených sil České republiky – ekologická likvidace nepotřebné munice*. Přílohou tohoto usnesení byly *Zásady způsobu výběru dodavatele (dodavatelů) služeb strategického charakteru souvisejících s integrací a členstvím České republiky v Organizaci Severoatlantické smlouvy (NATO), nezbytných k realizaci pilotního projektu Koncepce výstavby profesionální Armády České republiky a mobilizace ozbrojených sil České republiky – ekologická likvidace nepotřebné munice*. V těchto zásadách je mimo jiné uvedeno: *zadavatel provádí výběr dodavatele na základě průzkumu trhu, který jej nezavazuje vůči osloveným subjektům*.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

V roce 2003 rozhodlo MO o trvalé nepotřebnosti 65 805 tun munice. Ta byla následně rozdělena na dvě části, a to 38 805 tun určených k okamžité likvidaci (munice neprodejná, nebezpečná a s prošlou životností) a 27 000 tun nabízených k prodeji a darování (po realizaci prodeje a darování zůstalo 8 979 tun této munice k likvidaci).

Ekologická likvidace nepotřebné munice byla financována z kapitoly státního rozpočtu 307 – *Ministerstvo obrany*, a to v rámci programu ev. č. 207 630 – *Pořízení a údržba zásob munice, zbraní a materiálu*, ve kterém byly zařazeny čtyři akce s termínem závěrečného vyhodnocení do 14. února 2008:

- akce ev. č. 207 633 1001 – *Ekologická likvidace nepotřebné munice*, ve finančním objemu 2 328,162 mil. Kč;
- akce ev. č. 207 633 1020 – *Ekologická likvidace munice – 2. část*, ve finančním objemu 480,049 mil. Kč;
- akce ev. č. 207 633 7001 – *Ekologická likvidace munice – rakety*, ve finančním objemu max. 39 mil. Kč;
- akce ev. č. 207 633 7002 – *Ekologická likvidace munice – řízené střely*, ve finančním objemu max. 87,250 mil. Kč.

1. Ekologická likvidace nepotřebné munice – 1. část

V návaznosti na usnesení vlády č. 798 byly MO vyzvány dne 28. listopadu 2003 k předložení nabídky na zakázku *Ekologická likvidace nepotřebné munice* čtyři obchodní společnosti. Současně MO vyzvalo VOP-026 k předložení nabídky na ekologickou likvidaci speciálních druhů munice (rakety a řízené střely).

Dne 27. dubna 2004 vydalo Ministerstvo financí *Rozhodnutí o registraci akce v ISPRO-FIN, program ev. č. 207 630 – Pořízení a údržba zásob munice, zbraní a materiálu, akce ev. č. 207 633 1001 – Ekologická likvidace nepotřebné munice*.

Souhlas se zadáním realizace akce byl schválen MO a Ministerstvem financí dne 29. dubna 2004 s plánovanými neinvestičními potřebami a zdroji financování akce ve výši 2 350 mil. Kč. V identifikačních údajích akce byly uvedeny termíny zahájení a ukončení jednotlivých etap a termín závěrečného vyhodnocení akce byl stanoven na leden 2008.

Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce vydalo Ministerstvo financí dne 6. května 2004. Novým rozhodnutím o účasti státního rozpočtu na financování akce ze dne 27. září 2005 byl snížen finanční parametr akce na 2 328,162 mil. Kč.

Nabídku na zakázku podaly Poličské strojírný a.s., Polička (dále jen „Poličské strojírný“), které v ní uvedly jako subdodavatele další společnosti oslovené MO. Další samostatnou nabídku zaměřenou pouze na likvidaci speciální munice podal VOP 026.

K posouzení a hodnocení obou nabídek byla jmenována komise složená ze zástupců MO, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva životního prostředí a Českého báňského úřadu, která je doporučila přijmout.

Na poskytnutí služeb spojených s ekologickou likvidací nepotřebné munice uzavřelo MO dne 7. května 2004 smlouvy s Poličskými strojírnami a VOP-026.

MO neprovedlo analýzu výtěžitelnosti druhotných surovin (produktů delaborace), jejich skutečného množství a případné tržní ceny. Vlastnictví k částem munice (delaborátům) vzniklým provedenou delaborací, k přepravním obalům a přepravním paletám bylo převedeno na poskytovatele.

Akce byla řízena integrovaným projektovým týmem složeným ze zástupců MO, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva vnitra, Českého báňského úřadu a poskytovatelů služeb spojených s likvidací nepotřebné munice.

– **Smlouva s Poličskými strojírnami číslo 040100072 o poskytnutí služeb spojených s ekologickou likvidací nepotřebné munice**

Předmětem smlouvy bylo zajistit provedení delaborace stanoveného množství nepotřebné munice a následné ekologické likvidace vzniklých delaborátů.

Cena za poskytnuté služby byla sjednána dohodou a činila 2 104 871 716 Kč včetně DPH (1 768 799 761 Kč bez DPH). Právo poskytovatele požadovat úhradu části z celkové ceny za poskytnuté služby bylo v jednotlivých letech plnění omezeno finančním limitem.

Smlouvou bylo stanoveno, že poskytovatel může pro delaboraci munice využívat na základě vlastních smluvních vztahů v určeném rozsahu a za stanovených podmínek pouze služeb subjektů (subdodavatelů) uvedených ve smlouvě.

Smluvní závazky byly ze strany poskytovatele splněny ve stanoveném termínu a za sjednanou cenu.

– **Smlouva s VOP-026 číslo 040100073 o poskytnutí služeb spojených s ekologickou likvidací nepotřebné munice**

Předmětem smlouvy bylo zajistit provedení delaborace stanoveného množství nepotřebné munice a následné ekologické likvidace vzniklých delaborátů.

Cena za poskytnuté služby byla sjednána dohodou a činila 219 741 190 Kč včetně DPH (184 656 463 Kč bez DPH).

Smluvní závazky byly ze strany poskytovatele splněny ve stanoveném termínu a za sjednanou cenu.

2. Ekologická likvidace nepotřebné munice – 2. část

MO se nepodařilo bezúplatně předat, prodat, případně darovat z předpokládaných 27 000 tun téměř třetinu nepotřebné munice. Množství munice určené k ekologické likvidaci se tak zvýšilo o dalších 8 979 tun.

Dne 29. prosince 2004 vydalo Ministerstvo financí *Rozhodnutí o registraci akce v ISPROFIN, program ev. č. 207 630 – Pořízení a údržba zásob munice, zbraní a materiálu, akce ev. č. 207 633 1020 – Ekologická likvidace munice – 2. část.*

Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce vydalo Ministerstvo financí dne 19. května 2005. Zdroje financování byly stanoveny ve výši max. 630 mil. Kč. V identifikačních údajích akce byly uvedeny termíny zahájení a ukončení jednotlivých etap a termín závěrečného vyhodnocení akce byl stanoven na březen 2008.

Novým rozhodnutím o účasti státního rozpočtu na financování akce ze dne 14. října 2005 byly změněny finanční limity v jednotlivých letech a termín dokončení akce byl zkrácen a přesunut na 14. únor 2008.

Rozhodnutím o účasti státního rozpočtu na financování akce ze dne 14. března 2006 byl snížen finanční parametr akce na max. 480,049 mil. Kč.

Akce byla realizována rozšířením předmětu smlouvy číslo 040100072 s Poličskými strojírnami se zvýšením ceny o 460 268 034 Kč na celkových 2 575 139 750 Kč včetně DPH (2 119 120 170 Kč bez DPH) a smlouvy číslo 040100073 s VOP-026 se zvýšením ceny o 10 386 240 Kč na celkových 230 127 430 Kč včetně DPH (193 384 395 Kč bez DPH). Toto rozšíření smluv bylo

provedeno formou dodatků. Smluvní závazky splnili poskytovatelé ve stanoveném termínu a za sjednanou cenu.

3. Ekologická likvidace munice – rakety a řízené střely

Rozhodnutí o registraci akcí v ISPROFIN, program 207 630 – *Pořízení a údržba zásob munice, zbraní a materiálu*, akce ev. č. 207 633 7001 – *Ekologická likvidace munice – rakety* a akce ev. č. 207 633 7002 – *Ekologická likvidace munice – řízené střely*, vydalo Ministerstvo financí dne 29. prosince 2004.

Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akcí vydalo Ministerstvo financí dne 19. května 2005. Zdroje financování byly stanoveny ve výši max. 39 mil. Kč (rakety), respektive 87,25 mil. Kč (řízené střely). V identifikačních údajích akcí byly uvedeny termíny zahájení a ukončení jednotlivých etap a termín závěrečného vyhodnocení akcí byl stanoven na březen 2008.

Novými rozhodnutími o účasti státního rozpočtu na financování akcí ze dne 14. října 2005 byly změněny finanční limity v jednotlivých letech a termín dokončení akcí byl zkrácen a přesunut na 14. únor 2008.

Dne 10. srpna 2006 uzavřelo MO s VOP-026 smlouvu číslo 060100114 a smlouvu číslo 060100136 o poskytnutí služeb spojených s ekologickou likvidací 871,7 tun nepotřebných raket a řízených střel za cenu celkem 126 250 000 Kč včetně DPH (106 092 434 Kč bez DPH).

Likvidace raket a řízených střel dle uvedených smluv byla ukončena do 30. listopadu 2007.

Na rok 2008 plánované peněžní prostředky na ekologickou likvidaci munice MO z návrhu rozpočtu vyškrtlo. Ve skladech zůstalo více než 2 200 raket a řízených střel, které již byly vyřazeny z používání v AČR a na jejichž likvidaci je potřeba asi 85 mil. Kč. Na rok 2009 uplatnilo MO při přípravě státního rozpočtu požadavek na peněžní prostředky na tuto likvidaci ve výši asi 5 mil. Kč.

U vyřazených raket a řízených střel bylo v roce 2008 zastaveno sledování jejich technického stavu.

Tabulka č. 1 – Přehled ekologicky zlikvidované nepotřebné munice (v tunách)

Poskytovatel	Rok				Celkem
	2004	2005	2006	2007	
Poličské strojírny*	6 546,716	18 416,257	21 580,373	-	46 543,346
VOP-026*	445,359	540,771	218,612	792,948	1 997,690
Celkem	6 992,075	18 957,028	21 798,985	792,948	48 541,036

Zdroj: materiály MO.

*včetně subdodavatelů

Tabulka č. 2 – Skutečné výdaje MO na ekologickou likvidaci nepotřebné munice (v mil. Kč)

Rok	2004	2005	2006	2007	Celkem
Výdaje	473	1 116	1 216	126	2 931

Zdroj: materiály MO.

Ke kontrole dodržování bezpečnosti při nakládání s výbušninami, zamezení jejich zneužití, bezpečné delaborace, vedení evidence a nakládání s odpady vytvořilo MO čtyřstupňový systém. Hlavním článkem kontrolního mechanismu se v souladu se zákonem č. 309/2000 Sb., o obranné standardizaci, katalogizaci a státním ověřování jakosti výrobků a služeb určených

k zajištění obrany státu a o změně živnostenského zákona, stal Úřad pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti (dále též „ÚřOSKSOJ“), který byl zřízen tímto zákonem a je podřízený MO. U subjektů realizujících ekologickou likvidaci nepotřebné munice provedl ÚřOSKSOJ celkem 1 244 dokumentovaných kontrol, které prověřily dodržování technologických postupů při ekologické likvidaci a skladování munice, evidenci munice a dokumentaci prokazující splnění smluvních závazků ze strany poskytovatele. Při těchto kontrolách zjistil ÚřOSKSOJ 48 neshod, u kterých byly ze strany poskytovatelů služby stanoveny příčiny a přijata opatření k jejich nápravě. ÚřOSKSOJ vydal dne 8. ledna 2008 na veškerou zlikvidovanou municí osvědčení o jakosti a kompletnosti, čímž bylo možné považovat municí za prokazatelně zlikvidovanou.

4. Skladování a přeprava nepotřebné munice

Odsunem nepotřebné munice bylo v kontrolovaném období uvolněno 208 skladových objektů s celkovou skladovací plochou 106 962 m². Ze 17 zásobovacích základen munice AČR zůstalo v roce 2007 sedm zásobovacích středisek.

Naložení a dopravu munice z místa jejího uložení u vojenských zařízení na místo delaborace a vyložení munice zabezpečovali poskytovatelé vlastními prostředky. Cena byla zahrnuta v celkové ceně za poskytnuté služby.

Poskytovatelé byli od okamžiku převzetí munice povinni na vlastní nebezpečí a náklady zajistit v souladu s příslušnými právními předpisy průkaznou evidenci a skladování munice a zabezpečit municí, resp. vzniklé delaboráty, proti ztrátám, poškození a odcizení.

III. Shrnutí

Kontrolováno bylo užití peněžních prostředků státního rozpočtu v rámci programu ev. č. 207 630 – *Pořízení a údržba zásob munice, zbraní a materiálu* na ekologickou likvidaci nepotřebné munice v letech 2004 až 2007 v celkovém objemu 2 931 mil. Kč.

Vyskladňování munice k likvidaci bylo zahájeno dne 12. května 2004 a ukončeno dne 30. listopadu 2006. Likvidace byla ukončena do konce roku 2007 v objemech uvedených v dokumentaci jednotlivých akcí. Celkem bylo ekologicky zlikvidováno 48 541,036 tun nepotřebné munice. Na veškerou zlikvidovanou municí vydal Úřad pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti osvědčení o jakosti a kompletnosti.

V důsledku zastavení financování likvidace raket a řízených střel v roce 2008 zůstalo ve skladech AČR více než 2 200 ks této munice vyřazené z používání v AČR. Odkládání likvidace vyvolává další výdaje na skladování a znamená bezpečnostní riziko.

08/18

Hospodaření Ministerstva zemědělství se státním majetkem

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2008 pod číslem 08/18. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala členka NKÚ Ing. Jaromíra Steidlová.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s nemovitým majetkem, včetně souvisejících peněžních prostředků a finančních transakcí, u Ministerstva zemědělství a přezkoumat vnitřní kontrolní systém v této oblasti.

Kontrola byla prováděna v době od května do října 2008.

Kontrolovaným obdobím byl rok 2007, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující.

Kontrolovanou osobou bylo Ministerstvo zemědělství (dále jen „MZe“).

Námítky proti kontrolnímu protokolu, které podalo MZe, byly vypořádány vedoucím skupiny kontrolujících rozhodnutím o námitkách. MZe se proti rozhodnutí o námitkách neodvolalo.

Kolegium NKÚ na svém XVIII. zasedání, konaném dne 15. prosince 2008,

schválilo usnesením č. 8/XVIII/2008

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

MZe je dle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, mj. ústředním orgánem státní správy pro zemědělství, s výjimkou ochrany zemědělského půdního fondu, pro potravinářský průmysl, pro vodní hospodářství, s výjimkou ochrany přirozené akumulace vod, ochrany vodních zdrojů a ochrany jakosti povrchových a podzemních vod. Podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, je organizační složkou státu a ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, je účetní jednotkou.

MZe je vnitřně členěno na organizační jednotky, jež tvoří ústředí MZe a 63 odborů, které zahrnují 63 zemědělských agentur a 77 pozemkových úřadů. V kontrolovaném období bylo v rámci účetní jednotky MZe účtováno ve 14 účetních okruzích, konkrétně v ústředí a třinácti oblastech.

Kontrola byla na MZe podrobena hospodaření s nemovitým majetkem, se kterým je ministerstvo příslušné hospodařit, a související peněžní prostředky a finanční transakce. Kontrola byla provedena v rámci tří kvantitativně nejvýznamnějších účetních okruhů MZe: 1000 – *Ústředí MZe*, 1010 – *Oblast Praha (střední Čechy)* a 1090 – *Oblast Brno (Jihomoravský kraj)*. Kontrolovaný objem majetku a finančních prostředků byl ve výši 1 029 384 tis. Kč.

Pozn.: Všechny právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Nabývání nemovitého majetku

Kontrolou byly prověřeny všechny případy nabytí nemovitého majetku MZe, které souvisely s vlastní činností MZe v letech 2006 a 2007, s výjimkou pozemkových úprav. V kontrolovaném období MZe nabývalo nemovitý majetek (budovy, garáže a pozemky) několika způsoby. Jednotlivé formy nabývání nemovitého majetku a jejich rozsah jsou uvedeny v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1

Forma nabytí nemovitého majetku	Stavby	Pozemky v m ²	Pořizovací cena nemovitého majetku v Kč
Změna příslušnosti hospodařit s nemovitým majetkem	5 budov, garáž	5 272	155 158 975
Bezúplatné nabývání nemovitého majetku a nabývání majetku jinými způsoby dle ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb.	X	12 354	44 977
Úplatné nabývání nemovitého majetku	2 garáže	124	414 600
Celkem		17 750	155 618 552

Nedostatky byly zjištěny v případech úplatného nabývání majetku. Kontrolou bylo zjištěno, že MZe:

- v rozporu s účetními metodami stanovenými ve vyhlášce č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, nezahrnulo do ocenění jednoho nakoupeného pozemku náklady na pořízení znaleckého posudku související s nákupem pozemku, a to v částce 2 400 Kč;
- v rozporu se zákonem č. 219/2000 Sb. při úplatném nabytí garáží a částí pozemku v katastrálním území Klatovy nesjednalo před uzavřením kupní smlouvy cenu na základě znaleckého posudku;
- v rozporu se zákonem č. 563/1991 Sb. nedodrželo obsahové vymezení položky *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek*, neboť výše uvedené nemovitosti v pořizovací ceně 360 000 Kč a jeden pozemek v pořizovací ceně 52 200 Kč byly v účetní závěrce k 31. prosinci 2006 vykázány jako nedokončený majetek, přestože byly způsobilé k užívání.

1.2 Nájem nemovitého majetku

MZe mělo v kontrolovaném období uzavřeno celkem 54 smluvních vztahů na nájem nemovitého majetku. Roční nájemné těchto nemovitostí činilo celkem 9 855 210 Kč. Ke kontrole bylo vybráno 14 nájemních vztahů s ročním nájemným v celkové ceně 5 379 922 Kč. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.

2. Hospodaření MZe s nemovitým majetkem

2.1 Výdaje na opravy a udržování nemovitého majetku

Kontrolou bylo prověřeno devět finančně nejvýznamnějších položek v celkové hodnotě 4 501 969 Kč týkajících se oprav nemovitého majetku, které MZe zaúčtovalo v roce 2007 na účet 410 – *Materiální náklady*. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.

2.2 Technické zhodnocení nemovitého majetku

Ke kontrole byly vybrány dvě finančně nejvýznamnější investiční akce realizované v letech 2006 a 2007, v ceně celkem 16 148 809 Kč (tabulka č. 2).

Tabulka č. 2

Investiční akce	Cena v Kč
ISPROFIN 229012 1078 – <i>Dostavba v budově Skalský dvůr</i>	8 965 673
ISPROFIN 229012 1111 – <i>Rekonstrukce střechy a zateplení pláště včetně výměny oken v budově Zemědělské agentury a pozemkového úřadu Uherské Hradiště</i>	7 183 136
Celkem	16 148 809

MZe v rozporu s § 4 odst. 8 zákona č. 563/1991 Sb. a § 26 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 505/2002 Sb. nezahrnulo do pořizovací ceny technického zhodnocení budovy náklady v celkové částce 63 136 Kč.

Podkladem pro investiční záměr akce ISPROFIN 229012 1111 byl energetický audit ze dne 28. prosince 2004 v ceně 46 000 Kč. Tímto auditem byly posouzeny stavební, tepelně technické a energetické vlastnosti budovy MZe v Uherském Hradišti, zhodnocena spotřeba energií a navrženy stavební úpravy pro úsporu energií. V lednu roku 2006 byla za cenu 17 136 Kč vypracována studie týkající se konstrukčního řešení zateplení a hydroizolace střechy, zateplení fasády včetně výměny výplní otvorů oken a vstupních dveří.

Dokončenou investiční akci MZe zaúčtovalo na účet 021 – *Stavby* dne 31. srpna 2007. Do ocenění technického zhodnocení budovy nebyly zahrnuty náklady na energetický audit z roku 2004 ani náklady na studii z roku 2006.

2.3 Pronájem dočasně nepotřebného majetku

V roce 2007 MZe evidovalo celkem 704 smluvních vztahů (zejména nájemní smlouvy a smlouvy o výpůjčce), jejichž předmětem bylo přenechání nemovitého majetku státu k užívání jiné osobě dle ustanovení § 27 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb. Ke kontrole bylo vybráno 20 smluv s celkovým ročním nájemným k 31. prosinci 2007 ve výši 6 577 212 Kč.

Kontrolou bylo zjištěno, že MZe:

- **v rozporu s § 27 odst. 3 zákona č. 219/2000 Sb. stanovilo pokynem MZe č. 302/00-2000 ke stanovení výše nájemného pro neziskové organizace a instituce sídlící v objektech MZe zvýhodnění neziskových zemědělských organizací, kterým snižovalo nájemné z MZe pronajímaných nebytových prostor na úroveň cca 30 % – 50 % tržního nájemného (v Kč/m²/rok) obvyklého v daném místě a čase;**

- nepostupovalo v návaznosti na ustanovení § 60 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb., neboť ve čtyřech zjištěných případech neupravilo nově dobu trvání nájemního vztahu po uplynutí pěti let¹ a pokračovalo dále v plnění bez právního důvodu.

2.4 Účetnictví

2.4.1 Inventarizace

2.4.1.1 Stav majetku v účetnictví a skutečnost

- MZe nepostupovalo v souladu s ustanovením § 29 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., neboť při inventarizaci k 31. prosinci 2007 nezjistilo skutečný stav majetku vykazaného na účtech 031 – *Pozemky* a 021 – *Stavby*, a tím podhodnotilo stav majetku vykazaného v účetní závěrce k 31. prosinci 2007 na výše uvedených účtech. Na základě výše zmíněných skutečností je nutno konstatovat, že dle ustanovení § 8 zákona č. 563/1991 Sb. není účetnictví MZe k 31. prosinci 2007 úplné.

Kontrolou bylo zjištěno, že MZe nevedlo v účetnictví a nevykazovalo v účetní závěrce některé stavby a pozemky v celkové výměře 146 453 m², ačkoliv bylo s těmito nemovitostmi dle výpisu z katastru nemovitostí příslušné hospodařit a jednu z nevykazovaných parcel dále pronajímalo na základě nájemní smlouvy.

- MZe nepostupovalo v souladu s ustanovením § 29 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., neboť v rámci inventarizace k 31. prosinci 2007 nezjistilo skutečný stav majetku na účtu 031 – *Pozemky*, a tím nadhodnotilo stav majetku vykazaného v účetní závěrce k 31. prosinci 2007 na účtu 031 – *Pozemky* o 55 894 682 Kč.

MZe vedlo v účetnictví a v majetkové evidenci pozemky v celkové výměře 34 336 m² a hodnotě 55 894 682 Kč, se kterými nebylo dle výpisu z katastru nemovitostí příslušné hospodařit.

- MZe nepostupovalo v souladu s ustanovením § 8 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., neboť při inventarizaci k 31. prosinci 2007 nezjistilo skutečný stav majetku, a tím podhodnotilo stav majetku vykazaného v účetní závěrce o 147 178 Kč.

MZe neúčtovalo a nevykazovalo v kontrolovaném účetním období parcely vykoupené za účelem provádění pozemkových úprav (ve zjištěné celkové výměře 17 498 m²) na účtech majetku, ale jednotlivé nákupy zaúčtovalo do nákladů účetní jednotky.

- MZe porušilo ustanovení § 6 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb. tím, že neprovedlo v celém rozsahu inventarizaci nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku vykazaného na účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek*.

MZe neprovedlo k 31. prosinci 2007 inventarizaci veškerého majetku, neboť neprovedlo inventury a nepředložilo inventurní soupisy pěti organizačních jednotek (Blansko, Břeclav, Brno, Vyškov a Znojmo), aby prokázalo výši zůstatku vykazaného na účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý majetek*.

- MZe v rozporu s ustanovením § 29 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. při inventarizaci k 31. prosinci 2007 nezjistilo u čtyř organizačních jednotek skutečné stavy a neověřilo, zda skutečný stav odpovídá stavu majetku v účetnictví na účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek*.

Inventurní soupisy k účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* za organizační jednotky Benešov, Nymburk a Praha obsahují dokladovou inventuru majetku, kterou byl ověřován „účetní stav“ účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* na „celkový analytický stav

¹ Dle § 60 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb. je doba pěti let nejzazším termínem pro skončení smluvních nájemních vztahů uzavřených před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a sjednaných na dobu určitou.

účtu“. Inventarizace účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* byla provedena tak, že byly pořízeny opisy analytických účtů k účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* a těmi byl doložen zůstatek syntetického účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek*, ale nebyla provedena dokladová inventura jednotlivých položek dle účetních dokladů. V důsledku této skutečnosti nedošlo k porovnání skutečného stavu tohoto majetku se stavem v účetnictví MZe.

- **MZe vykazovalo na účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* v účetní závěrce k 31. prosinci 2007 i skutečnosti související s realizací pozemkových úprav, které nesplňovaly identifikační znaky majetku (ozelenění, údržba zeleně, vytyčení ozelenění) a měly být v celkové výši 2 449 258 Kč zaúčtovány v jednotlivých účetních obdobích do nákladů.**

2.4.1.2 Inventurní soupisy

- **MZe nepostupovalo v souladu s ustanovením § 30 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., neboť kontrolované inventurní soupisy k účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* neměly u tří organizačních jednotek všechny povinné náležitosti stanovené zákonem.**

Organizační jednotky MZe: Mladá Boleslav, Kolín a Kladno, předložily inventurní soupisy účtu 042 – *Pořízení dlouhodobého hmotného majetku*, které neobsahovaly všechny povinné náležitosti stanovené v § 30 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb. Inventurní soupisy neobsahovaly:

- podpisový záznam osoby odpovědné za zjištění skutečností,
- způsob zjišťování skutečných stavů,
- okamžik zahájení a okamžik ukončení inventury.

2.4.1.3 Soupis přírůstků a úbytků hmotného majetku za dobu od ukončení fyzické inventury do konce účetního období

Fyzická inventura hmotného majetku byla na MZe provedena ke dni 31. října 2007. V souladu s § 30 zákona č. 563/1991 Sb. musí účetní jednotka k rozvahovému dni prokázat stav hmotného majetku stavy fyzické inventury opravenými o přírůstky a úbytky uvedeného majetku za dobu od ukončení fyzické inventury do konce účetního období.

- **MZe v rozporu s ustanovením § 30 odst. 2 písm. a) zákona č. 563/1991 Sb. předložilo u pěti organizačních jednotek seznamy přírůstků a úbytků k účtu 021 – *Stavby*, ze kterých nebylo možné jednoznačně určit přírůstky a úbytky majetku za dobu od provedení fyzické inventury do konce účetního období.**

V předložených seznamech přírůstků a úbytků k účtu 021 – *Stavby* za organizační jednotky Beroun, Kutná Hora, Kolín, Rakovník a ústředí MZe jsou přírůstky a úbytky vykázány v celkové souhrnné částce za měsíc listopad a prosinec roku 2007. Nelze z nich jednoznačně určit majetek, např. jednotlivé položky majetku či technická zhodnocení provedená na jednotlivých položkách majetku v období od provedení fyzické inventury do konce účetního období.

- **MZe v rozporu s ustanovením § 30 odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb. nedoložilo za tři organizační jednotky seznamy přírůstků a úbytků k účtu 031 – *Pozemky* za období od data provedení fyzické inventury do konce účetního období.**

MZe nedoložilo seznamy přírůstků a úbytků k účtu 031 – *Pozemky* za organizační jednotky Hodonín, Blansko a Vyškov za období od data provedení fyzické inventury do konce účetního období. Předložené seznamy byly vytvořeny souhrnně za období od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2007.

2.4.1.4 Průkaznost účetnictví

V důsledku výše uvedených skutečností, tedy v důsledku toho, že MZe v roce 2007 neprovedlo inventarizaci majetku v souladu s ustanovením § 29 a § 30 zákona č. 563/1991 Sb., je ve smyslu ustanovení § 8 odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb. účetnictví MZe za rok 2007 neprůkazné.

2.4.2 Účetní závěrka k 31. prosinci 2007 a její příloha

MZe nepostupovalo v souladu s ustanovením § 18 odst. 1 písm. c) zákona č. 563/1991 Sb. a § 24 odst. 4 vyhlášky č. 505/2002 Sb., neboť v příloze účetní závěrky neuvedlo informace doplňující a vysvětlující údaje v rozvaze a informace podstatné pro posouzení majetkoprávní situace Mze o:

- věcných břemenech na majetku MZe vyplývajících z katastru nemovitostí,
- věcných břemenech zřízených ve prospěch Mze na cizím nemovitém majetku,
- zástavních právech ve výši 9 311 525 Kč zřízených ve prospěch MZe na cizím nemovitém majetku,
- duplicitních zápisech vlastnictví nemovitého majetku v katastru nemovitostí,
- vedeném soudním sporu o zaplacení částky 33 306 297 Kč.

2.4.3 Účetní závěrky předcházejících účetních období

- MZe porušilo ustanovení § 4 odst. 8 zákona č. 563/1991 Sb. tím, že v účetní závěrce k 31. prosinci 2005 a k 31. prosinci 2006 nedodrželo podle ustanovení § 8 odst. 4 vyhlášky č. 505/2002 Sb. obsahové vymezení položky *Pěstitelské celky trvalých porostů*. V důsledku toho MZe v účetních závěrkách k 31. prosinci 2005 a k 31. prosinci 2006 nadhodnotilo majetek vykazovaný na rozvahových položkách *Pěstitelské celky trvalých porostů a Fond dlouhodobého majetku o 96 395 Kč*.

Na pozemku v katastrálním území Dřevčice provádělo MZe v roce 2005 pozemkové úpravy. Součástí těchto pozemkových úprav bylo zalesnění a celoplošné ožnutí kultury v celkové hodnotě 96 394 Kč fakturované dne 31. května 2005. Tyto předmětné skutečnosti zaúčtovalo MZe dne 6. června 2005 na účet 025 – *Pěstitelské celky trvalých porostů* a souvztažně na účet 901 – *Fond dlouhodobého majetku*, přestože nesplňovaly obsahové vymezení těchto účtů. Na zmíněných účtech je Mze vykazovalo i ve výše uvedených účetních závěrkách.

3. Nakládání s nemovitým majetkem

3.1 Nakládání s trvale nepotřebným nemovitým majetkem mezi organizačními složkami státu nebo státními organizacemi

MZe v letech 2006 a 2007 převedlo nepotřebný nemovitý majetek na jiné organizační složky státu nebo státní organizace v celkové pořizovací ceně 15 216 378,80 Kč. Kontrolou nebyly u výše uvedených převodů zjištěny nedostatky.

3.2 Úplatné převody nemovitého majetku na jiné nestátní osoby

MZe v roce 2007 převedlo úplatně nepotřebný nemovitý majetek na jiné nestátní právnické nebo fyzické osoby v celkové ceně 1 972 240 Kč.

MZe postupovalo v rozporu s ustanovením § 8 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. tím, že o převodu pozemku v katastrálním území Ústí nad Orlicí neúčtovalo v účetním období, s nímž převod věcně a časově souvisel. V důsledku toho MZe nadhodnotilo v účetní závěrce k 31. prosinci 2007 účet 031 – *Pozemky* a účet 901 – *Fond dlouhodobého majetku*.

Úhradu kupní ceny pozemku doložilo MZe výpisem z příjmového účtu ze dne 15. srpna 2007. Vklad vlastnického práva byl zapsán v katastru nemovitostí dne 18. září 2007, s právními účinky ke dni 30. srpna 2007. MZe však účtovalo o vyřazení prodaného pozemku až v následujícím účetním období dne 31. července 2008.

MZe vyřadilo v rozporu se stanovenými účetními metodami výše uvedený pozemek z účetnictví ve výši prodejní ceny, a ne v původní pořizovací ceně. Prodejní cena byla o 4 207 Kč vyšší než pořizovací cena.

3.3 Bezúplatné převody majetku na jiné nestátní osoby

MZe v kontrolovaném období bezúplatně převedlo nepotřebný nemovitý majetek v celkové pořizovací ceně 131 986 Kč na jiné nestátní právnické nebo fyzické osoby.

MZe postupovalo v rozporu s ustanovením § 8 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. tím, že o převodu pozemků v katastrálním území Olešnice na Moravě neúčtovalo v účetním období, s nímž převod věcně a časově souvisel. V důsledku toho MZe nadhodnotilo v účetní závěrce k 31. prosinci 2006 majetek vykazovaný v rozvahových položkách *Pozemky a Fond dlouhodobého majetku celkem o 23 176 Kč.*

Smlouvou o bezúplatném převodu nemovitosti ze dne 21. června 2006 převedlo MZe na město Olešnici pozemky v katastrálním území Olešnice na Moravě. Vklad práva byl v katastru nemovitostí zapsán dne 1. srpna 2006. Zaúčtování převodu pozemků provedlo MZe až v následujícím účetním období dne 30. května 2007.

III. Vyhodnocení

Kontrolou hospodaření MZe s nemovitým majetkem státu byly zjištěny závažné nedostatky zejména v dodržování zákona č. 563/1991 Sb.:

MZe při pořizování majetku nezahrnovalo vždy do pořizovací ceny všechny složky pořizovací ceny v souladu se stanovenými účetními metodami, například do ocenění pořizovaného pozemku nezahrnulo MZe náklady na znalecký posudek související s pořízením tohoto pozemku, do ocenění technického zhodnocení budovy MZe v Uherském Hradišti nezahrnulo MZe náklady na studii a pořízení energetického auditu budovy, ačkoli obojí souviselo s prováděným technickým zhodnocením budovy.

O převodech pozemků nebylo vždy účtováno v účetním období, se kterým tyto převody věcně a časově souvisely.

MZe při inventarizaci k 31. prosinci 2007 nezjistilo inventarizační rozdíly mezi majetkem v účetnictví a skutečností dle katastru nemovitostí, inventurní soupisy nebyly předloženy za všechny vnitřní organizační jednotky, neobsahovaly vždy všechny povinné náležitosti a soupisy přírůstků a úbytků hmotného majetku za dobu od data provedení fyzické inventury do konce účetního období vykazovaly nedostatky. Při inventarizaci MZe nezjistilo, že některé položky v celkové výši 2 449 258 Kč vykazované na účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* nesplňují identifikační znaky majetku.

V důsledku výše uvedených skutečností je účetnictví MZe za rok 2007 neúplné, neboť MZe v účetnictví nevedlo a v účetní závěrce nevykazovalo některé nemovitosti, se kterými bylo příslušné hospodařit.

Účetnictví MZe je za rok 2007 neprůkazné, neboť MZe neprovedlo inventarizaci v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb.

V příloze účetní závěrky k 31. prosinci 2007 MZe neuvedlo informace doplňující a vysvětlující údaje v rozvaze a informace podstatné pro posouzení majetkoprávní situace, např. informace o hodnotě zástavních práv ve výši 9 311 525 Kč sjednaných ve prospěch MZe nebo o vedeném soudním sporu o zaplacení částky 33 306 297 Kč.

Kontrolou byly zjištěny také nedostatky v dodržování zákona č. 219/2000 Sb.:

MZe pronajímalo dočasně nepotřebné nemovitosti. Pokyn MZe č. 302/00-2000, kterým se MZe řídilo v období od 1. ledna 2001 do 25. července 2007, však v rozporu se zákonem č. 219/2000 Sb. stanovil zvýhodnění pro neziskové zemědělské organizace spočívající v určení nájmu na úrovni cca 30 % – 50 % tržního nájemného (v Kč/m²/rok) obvyklého v daném místě a čase.

MZe ve zjištěných čtyřech případech neupravilo nově dobu trvání nájemního vztahu po uplynutí pěti let od účinnosti zákona č. 219/2000 Sb., kdy nájemní vztah skončil, a dále pokračovalo v plnění bez právního důvodu.

08/19

Finanční prostředky určené na rozvoj a modernizaci vodních cest a přístavů

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2008 pod číslem 08/19. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jiří Adámek.

Cílem kontroly bylo prověřit poskytování a nakládání s finančními prostředky určenými na rozvoj a modernizaci vodních cest a přístavů.

Kontrolováno bylo období od roku 2005 do června 2008. V případě věcných souvislostí i období navazující. Kontrola byla prováděna od května do listopadu 2008.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo dopravy (dále jen „MD“),
Státní fond dopravní infrastruktury (dále jen „SFDI“),
Ředitelství vodních cest České republiky (dále jen „ŘVC“),
Povodí Labe, státní podnik (dále jen „Povodí Labe“).

Námítky proti kontrolním protokolům, které podaly MD a ŘVC, byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutími o námítkách. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách, která podaly MD a ŘVC, byla vypořádána usneseními Kolegia NKÚ.

Kolegium NKÚ na svém I. zasedání, konaném dne 12. ledna 2009,

schválilo usnesením č. 7/II/2009

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Vnitrozemská vodní doprava se na přepravních objemech nákladní dopravy v České republice podílela v letech 2005 až 2007 cca 0,4 %. Bylo jí přepraveno v průměru 2,1 mil. tun zboží ročně, přičemž ze 71 % se na tom podílela mezinárodní přeprava.

Nejvýznamnější vodní cestou v České republice je labsko-vltavská vodní cesta. Tato cesta je součástí transevropské dopravní sítě TEN-T. Finanční prostředky určené na rozvoj a modernizaci vodních cest a přístavů byly v uplynulých obdobích vynakládány především na akce týkající se labské vodní cesty. Celkem na ně byly vynaloženy ze státního rozpočtu, SFDI a Evropské unie finanční prostředky ve výši 3,6 mld. Kč, jak je uvedeno v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – Finanční prostředky vynaložené na labskou vodní cestu (v mil. Kč)

Zdroj financování	Do roku 2004	V letech 2005 až 2007	Předpoklad na rok 2008	Celkem
Státní rozpočet	387,6	-	-	387,6
SFDI	1 458,4	874,2	281,1	2 613,7
Evropská unie	-	277,0	330,0	607,0
Celkem	1 846,0	1 151,2	611,1	3 608,3

Zdroj: sdělení MD č. j. 21/2008-910-IVD/9 z 3. září 2008.

Kontrola byla zaměřena především na stanovení a plnění koncepčních záměrů a cílů a na průběh přípravy a stavební realizace vybraných akcí týkajících se labské vodní cesty. Kontrolované osoby měly v kontrolovaných oblastech vymezeny především tyto činnosti:

- MD odpovídalo za vypracování koncepčních dokumentů a za stanovení koncepčních záměrů a cílů. Schvalovalo příslušné akce k realizaci.
- SFDI (právní osoba zřízená zákonem č. 104/2000 Sb. ke dni 1. července 2000) poskytoval ze svého rozpočtu na základě smluv finanční prostředky na realizaci akcí.
- ŘVC (organizační složka státu zřízená MD) a Povodí Labe (státní podnik, jehož zakladatelem je Ministerstvo zemědělství) byly příjemci finančních prostředků a investory akcí týkajících se vodních cest a přístavů. ŘVC se kromě toho podílelo na vypracování koncepčních dokumentů.

Pozn.: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Stanovení a plnění koncepčních záměrů a cílů

Koncepce rozvoje a modernizace vodních cest byla MD v uplynulých letech řešena v několika dokumentech (zejména v *Programu podpory rozvoje vodní dopravy v České republice do roku 2005* z roku 1996, *Návrhu rozvoje dopravních sítí v České republice do roku 2010* z roku 1999 a *Dopravní politice České republiky pro léta 2005 – 2013* z roku 2005). Z těchto dokumentů vyplýval jako nejvýznamnější cíl dobudování labské, popř. labsko-vltavské, vodní cesty a zajištění jejího spolehlivého využití dosažením doporučených parametrů stanovených vyhláškou č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí, a *Evropskou dohodou o hlavních vnitrozemských vodních cestách mezinárodního významu* (sdělení č. 163/1999 Sb.).

Dále MD zpracovalo dokumenty, které řešily především finanční potřeby a časový harmonogram rozvoje a modernizace vodních cest, zejména programy ev. č. 327 520 – *Podpora rozvoje vodních cest* z roku 1997 a ev. č. 227 520 – *Rozvoj a modernizace vodních cest a přístavů* z roku 2005, vedené v informačním systému programového financování, který spravuje Ministerstvo financí (dále jen „ISPROFIN“), *Harmonogram a finanční zajištění realizace Návrhu rozvoje dopravních sítí v České republice do roku 2010* z roku 2001, *Harmonogram výstavby dopravní infrastruktury v letech 2008 až 2013* z roku 2007 a operační programy *Infrastruktura* z roku 2004 a *Doprava* z roku 2007, které řešily spolufinancování akcí z prostředků Evropské unie.

Kontrolou uvedených dokumentů byly především zjištěny následující skutečnosti:

- 1. MD jednoznačně nevymezilo všechny akce, které je nutno realizovat pro dosažení cílového stavu, a neurčilo ani celkovou finanční potřebu.** V dokumentech byla převážně v obecné poloze vymezena pouze část akcí nebo soubory akcí, jako např. zlepšení podmínek na dolním Labi, dokončení splavnosti Labe do Pardubic a rekonstrukce plavebních komor na středním Labi. Dokumenty se překrývaly, přitom obsahovaly rozdílné věcné, časové i finanční podmínky. Neposkytovaly dostatečný podklad pro objektivní schvalování akcí k realizaci, zejména nezabezpečovaly z pohledu vzájemné návaznosti jejich optimální časovou realizaci.

MD věrohodným způsobem neprokázalo potřebnost investic na rozvoj a modernizaci labské vodní cesty. Nepředložilo žádné doklady, které by prokazovaly míru efektivnosti celkových finančních prostředků předpokládaných na dobudování labské vodní cesty. Potřebnost finančních prostředků zdůvodňovalo v dokumentech především obecnými tvrzeními o vyšší ekonomičnosti, ekologičnosti a spolehlivosti vodní dopravy proti jiným druhům dopravy a jejím významem pro mezinárodní vodní dopravu. Společensko-ekonomická hodnocení efektivnosti provádělo až ŘVC jako součást investičních záměrů akcí, předkládaných MD ke schválení.

Tato hodnocení však ŘVC provádělo jen pro dílčí části labské vodní cesty, nebyla objektivní ani řádně doložena. Například:

- ŘVC vypracovalo jako součást aktualizovaného investičního záměru akce *Stupeň Přelouč II* z roku 2006 společné hodnocení efektivnosti za akci *Plavební stupeň Děčín* a soubory akcí týkajících se *Splavnění Labe do Pardubic*. Zdůvodnilo to tím, že se oba projekty ve svých efektech navzájem doplňují. Proč do hodnocení nezahrnulo také další akce (uváděné v koncepčních materiálech s investiční potřebou přesahující 2,5 mld. Kč), které rovněž podmiňují dosažení předpokládaných efektů, však ŘVC neuvedlo. Z údajů uvedených v hodnocení lze dovodit, že ekonomická efektivnost akce *Plavební stupeň Děčín* byla čtyřikrát vyšší, než efektivnost souboru akcí *Splavnění Labe do Pardubic*.

Ekonomická efektivnost tří hodnocených scénářů měřená ukazatelem „vnitřní výnosové procento“ se pohybovala od 5 % do 10 %. Vycházela především z úspor nákladů přepravců dosažených vyšším zapojováním vodní dopravy na labské vodní cestě do přepravních řetězců. Nárůst přepravního objemu vodní dopravy byl uvažován z 500 mil. tun v roce 2006 na 2 200 mil. tun v roce 2020, tj. o 340 %. Zdrojem přepravního potenciálu má být převod přepravy zboží ze železniční na vodní dopravu (např. podíl vodní dopravy na celkovém objemu mezinárodních přeprav zboží přes Děčín má vzrůst z 10,8 % v roce 2006 na 39,8 % v roce 2015). ŘVC nepředložilo doklady, ze kterých by bylo možno ověřit správnost stanovení uváděných přepravních objemů a správnost stanovení sazeb dovozného použitých ve výpočtech k ocenění výnosů z vyššího zapojení vodní dopravy.

V hodnocení byla předpokládána také přeprava zboží do Pardubic. S náklady na vybudování suchozemské části přístavu Pardubice, včetně související dopravní infrastruktury však počítáno nebylo.

- Obdobné nedostatky v hodnocení efektivnosti byly zjištěny u souboru akcí realizovaných ŘVC týkajících se zvýšení podjezdných výšek čtyř mostů (železniční mosty Nymburk a Kolín a silniční mosty Poděbrady a Valy u Přelouče) na nejméně 5,25 m. Cílem realizace akcí bylo odstranění jedné z překážek pro využití přepravy kontejnerů a nadměrných nákladů do přístavu Pardubice.

Výpočty hodnocení efektivnosti z roku 2004 vycházely z celkových nákladů na realizaci akcí ve výši 433 mil. Kč a výnosů v letech 2010 až 2039 v celkové výši 2 398 mil. Kč, vyplývajících z úspory nákladů za dopravné především díky převedení kontejnerových přeprav (na trase Pardubice – Mělník – Hamburk) a přeprav nadrozměrných nákladů (z prostoru hradeckopardubické aglomerace do Hamburku, resp. jiných evropských států) ze železniční a silniční dopravy na vodní dopravu. V roce 2007 provedlo ŘVC aktualizaci hodnocení efektivnosti. Důvodem bylo pozastavení realizace akce *Stupeň Přelouč II* a z toho důvodu i akce *Silniční most Valy u Přelouče*. Aktualizovaná analýza vycházela z celkových nákladů ve výši 404 mil. Kč a výnosů ve výši 1 537 mil. Kč.

Doklady, ze kterých by bylo možno ověřit správnost údajů o nákladech a výnosech použitých při hodnocení společensko-ekonomické efektivnosti, ŘVC nedoložilo. V době kontroly činily skutečné náklady na dokončené akce týkající se mostů v Poděbradách a Nymburce celkem 195,6 mil. Kč a náklady na most v Kolíně byly odhadovány ve výši 768,9 mil. Kč, tj. celkem 964,5 mil. Kč, což je o 139 % více, než bylo použito v aktualizovaném hodnocení efektivnosti.

V aktualizovaném hodnocení efektivnosti byly jako cílové přístavy na místo Pardubic předpokládány Chvaletice nebo Kolín. Podmínkou pro realizaci většího rozsahu kontejnerové přepravy v těchto přístavech je vybudování terminálu s potřebným vybavením a infrastrukturu-

rou. S náklady na vybudování terminálu v přístavu Pardubice, popř. Chvaletice nebo Kolín, nebylo v hodnocení počítáno.

2. Investiční potřeba, doba realizace, ale i věcná náplň akcí nebo jejich souborů se v jednotlivých dokumentech měnily. Přitom z nich nebylo vždy zřejmé, zda postihovaly dobudování celé labské vodní cesty, nebo jen její část. Například investiční potřeby a doby realizace akcí se měnily takto:

- V dokumentu *Program rozvoje vodní dopravy v České republice do roku 2005* z roku 1996 MD uvedlo investiční potřebu na dobudování labsko-vltavské vodní cesty ve výši 6,3 mld. Kč a realizaci všech akcí předpokládalo v období 1998 až 2005.
- V aktualizované dokumentaci programu ev. č. 327 520 z roku 2000 předpokládalo potřebu již ve výši 10,4 mld. Kč a dokončení staveb zařazených do programu do konce roku 2006.
- V dokumentu *Harmonogram a finanční zajištění realizace Návrhu rozvoje dopravních sítí v České republice do roku 2010* z roku 2001 MD uvedlo investiční potřebu 10,6 mld. Kč a termíny dokončení splavnění Labe do Pardubic do roku 2006, souborů akcí na dolním Labi do roku 2007 a ostatních akcí na Labi (zejména plavební komory a zvyšování podjezdů výšky mostů) do roku 2010.
- Podle aktualizované dokumentace programu ev. č. 227 520 z roku 2007 činila celková investiční potřeba 6,0 mld. Kč a doba realizace posledních akcí byla posunuta na rok 2013. K tomuto programu MD uvedlo, že není přepracováním programu ev. č. 327 520, ale jeho nástavbou. Vzájemnou návaznost obou programů však nebylo možno z předložených dokladů objektivně vyhodnotit.
- V dokumentu *Harmonogram výstavby dopravní infrastruktury v letech 2008 až 2013* z roku 2007 bylo uvedeno 28 akcí s celkovým objemem investičních potřeb 7,4 mld. Kč, z toho 6,1 mld. Kč pro období 2008 až 2015. V tomto dokumentu např. chyběla akce *Stupeň Přelouč II* s předpokládanými náklady 2,4 mld. Kč, která je klíčová pro dosažení předpokládaných přínosů ze splavnění Labe do Pardubic. Důvodem bylo, že MD harmonogram každoročně aktualizuje a realizace akce byla pozastavena.

Z uvedeného je zřejmé, že **v letech 1996 až 2007 došlo k posunu termínu dobudování labské vodní cesty o více než 10 let** (z původního termínu do roku 2005 za horizont roku 2015). Dosud byly realizovány především akce řešící dílčí problémy některých plavebních úseků. Rozhodující akce nebo soubory akcí podmiňující splnění cíle uvedeného v předchozím bodu, a tím dosažení předpokládaných nárůstů objemů přeprav a ekonomických přínosů, realizovány nebyly. Termíny dokončení jejich realizace nebyly do doby ukončení kontroly ujasněny. Například u akce:

- *Stupeň Přelouč II*, která je součástí souboru akcí *Splavnění Labe do Pardubic*, měly podle aktualizovaného investičního záměru z roku 2006 proběhnout stavební práce v letech 2006 až 2010. Do doby ukončení kontroly však zahájeny nebyly, neboť ŘVC nezískalo všechna potřebná povolení, jak je podrobněji rozvedeno v části IV. tohoto kontrolního závěru. ŘVC předpokládá zahájení stavebních prací o pět let později, a to v průběhu roku 2011.
- *Plavební stupeň Děčín*, s jejímž dokončením se ve společensko-ekonomickém hodnocení (provedeném společně se souborem akcí *Splavnění Labe do Pardubic*) počítalo do roku 2010, v době kontroly teprve probíhalo zpracování dokumentace vlivu na životní prostředí. MD předpokládá dokončení hodnocení vlivu na životní prostředí do září 2010. Předpokládaný termín dokončení akce nevedlo.

MD nevyhodnotilo důsledky několikaletého posunu realizace rozhodujících akcí *Stupeň Přelouč II* a *Plavební stupeň Děčín*. Posun realizace akce *Stupeň Přelouč II* ovlivní například dosažení přínosů z výše uvedených souborů akcí týkajících se mostů nebo splavnění Labe do Pardubic. Posun realizace akce *Plavební stupeň Děčín* ovlivní především dosažení přínosů ze

zvýšení mezinárodní přepravy, které bylo předpokládáno u většiny akcí. MD také nevyhodnotovalo důsledky posunu realizace ve vazbě na další akce připravované k zahájení stavební realizace, tj. zda by nebylo efektivnější odsunout jejich realizační termíny do doby vyjasnění termínů stavební realizace uvedených rozhodujících akcí.

III. Zabezpečování realizace koncepčních záměrů a cílů

MD nevytvořilo dostatečně transparentní a účinný systém řízení, sledování a financování realizace akcí, kterými měly být naplňovány koncepční záměry a cíle dobudování labské vodní cesty, jak ukazují zjištění v následujících bodech.

1. Do roku 2000 byly všechny akce evidovány a financovány z programu ev. č. 327 520. V souvislosti se vznikem SFDI již MD některé akce do tohoto programu neevidovalo a financování jejich realizace probíhalo podle pravidel SFDI. V souvislosti s předpokládaným zapojením prostředků EU do financování akcí pak MD od roku 2006 další část akcí evidovalo v programu ev. č. 227 520. V některých případech byly akce evidovány v obou programech, jak je uvedeno v bodu 3. této části kontrolního závěru.
2. Financování akcí zaevidovaných MD do programů ev. č. 327 520 a ev. č. 227 520 neprobíhalo podle pravidel platných pro financování programů z prostředků státního rozpočtu (stanovených do roku 2001 zásadami Ministerstva financí, od roku 2001 vyhláškou č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, resp. vyhláškou č. 560/2006, která ji od roku 2007 nahradila). Důvodem bylo, že se na financování akcí od roku 2000 přestaly podílet prostředky státního rozpočtu a na prostředky SFDI, které je nahradily, se uvedená pravidla nevztahují.

Akce, kterými měly být naplňovány koncepční záměry a cíle, schvalovalo k realizaci MD. Používalo při tom postupy podle § 5 vyhlášky č. 40/2001 Sb., resp. vyhlášky č. 560/2006 Sb., ale další průběh realizace již důsledně nesledovalo. Financování akcí probíhalo na základě smluv uzavřených mezi SFDI a investorem. SFDI se však nezabýval věcným vymezením akcí a ani ve smlouvách nestanovil závazné technické parametry. SFDI se rovněž blíže nezabýval změnami v průběhu realizace akcí. Časové a ekonomické změny pouze promítl formou dodatků do smluv uzavřených s investory. Závěrečná vyhodnocení akcí, vypracovaná investory, schvalovalo MD.

3. Údaje ISPROFIN, týkající se akcí evidovaných MD v programech ev. č. 327 520 a ev. č. 227 520, neposkytovaly správné informace. Důvodem bylo, že MD důsledně neaktualizovalo v případech změn údaje zanesené do ISPROFIN při schvalování akcí a ty tak v řadě případů neodpovídaly skutečnosti. Například:
  - V obou programech MD evidovalo akce shodného jména *Přístav Mělník, 1. bazén – překladní zed' kontejnerového terminálu* s technickými parametry, které byly ve dvou případech shodné a v ostatních odlišné. U akce evidované v programu ev. č. 327 520 však nebyla uvedena žádná investiční potřeba a realizační termíny byly stanoveny na březen 2005 až prosinec 2006. V programu ev. č. 227 520 byla uvedena investiční potřeba ve výši 75,3 mil. Kč a realizační termíny byly stanoveny na listopad 2005 až červen 2007. MD k tomu sdělilo, že se jedná o dvě etapy úprav překladní zdi.

Do doby ukončení kontroly byla v termínu od června do prosince 2006 realizována akce z programu ev. č. 327 520 s náklady 75,0 mil. Kč. MD k tomu předložilo doklad z října 2006, z kterého je zřejmé, že dodatkem č. 1 k investičnímu záměru zvýšilo náklady akce ze 71,1 mil. Kč na 75,4 mil. Kč a stanovilo realizační termíny na červen až prosinec 2006.

Dále předložilo doklad z června 2006, z kterého je zřejmé, že schválilo investiční záměr na 2. etapu uvedené akce s náklady 38,4 mil. Kč a termíny realizace březen až prosinec 2008. Rozpory s údaji v ISPROFIN však nevysvětlilo.

4. MD v řadě případů schválilo rozhodující projektové parametry navržené investorem, přestože byly jen velmi obecné a rozsah akcí věcně nevymezovaly. Například u akce:
- *VD Čelakovice, rekonstrukce zdi plavební komory* byl stanoven jediný parametr akce a to „zdi plavební komory – 2 ks“, který akci žádným způsobem např. plošně nebo objemově nevymezoval.
  - *Silniční most přes Labe v Poděbradech a Rekonstrukce železničního mostu Nymburk* byl tento parametr stanoven jen jako „zvýšení stávajícího mostu – 1 ks“.

IV. Průběh přípravy a stavební realizace akcí

Celkem bylo prověřeno 14 akcí (z toho 8 na ŘVC a 6 na Povodí Labe), z nichž dvě nebyly dokončeny. Na kontrolované akce bylo do doby kontroly vynaloženo 962,2 mil. Kč (z toho 790,3 mil. Kč prostřednictvím ŘVC a 171,9 mil. Kč prostřednictvím Povodí Labe). Na kontrolované nedokončené akce předpokládalo ŘVC vynaložit ještě 3 054,3 mil. Kč.

Významnější nedostatky byly zjištěny u ŘVC například u akce:

- *Most přes Labe v Poděbradech* došlo z důvodu nedostatků v zadávací dokumentaci na výběr dodavatele stavby k vícepracím ve výši 17,9 mil. Kč, tj. navýšení ceny o 19%.
- *Rekonstrukce železničního mostu Nymburk* zadalo ŘVC dodavateli stavby jako samostatnou zakázku zajištění výluky na železniční trati. Zakázku zadalo v jednacím řízení bez uveřejnění podle § 23 odst. 4 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, aniž by pro tento způsob zadání byly splněny podmínky stanovené tímto zákonem. Smluvní cena za hodinu výluky byla o 27% vyšší, než měl dodavatel sjednáno s poskytovatelem výluk. Důvod, proč bylo zajištění výluky zadáno (na rozdíl od jiných) akcí jako samostatná zakázka nebo proč si výluky u jejich poskytovatele nezajistilo samo, ŘVC nevysvětlilo. Celkem ŘVC uhradilo za zajištění výluk 12,0 mil. Kč. Doklady prokazující správnost úhrady nedoložilo.
- *Rekonstrukce železničního mostu v Kolíně* nebudou dodrženy ekonomické a časové parametry. Náklady na realizaci akce byly v době kontroly uvažovány ve výši 915,0 mil. Kč, tj. o 366% vyšší, než bylo původně uváděno. Do doby ukončení kontroly nemělo ŘVC ujasněno technické řešení, nebyl zpracován investiční záměr ani nebylo zahájeno územní řízení. Stavební realizace měla přitom proběhnout v letech 2008 až 2009. Dokončení akce přitom podmiňuje dosažení předpokládaných výnosů souboru akcí týkajících se zdvihání podjezdových výšek čtyř mostů, jak bylo uvedeno v bodu 1. části II. tohoto kontrolního závěru.
- *Stupeň Přelouč II* nebude dodržen termín dokončení prosinec 2010. Stavební realizace měla být zahájena v říjnu 2006, ale dosud zahájena nebyla. Předpokládané náklady na realizaci stavby činí 2 403,0 mil. Kč. K zahájení stavební realizace nezískalo ŘVC výjimku ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů. Výjimku Ministerstvo životního prostředí sice v listopadu 2003 vydalo, ale ta byla na základě žaloby občanského sdružení v únoru 2006 zrušena a vrácena k dalšímu řízení. V březnu 2007 Ministerstvo životního prostředí udělení výjimky zamítlo. ŘVC podalo u CHKO Železné Hory v květnu 2008 novou žádost o udělení výjimky, která byla v srpnu 2008 zamítnuta. ŘVC se proti zamítnutí odvolalo. Z obdobných důvodů ŘVC do doby ukončení kontroly nezískalo ani souhlasné stanovisko k zásahu do významných krajinných prvků (bylo vydáno v srpnu 2001, ale po odvolání občanských sdružení bylo v červnu 2008 zrušeno), rozhodnutí o umístění stavby (bylo vydáno v prosinci 2004, ale v odvolacích řízeních bylo nakonec v červnu 2008 zrušeno) a stavební povolení (vydaná část povolení byla v červnu 2008 zrušena). ŘVC v těchto případech podalo proti zrušujícím rozsudkům Krajského soudu v Hradci Králové kasační stížnosti. Do doby

ukončení kontroly nebylo v uvedených věcech příslušnými orgány rozhodnuto. ŘVC i přesto, že nemělo potřebná rozhodnutí a povolení, uzavřelo smlouvu s dodavatelem stavby s cenou 2 322,0 mil. Kč a termínem realizace stanoveným na prosinec 2006 až červen 2011. Dodavatel z důvodů vzniklých na straně ŘVC do doby ukončení kontroly stavební práce nezačal. ŘVC nepředložilo žádné doklady, kterými by prokázalo, jak tento stav upravilo ve smluvním vztahu s dodavatelem.

- *Přístav Děčín – Rozbělesy, modernizace přístavní zdi* nebyly dodrženy základní technické parametry schválené MD. Modernizace přístavní zdi byla provedena v délce 201 m místo 160 m a úpravy přístavního bazénu v objemu 850 m³ místo 5 000 m³. Třetí parametr – „počet zhotovených vázacích prvků“ – byl dodržen. Skutečné náklady stavby 25,0 mil. Kč byly o 2,3 mil. Kč vyšší než náklady schválené MD.

V. Shrnutí a vyhodnocení

Kontrola byla zaměřena na finanční prostředky poskytované na rozvoj a modernizaci labské vodní cesty. Na uvedený účel bylo do roku 2008 z prostředků státního rozpočtu, SFDI a Evropské unie vynaloženo celkem 3 608 mil. Kč. Nakládání s finančními prostředky bylo prověřeno u 14 vybraných akcí, na které bylo do doby kontroly vynaloženo 962 mil. Kč. Z nich dvě akce nebyly dokončeny a na jejich dokončení se předpokládají prostředky ve výši 3 054 mil. Kč.

Kontrolou zjištěný stav ukázal na nedostatky, které mohou mít negativní dopady na hospodárnost a účelnost finančních prostředků vynakládaných na realizaci koncepčních záměrů a cílů rozvoje a modernizace labské vodní cesty. Především MD:

- komplexně nevymezilo v koncepčních dokumentech věcné, časové a finanční podmínky pro dosažení cílového stavu, zejména nebyly vymezeny všechny akce, ujasněn jejich rozsah, finanční potřeba a časová období realizace;
- neprokázalo věrohodným způsobem potřebnost investic na dobudování labské vodní cesty; hodnocení efektivnosti bylo prováděno pouze za jednotlivé akce nebo jejich soubory, hodnocení však v řadě případů vycházela z nevěrohodných, nedostatečně doložených a změněným podmínkám neodpovídajících vstupních údajů;
- nevytvořilo dostatečně transparentní a účinný systém řízení, sledování a financování realizací akcí; příprava a stavební realizace akcí neprobíhala podle pravidel platných pro financování z prostředků státního rozpočtu, neboť akce byly financovány z prostředků SFDI, který nemá zákonnou povinnost řídit se těmito pravidly;
- schválilo v řadě případů parametry, které byly stanoveny jen velmi obecně a nevymezovaly rozsah akcí.

Zásadním problémem byla skutečnost, že termín dobudování labské vodní cesty byl v letech 1996 až 2007 postupně odsunut až o více než 10 let za horizont roku 2015. Příčinou bylo zejména nezískání potřebných rozhodnutí a povolení k zahájení stavební realizace. V původních termínech nebudou především dokončeny klíčové akce, a to *Stupeň Přelouč II* a *Plavební stupeň Děčín*. Dosavadní vývoj ukazuje, že dokončení těchto akcí nelze očekávat před rokem 2015. Jejich dokončení však podmiňuje dosažení předpokládaných přínosů u řady dalších akcí. MD nevyhodnotilo důsledky tohoto stavu na plnění stanoveného cíle a na dosažení předpokládaných přínosů z dobudování labské vodní cesty a pokračovalo v realizaci navazujících akcí podle jejich připravenosti.

Kontrolou vybraných akcí byly zjištěny dílčí nedostatky u většiny akcí realizovaných ŘVC. Např.:

- z důvodu nedostatků v přípravě akce došlo k vícepracím v hodnotě 18 mil. Kč a navýšení ceny o 19 %,
- v jednacím řízení bez uveřejnění byla zadána zakázka v ceně 10,1 mil. Kč (bez DPH), aniž by pro tento způsob zadání byly splněny podmínky stanovené zákonem č. 137/2006 Sb.,

- nejasnost technického řešení akce vedla ke zvýšení předpokládaných nákladů o 366 % na 915 mil. Kč a odsunu předpokládaného termínu realizace minimálně o dva roky, přitom dokončení akce je podmínkou pro dosažení předpokládaných přínosů u dalších akcí obdobného charakteru dokončených v letech 2007 a 2008 s celkovými náklady 232,8 mil. Kč,
- uzavření smlouvy s dodavatelem stavební realizace akce s termínem zahájení v době, kdy ŘVC nemělo potřebná rozhodnutí a povolení, a nevypořádání smluvního vztahu s dodavatelem, který z uvedeného důvodu nemohl poskytovat plnění po dobu delší než 22 měsíců.

08/21

Hospodaření státních podniků, u nichž funkci zakladatele vykonává Ministerstvo zdravotnictví

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2008 pod číslem 08/21. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Antonín Macháček.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s dlouhodobým hmotným majetkem státu převedeným státním léčebným zařízením, a to zejména, zda je tento majetek využíván k účelu, ke kterému byl těmto podnikům svěřen, a u Ministerstva zdravotnictví prověřit plnění funkce zakladatele.

Kontrola byla prováděna v době od června do listopadu roku 2008. Kontrolováno bylo období od roku 2005 do roku 2007, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo zdravotnictví (dále také „ministerstvo“);

BALMED Praha, státní podnik (dále jen „BALMED“);

Státní léčebné lázně Bludov, státní podnik (dále také „SLL Bludov“);

Státní léčebné lázně Janské Lázně, státní podnik (dále také „SLL Janské Lázně“);

Státní léčebné lázně Karlova Studánka, státní podnik (dále také „SLL Karlova Studánka“).

Námítky proti kontrolnímu protokolu, které podal BALMED, byly vypořádány vedoucí skupiny kontrolujících rozhodnutím o námítkách. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách nebylo podáno.

Kolegium NKÚ na svém II. zasedání, konaném dne 26. ledna 2009,

schválilo usnesením č. 5/II/2009

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Ministerstvo zdravotnictví je ústředním orgánem státní správy mj. pro zdravotní péči, ochranu veřejného zdraví, dále pro vyhledávání, ochranu a využívání přírodních léčivých zdrojů, přírodních léčebných lázní a zdrojů přírodních minerálních vod. Je zřizovatelem čtyř státních podniků (dále také „s. p.“), jimiž jsou BALMED, SLL Bludov, SLL Janské Lázně a SLL Karlova Studánka, které byly zřízeny podle zákona č. 111/1990 Sb., o státním podniku, jako právnické osoby provozující podnikatelskou činnost s majetkem státu vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Po nabytí účinnosti zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, (dále jen „zákon o státním podniku“) uzpůsobilo ministerstvo jejich postavení tomuto zákonu.

BALMED je právním nástupcem zaniklých státních podniků resortu, jejichž majetek na něj přešel, a BALMED jej spravuje a nakládá s ním; jeho hlavním cílem je převést postupně všechny majetek na nové vlastníky.

Státní léčebné lázně jsou státní podniky zřízené k uspokojování veřejně prospěšných zájmů, které mají dle zakládacích listin zajišťovat lázeňskou péči pro české pacienty ve stanovených indikacích podle příslušných předpisů v rozsahu vymezeném zakladatelem.

Pozn.: Všechny právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Ministerstvo zdravotnictví

1.1 Vydávání a změny zakládacích listin a statutů státních podniků

Ministerstvo je povinno při zakládání a řízení státních podniků postupovat podle zákona o státním podniku. V souladu s ustanovením § 15 písm. b) tohoto zákona ministerstvo v letech 2005 až 2007 jmenovalo a odvolávalo ředitele a dvě třetiny členů dozorčích rad s. p. Ustanovení § 4 odst. 3 zákona o státním podniku stanoví, že zakládací listina musí obsahovat jméno, příjmení, rodné číslo, adresu trvalého pobytu ředitele, jeho ověřený podpis a dále musí uvádět osobu oprávněnou jednat jménem ministerstva vykonávajícího funkci zakladatele a její ověřený podpis. Ministerstvo u všech kontrolovaných s. p. předložilo za kontrolované období zakládací listiny, které neměly ověřený podpis osoby oprávněné jednat jménem ministerstva. K zakládacím listinám s. p. BALMED a SLL Bludov nedoložilo ministerstvo ověřený podpis ředitele s. p.

Ustanovení § 4 odst. 3 písm. g) zákona o státním podniku stanoví, že zakládací listina musí obsahovat počet členů dozorčí rady, jejich jména, příjmení, rodná čísla a adresy trvalého pobytu. Ministerstvo u všech kontrolovaných s. p. porušilo toto ustanovení, neboť nepromítalo průběžně změny složení dozorčích rad s. p. do zakládacích listin.

1.2 Vymezení určeného majetku státním podnikům

Podle ustanovení § 15 písm. d) zákona o státním podniku je povinností zakladatele vymežit v příloze zakládací listiny určený majetek. Ve všech zakládacích listinách ministerstvo definovalo určený majetek jako *veškerý nemovitý majetek státu v právu hospodaření s. p., tj. pozemky a stavby a movitý majetek – HIM se zůstatkovou hodnotou nad 15 tis. Kč, osobní a nákladní automobily a autobusy do 5 let od jejich pořízení*. Ministerstvo vymezilo určený majetek nedostatečně, neboť zakládací listiny s. p. BALMED, SLL Janské Lázně a SLL Karlova Studánka nebyly doloženy soupisem konkrétního, nezaměnitelně určeného majetku, včetně uvedení jeho hodnoty.

1.3 Soulad údajů v zakládacích listinách se zápisy v obchodním rejstříku

Po nabytí účinnosti zákona o státním podniku předložilo ministerstvo (v souladu s ustanovením § 20 tohoto zákona) v roce 1997 příslušným krajským soudům návrhy na změny zápisů v obchodním rejstříku. Určený majetek však nebyl do obchodního rejstříku zapsán a ministerstvo jako navrhovatel zápis ani dále nevyžadovalo. Důsledkem toho nebyly údaje v obchodním rejstříku v kontrolovaném období v souladu s ustanoveními § 36 písm. f) zákona č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník, a § 2 odst. 5 zákona o státním podniku.

1.4 Informovanost zakladatele a jeho účast na činnosti s. p.

- a) Ustanovení § 15 písm. i) zákona o státním podniku stanoví, že zakladatel schvaluje účetní závěrku a návrh na rozdělení použitelného zisku (dále jen „závěrka“) a výroční zprávu. V některých případech však ministerstvo schválilo závěrky opožděně, např. závěrku s. p. BALMED za rok 2005 schválilo v červnu 2008 a závěrku SLL Bludov za rok 2006 v červenci 2008. SLL Bludov nezpracovaly za roky 2005 a 2006 výroční zprávy a ministerstvo neprokázalo, že je od nich vyžadovalo.
- b) Podle ustanovení § 13 odst. 1 písm. a) zákona o státním podniku dozorčí rada schvaluje v rozsahu, který určí zakladatel, zásadní otázky koncepce rozvoje podniku (zejména strategii rozvoje výroby a služeb, investiční a vědecko-technické programy, využití know-how podniku, programy společného podnikání s tuzemskými a zahraničními subjekty atd.). Ministerstvo nenaplnilo

toto usnesení, protože v letech 2005 až 2007 nevymezilo dozorčím radám kontrolovaných s. p. rozsah zásadních otázek, které by dozorčí rady měly schvalovat.

- c) Kontrola hospodaření ve smyslu ustanovení § 15 písm. h) zákona o státním podniku byla vykonávána zakladatelem nedostatečně, protože v kontrolovaném období byla provedena kontrola pouze v roce 2005 v SLL Bludov. Dle sdělení ministerstva byla kontrola v letech 2005 až 2007 zajišťována především prostřednictvím zástupců ministerstva v dozorčích radách s. p., kteří ústně informovali zakladatele o situaci ve s. p. (dokumenty k tomuto způsobu kontroly nebyly předloženy). Vzhledem k ověřování výsledků hospodaření státních podniků auditorem považovalo ministerstvo tuto formu kontroly za dostatečnou.

2. Státní podniky

2.1 Stav ke dni ukončení kontroly

a) BALMED

BALMED je „zbytkovým“ s. p. resortu, jenž má právo hospodařit s nemovitostmi, na které jsou uplatněny restituční nároky. Dosud probíhá řada restitučních sporů a řízení, některé z nich probíhají již od roku 1992 a dosud nejsou ukončeny.

BALMED spravuje majetek, který zbyl po zprivatizovaných státních lázeňských podnicích a je ve značném rozsahu spojen s využíváním přírodních léčivých zdrojů. Jedná se převážně o ojedinelé budovy a pozemky na 33 katastrálních územích v celé ČR. Většinou se jedná o majetek, který není potřebný pro zajištění potřeb státu. BALMED tento majetek pronajímá a pokud je majetek zbaven právních nároků jiných osob, odprodává jej. Příjmy z pronájmu a odprodeje majetku jsou jedinými příjmy s. p. BALMED.

Ministerstvo schválilo od roku 2006 pouze jednu veřejnou dražbu ze šesti žádostí s. p. BALMED o prodej nepotřebného majetku (viz část 2.6 tohoto kontrolního závěru). Ministerstvo k tomu uvedlo, že uvažuje o řešení majetku s. p. BALMED jako celku. Přitom prodejem pozemků v Karlových Varech formou veřejné dražby byl dosažen výnos 260 % z navržené vyvolávací ceny.

b) Státní léčebné lázně Bludov

SLL Bludov v kontrolovaném období hospodařily podle účetnictví s nemovitým majetkem, který není bezprostředně a samostatně využitelný k provozování lázeňské činnosti. V kontrolovaném období využívaly SLL Bludov k zajištění činností stanovených v zakladací listině nemovitý majetek téměř výhradně najatý od jedné obchodní společnosti. Hospodaření SLL Bludov s určeným majetkem, konkrétně s nemovitým majetkem, významně ovlivnily restituční nároky uplatněné podle zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, a podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku.

V roce 1999 uzavřely SLL Bludov s restituentkou Dohodu o vydání věci podle zákona č. 87/1991 Sb. Dohodou byl vydán podíl (v rozsahu 87 %) jak z budov a pozemků ve vnitřním lázeňském území, tak i z pozemků v okolí lázní, včetně zemědělské půdy se způsobem ochrany „léčivý zdroj“ (o výměře 165 505 m²), které vymežilo ministerstvo do zakladací listiny SLL Bludov při jejím uzpůsobení zákonu o státním podniku jako určený majetek.

Pro zachování chodu lázní si SLL Bludov vydaný majetek najaly od obchodní společnosti, která se stala dalším vlastníkem vydaných nemovitostí. SLL Bludov podaly 4. srpna 2005 výpověď z nájemní smlouvy uzavřené s tímto subjektem a výpovědní lhůta končí dnem 1. září 2009. Roční nájemné stanovené k 1. červenci 2006 činilo 2 820 tis. Kč.

V roce 2001 uzavřely SLL Bludov s obchodní společností (tehdejším podílovým spoluvlastníkem nemovitého majetku) Dohodu o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví (bez prokázá-

ného souhlasu zakladatele), kterou se SLL Bludov zbavily 13% podílu na budovách a pozemcích v lázních a do výlučného vlastnictví státu získaly okolní převážně zemědělské pozemky, které však nejsou bezprostředně a samostatně využitelné pro provozování lázeňské péče.

Na základě požadavku ministerstva ze srpna 2007 zpracovaly SLL Bludov právní analýzu napadnutelnosti dohody uzavřené v roce 2001 a tuto analýzu předaly ministerstvu v září 2007, které dosud nerozhodlo o dalším postupu.

V roce 2004 vydal Pozemkový úřad v Šumperku podle zákona č. 229/1991 Sb. některé z pozemků, které SLL Bludov vydaly v roce 1999 podle zákona č. 87/1991 Sb., jiným restituentům.

V souvislosti s vydáním zemědělské půdy jak podle zákona č. 87/1991 Sb. tak následně podle zákona č. 229/1991 Sb. probíhají soudní řízení, jejichž účastníkem jsou SLL Bludov.

c) Státní léčebné lázně Karlova Studánka

Vůči majetku SLL Karlova Studánka vznesl v únoru 1994 restituční nárok církevní řád. Soudní spor trvá. SLL Karlova Studánka vyzvaly ministerstvo ke spolupráci při eliminaci výše uvedených problémů, avšak ministerstvo další postup ponechalo výhradně na s. p.

d) Státní léčebné lázně Janské Lázně

SLL Janské Lázně jako jediné z kontrolovaných státních lázní hospodařily s dlouhodobým majetkem státu, na který nebyl vznesen žádný restituční nárok a ani o něj neprobíhá žádný soudní spor.

2.2 Evidence dlouhodobého hmotného majetku

2.2.1 Účetnictví

Podle údajů k 31. prosinci 2007 měly kontrolované státní podniky právo hospodařit s dlouhodobým hmotným majetkem (dále také „DHM“) v celkové pořizovací ceně 1 100 256 tis. Kč, z toho pozemky činily 17 313 tis. Kč, stavby 882 478 tis. Kč a movitý majetek 200 465 tis. Kč v členění dle následující tabulky:

Tabulka č. 1 – Dlouhodobý hmotný majetek v pořizovacích cenách (v tis. Kč)

Dlouhodobý hmotný majetek	k 31. 12. 2005	k 31. 12. 2006	k 31. 12. 2007
Pozemky	16 918	14 848	17 313
Stavby	844 182	836 288	882 478
Nemovitý majetek celkem	861 100	851 136	899 791
Samostatné movité věci	181 795	179 028	174 779
Jiný DHM	2 476	2 355	2 383
Nedokončený DHM	17 117	27 959	23 303
Movitý majetek celkem	201 388	209 342	200 465
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	1 062 488	1 060 478	1 100 256

Zdroj: rozvahy s. p.

Kontrolou bylo zjištěno, že:

- BALMED v roce 2005 vyřadil z účetnictví pozemky v ceně 291 tis. Kč a v roce 2006 v ceně 577 tis. Kč, přičemž tyto pozemky převedl jinému vlastníkovi již v letech předchozích. BALMED tak nepostupoval v souladu s ustanovením § 8 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, neboť odúčtoval vyřazené pozemky až po skončení účetního období, ve kterém došlo k jejich skutečnému úbytku.

- SLL Bludov (vlivem chyby v ocenění v roce 2001) evidovaly v účetnictví k 31. prosinci 2005, 2006 a 2007 stavby v ceně o 151 tis. Kč nižší a pozemky v ceně o 11 tis. Kč vyšší, než byla jejich skutečná pořizovací cena.

2.2.2 Evidence najatého majetku

Některé státní podniky nepostupovaly v souladu s ustanovením § 4 odst. 8 zákona o účetnictví, neboť nesledovaly na podrozvahových účtech cizí majetek, který na základě nájemních smluv využívaly ke své činnosti:

- SLL Bludov k 31. prosinci 2007 nesledovaly na podrozvahových účtech nemovitý majetek v ceně 8 891 tis. Kč a movitý majetek v ceně 1 651 tis. Kč a dále rodinný dům a pozemek o výměře 21 721 m² v katastrálním území (dále také „k. ú.“) Bludov;
- SLL Karlova Studánka nesledovaly na podrozvahových účtech najaté pozemky o celkové rozloze 25 775 m², a to od 1. října 2005 pozemky o rozloze 5 139 m² a od 1. ledna 2006 další pozemky o rozloze 20 636 m².

2.2.3 Soulad údajů v účetnictví s údaji v katastru nemovitostí

Podle výpisů z katastru nemovitostí měly kontrolované s. p. k datu 28. května 2008 právo hospodařit s majetkem státu v rozsahu 99 staveb a 422 pozemků o rozloze 155 ha v tomto členění:

Tabulka č. 2 – Stav nemovitostí k 28. květnu 2008

Kontrolovaná osoba	Počet staveb	Počet parcel	Výměra pozemků v m ²
BALMED	12	161	1 085 962
SLL Bludov	1	6	2 610
SLL Janské Lázně	51	136	135 625
SLL Karlova Studánka	35	119	326 333
Celkem	99	422	1 550 530

Zdroj: katastr nemovitostí.

Kontrolou bylo zjištěno, že:

- podle údajů v katastru nemovitostí měl BALMED právo hospodařit s 19 pozemky (13 133 m²) již před rokem 2005, se čtyřmi pozemky (158 m²) od roku 2006 a s dalšími sedmi pozemky (258 550 m²) od roku 2007. BALMED nepostupoval v souladu s ustanovením § 24 a 25 zákona o účetnictví, neboť ocenil a zaúčtoval těchto 30 pozemků v ceně 272 tis. Kč až v průběhu kontroly NKÚ;
- SLL Janské Lázně v rozporu s ustanovením § 24 a § 25 zákona o účetnictví neocenily pozemek o výměře 2 818 m² a do účetnictví jej zavedly s nulovou hodnotou.

2.3 Inventarizace dlouhodobého hmotného majetku

Zákon o účetnictví stanoví, že účetnictví účetní jednotky je průkazné, jestliže všechny účetní záznamy jsou průkazné a účetní jednotka provedla inventarizaci. Dále rovněž definuje průkaznost a náležitosti inventurních soupisů.

Kontrolou bylo zjištěno, že v kontrolovaném období dva s. p. neprovedly inventarizaci DHM v souladu s § 29 a 30 zákona o účetnictví:

- BALMED nezaznamenal v inventurních soupisech v roce 2007 pozemky v k. ú. Hamr na Jezeře (23 517 m²) v celkové ceně 23,5 tis. Kč a v letech 2005 až 2007 pozemky v k. ú. Břvany (1 124 m²) v celkové ceně 1,1 tis. Kč, a naopak inventarizoval pozemek v k. ú. Srbsko (7 636 m²)

v ceně 24,4 tis. Kč, s nímž podle výpisů z katastru nemovitostí neměl právo hospodařit; při inventarizaci nezjistil inventurní rozdíly;

- SLL Janské Lázně nezahrnuly do inventurních soupisů v letech 2005 až 2007 pozemek o výměře 2 818 m²;

a dva s. p. nevyhotovily průkazné inventurní soupisy:

- SLL Janské Lázně neměly inventurní soupisy opatřeny podpisovým záznamem osoby odpovědné za zjištění skutečností ani osoby odpovědné za provedení inventarizace, soupisy neuváděly způsob zjišťování skutečných stavů a neobsahovaly jednoznačné údaje o okamžiku zahájení a ukončení inventury (např. inventurní soupisy střediska Lázeňský dům, kde se jednalo o majetek ve výši 245 418 tis. Kč k 30. listopadu 2005, 247 696 tis. Kč k 30. listopadu 2006 a 277 515 tis. Kč k 30. listopadu 2007);
- SLL Karlova Studánka na některých inventurních soupisech o provedené fyzické inventuře neměly podpisové záznamy předsedy, popř. členů, dílčí inventarizační komise, na všech soupisech chyběly čísla a názvy účtů k jednoznačnému určení majetku.

2.4 Pořízení, opravy a udržování dlouhodobého hmotného majetku

Státní podniky pořídily v kontrolovaném období DHM v celkové ceně 138 341 tis. Kč, z toho bylo zkontrolováno pořízení DHM v objemu 86 766 tis. Kč. Kontrolované s. p. účtovaly v letech 2005 až 2007 (na účtech 501 – *Spotřeba materiálu*, 511 – *Opravy a udržování* a 518 – *Ostatní služby*) opravy a údržbu DHM v částce 78 378 tis. Kč, z toho bylo zkontrolováno 20 828 tis. Kč.

Byly zjištěny tyto nedostatky:

- SLL Bludov zrealizovaly stavbu hřiště v ceně 848 tis. Kč, aniž požádaly o územní rozhodnutí. Hřiště bylo zařazeno do užívání v červnu 2005, přičemž o vydání územního rozhodnutí požádaly SLL Bludov v září 2005 (právní moci nabylo v lednu 2006). Tímto postupem SLL Bludov porušily ustanovení § 32 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).
- SLL Karlova Studánka
  - nepostupovaly podle ustanovení § 4 odst. 8 zákona o účetnictví, neboť nedodržely směrnou účtovou osnovu. Chybně zaúčtovaly náklady spojené s pořízením DHM (chodník u objektu Vlasta) v ceně 113 tis. Kč na účet 511 – *Opravy a udržování* a následně jej nezařadily do DHM;
  - v roce 2005 uhradily vícepráce ve výši 1 663 tis. Kč (bez DPH) bez uzavření dodatků ke smlouvě o dílo na celkovou stavební opravu objektu Vlasta. Neuzavření dodatků bylo v rozporu s ustanovením předmětné smlouvy;
  - uzavřely dne 10. srpna 2006 smlouvu o dílo na technické zhodnocení Letních lázní – výstavba bazénu (realizace od roku 2006 do roku 2007) a bylo k ní uzavřeno celkem 19 dodatků. V důsledku nedostatečné připravenosti akce a uplatňování dalších požadavků v průběhu realizace byla cena navýšena o 13 847 tis. Kč (z 30 585 tis. Kč na 44 432 tis. Kč bez DPH) a termín realizace se posunul z 15. února na 15. prosince 2007;
  - v roce 2006 obdržely na výstavbu bazénu dotaci od Ministerstva pro místní rozvoj ve výši 10 000 tis. Kč. V rozporu s podmínkami čerpání dotace neúčtovaly o poskytnuté dotaci odděleně od ostatního majetku a nepožádaly o změnu rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce z důvodu celkového navýšení finančních potřeb a zdrojů.

2.5 Příjmy z pronájmu dlouhodobého hmotného majetku

Státní podniky přijaly v letech 2005 až 2007 za pronájem nebytových prostor a bytů celkem 35 378 tis. Kč. Zkontrolováno bylo 85 smluv s celkovou výší nájemného 17 654 tis. Kč. U šesti smluv byly zjištěny následující nedostatky:

BALMED uzavřel dvě nájemní smlouvy s celkovým ročním nájemným 336 tis. Kč s nedostatečně specifikovaným předmětem pronájmu (např. chybí parcelní čísla pronajatých pozemků) a čtyři smlouvy s ročním nájemným 508 tis. Kč, u kterých chybělo u podpisu pronajímatele jeho obchodní jméno.

2.6 Příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku a vymáhání pohledávek

Kontrolované státní podniky přijaly v letech 2005 až 2007 za prodej DHM celkem 15 161 tis. Kč; všechny prodeje byly zkontrolovány. Nedostatek byl shledán v roce 2006 u s. p. BALMED, který nepostupoval v souladu s ustanovením § 3 odst. 1 zákona o účetnictví, neboť nezaúčtoval dohadnou položku – odměnu realitní kanceláři za provedenou dražbu – ve výši 489 tis. Kč.

Ministerstvo rozhodlo v roce 2006 o uskutečnění veřejné dražby pozemků v k. ú. Karlovy Vary prostřednictvím realitní kanceláře, kterou samo vybralo, a podílelo se na vypracování smlouvy o provedení dražby uzavřené mezi realitní kanceláří a s. p. BALMED. Podle uzavřené smlouvy měl nabyvatel uhradit vydražené prostředky na účet realitní kanceláře. Dražba byla úspěšná, z vyvolávací ceny 5 000 tis. Kč (stanovené znaleckým posudkem ve výši ceny obvyklé, tzv. tržní) stoupla vydražená cena pozemků na 13 100 tis. Kč a nabyvatel tuto cenu uhradil ve stanoveném termínu na účet realitní kanceláře. Ta však v rozporu se smlouvou převedla finanční prostředky ve výši 12 398 tis. Kč na účet s. p. BALMED až po osmi měsících, a to na základě platebního rozkazu Krajského soudu v Praze, který uložil žalovanému zaplatit pohledávku ve výši 13 100 tis. Kč i s úrokem z prodlení za dlužné období. Nedoplatek je předmětem dalšího soudního sporu.

III. Shrnutí a vyhodnocení

Kontrola byla provedena u Ministerstva zdravotnictví a čtyř státních podniků, u nichž vykonává ministerstvo zakladatelskou funkci. Kontrola byla u ministerstva zaměřena na plnění povinností zakladatele a na hospodaření s dlouhodobým majetkem státu u státních podniků.

Ministerstvo zdravotnictví nevěnovalo v letech 2005 až 2007 státním podnikům v některých oblastech dostatečnou pozornost, o čemž svědčí zejména:

- nedostatky v základacích listinách, zejména nedostatečné vymezení určeného majetku;
- pozdní schvalování účetních závěrek a výročních zpráv, které se tak stalo formálním aktem;
- zdoluhavý proces schvalování prodeje nepotřebného majetku s. p. BALMED;
- nedostatečná spolupráce při řešení právních problémů týkajících se dlouhodobého hmotného majetku SLL Karlova Studánka a SLL Bludov (určující žaloba, resp. restituce) přes žádost těchto podniků o spolupráci.

Kontrolou státních podniků byly zjištěny dílčí nedostatky v účetnictví, v evidenci najatých nemovitostí a v inventarizaci majetku.

BALMED pronajímal majetek na základě smluv, které obsahovaly formální nedostatky; do nákladů roku 2006 nezaúčtoval dohadnou položku ve výši 489 tis. Kč.

SLL Karlova Studánka v jednom případě financovaly pořízení dlouhodobého hmotného majetku ve výši 113 tis. Kč z provozních prostředků, dále neuzavřely ke smlouvě o dílo na stavební opravu objektu Vlasta dodatky na provedení víceprací v hodnotě 1 663 tis. Kč a nedostatečně připravily rekonstrukci bazénu, což mělo za následek uzavření 19 dodatků ke smlouvě o dílo a navýšení ceny o 13 847 tis. Kč bez DPH.

Část C

Informace a dokumenty

Česká republika
Nejvyšší kontrolní úřad

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2008

ÚNOR 2009

OBSAH

Ohlédnutí prezidenta NKÚ za rokem 2008	5
I. Postavení NKÚ ve společnosti.....	7
1. Základní informace o postavení a působnosti NKÚ	7
2. Kolegium NKÚ	8
3. Změny v orgánech NKÚ	8
II. Zhodnocení kontrolní činnosti za rok 2008	9
1. Plán kontrolní činnosti na rok 2008	9
2. Výsledky kontrolní činnosti	10
2.1 Souhrnné finanční zhodnocení kontrolních akcí	10
2.2 Plnění oznamovací povinnosti NKÚ podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků	11
2.3 Součinnost s orgány činnými v trestním řízení	11
2.4 Projednávání kontrolních závěrů v orgánech Parlamentu ČR a vládou ČR.....	12
2.5 Skutečnosti zjištěné v kontrolních akcích ukončených v roce 2008.....	13
2.5.1 Oblast příjmů státního rozpočtu	13
2.5.2 Oblast výdajů státního rozpočtu	14
2.5.2.1 Kontrola strategií a koncepcí	14
2.5.2.2 Financování programů	15
2.5.2.3 Dotační politika	17
2.5.2.4 Veřejné zakázky	21
2.5.2.5 Hospodaření s majetkem státu.....	22
2.5.2.6 Hospodaření s prostředky poskytnutými ČR ze zahraničí.....	24
2.5.2.7 Hospodaření s prostředky vybíranými na základě zákona ve prospěch právnických osob	26
2.5.3 Kontrolní činnost ve vztahu k sestavení závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu	26
2.5.3.1 Finanční audity ukončené v roce 2008 a jejich výsledky.....	27
2.5.3.2 Podíl kontrolovaných výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu	30
2.5.3.3 Systematické provádění finančního auditu.....	31
2.6 Vnitřní kontrolní systém kontrolovaných osob	32
2.7 Informace o publikaci EU REPORT 2008	33
III. Zhodnocení ostatní činnosti NKÚ.....	35
1. Další činnosti NKÚ související s kontrolní činností.....	35
1.1 Stanoviska ke zprávě o průběžném plnění státního rozpočtu a k návrhu státního závěrečného účtu	35
1.2 Stanoviska k návrhům právních předpisů	36
1.3 Podpora dobré účetní praxe	36
2. Komunikace s veřejností	37
2.1 Publikační činnost	37
2.2 Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	38

2.3	Podání občanů	38
3.	Mezinárodní spolupráce	40
4.	Interní audit	44
5.	Hospodaření s rozpočtovými prostředky kapitoly NKÚ v roce 2008	45
5.1	Plnění závazných ukazatelů kapitoly NKÚ	45
5.2	Výdaje na financování programů reprodukce majetku	46
5.3	Povinný audit.....	46
6.	Personální zajištění a organizační členění NKÚ	46
6.1	Personální zajištění činností NKÚ	46
6.2	Organizační členění NKÚ.....	49

Závěr	.....	53
--------------	-------	-----------

Přílohy:

Příloha č. 1	Přehled kontrolních akcí	55
Příloha č. 2	Přehled kontrolních akcí, jejichž kontrolní závěr byl schválen NKÚ a v roce 2008 projednán kontrolním výborem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.....	61
Příloha č. 3	Přehled kontrolních akcí, jejichž kontrolní závěr byl schválen NKÚ a v roce 2008 projednán vládou ČR	67
Příloha č. 4	Seznam použitých zkratk	73

Ohlédnutí prezidenta NKÚ za rokem 2008

Vážený čtenáři,

dostává se Vám do rukou výroční zpráva Nejvyššího kontrolního úřadu /NKÚ/ obsahující souhrn informací a zhodnocení činnosti této instituce za rok 2008.

Nejvyšší kontrolní úřad si v roce 2008 připomněl 15. výročí svého založení. Patnáct let sice není z historického hlediska tak dlouhá doba, ale za toto období NKÚ přestál již mnoho změn. Jsem ve funkci prezidenta nejvyšší kontrolní instituce teprve třetím rokem, přesto mi dovoluje v rámci mého ohlédnutí za rokem 2008 krátké bilancování.

Většina zpráv z kontrolních akcí, tzv. kontrolní závěry, které byly v uplynulém roce schváleny, byla již publikována ve Věstníku NKÚ, který vychází pravidelně čtyřikrát ročně, a jsou samozřejmě k dispozici i na webové stránce Nejvyššího kontrolního úřadu www.nku.cz. Proto cílem výroční zprávy není opakování všech kontrolních zjištění. Forma a obsah této zprávy se snaží být dalším krokem ke zvýšení povědomí o kontrole veřejných výdajů v České republice, a to nejen pro odborníky v této oblasti, ale pro všechny, kteří se o zacházení s majetkem státu zajímají.

Výroční zpráva se snaží ukázat a popsat nejdůležitější a nejzávažnější problémy v oblasti hospodaření s movitým i nemovitým majetkem našeho státu, s finančními prostředky státního rozpočtu i s finančními prostředky, které do naší republiky přitékají ze zahraničí. Snaží se také seznámit čtenáře s orgány a organizací nejvyšší kontrolní instituce České republiky.

Nejvyšší kontrolní úřad nemá výkonnou pravomoc, ale jeho činnost poskytuje a měla by poskytovat zpětnou vazbu. Vazbu, která slouží Parlamentu České republiky, vládě a všem občanům jako informační zdroj o tom, zda jsou při hospodaření se státním majetkem dodržovány zákony, zda je účetnictví státu a jeho organizací vedeno průkazně a správně a zda jsou peníze státu vynakládány účelně a hospodárně.

Cílem činnosti nejvyšší kontrolní instituce není kontrolovat všude a všechno, nebylo by to efektivní a ani technicky možné. Cílem kontroly není ani nacházet nedostatky za každou cenu. Hlavním cílem kontroly je za přiměřených nákladů a statisticky významně ověřit, zda je v hospodaření státu vše v pořádku, případně poskytnout podklady k rozhodnutí o nutných změnách.

Protože i kontrolní instituce musí být kontrolována, obsahuje výroční zpráva rovněž informace o hospodaření Nejvyššího kontrolního úřadu a výrok auditora.

František Dohnal
prezident NKÚ

I. Postavení NKÚ ve společnosti

1. Základní informace o postavení a působnosti NKÚ

Existence externí kontroly v českých zemích sahá hluboko do historie. Jedním z hlavních principů externí kontroly je nezávislost dané kontrolní instituce. V našich podmínkách to znamená, že NKÚ je zakomponován do Ústavy České republiky¹ tak, aby exekutiva nemohla zasahovat do plánování a výkonu kontroly. Tato strategie vychází z obecných principů, které byly před lety přijaty v tzv. *Limské deklaraci*², stanovující mimo jiné základní principy práce kontrolních institucí.

NKÚ byl ustaven po vzniku České republiky /ČR/ v roce 1993. Představuje jeden z nezastupitelných prvků parlamentní demokracie, protože existence kontrolního systému je jednou z nezbytných podmínek dobrého fungování moderního demokratického státu. Postavení, působnost, organizační strukturu a činnost upravuje zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů. Na základě tohoto zákona NKÚ kontroluje a prověřuje zejména hospodaření se státním majetkem a s finančními prostředky vybranými na základě zákona ve prospěch právnických osob (např. na zdravotní a sociální pojištění), plnění příjmových a výdajových položek státního rozpočtu a hospodaření s prostředky poskytnutými ČR ze zahraničí. Dále vykonává kontrolu hospodaření České národní banky /ČNB/ v oblasti výdajů na pořízení majetku a výdajů na provoz ČNB.

V zájmu zajištění objektivitu při posuzování kontrolovaných skutečností a v rozhodování byl pro řešení zásadních otázek týkajících se kontrolní působnosti NKÚ uzákoněn kolektivní princip. Pro to o plánu kontrolní činnosti rozhoduje Kolegium NKÚ a o závěrech kontrolních akcí rozhodují Kolegium či senáty NKÚ. Kolegium NKÚ je složeno z prezidenta, viceprezidenta a z patnácti členů NKÚ; senáty NKÚ tvoří minimálně tři členové NKÚ.

Prezidenta a viceprezidenta NKÚ jmenuje prezident republiky na návrh Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR /PS PČR/ na dobu devíti let. Členové NKÚ jsou na návrh prezidenta NKÚ voleni PS PČR. Jejich funkční období trvá nepřetržitě do šedesáti pěti let věku. Člen NKÚ řídí kontrolní činnost a vypracovává kontrolní závěry. Účastní se činnosti Kolegia a senátů NKÚ.

NKÚ má rovněž přiměřenou finanční nezávislost, neboť jediným určujícím orgánem v oblasti jeho financování je PS PČR, která schvaluje státní rozpočet ČR, kde má NKÚ svoji rozpočtovou kapitolu.

Sídlo NKÚ
TOKOVO, Jankovcova 2, Praha 7

-
- 1 Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, článek 97 hlavy páté Nejvyšší kontrolní úřad uvádí:
    - (1) Nejvyšší kontrolní úřad je nezávislý orgán. Vykonává kontrolu hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu.
    - (2) Prezidenta a viceprezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu jmenuje prezident republiky na návrh Poslanecké sněmovny.
    - (3) Postavení, působnost, organizační strukturu a další podrobnosti stanoví zákon.
  - 2 *Limská deklarace* je základní dokument shrnující principy nezávislé kontrolní činnosti, přijatý na IX. kongresu INTOSAI v Limě (Peru) v roce 1977.

2. Kolegium NKÚ

Ing. František Dohnal
prezident NKÚ

Ing. Miloslav Kala
viceprezident NKÚ

Ing. Jiří Adámek
člen NKÚ

Ing. Zdeněk Brandt
člen NKÚ

Ing. Ludmila Brynychová
členka NKÚ

JUDr. Jiří Drábek
člen NKÚ

JUDr. Jan Holeček
člen NKÚ

Mgr. Marie Hošková
členka NKÚ

JUDr. Eliška Kadaňová
členka NKÚ

JUDr. Ing. Jiří Kalivoda
člen NKÚ

Ing. Antonín Macháček
člen NKÚ

MVDr. Rudolf Němeček
člen NKÚ

Mgr. Zdeňka Profeldová
členka NKÚ

Ing. Jaromíra Steidlová
členka NKÚ

Ing. Petr Skála
člen NKÚ

Ing. Jan Vedral
člen NKÚ

Ing. Ladislav Zeman
člen NKÚ

3. Změny v orgánech NKÚ

Dne 3. 2. 2008 zanikl JUDr. Jiřímu Drábkovi mandát k výkonu funkce člena NKÚ. Dne 20. 9. 2008 zanikl JUDr. Janu Holečkovi mandát k výkonu funkce člena NKÚ. Dne 13. 11. 2008 byl prezidentem ČR do funkce viceprezidenta NKÚ jmenován Ing. Miloslav Kala.

II. Zhodnocení kontrolní činnosti za rok 2008

1. Plán kontrolní činnosti na rok 2008

Plán kontrolní činnosti na rok 2008 schválilo Kolegium NKÚ dne 26. 11. 2007. Plán, který obsahoval původně 33 kontrolních akcí, doplnilo Kolegium NKÚ v průběhu roku 2008 o další akce na celkový počet 38. Z toho 18 kontrolních akcí bylo ukončeno v roce 2008 a 20 kontrolních akcí pokračuje v roce 2009.

Zaměření plánu kontrolní činnosti na rok 2008 odpovídalo působnosti dané NKÚ zákonem. Plán kontrolní činnosti byl připravován i s ohledem na *Strategii kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu*.

Strategie kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu byla podobně jako *Vize Nejvyššího kontrolního úřadu* diskutována několik měsíců a po projednání v Kolegiu NKÚ byla schválena prezidentem NKÚ dne 2. 11. 2007. Tyto materiály vytyčují hlavní směry kontrolní činnosti na příštích pět let. Na strategii navazují střednědobé výhledy kontrolní činnosti, které se promítnou i do každoročních plánů kontrolní činnosti.

V roce 2008 neobdržel NKÚ žádný podnět od vlády ani od Parlamentu ČR.

Do plánu kontrolní činnosti na rok 2008 byly zařazeny kontrolní akce zaměřené na:

- příjmovou stránku státního rozpočtu (např. pohledávky na pojistném na sociální zabezpečení, návratné finanční výpomoci);
- hospodaření s finančními prostředky státního rozpočtu a s majetkem státu (např. hospodaření ministerstev, hospodaření příspěvkových organizací organizačních složek státu);
- hospodaření s finančními prostředky státního rozpočtu určenými na financování programů a dotace (např. na významné investiční akce, programy podpory technologických center a center strategických služeb, podporu na výzkum a vývoj, podporu rodin, na informační a komunikační technologie, budování Státní pokladny, podporu rozvoje průmyslových zón a regenerace území a objektů);
- hospodaření s prostředky poskytnutými ČR ze zahraničí (např. na společnou zemědělskou politiku, strukturální politiku Evropské unie /EU/);
- závěrečné účty vybraných kapitol státního rozpočtu (např. 333 – *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy*, 313 – *Ministerstvo práce a sociálních věcí*);
- finanční prostředky vybírané na základě zákona (např. Českou národní zdravotní pojišťovnou a Vojenskou zdravotní pojišťovnou);
- správu prostředků zvláštních kapitol státního rozpočtu (397 – *Operace státních finančních aktiv*);
- projekty partnerství veřejného a soukromého sektoru (např. výstavba justičního areálu v Ústí nad Labem);
- hospodaření státních podniků.

V průběhu roku 2008 bylo v plánu kontrolní činnosti provedeno celkem 26 změn. Nejčastěji byly provedeny změny v návaznosti na nově získané údaje a podklady při přípravě kontrolní akce, a to v položce „kontrolovaná osoba“ (17 změn). Další změny upravovaly časový harmonogram (tři změny), předmět a cíl kontrolní akce (jedna změna) a zařazení nových kontrolních akcí do plánu kontrolní činnosti (pět změn).

2. Výsledky kontrolní činnosti

V roce 2008 bylo ukončeno celkem 36 kontrolních akcí; jejich kontrolní závěry byly projednány a schváleny. Z uvedeného počtu bylo 18 kontrolních akcí zahájeno v roce 2007 a 18 kontrolních akcí v roce 2008. Přehled kontrolních akcí, u kterých byl kontrolní závěr schválen v roce 2008, je uveden v příloze č. 1.

Kontrolní akce ukončené v roce 2008 byly zaměřeny jak na příjmovou, tak na výdajovou oblast státního rozpočtu.

Mezi nejzávažnější zjištění patřily například následující skutečnosti:

- chyby a nedostatky Krajského soudu v Brně při řízení projektu výstavby Justičního paláce v Brně, nekoncepční a nedůsledná kontrolní činnost Ministerstva spravedlnosti /MS/ způsobily celkovou nehospodárnost investiční akce;
- neúčtování o peněžních prostředcích kapitoly *Operace státních finančních aktiv /OSFA/* ani o majetku evidovaném ve státních finančních aktivech /SFA/;
- nedostatky při pořízování, rekonstrukcích a opravách nemovitého majetku České pošty /ČP/, při výběru dodavatelů a v evidenci sbírek Poštovního muzea;
- schválení projektu partnerství veřejného a soukromého sektoru /PPP³/ na výstavbu justičního areálu v Ústí nad Labem na podkladě neobjektivně provedených výpočtů, zejména výpočtu výhodnosti projektu;
- nemožnost provedení hodnocení efektivnosti, hospodárnosti a splnění účelu institucionální podpory specifického výzkumu;
- systémové nedostatky v řízení projektu implementace outsourcingu resortu Ministerstva obrany /MO/;
- Ministerstvo práce a sociálních věcí /MPSV/ v rámci *Programu podpory rodiny* nedokázalo přesně určit výši čerpaných prostředků na jednotlivé dotační tituly;
- účetní závěrky MPSV a Rady pro rozhlasové a televizní vysílání /RRTV/ nepodávaly věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví.

Závěrečné účty vybraných kapitol státního rozpočtu byly prověřeny kontrolami typu finanční audit.

Schválené kontrolní závěry z kontrolních akcí byly v plném rozsahu publikovány v částkách 1/2008–4/2008 **Věstníku NKÚ** (ročník XVI) a na webových stránkách NKÚ. Kontrolní závěry z kontrolních akcí⁴ č. 08/04, 08/06 a 08/18 budou publikovány až v částce 1/2009 **Věstníku NKÚ** (ročník XVII).

V této výroční zprávě jsou uvedena pouze vybraná kontrolní zjištění, která jsou podrobněji popsána v části 2.5 – *Skutečnosti zjištěné v kontrolních akcích ukončených v roce 2008*.

Právní předpisy uvedené v této výroční zprávě jsou aplikovány ve znění účinném pro dané kontrolované období.

2.1 Souhrnné finanční zhodnocení kontrolních akcí

Finanční zhodnocení kontrolní činnosti za rok 2008 je vyjádřeno prostřednictvím ukazatele objemu zkontrolovaných finančních prostředků a zkontrolovaného majetku státu, který je především informativní a vypovídá o rozsahu kontrolních akcí. Může být významně ovlivněn jak předmětem kontroly, tak vymezením kontrolovaného období, kdy je v rámci jedné kontrolní akce kontrolována určitá oblast za několik rozpočtových let.

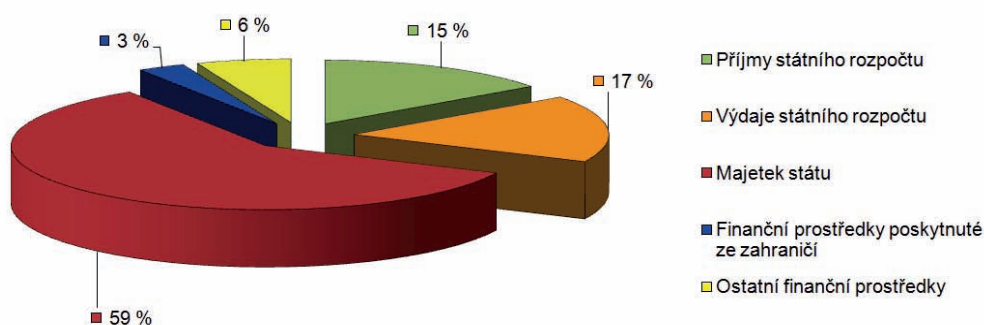
3 Public Private Partnership – Partnerství veřejného a soukromého sektoru. Pojem PPP je obecně užívaný termín, který popisuje širší skupinu projektů, na nichž se společně podílí soukromý a veřejný sektor a které směřují k uspokojování služeb tradičně zajišťovaných veřejným sektorem. PPP obecně označuje formy spolupráce mezi orgány veřejné správy a podnikatelským sektorem za účelem zajištění financování, výstavby, obnovy, správy či údržby veřejné infrastruktury nebo poskytování veřejných služeb.

4 Kontrolní akce jsou ve výroční zprávě označovány zkratkou, např. KA č. 07/06. Plné názvy KA jsou uvedeny v příloze č. 1.

Kontrolními akcemi, jejichž kontrolní závěr byl schválen v roce 2008, byly prověřeny finanční prostředky a majetek státu v celkovém objemu **157 653,9 mil. Kč**. Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty kontrolní akce typu finanční audit. Dále nebyla zahrnuta KA č. 08/02 vzhledem k tomu, že se jednalo o kontrolu, která prověřovala systém administrace všech programů podpory u ministerstev. Podrobnější strukturu zkontrolovaných finančních prostředků a zkontrolovaného majetku státu uvádí graf č. 1.

Graf č. 1: Struktura celkového objemu zkontrolovaných finančních prostředků a zkontrolovaného majetku státu za rok 2008

2.2 Plnění oznamovací povinnosti NKÚ podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků

NKÚ na základě kontrolních zjištění naplňuje v odůvodněných případech svoji oznamovací povinnost územním finančním orgánům podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2008 na základě výsledků 11 kontrolních akcí v rámci oznamovací povinnosti NKÚ odeslal celkem 19 oznámení skutečností majících vztah k daňovým povinnostem kontrolovaných osob příslušným finančním úřadům; tato oznámení souvisela s výdajovou stránkou státního rozpočtu. Celková částka finančních prostředků (včetně kontrolních akcí typu finanční audit) týkajících se odeslaných oznámení činila **22 711 066,20 Kč**.

2.3 Součinnost s orgány činnými v trestním řízení

V roce 2008 podal NKÚ podle ustanovení § 8 odst. 1 trestního řádu⁵ tři trestní oznámení, a to na základě zjištěných skutečností, které nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin.

Tabulka č. 1: Přehled podaných trestních oznámení

Číslo KA	Zjištění	Znaky skutkové podstaty podle trestního zákona	Výsledek šetření
07/03	Státní podnik prodal nemovitosti za nižší ceny, než stanovily znalecké posudky	§ 255 – porušování povinnosti při správě cizího majetku	Dosud neuzavřeno
07/13	České republice vznikla škoda podhodnocením ceny nemovitosti soudním znalcem	§ 175 – křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek	Dosud neuzavřeno
07/22	Prodražení výstavby Justičního areálu v Brně		Dosud neuzavřeno

Trestní oznámení podané v roce 2007 bylo orgány činnými v trestním řízení podle § 159a odst. 1 trestního řádu odloženo. Jednalo se o podání související s KA č. 06/28, při níž bylo zjištěno nakládání s majetkem státu, které bylo v rozporu se zákonem o majetku státu.

Ve dvou případech již dříve odložených trestních oznámení podaných NKÚ bylo nejvyšší státní zástupkyní rozhodnuto o vrácení věci policejnímu orgánu k doplnění dokazování. Jednalo se o podání na základě KA č. 05/15, kdy bylo kontrolou zjištěno neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti Správou železniční dopravní cesty, a dále o podání související s KA č. 05/16, kde zjištěné skutečnosti nasvědčovaly možnému spáchání podvodu v souvislosti s žádostí o dotaci podanou obcí Ralsko.

Orgány činné v trestním řízení si v roce 2008 vyžádaly součinnost NKÚ celkem v pěti případech. Na základě těchto žádostí poskytl NKÚ kontrolní materiály ze šesti kontrolních akcí a prezident NKÚ zbavil podle § 23 zákona o NKÚ z důvodu důležitého státního zájmu čtyři zaměstnance povinnosti mlčenlivosti.

2.4 Projednávání kontrolních závěrů v orgánech Parlamentu ČR a vládou ČR

NKÚ spolupracuje s oběma komorami Parlamentu ČR i s vládou. Každý kontrolní závěr je bezprostředně po svém schválení zasílán předsedům obou komor parlamentu a předsedovi vlády. NKÚ těmto institucím zasílá též svou výroční zprávu, stanovisko ke státnímu závěrečnému účtu a stanovisko k plnění státního rozpočtu.

Výroční zprávu NKÚ za rok 2007 projednal kontrolní výbor Poslanecké sněmovny na své 25. schůzi dne 3. 4. 2008. Také byla projednána na plénu Senátu, a to na jeho 15. schůzi dne 9. 7. 2008.

Nejpodstatnější součástí spolupráce mezi Parlamentem ČR a vládou na jedné straně a NKÚ na druhé straně je projednávání kontrolních závěrů.

V roce 2008 byl jeden kontrolní závěr, a to vůbec poprvé v historii NKÚ, projednán na plénu Poslanecké sněmovny. Konkrétně se jednalo o kontrolní závěr z KA č. 06/25 – *Finanční prostředky státního rozpočtu poskytnuté na realizaci programu „Podpora rozvoje a obnovy materiálně-technické základny fakultních nemocnic“*. Poslanecká sněmovna jej projednala na své 30. schůzi dne 7. 5. 2008 a vzala ho svým usnesením č. 798 na vědomí.

Hlavním partnerem NKÚ na parlamentní půdě je **kontrolní výbor Poslanecké sněmovny**. Výbor projednává kontrolní závěry NKÚ, jeho výroční zprávu, návrh rozpočtu kapitoly NKÚ, jeho závěrečný účet, stanovisko NKÚ k státnímu závěrečnému účtu a další materiály.

Kontrolní výbor v roce 2008 projednal celkem 31 kontrolních závěrů NKÚ.

Tabulka č. 2: Počet kontrolních závěrů projednaných v kontrolním výboru PS PČR v letech 2006 až 2008

Rok	Počet schůzí kontrolního výboru, na kterých byly projednávány KZ	Počet projednaných KZ
2008	8	31
2007	9	38
2006	2	6

Kontrolní závěr je ve výboru projednáván většinou za účasti prezidenta NKÚ, člena NKÚ, který řídil příslušnou kontrolní akci, a představitelů dotčených resortů. Ke každému kontrolnímu závěru projednávanému v kontrolním výboru je přijato usnesení, které jej bere na vědomí, spolu se stanoviskem příslušného resortu, pokud byl kontrolní závěr již projednán vládou. Často

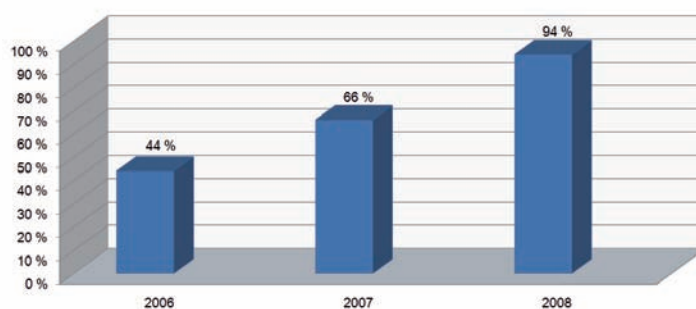
usnesení konstatuje zjištěné nedostatky a zároveň žádá vládu, dané ministerstvo či samotného ministra o nápravu, případně o předložení dalších materiálů (koncepce, zprávy, seznamu nápravných opatření apod.).

Přehled kontrolních závěrů projednaných v roce 2008 kontrolním výborem a shrnutí přijatých usnesení jsou uvedeny v příloze č. 2.

Některé z kontrolních závěrů NKÚ projednal též výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu PČR.

Vláda ČR projednává všechny kontrolní závěry. Kontrolní závěr je zaslán předsedovi vlády a ten jej zasílá příslušnému resortu ke stanovisku. Poté je daný kontrolní závěr spolu se stanoviskem resortu projednán na schůzi vlády za přítomnosti prezidenta NKÚ. V roce 2008 vláda projednala 35 kontrolních závěrů NKÚ. Ke každému kontrolnímu závěru je přijato usnesení, jímž jej vláda bere na vědomí, stejně tak jako stanovisko příslušného resortu. Ve většině případů má toto usnesení i ukládací část, často je též uveden i termín, do kterého má příslušný ministr podat vládě informaci o plnění přijatých opatření.

Graf č. 2: Kontrolní závěry projednané vládou s uloženými konkrétními opatřeními v letech 2006 až 2008 (vládou uložená opatření v %)

Přehled kontrolních závěrů projednaných vládou v roce 2008 a shrnutí uložených opatření jsou uvedeny v příloze č. 3.

Z pohledu NKÚ lze s výsledky projednávání kontrolních závěrů ve vládě vyslovit spokojenost v případech, kdy vláda přijme patřičná opatření k nápravě zjištěných nedostatků, nebo v případech, kdy již došlo k nápravě. Na druhé straně může nastat i situace, kdy vláda přijme usnesení, kterým uloží ministři realizovat opatření k nápravě nedostatků, a NKÚ přesto nepovažuje přijatá opatření za dostatečná. Tato situace je však velmi vzácná a v roce 2008 NKÚ v naprosté většině případů souhlasil s výsledky projednávání kontrolních závěrů ve vládě.

Účinnost konkrétních nápravných opatření však lze obvykle posoudit až při následné kontrolní akci.

2.5 Skutečnosti zjištěné v kontrolních akcích ukončených v roce 2008

2.5.1 Oblast příjmů státního rozpočtu

V roce 2008 byly schváleny kontrolní závěry zabývající se správou a odepisováním nedoplatků na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, správou státních finančních aktiv a příjmem z prodeje nemovitostí ve vlastnictví státu.

KA č. 08/04 – Česká správa sociálního zabezpečení /ČSSZ/ při účtování o pohledávkách na pojistném nedopočetila a v účetnictví nevykázala k 31. 12. 2007 nárok na penále minimálně ve výši **18,5 mil. Kč**.

ČSSZ zpracovala inventurní soupisy pohledávek na pojistném v rozporu se zákonem o účetnictví⁶. Výše konečných zůstatků analytických účtů pohledávek za organizacemi, malými organizacemi a osobami samostatně výdělečně činnými byla v soupisech o **5 470,5 mil. Kč** nižší než skutečná hodnota pohledávek na pojistném.

KA č. 08/08 – Ministerstvo financí /MF/ při správě státních finančních aktiv a při správě kapitoly státního rozpočtu OSFA:

- neúčtovalo o peněžních prostředcích kapitoly OSFA ani o majetku evidovaném ve SFA, ačkoliv se jednalo o majetek státu, který je podle ustanovení zákona o účetnictví předmětem účetnictví. MF vedlo o tomto majetku vlastní pomocnou evidenci, která nebyla upravena právními předpisy ani vnitřními předpisy MF a neměla potřebnou vypovídací schopnost a spolehlivost;
- začlenilo do SFA také prostředky, které neměly povahu peněžních prostředků SFA, jak je definuje zákon o rozpočtových pravidlech⁷;
- převedlo do SFA peněžní prostředky ve výši **4 182,2 mil. Kč** bez rozhodnutí PS PČR, vlády nebo ustanovení zvláštního zákona, jak stanoví zákon o rozpočtových pravidlech;
- provedlo v roce 2006 peněžní operace mezi účty SFA v celkové výši **10 193,8 mil. Kč** a v roce 2007 v celkové výši **141,1 mil. Kč**, které nezachycovalo jako operace státního rozpočtu v kapitole OSFA.

Pro oblast SFA nebyla MF zajištěna řídicí kontrola ve smyslu zákona o finanční kontrole⁸.

KA č. 08/12 – Pozemkový fond České republiky /PF ČR/ při paušálním provádění tříkolové soutěže a tříkolového výběrového řízení popíral v případech účasti jediného zájemce princip soutěže, tj. prodat nemovitosti za nejvyšší ceny. V některých případech nestanovil správně nabídkovou cenu nemovitostí.

2.5.2 Oblast výdajů státního rozpočtu

2.5.2.1 Kontrola strategií a koncepcí

Hospodárnost, účelnost a efektivnost vynakládání finančních prostředků z veřejných zdrojů negativně ovlivňují opakující se absence, popř. nedostatky, dlouhodobých strategických a koncepčních dokumentů. NKÚ v rámci některých kontrolních akcí zjistil:

KA č. 07/16

- *Informační strategie Ministerstva životního prostředí* neobsahovala přehled všech informačních systémů resortu, chyběl popis jednotlivých systémů, seznam provozních informačních systémů a plán pořízení nových informačních systémů.
- Do doby ukončení kontroly nezajistilo Ministerstvo životního prostředí /MŽP/ vytvoření systému informační bezpečnosti v počítačovém i klasickém administrativním prostředí veřejné správy.
- MŽP nenaplníuje úlohu správce *Jednotného informačního systému o životním prostředí /JISŽP/*, definovanou v zákoně o informačních systémech veřejné správy⁹, a je správcem jen

⁶ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

⁷ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

⁸ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)

⁹ Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy

formálně. JISŽP je spíše teoretickým konceptem, všechny subsystemy tohoto informačního systému nejsou vzájemně propojeny. Dokument uvádějící úplný seznam všech subsystemů JISŽP a mapující vazby mezi nimi MŽP nevypracovalo.

- Český hydrometeorologický ústav /ČHMÚ/ neměl do doby ukončení kontroly vytvořenu dlouhodobou informační strategii.

KA č. 07/17 – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy /MŠMT/ od roku 2007 nepředložilo pro státní politiku ve sportu vládou schválený aktuální dokument na úrovni předchozího dokumentu *Směry státní politiky ve sportu na léta 2004–2006*.

KA č. 07/19 – Koncepční dokumenty MS jsou systémově schopny zabezpečit účelný a hospodárný rozvoj materiálně technické základny věžeňství. NKÚ však poukázal na to, že existují rizika, která mohou snížit účelnost a hospodárnost procesu použití veřejných prostředků:

- koncepční cíle ani opatření k jejich realizaci nejsou v koncepčních dokumentech rozděleny podle časových nebo věcných priorit;
- není zajištěno financování realizace koncepčních cílů v plném rozsahu;
- při výběru akcí do programu není vyloučeno riziko zařazení akcí, jejichž podíl na splnění cíle je menší, na úkor akcí společensky významnějších;
- MS nestanovilo, které útvary jsou odpovědné za přípravu a kontrolu míry plnění koncepčních dokumentů a programových cílů na úseku věžeňství, popřípadě za spolupráci s Věžeňskou službou ČR na tomto úseku. Tato skutečnost přináší riziko, že budoucí tvorba koncepcí nebude dostatečně ze strany MS koordinována a strategické resortní cíle, popř. vládní priority, se do koncepcí věžeňství dostatečně nepromítnou.

KA č. 07/21 – Materiály MO zabývající se činností a rozvojem Armády ČR v období let 2009 až 2014 neřeší potřeby protivzdušné obrany s odhadovanými výdaji 16 800 mil. Kč.

KA č. 08/03 – MŠMT předložilo vládě po prvních dvou letech realizace *Národního programu výzkumu I (NPV I)* zprávu, která však neobsahuje hodnocení dosažených výsledků a plnění cílů. Žádný odhad efektivnosti týkající se NPV I dosud ministerstvo nezpracovalo, přestože se program realizuje a financuje již pátým rokem.

2.5.2.2 Financování programů

Nedostatky v zabezpečení přípravy jednotlivých programů jsou příčinou stále se opakujících nedodržení obecně platných právních předpisů, vnitřních norem, směrnic, stanovených postupů a zásad financování investičních programů a odráží se v nehospodárném vynakládání finančních prostředků na realizaci akcí.

Nekoncepční a nedůsledná kontrolní činnost jednotlivých ministerstev způsobuje celkovou nehospodárnost investičních akcí.

Financování programů státními fondy

NKÚ již několik let zjišťuje základní systémový nedostatek spočívající v tom, že státní fondy nemají při financování programů stanovenou povinnost řídit se pravidly pro financování programů ve smyslu rozpočtových pravidel.

KA č. 07/25 – Program *Zajištění bezpečnosti železničního provozu a cestujících* byl zahájen v roce 1993 a termín jeho ukončení nebyl stanoven. Od roku 2000 byly akce tohoto programu financovány prostřednictvím Státního fondu dopravní infrastruktury /SFDI/, a v důsledku toho financování programu probíhalo mimo rámec zákona o rozpočtových pravidlech a jeho prováděcích předpisů. Tím se systémově oslabovaly požadavky na zajištění účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti vynakládaných finančních prostředků. Od roku 2006 do něj nebyly Ministerstvem dopravy /MD/ zařazovány další akce.

Financování akcí výše uvedeného programu, které se děje prostřednictvím SFDI, a tedy mimo rámec zákona o rozpočtových pravidlech, přináší rizika především pro řádné zabezpečení jednotlivých akcí a zároveň pro jejich objektivní závěrečné vyhodnocení z hlediska účelnosti použitých finančních prostředků.

Absence aktuální analýzy rizik v bezpečnosti železničního provozu a cestujících neumožňovala systémově co nejefektivnější alokaci finančních prostředků na akce, které by odstranily nejpodstatnější rizika v této oblasti. Do programu tak mohly být zařazeny i akce méně důležité nebo nedostatečně zdůvodněné z hlediska účelu.

Programy pořízení a reprodukce majetku

KA č. 07/22 – Chybné postupy Krajského soudu v Brně /KS/ při řízení projektu a dále nekoncepční a nedůsledná kontrolní činnost MS způsobily celkovou nehospodárnost investiční akce. Nebyl splněn cíl stanovený v investičním záměru, a to realizovat Justiční areál v Brně za předpokládané náklady ve výši 768 mil. Kč. Přestože nárůst základních funkčních ploch (kanceláří, pracoven, zasedacích místností a jednacích síní) v průběhu realizace akce činil 12 %, schválené náklady akce byly do doby ukončení kontroly NKÚ **zvýšeny o cca 139 % a činily 1 837 mil. Kč**. Důsledkem nedostatečného řízení projektu ze strany KS a nedostatečné a nekoncepční řídicí činnosti MS jako správce programu byla platební neschopnost MS a s ní související prodlužování termínů realizovaného díla.

KA č. 08/09 – Aplikace související s implementací schengenského acquis jsou a budou provozovány v rámci infrastruktury Ministerstva vnitra /MV/ a Ministerstva zahraničních věcí /MZV/ (datové linky, servery apod.) společně s dalšími desítkami softwarových aplikací sloužících jiným účelům a zároveň s příslušnými prvky zařízení hardware. Výdaje vynakládané na informační a komunikační technologie v souvislosti s implementací schengenského acquis nelze technicky u jednotlivých opatření (akcí) v příslušných podprogramech jednoznačně specifikovat a oddělit.

KA č. 08/14 – Financování budování Státní pokladny /SP/ z prostředků státního rozpočtu nebylo přehledné, neboť MF i po schválení programu *Výstavba, obnova a provozování centrálně řízených ICT resortu Ministerstva financí v letech 2005–2010*, jehož součástí byl podprogram *Integrovaný systém Státní pokladny*, financovalo budování SP nadále i z programu *Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení MF*.

Pojem „státní pokladna“ ani pravidla fungování celého systému SP právní předpisy neupravují. MF nedodrželo harmonogram budování SP.

Zpracování dokumentace programů

– Realizace programů bez řádně zpracované a schválené dokumentace a bez schválených změn dokumentace, např.:

KA č. 07/19 – MS jako správce programu *Rozvoj a obnova materiálně technické základny veřejství* dostatečně neprověřovalo v investičních záměrech správnost kalkulací předpokládaných nákladů na realizaci investičních akcí, což v některých případech vedlo k navýšení finančních prostředků na jejich realizaci.

KA č. 07/24 – MŠMT jako správce programu *Rozvoj a obnova materiálně technické základny veřejných vysokých škol* do doby ukončení kontroly nepředložilo vládě změnu dokumentace tohoto programu, a navíc nepostupovalo podle vyhlášky o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku¹⁰.

10

Vyhláška č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, (platná od 6. 2. 2001) a vyhláška č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, (platná od 1. 1. 2007)

- Neoprávněné zadržení finančních prostředků poskytnutých v rámci programu, např.:
KA č. 07/24 – Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze jako účastník programu *Rozvoj a obnova materiálně technické základny veřejných vysokých škol* uhradila daň z přidané hodnoty /DPH/ ve výši **0,9 mil. Kč** z poskytnuté dotace a současně uplatnila nárok na odpočet DPH na vstupu, čímž porušila rozpočtovou kázeň.

Příprava investičních akcí

KA č. 07/14 – MO registrovalo do informačního systému programového financování MF /ISPROFIN/ investiční akce, které neměly vyjasněné investiční záměry a neobsahovaly zdůvodnění stavby ani další náležitosti.

KA č. 08/09 – MZV u pěti z šesti vybraných akcí z podprogramu *Pořízení a obnova a provozování ICT systému řízení* MZV nedoložilo investiční záměry, registrační listy a rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování realizace akce.

Realizace investičních akcí

- Porušení rozpočtové kázně, např.:

KA č. 07/09 – Výchovný ústav a školní jídelna Nová Role v rámci investiční akce *VÚM Nová Role, fasáda, výměna oken, rekonstrukce kuchyně* porušil rozpočtovou kázeň tím, že neoprávněně použil finanční prostředky ve výši **1 mil. Kč**.

- Navyšování finančních potřeb investičních projektů a prodlužování termínů dokončení výstavby, např.:

KA č. 07/14 – V důsledku změn rozsahu a parametrů jednotlivých investičních akcí ze strany MO došlo ve třech případech k navýšení předpokládaných nákladů na realizaci o částku **celkem 186,1 mil. Kč** a také k prodlužování termínů dokončení.

Dále v důsledku nedostatečné přípravy akce *Rekonstrukce objektů MO* došlo k navýšení ceny stavby o částku **73,4 mil. Kč** oproti ceně díla dohodnuté v uzavřené smlouvě o dílo a ke zpoždění dokončení první etapy akce o téměř devět měsíců.

2.5.2.3 Dotační politika

Dotační politika státu je jednou z oblastí, na které se kontrola každoročně zaměřuje. Různé dotační tituly slouží k podpoře činností, které stát sice chce podpořit, ale nechce je přímo vykonávat. Finanční prostředky určené na dotační tituly tvoří každoročně značnou část státního rozpočtu, a proto se NKÚ opakovaně věnuje této problematice a mapování systému dotací.

Nedostatky zjištěné při kontrole u poskytovatelů dotací

- Systémové nedostatky, např.:

KA č. 07/17 – Cíle programů na poskytování dotací v oblasti tělovýchovy a sportu vyhlášené MŠMT nebyly stanoveny v kvantifikovatelné podobě nebo jiným jasně formulovaným způsobem, což neumožňovalo jejich vyhodnocení. Cíle nesledovaly výkonové ukazatele a neměly stanoveny hodnoty, kterých má být dosaženo. Byly zjištěny některé rizikové faktory, které ovlivnily účelnost a hospodárnost čerpání státních prostředků, např.:

- absence průběžného hodnocení neinvestičních programů;
- nedostatečně stanovená pravidla pro čerpání neinvestičních dotací;

- poskytování dotací na neinvestiční programy na základě obecně zpracovaných projektů, tj. bez stanoveného rozsahu činností a nákladů na ně;
- nezpracovaná pasportizace sportovních zařízení;
- nesystémové financování oblasti sportu a tělovýchovy i prostřednictvím rozpočtové kapitoly *Všeobecná pokladní správa*;
- nedostatečná kontrola poskytnutých dotací prováděná MŠMT.

KA č. 07/24 – MŠMT nevydalo do doby ukončení kontroly prováděcí právní předpis k provedení zákona o vysokých školách o způsobu nakládání s příspěvkem ze státního rozpočtu na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost a vedení evidence poskytnutých příspěvků.

KA č. 08/03 – MŠMT jako poskytovatel účelové a institucionální podpory na podporu výzkumu a vývoje:

- neupřesnilo účel a podmínky použití institucionální podpory specifického výzkumu na vysokých školách, což si některé z vysokých škol vyložily jako téměř volné použití prostředků této podpory. V důsledku toho nebylo možné provést hodnocení efektivnosti, hospodárnosti a splnění účelu institucionální podpory specifického výzkumu;
- nevymezilo priority a rámce věcného zaměření výzkumných záměrů, které se rozhodlo podporovat. Tyto záměry nebyly vyhodnoceny jako celek z hlediska efektivity výdajů státního rozpočtu a neexistuje vyhodnocení jejich očekávaného celkového přínosu;
- nevyhodnotilo cíle a efektivnost vynaložených finančních prostředků po ukončení všech výzkumných záměrů jako celku.

KA č. 08/07 – Ministerstvo průmyslu a obchodu /MPO/ nezakotvilo v *Rámcovém programu pro podporu technologických center a center strategických služeb* princip monitorování a vyhodnocování jako jeden ze základních principů politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU, nemonitorovalo realizaci projektů a nevyhodnocovalo přínosy tohoto programu.

KA č. 08/15 – U Ministerstva pro místní rozvoj /MMR/ bylo opakovaně zjištěno, že při realizaci *Státního programu podpory cestovního ruchu* nebylo schopno dostatečně zabezpečit základní principy programového financování, neboť:

- stanovilo málo konkrétní a obecné cíle programů a podprogramů;
- nezajistilo podmínky pro zjištění a vyhodnocení efektivnosti vynaložených prostředků státního rozpočtu. MMR do ukončení kontroly nemělo zpracován systém kvantifikace výnosů podporovaných činností;
- neprovádělo příslušné společensko-ekonomické analýzy tak, aby mohla být srovnána přepokládaná společenská efektivnost s efektivností po skončení státní podpory.

KA č. 08/34 – Při porovnání vládou vyhlášených hlavních oblastí státní politiky vůči nestátním neziskovým organizacím /NNO/ pro roky 2006 až 2008 bylo zjištěno, že postupně docházelo k modifikaci hlavních oblastí podpory rodiny, přičemž MPSV nepředložilo vládě zdůvodnění pro změny zaměření podpory na fungující rodiny a nezpracovalo souhrnný materiál, ve kterém by celkově zhodnotilo využití použitých finančních prostředků v souvislosti s úrovní poskytovaných služeb.

- Netransparentnost výběru akcí k realizaci a nedodržování parametrů a pravidel stanovených v dokumentaci, např.:

KA č. 08/15 – MMR nevěnovalo dostatečnou pozornost průběhu posuzování, hodnocení a vybírání akcí k realizaci, a umožnilo tak značnou míru subjektivity v poskytování dotací v rámci *Státního programu podpory cestovního ruchu*. Konečným důsledkem byla netransparentnost celého procesu výběru akcí.

Dále MMR v průběhu realizace tohoto programu umožňovalo zejména překračování maximálních cen jednotlivých parametrů, přistupovalo rozdílně ke stanovování věcných ukazatelů u srovnatelných akcí apod.

- Nedostatky při vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace, např.:

KA č. 07/18 – MPSV v rámci *Programu sociální prevence a prevence kriminality* vydávalo v některých případech rozhodnutí o poskytnutí dotace organizacím, které o dotaci nezažádaly, a zasílalo na jejich účty finanční prostředky. K plnění podmínek rozhodnutí o poskytnutí dotace, odpovědnosti za dodržení účelu a k hospodárnému použití dotací zavázalo organizace, které se na realizaci projektu nepodílely. Důsledkem tohoto chybného postupu MPSV bylo, že organizace, které byly konečnými příjemci dotací a realizátory projektu, za poskytnuté prostředky státního rozpočtu neodpovídaly a nepodléhaly kontrole MPSV.

KA č. 08/34 – MPSV jako správce *Programu podpory rodiny*:

- nedoložilo za rok 2006 u 105 příjemců dotací, zda byla skutečně vydána rozhodnutí obsahující podmínky čerpání dotací;
- nedokázalo přesně určit skutečnou výši čerpaných dotačních prostředků na *Program podpory rodiny* za roky 2006 a 2007. Stav evidence skutečně čerpaných finančních prostředků tohoto dotačního titulu nedovoloval provést kontrolu, která by ověřila, zda jsou správně uvedeny údaje v závěrečných účtech kapitoly státního rozpočtu 313 – *Ministerstvo práce a sociálních věcí* za roky 2006 a 2007;
- neuplatnilo sankce vůči NNO, které nesplnily povinnosti jim uložené, tj. nepředložily výroční zprávy nebo účetní audity;
- postupovalo při uvolňování mimořádné dotace pro Fond ohrožených dětí /FOD/ nestandardním způsobem. Vydalo rozhodnutí na celkovou částku **15 mil. Kč** s jiným názvem projektu, než který byl uveden v žádosti. FOD neprovedl vyúčtování dotace a MPSV toto vyúčtování nevyžadovalo a neprovedlo ani kontrolu nakládání s prostředky dotace.

- Financování bez pevně nastaveného finančního plánu, např.:

KA č. 08/07 – MPO při realizaci *Rámcového programu pro podporu technologických center a center strategických služeb* nenastavilo pevně finanční plán. Z tohoto důvodu uvedený program provázely od počátku problémy se zajištěním potřebných zdrojů v rozpočtu MPO; nezajištěné prostředky činily **220 mil. Kč** v roce 2005, **471 mil. Kč** v roce 2006 a **771 mil. Kč** v roce 2007.

- Souběžné poskytování dotací na jeden projekt (překročení stanoveného procenta spoluúčasti prostředků státního rozpočtu na financování projektu), např.:

KA č. 07/18 – Žadatelé v rámci *Programu sociální prevence a prevence kriminality* obdrželi v roce 2005 na jeden projekt dotace jak od odboru sociálních služeb MPSV, tak od úřadů práce, tj. v rámci kapitoly státního rozpočtu 313 – *Ministerstvo práce a sociálních věcí*. Součet těchto dotací překročil procento spoluúčasti prostředků ze státního rozpočtu, které bylo stanoveno v rozhodnutích o poskytnutí dotací. MPSV nezjednalo nápravu nedostatků souvisejících s překračováním stanoveného procenta spoluúčasti prostředků státního rozpočtu a dotace poskytovalo za stejných podmínek i v roce 2006. Částka spoluúčasti státního rozpočtu byla za roky 2005 a 2006 překročena o **3,2 mil. Kč**.

MPSV a MV postupovaly v rozporu se zákonem č. 248/1995 Sb.¹¹, protože souběžně poskytly dotace obecně prospěšným společnostem na stejný projekt celkem ve výši **0,8 mil. Kč**.

- Nerespektování podmínek poskytnutí dotací, např.:

KA č. 08/07 – MPO při realizaci *Rámcového programu pro podporu technologických center a center strategických služeb* nerespektovalo podmínku stanovenou předpisem EU k regionální veřejné podpoře poskytovat dotace nejvíce znevýhodněným regionům. MPO poskytlo největší objem finančních prostředků nejrozvinutějšímu regionu Praha.

Dále MPO dotovalo částkou **24 mil. Kč** příjemce nespňujícího jednu ze základních podmínek programu pro poskytnutí podpory, a to realizovat min. 50 % z celkového ročního obratu prodejem výsledků projektu nebo následných produktů do zahraničí.

Nedostatky zjištěné při kontrole u příjemců dotací

- Neoprávněně použité finanční prostředky, např.:

KA č. 07/17 – Český svaz tělesné výchovy /ČSTV/ jako příjemce dotací na program *Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení* (odpovídající za jejich hospodárné a účelné použití dle vydaných rozhodnutí o neinvestiční dotaci) poskytl finanční prostředky jednotlivým tělovýchovným jednotám a sportovním klubům na základě neúplných fakturačních dokladů, bez soupisů provedených prací a dodávek. ČSTV takto poskytl **0,5 mil. Kč** v roce 2005 a **0,5 mil. Kč** v roce 2006.

Sdružení sportovních svazů ČR porušilo rozpočtovou kázeň tím, že v roce 2006 použilo neinvestiční prostředky v celkové výši **0,3 mil. Kč** na účely nepovolené v metodickém pokynu (např. na úhradu darů, na financování reklamní a propagační činnosti).

- Nerespektování podmínek rozhodnutí o poskytnutí dotace, např.:

KA č. 08/15 – U příjemců dotací bylo zjištěno nedodržování závazných podmínek čerpání dotace stanovených v rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akcí *Státního programu podpory cestovního ruchu*.

Půjčky a návratné finanční výpomoci poskytnuté ze státního rozpočtu

KA č. 07/15 – MF při poskytování návratných finančních výpomocí /NFV/ v letech 2004 až 2006 nezaznamenávalo do centrální evidence dotací údaje o poskytnutých NFV, přestože tuto povinnost od roku 1998 každoročně ukládala vláda svým usnesením a od roku 2004 zákon o rozpočtových pravidlech. V kontrolovaném období měly být zaznamenány údaje o prostředcích ve výši **465,2 mil. Kč**. Ve třech z osmi kontrolovaných případech MF nedoložilo finanční vypořádání poskytnutých NFV, jehož provedení ukládá příjemcům podpory zákon o rozpočtových pravidlech a jehož součástí mají být údaje o použití prostředků.

MF při správě pohledávek za poskytnutými státními půjčkami a NFV v rozporu se zákonem o účetnictví a zákonem o rozpočtových pravidlech neúčtovalo o poskytnutí NFV ani o vzniklých pohledávkách. K části pohledávek ve výši **195 mil. Kč** nepředložilo doklady o jejich vzniku, u pohledávek v celkové výši téměř **262 mil. Kč** neprokázalo včasné uplatnění práv státu směřující k návratnosti prostředků.

MF převedlo pohledávku ve výši **434 mil. Kč** z NFV do stavu pohledávek z realizovaných státních záruk, aniž by takový postup zákon o rozpočtových pravidlech umožňoval.

2.5.2.4 Veřejné zakázky

Při kontrole zadávání veřejných zakázek NKÚ u kontrolovaných osob opakovaně zjišťuje podobné nedostatky, hlavně v oblasti chybně zvoleného postupu zadávání veřejných zakázek, v dělení větších zakázek na menší či v nepřesně stanoveném předmětu zakázky. Opakovaná zjištění potvrzují nedostatečnou vůli či schopnost kontrolovaných osob tuto situaci řešit.

Zadávání veřejných zakázek a hodnocení nabídek

- Nerespektování zákona o zadávání veřejných zakázek a chybně zvolený způsob zadání veřejné zakázky, např.:

KA č. 07/12 – MPSV a MF zadaly jednomu zájemci veřejné zakázky na pořízení nebo provoz informačních systémů pro čerpání pomoci ze strukturálních fondů EU a Fondu soudržnosti formou výzvy, aniž byly pro tento způsob zadání splněny podmínky.

KA č. 07/20 – ČP byla povinna při zadávání zakázek postupovat podle zákona o veřejných zakázkách, přesto tak nečinila, např.:

- při uzavírání smlouvy na úklidové práce neprovedla výběr dodavatele postupem stanoveným tímto zákonem. V období od května 2005 do srpna 2007 uhradila dodavateli za úklidové práce celkem **13,3 mil. Kč**;
- uzavřela smlouvu na stavební práce s předběžnou cenou **600 mil. Kč** v době, kdy zadala vypracování projektové dokumentace.

KA č. 07/24 – Akademie múzických umění /AMU/ v Praze zadala podlimitní veřejnou zakázku u akce AMU – *Částečná realizace opatření z e-auditů* přímo zhotoviteli, se kterým uzavřela smlouvu o dílo v celkové výši **2,3 mil. Kč** bez DPH.

KA č. 08/06 – MPSV zadalo veřejnou zakázku v částce **148,2 mil. Kč** na realizaci projektu *Pomoc dlouhodobě nezaměstnaným na Ostravsku a Mostecku* uchazeči, který neprokázal v plném rozsahu splnění kvalifikačních předpokladů, a měl být tedy z veřejné soutěže vyloučen.

Při realizaci projektu MPSV opakovaně hradilo plnění, které nebylo dodavatelem řádně doloženo. Přestože jako organizační složka státu mělo MPSV plnit úkoly spojené s realizací projektu nejehospodárnějším způsobem, uhradilo dodavateli některé náklady za neehospodárně provedené služby.

- Předmět zakázky nebyl stanoven přesně a správně, důsledkem je neehospodárnost vynaložených prostředků, např.:

KA č. 07/20 – ČP uzavírala smlouvy v krátké době před účinností zákona o veřejných zakázkách, ačkoli nebyla v době jejich uzavření schopna dostatečně vymezit nebo specifikovat předmět zakázky, stanovit cenu, popř. i dobu plnění. Např. doložila plnění rámcové smlouvy z roku 2004 za období let 2005 až 2007 objednávkami v celkové ceně 97,2 mil. Kč. Podle účetnictví bylo uhrazeno 116,7 mil. Kč, tj. o **19,5 mil. Kč více**.

- Dělení větších zakázek na zakázky menší a přidělování těchto dílčích částí samostatně, ačkoliv zákon tento postup výslovně zakazuje, např.:

KA č. 07/20 – ČP v 16 případech, u nichž byla předpokládaná cena zakázky vyšší než 2 mil. Kč, rozdělila předmět veřejné zakázky do několika zakázek.

- Zadání veřejné zakázky prostřednictvím jednacího řízení bez uveřejnění, ačkoli zákon tento postup nepovoluje, např.:

KA č. 07/16 – ČHMÚ při výběru dodavatele pro akce programů reprodukce majetku v případě dvou veřejných zakázek v celkovém objemu cca **62,4 mil. Kč** zadal veřejnou zakázku prostřednictvím jednacího řízení bez uveřejnění, přestože to zákon neumožňuje.

2.5.2.5 Hospodaření s majetkem státu

Problematice hospodaření s majetkem státu se NKÚ ve svých kontrolních akcích věnuje opakovaně, přesto zjišťuje závažné nedostatky. Např.:

KA č. 08/12 – PF ČR nevypořádal k 31. 12. 2007 nároky oprávněných osob na převod pozemků v celkové hodnotě **1 262,9 mil. Kč**, tj. 16,47 % z celkových evidovaných nároků.

PF ČR až do poloviny dubna 2006 upřednostňoval nabídku zemědělských pozemků podle zákona o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby¹² před veřejnou nabídkou zemědělských pozemků na vypořádání restitučních nároků oprávněných osob¹³. Ani po 17 letech tak není restituční proces ukončen.

PF ČR:

- přijímal žádosti o koupi zemědělského pozemku po stanovené lhůtě,
- nevyhotovoval inventurní soupisy pohledávek,
- uzavřel kupní smlouvu, aniž měl uhrazenu alespoň zálohu na úhradu kupní ceny,
- při prodeji nemovitostí nepostupoval ve všech katastrálních územích rovnoměrně, v některých katastrálních územích ještě nemovitosti nabízeny nebyly.

KA č. 07/21 – V roce 2008 byla přerušena ekologická likvidace řízených střel. Ve skladech zůstalo velké množství řízených střel určených k likvidaci, u nichž bylo zastaveno sledování technického stavu. Odkládání likvidace vyvolává další výdaje na skladování a znamená bezpečnostní riziko.

KA č. 08/18 – Ministerstvo zemědělství /MZe/ svým pokynem zvýhodnilo neziskové zemědělské organizace, kterým pronajímalo nepotřebné nebytové prostory pouze za 30–50 % tržního nájemného obvyklého v daném místě a čase.

MZe ve zjištěných čtyřech případech nově neupravilo dobu trvání nájemního vztahu po uplynutí pěti let od účinnosti zákona o majetku ČR¹⁴, kdy nájemní vztah skončil, a dále MZe pokračovalo v plnění bez právního důvodu.

Inventarizace

KA č. 07/14 – MO inventarizaci majetku a závazků provádělo formálně. Nezjistilo skutečný stav pozemků a nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku a neověřilo, zda skutečný stav odpovídá stavu vedenému v účetnictví.

MO nevyúčtovalo inventarizační rozdíly do účetního období, za které se inventarizací ověřoval stav majetku.

KA č. 08/18 – MZe při inventarizaci k 31. 12. 2007 nezjistilo skutečný stav majetku na účtu 031 – *Pozemky*, a tím nadhodnotilo stav majetku vykázaného v účetní závěrce na příslušném účtu o **55,895 mil. Kč**. Inventurní soupisy neobsahovaly vždy všechny povinné náležitosti.

¹² § 7 zákona č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů

¹³ Podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku

¹⁴ § 60 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

MZe také nezjistilo, že některé položky ve výši téměř **2,5 mil. Kč** vykazované na účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* nesplňovaly identifikační znaky majetku.

Nesprávné vedení účetnictví

KA č. 07/09 – Z kontrolovaných školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy byly u více než poloviny zjištěny nedostatky při účtování o majetku, čímž docházelo ke zkreslení majetkových účtů v účetních závěrkách let 2005 a 2006. Účetnictví těchto zařízení tak nebylo vedeno v souladu se zákonem o účetnictví.

Následně MŠMT převedlo chybné údaje do celkové rozvahy příspěvkových organizací, která je součástí závěrečného účtu kapitoly. Tím byly zkresleny celkové majetkové účty závěrečných účtů kapitoly za roky 2005 a 2006.

KA č. 07/14 – Účetnictví MO nebylo průkazné a vykázalo v roce 2005 a v roce 2006 nesprávné konečné zůstatky na účtu 031 – *Pozemky*, neboť MO účtovalo a vykazovalo pozemky, k nimž nemělo příslušnost hospodařit, nebo pozemky, o nichž bylo účtováno vícenásobně, případně některé pozemky nebyly v evidenci katastru nemovitostí nalezeny.

V důsledku nesprávného a neúplného vedení účetnictví MO:

a) nadhodnotilo účet 021 – *Stavby* a 031 – *Pozemky*:

- v roce 2004 o částku 42,941 mil. Kč,
- v roce 2005 o částku 8 876,127 mil. Kč,
- v roce 2006 o částku 3 748,357 mil. Kč,

b) podhodnotilo účet 021 – *Stavby* a 031 – *Pozemky*:

- v roce 2005 o částku 1,991 mil. Kč,
- v roce 2006 o částku 3,244 mil. Kč.

MO neúčtovalo na podrozvahových účtech o cizím nemovitém majetku, který užívalo.

Audit výkonnosti

KA č. 08/01 – MO podcenilo význam a prosazení zásad dobré praxe outsourcingu, které vytvářejí předpoklady pro úspěšný outsourcing. V důsledku systémových nedostatků v implementaci outsourcingu nedosáhlo MO některých realizačních cílů. Nenastavilo takové hodnotící mechanismy, které by umožnily sledovat a vyhodnocovat náklady na vybrané činnosti zajišťované outsourcingem a prokazatelně potvrdily ekonomickou výhodnost využívání outsourcingu.

MO u většiny služeb aplikovalo pouze jediné kritérium, a to nejnižší nabídkovou cenu. Toto kritérium se v některých případech ukázalo jako nevhodné z hlediska kvality prováděné služby a potřebné flexibility dodavatelů.

MO při nastavení podmínek smluvního vztahu nedodrželo vůči všem dodavatelům rovný přístup, který by vytvořil předpoklad pro dlouhodobou a efektivní spolupráci a zajistil by plnění služeb v plné míře dle potřeb uživatele. Ve smlouvách nebyly vždy specifikovány podstatné údaje, které tvořily jednotkovou cenu.

KA č. 08/16 – Projekt PPP *Výstavba justičního areálu v Ústí nad Labem* byl schválen na podkladě neobjektivně provedených výpočtů, především vypočtená výhodnost realizace projektu formou PPP byla významně ovlivněna neodůvodněnou výší rizik započtenou v modelu financování výstavby přímo z prostředků státního rozpočtu do období výstavby justičního areálu.

Příprava výstavby justičního areálu trvá již více než pět let a dosud nebyla ukončena. MS nezabezpečilo její řádný průběh, což může mít negativní dopady na hospodárnost budoucí výstavby a provozu justičního areálu.

Průběh přípravy negativně ovlivňovalo nedodržování předpokládaného časového harmonogramu realizace projektu PPP a jeho aktualizace z května 2008.

Hospodaření státních podniků

KA č. 07/20 – ČP při pořizování, rekonstrukcích a opravách nemovitého majetku zadávala zpracování projektových dokumentací a provádění stavebních prací bez řádně ujasněné koncepce řešení. Zahajovala stavební realizace nedostatečně připravených akcí, uzavírala smlouvy s dodavateli stavebních prací bez řádného vymezení předmětů plnění ve smlouvách a bez zajištění zdrojů financování.

Uplatňovaný způsob výběru dodavatelů projektových a stavebních prací, způsob nákupu pohonných hmot a služeb, především služeb marketingových a úklidových, nevedly k vytvoření odpovídajících podmínek pro efektivní vynakládání finančních prostředků na příslušné činnosti.

ČP nevedla evidenci sbírek Poštovního muzea způsobem, který by umožňoval objektivní a průkazné ověření její správnosti. Nedostatky byly zjištěny ve vedení evidenčních knih sbírek, v evidencích výpůjček sbírkových předmětů i ve způsobu provádění inventarizace. Poštovní muzeum nemělo žádný přehled o sbírkových předmětech z pohledu jejich hodnoty ke stanovení zvláštního režimu pro zacházení s nimi.

2.5.2.6 Hospodaření s prostředky poskytnutými ČR ze zahraničí

KA č. 07/06 – U MPSV při poskytování a využívání finančních prostředků na realizaci aktivní politiky zaměstnanosti /APZ/ bylo zjištěno, že nízké čerpání finančních prostředků určených na programy spolufinancované z rozpočtu EU bylo způsobeno zdlouhavou implementací programů. Hlavními příčinami nízkého čerpání byly zejména celková nepřipravenost implementace programů spolufinancovaných z EU, složitá administrace a nedostatečné personální zabezpečení. Proti plánovanému čerpání finančních prostředků aktivní politiky zaměstnanosti na programy spolufinancované z rozpočtu EU v roce 2005 ve výši téměř dvě miliardy korun bylo skutečně vyčerpáno pouze 161 mil. Kč.

KA č. 07/11 – Systém poskytování přímých plateb v rámci realizace Společné zemědělské politiky /SZP/ byl v zásadě funkční a splňoval požadavky stanovené právními předpisy Evropských společenství /ES/ a ČR pro oblast SZP. Chyby byly zjištěny v organizaci a provádění finančních kontrol a rovněž v delegování některých činností platební agenturou. Nedostatek prostředků ve státním rozpočtu si vynutil přijetí komerčního úvěru a nejenže úroky ve výši téměř **1,4 mil. Kč** dodatečně zatížily státní rozpočet, ale navíc nebyly dodrženy termíny pro výplatu některých přímých plateb.

Opakovaly se nedostatky, které byly konstatovány již v kontrolním závěru z kontrolní akce č. 06/26 – *Finanční prostředky určené na realizaci Společné zemědělské politiky* (KZ uveřejněn v částce 3/2007 Věstníku NKÚ).

KA č. 07/12 – Koordinační role MMR při realizaci a využívání monitorovacího systému strukturálních fondů /MSSF/ selhávala, neboť metodická vrstva MSSF pro programovací období 2004–2006 postrádala definici centrálně monitorovaných dat, zdrojů těchto dat a určení jejich závaznosti pro jednotlivé implementační subjekty. Metodická vrstva MSSF pro programovací období 2007–2013 byla ze strany MMR implementována s více než sedmiměsíčním zpožděním oproti termínu stanovenému vládou. Nedostatečná koordinace realizace a využívání MSSF způsobovala nejistotu subjektů na výkonné úrovni implementace strukturálních fondů, které v důsledku toho nemohly dlouhodobě plánovat rozvoj jimi provozovaných informačních systémů.

MMR porušilo rozpočtovou kázeň, protože uhradilo část výdajů rozpočtové kapitoly *Ministerstvo financí*, tj. uhradilo nad rámec uzavřené písemné smlouvy plnění v celkové výši **4 mil. Kč**.

MPSV porušilo rozpočtovou kázeň, protože nad rámec uzavřené písemné smlouvy uhradilo plnění v celkové výši **0,9 mil. Kč**.

KA č. 07/23 – U MMR v rámci *Společného regionálního operačního programu* na rozvoj cestovního ruchu a na regeneraci a revitalizaci vybraných měst bylo zjištěno, že:

- v průběhu řízení docházelo ke změnám pravidel pro žadatele a příjemce podpory;
- od příjemců podpory nebylo vyžadováno plnění některých podmínek stanovených v rozhodnutích, podmínkách a smlouvách;
- indikátory a ukazatele pro hodnocení výsledků (dopadů) opatření a projektů byly stanoveny nejednoznačně a s nedostatečně provedeným odhadem očekávaných hodnot, což mělo za následek zpracování průběžného hodnocení přínosů s nevěrohodnými údaji;
- MMR nezajistilo naplnění jednoho z cílů koncepce cestovního ruchu, a to vybudování národního informačního a rezervačního systému cestovního ruchu včetně zajištění provázanosti turistických informačních center;
- ve vazbě na výši podpory nebylo dostatečně ověřováno, zda investiční projekty po ukončení realizace přinášejí výnos.

KA č. 08/02 – U MMR v oblasti systému administrace programů podpory (národních programů a programů EU) a redukce výdajů národních programů ve prospěch výdajů programů EU bylo zjištěno, že:

- u některých programových dokumentů nestanovilo MMR kritéria pro hodnocení předložených žádostí (např. u programů podpory bydlení);
- při ověřování povinností poskytovatelů zaznamenávat do centrální evidence dotací /CEDR/ údaje o dotacích bylo na MMR u kontrolního vzorku 20 příjemců dotací zjištěno, že údaje o poskytnutých dotacích byly co do výše a poskytovatele jednoznačně identifikovány pouze u pěti příjemců. U deseti dalších příjemců jsou v systému CEDR údaje, které nelze ztotožnit s vybraným projektem, a u zbývajících pěti příjemců informační systém CEDR neobsahoval žádný záznam;
- úkoly z usnesení vlády směřující k redukci výdajů národních programů ve prospěch programů spolufinancovaných z prostředků EU nepřinesly požadovaný výsledek.

KA č. 08/05 – Systém poskytování prostředků státního rozpočtu a EU určených k platbám v rámci opatření společných organizací trhu je v zásadě funkční a splňuje požadavky stanovené právními předpisy ES a ČR. Poskytování plateb ale neprobíhalo zcela bez chyb, např.:

- u Státního zemědělského intervenčního fondu /SZIF/ byly zjištěny některé chyby v aplikaci správního řádu;
- MZe neprovádělo roční vypořádání kurzových rozdílů;
- MZe neukládalo data o poskytnutých dotacích do CEDR;
- u dvou příjemců bylo zjištěno krácení DPH v celkové výši cca **1,3 mil. Kč**.

KA č. 08/06 – Projekt *Podpora zaměstnávání v obcích a v organizacích neziskové sféry a rekvifikace* uskutečnilo MPSV se zjevnou snahou vyčerpat do konečného termínu 31. 12. 2007 prostředky z Evropského sociálního fondu /ESF/ alokované na rok 2005. Cíl projektu byl odůvodněn jako ověření možnosti financovat některé nástroje státní APZ z prostředků ESF formou refundace nákladů uhrazených v předchozích obdobích úřady práce. V takto připraveném projektu však nebyly respektovány základní požadavky právních předpisů ES pro způsobilost výdajů a zajištění publicity.

Priorita 1 operačního programu *Rozvoj lidských zdrojů* se ve sledovaném období potýkala s problémem pomalého čerpání prostředků. Ke konci roku 2007, tj. rok před ukončením pětiletého období tohoto programu, dosáhlo čerpání pouze 41 % z vyčleněného finančního objemu.

2.5.2.7 Hospodaření s prostředky vybíranými na základě zákona ve prospěch právnických osob

KA č. 08/11 – Česká národní zdravotní pojišťovna /ČNZP/ nevěnovala potřebnou pozornost výběru pojistného, např.:

- informační systém ČNZP neobsahoval vždy aktualizovaná data o dlužném pojistném a o výsledcích provedených kontrol plateb pojistného a kontrol vykázané zdravotní péče;
- smlouvy se zdravotnickými zařízeními neobsahovaly konkrétní údaje a informace o věcném a technickém vybavení a personálním zajištění příslušného zdravotnického zařízení, neobsahovaly ani vymezení skutečného rozsahu zdravotní péče, kterou je příslušné zdravotnické zařízení oprávněno poskytovat;
- ČNZP na základě provedené kontroly úhrad vyčíslila v kontrolovaném období nemocnicemi neoprávněně vykázanou zdravotní péči ve výši **42,445 mil. Kč**, kterou do doby ukončení kontroly NKÚ vůči nemocnicím nekompenzovala;
- účetnictví ČNZP nebylo průkazné a úplné a v oblasti účtování o pohledávkách za plátcí pojistného nenavazovalo vždy na data obsažená v informačním systému.

2.5.3 Kontrolní činnost ve vztahu k sestavení závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu

V roce 2008 byly ukončeny čtyři kontrolní akce typu finanční audit; jejich cílem bylo prověřit správnost výkazů předkládaných jako podklad pro zpracování závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu ČR.

NKÚ v rámci kontrol typu finanční audit:

- vyjádřil stanovisko k věrnému a poctivému obrazu předmětu účetnictví v účetní závěrce kontrolovaných osob;
- hodnotil spolehlivost vnitřního systému řízení a kontroly;
- posuzoval soulad vedení účetnictví s požadavky stanovenými právními předpisy;
- posuzoval plnění povinnosti správce kapitoly sestavit závěrečný účet.

Kontroly typu finanční audit byly základním nástrojem pro ověřování informací uvedených v závěrečných účtech kapitol státního rozpočtu, jejich výsledky sloužily pro formulování stanoviska NKÚ ke státnímu závěrečnému účtu.

Tabulka č. 3: Přehled finančních auditů, u nichž byl kontrolní závěr schválen v roce 2008 (v tis. Kč)

Kontrolní akce	Kapitola státního rozpočtu	Účetní závěrka k datu	Aktiva	Příjmy	Výdaje	Celková ne-správnost v účetní závěrce v absolutním vyjádření
07/13	313 – Ministerstvo práce a sociálních věcí	31. 12. 2006	79 277 506,45	327 135 895,48	321 094 287,72	2 443 074,02
07/28	372 – Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	31. 12. 2006	24 828,44	60,31	48 277,96	41 314,76
08/10	333 – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	31. 12. 2007	8 824 186,31	2 518 842,80	122 711 616,66	716 041,39
08/13	313 – Ministerstvo práce a sociálních věcí	31. 12. 2007	77 260 628,96	364 187 456,43	372 639 000,58	10 483 873,92
Celkem			165 387 150,16	693 842 255,02	816 493 182,92	13 684 304,09

Zdroj: kontrolní závěry NKÚ.

Pozn.: Údaje uvedené u KA č. 07/13 jsou součtem údajů za MPSV a ČSSZ; u KA č. 08/13 jsou součtem údajů z MPSV, ČSSZ a ÚP BM.

2.5.3.1 Finanční auditů ukončené v roce 2008 a jejich výsledky

Při provádění kontrolních akcí byly zjištěny skutečnosti, které svědčí o závažných nedostatcích v podkladech, které slouží pro zpracování závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu.

Soulad vedení účetnictví s požadavky stanovenými právními předpisy

– Správnost účetnictví

KA č. 07/13 – MPSV nesprávně snížilo ocenění budovy, nedodrželo obsahové vymezení majetkových a závazkových účtů, nedodrželo zařazení příjmů ve výši **22,9 mil. Kč** dle rozpočtové skladby. Dále neúčtovalo o kurzových rozdílech, o pohledávkách za zaměstnanci z titulu zahraničních pracovních cest a při zachycování nehmotného majetku (software) nepoužívalo účetní metody jednotným způsobem.

ČSSZ nedodržela obsahové vymezení majetkových účtů, nevykázala zůstatek kreditu fran-kovacích strojů, nedodržela třídění rozpočtové skladby.

KA č. 07/28 – RRTV neúčtovala o tvorbě zdrojů k profinancovanému dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku, nedodržela obsahové vymezení majetkových a závazkových účtů, nedodržela zařazení výdajů dle rozpočtové skladby.

KA č. 08/10 – MŠMT nedodrželo obsahové vymezení majetkových účtů, zaúčtovalo předpisy nájemného a služeb spojených s užíváním bytů, přestože tyto pohledávky časově nesouvisely s účetním obdobím roku 2007, a nedodrželo třídění rozpočtové skladby ve výši **622,4 mil. Kč**.

KA č. 08/13 – MPSV nesprávně klasifikovalo výdaje dle rozpočtové skladby ve výši **2 837,1 mil. Kč** vynaložené na činnosti spolufinancované z prostředků pocházejících z fondů EU, vynakládalo výdaje na pořízení některých aplikačních programových vybavení v celkové částce **34,4 mil. Kč**, které nesprávně hradilo z provozních výdajů a účtovalo je přímo do nákladů.

ČSSZ vynakládala výdaje na pořízení programového vybavení v hodnotě **14,9 mil. Kč**, které nesprávně klasifikovala jako provozní výdaje a účtovala je přímo do spotřeby. Uvedla do stavu způsobilého k užívání příslušné položky majetku, které zaúčtovala na nesprávné majetkové účty v celkové částce **124,4 mil. Kč**.

Úřad práce Brno-město /ÚP BM/ nedodržel obsahové vymezení majetkových účtů.

– Úplnost účetnictví, např.:

KA č. 07/13 – MPSV v rámci investičních pobídek poskytovalo mezi lety 2000 až 2003 bezúročné půjčky ve výši **800,7 mil. Kč**, o kterých neúčtovalo jako o pohledávkách.

KA č. 08/13 – MPSV neúčtovalo o vzniku pohledávky za MF (Národním fondem) ve výši **215,2 mil. Kč** z titulu podané souhrnné žádosti o prostředky z evropských strukturálních fondů; nezaúčtovalo veškeré účetní případy týkající se hmotného a nehmotného majetku.

– Průkaznost účetnictví, např.:

MPSV, ČSSZ a RRTV v průběhu roku 2006 a MŠMT, MPSV a ÚP BM v průběhu roku 2007 nevedly průkazná účetnictví ve smyslu zákona o účetnictví, neboť neprovedly inventarizaci majetku a závazků v souladu se zákonem o účetnictví a některé účetní záznamy nebyly průkazné.

– Srozumitelnost účetnictví, např.:

KA č. 07/13 – MPSV v rozporu se zákonem o účetnictví nevedlo v roce 2006 srozumitelné účetnictví v oblasti dlouhodobého majetku (systém vedení účetnictví v této oblasti vycházel z majetkové evidence, ta však nebyla vedena způsobem, který by umožňoval spolehlivě určit správnost vykázané výše ocenění majetku) ani v oblasti dávek státní sociální podpory (systém neumožňoval spolehlivě určit obsah účetních případů a vykázaných zůstatků, neumožňoval prověřit jednotlivé účetní případy, např. výplatu konkrétní dávky, vznik identifikovatelné pohledávky).

KA č. 07/28 – RRTV účtovala o vzniku závazku až v okamžiku, kdy byl uhrazen, dále účtovala o pohledávkách za zaměstnanci v době, kdy tyto pohledávky ještě neexistovaly. Účetnictví RRTV neumožnilo spolehlivě a jednoznačně určit obsah účetních záznamů dokládajících převody mezi bankovními účty.

– Úplnost sestavení účetní závěrky, např.:

KA č. 07/13 a KA č. 07/28 – Přílohy účetních závěrek MPSV, ČSSZ a RRTV sestavených k 31. 12. 2006 neobsahovaly v rozporu s právními předpisy informace o použitých účetních metodách a další informace, které by vysvětlovaly a doplňovaly informace obsažené ve výkazu rozvaha a byly podstatné pro posouzení majetkoprávní situace účetní jednotky.

KA č. 08/13 – Nedostatky se vyskytly u příloh účetních závěrek MPSV, ČSSZ a ÚP BM sestavených k 31. 12. 2007.

KA č. 08/10 – Účetní závěrka MŠMT sestavená k 31. 12. 2007 neobsahovala část X. *Stavy a obraty na bankovních účtech organizačních složek státu, státních právnických osob, které mají vztah ke státní pokladně, a státních fondů vedených v jiných bankách (mimo ČNB).*

Věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví v účetních závěrkách kontrolovaných osob

KA č. 07/13 – Vzhledem k rozsahu zjištěných celkových nesprávností (**1 553,7 mil. Kč**) v účetní závěrce MPSV sestavené k 31. 12. 2006 a z jejich porovnání se stanovenou nejvyšší možnou mírou špatné evidence (hladinou významnosti¹⁵ ve výši 258,3 mil. Kč) je zřejmé, že **účetní závěrka MPSV nepodává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví za účetní období roku 2006** v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými právními předpisy.

KA č. 07/28 – Z rozsahu zjištěných celkových nesprávností (**41,3 mil. Kč**) v účetní závěrce RRTV sestavené k 31. 12. 2006 a z jejich porovnání se stanovenou nejvyšší možnou mírou špatné evidence (hladinou významnosti ve výši 1 mil. Kč) je zřejmé, že **účetní závěrka RRTV nepodává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví za účetní období roku 2006** v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými právními předpisy.

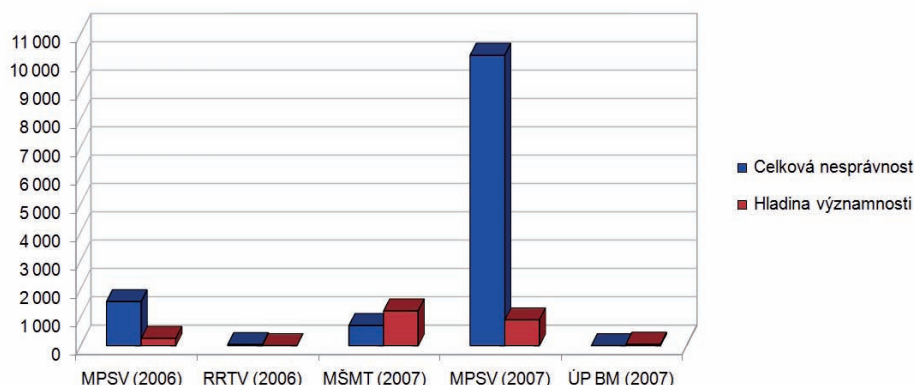
KA č. 08/10 – Z rozsahu zjištěných celkových nesprávností (**716 mil. Kč**) v účetní závěrce MŠMT sestavené k 31. 12. 2007 a z jejich porovnání se stanovenou nejvyšší možnou mírou špatné evidence (hladinou významnosti ve výši 1 227,1 mil. Kč) je zřejmé, že **účetní závěrka MŠMT podává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví za účetní období roku 2007** v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými právními předpisy.

KA č. 08/13 – Vzhledem k rozsahu zjištěných celkových nesprávností (**10 255,3 mil. Kč**) v účetní závěrce MPSV sestavené k 31. 12. 2007 a z jejich porovnání se stanovenou nejvyšší možnou mírou špatné evidence (hladinou významnosti ve výši 912,1 mil. Kč) je zřejmé, že **účetní závěrka MPSV nepodává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví za účetní období roku 2007** v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými právními předpisy.

Z rozsahu zjištěných celkových nesprávností (**4,7 mil. Kč**) v účetní závěrce ÚP BM sestavené k 31. 12. 2007 a z jejich porovnání se stanovenou nejvyšší možnou mírou špatné evidence (hladinou významnosti ve výši 51,4 mil. Kč) je zřejmé, že **účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví za účetní období roku 2007** v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými právními předpisy.

Porovnání zjištěných celkových nesprávností s hladinou významnosti u kontrolních akcí typu finanční audit, jejichž kontrolní závěry byly schváleny v roce 2008, obsahuje následující graf.

Graf č. 3: Porovnání zjištěných celkových nesprávností s hladinou významnosti (v mil. Kč)

Zdroj: kontrolní závěry z kontrolních akcí typu finanční audit – KA č. 07/13, KA č. 07/28, KA č. 08/10 a KA č. 08/13.

¹⁵ Nejvyšší možná míra špatné evidence, kterou uživatelé výkazů mohou shledávat jako ještě přijatelnou, byla v souladu s doporučením mezinárodních kontrolních standardů INTOSAI stanovena v roce 2006 a 2007 jako 0,5–2% z hodnoty, která nejpříměněji zobrazuje rozsah finanční činnosti dané účetní jednotky.

Sestavení závěrečného účtu kapitol státního rozpočtu

Účetní závěrka sestavená MPSV k 31. 12. 2006 (KA č. 07/13) a účetní závěrka sestavená RRTV k 31. 12. 2006 (KA č. 07/28) **nebyly spolehlivým podkladem pro sestavení závěrečných účtů kapitol** státního rozpočtu 313 – *Ministerstvo práce a sociálních věcí a 372 – Rada pro rozhlasové a televizní vysílání* za rok 2006 podle vyhlášky č. 419/2001 Sb.¹⁶ Všechny zjištěné nesprávnosti byly v závěrečných účtech agregovány v číselných sestavách.

Účetní závěrka sestavená MPSV k 31. 12. 2007 (KA č. 08/13) **nebyla spolehlivým podkladem pro sestavení závěrečného účtu kapitoly** státního rozpočtu 313 – *Ministerstvo práce a sociálních věcí* za rok 2007 podle vyhlášky č. 419/2001 Sb. Všechny zjištěné nesprávnosti byly v závěrečném účtu agregovány v číselných sestavách. Účetní závěrka sestavená ÚP BM k 31. 12. 2007 (KA č. 08/13) byla spolehlivým podkladem pro sestavení závěrečného účtu kapitoly státního rozpočtu 313 – *Ministerstvo práce a sociálních věcí* za rok 2007.

Účetní závěrka sestavená MŠMT k 31. 12. 2007 (KA č. 08/10) byla spolehlivým podkladem pro sestavení závěrečného účtu kapitoly státního rozpočtu 333 – *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy*.

Rozpočtová kázeň

Porušování rozpočtové kázně ve smyslu § 44 rozpočtových pravidel bylo zjištěno u KA č. 07/13 a č. 07/28. Jednalo se o:

- KA č. 07/13 – MPSV realizovalo výdaje v částce **1,3 mil. Kč** před provedením rozpočtového opatření;
- KA č. 07/28 – RRTV realizovala výdaje v částce **1,8 mil. Kč** před provedením rozpočtového opatření.

Další zjištění v rámci finančních auditů

KA č. 08/13 – MPSV prostřednictvím účtu 069 – *Ostatní dlouhodobý finanční majetek* vykazovalo ve své účetní závěrce sestavené k 31. 12. 2007 majetkové účasti ve výši 7 089,03 mil. Kč. Problematiku spojenou s majetkovými účastmi kontroloval NKÚ v roce 2006 v rámci KA č. 06/20 – *Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo průmyslu a obchodu* (kontrolní závěr byl publikován v částce 1/2007 Věstníku NKÚ) a v roce 2007 v rámci KA č. 07/13. NKÚ konstatoval, že účtování a vykazování majetkových účastí státu je složitý problém, který si vyžaduje komplexní úpravu, a že předpisy regulující účetnictví jsou v této oblasti nedostatečné a nejednoznačné. Tento stav nadále přetrvává a např. zařazování majetkových účastí podle míry uplatňovaného vlivu v jednotlivých osobách na účty dle směrné účtové osnovy postrádá potřebná kritéria, a to s ohledem na skutečnost, že jde o majetkové účasti státu jako právnické osoby.

MPSV uskutečnilo směnu nemovitostí objektu Lannova 1235, Praha 2. Zjištění v KA č. 07/13 zásadním způsobem zpochybnilo ekonomickou výhodnost této směny. Z rozboru znaleckých posudků vyplynulo, že směnná smlouva měla obsahovat ujednání o vyrovnání rozdílu hodnot směňovaných nemovitostí ve výši **137,2 mil. Kč**.

2.5.3.2 Podíl kontrolovaných výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu

V kontrolních akcích typu finanční audit bylo dle plánu kontrolní činnosti v roce 2008 prověřeno 53,91 % celkových výdajů realizovaných účetními jednotkami, které spadají do jednotlivých

16

Vyhláška č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu

kapitol státního rozpočtu. Do celkových výdajů nejsou zahrnuty výdaje kapitol 396 – *Státní dluh*, 397 – *Operace státních finančních aktiv* a 398 – *Všeobecná pokladní správa* (tyto kapitoly nejsou účetními jednotkami).

2.5.3.3 Systematické provádění finančního auditu

Proces systematického kontrolování kapitol státního rozpočtu je zachycen v následující tabulce, která obsahuje všechny významné kapitoly státního rozpočtu a informaci o provedení kontroly typu finanční audit.

Tabulka č. 4: Přehled prováděných finančních auditů u jednotlivých kapitol státního rozpočtu

Kapitola SR	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
306 – Ministerstvo zahraničních věcí							
307 – Ministerstvo obrany							
309 – Kancelář veřejného ochránce práv					x		
312 – Ministerstvo financí							
313 – Ministerstvo práce a sociálních věcí						x	x
314 – Ministerstvo vnitra							
315 – Ministerstvo životního prostředí				x			
317 – Ministerstvo pro místní rozvoj	x						
321 – Grantová agentura České republiky				x			
322 – Ministerstvo průmyslu a obchodu					x		
327 – Ministerstvo dopravy							
328 – Český telekomunikační úřad					x		
329 – Ministerstvo zemědělství							
333 – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy					x	x	x
334 – Ministerstvo kultury		x					
335 – Ministerstvo zdravotnictví				x			
336 – Ministerstvo spravedlnosti			x				
343 – Úřad pro ochranu osobních údajů	x						
344 – Úřad průmyslového vlastnictví					x		
347 – Komise pro cenné papíry				x			
353 – Úřad pro ochranu hospodářské soutěže			x				
361 – Akademie věd České republiky			x				
372 – Rada pro rozhlasové a televizní vysílání						x	
375 – Státní úřad pro jadernou bezpečnost			x				

Zdroj: kontrolní závěry NKÚ.

Pozn.: Jedná se o kontrolní akce, které byly provedeny v příslušném kalendářním roce v dané kapitole státního rozpočtu.

2.6 Vnitřní kontrolní systém kontrolovaných osob

- Nedostatečná vnitřní kontrola finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, např.:

KA č. 07/16 – MŽP nezajistilo kontroly opatření v oblasti informační bezpečnosti u kontrolovaných podřízených organizací CENIA, česká informační agentura životního prostředí, a ČHMÚ.

U MŽP nebyla provedena v letech 2004 až 2006 žádná kontrola ani audit prostředků státního rozpočtu vynakládaných na informační a komunikační technologie. Odbor interního auditu a finanční kontroly MŽP kontrolu neprovedl a ani ze strany Ministerstva informatiky nebyla provedena externí kontrola.

ČHMÚ neplnil povinnost provádět jednou ročně pravidelné kontroly dodržování licenčních smluv nainstalovaných počítačových programů.

KA č. 07/19 – MS nezabezpečilo dohled nad vnitřním kontrolním systémem vězeňské služby, aby byly včas zjištěny nedostatky v procesu realizace investičních akcí a v oblasti účetnictví; následkem toho došlo k porušení rozpočtové kázně.

KA č. 08/06 – MPSV provádělo předběžné kontroly před vznikem závazku se závažnými nedostatky, takže neplnily svůj základní účel, tj. prověřit správnost operace před jejím provedením. Nedostatky byly zjištěny také u provádění předběžné kontroly před uskutečněním platby.

KA č. 08/08 – MF jako správce kapitoly OSFA nezajistilo pro tuto oblast řídicí kontrolu ve smyslu zákona o finanční kontrole.

KA č. 08/09 – MZV v kontrolovaném období neprovedlo kontrolu čerpání finančních prostředků na informační a komunikační technologie pořizované za účelem implementace schengenského acquis.

- Spolehlivost vnitřního systému řízení a kontroly, např.:

KA č. 07/28 – RRTV v průběhu roku 2006 neměla nastaven zcela účinný vnitřní kontrolní systém, který by byl způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat rizika související s činnostmi, které jsou předmětem účetnictví.

KA č. 07/13 a KA č. 08/13 – MPSV a ČSSZ v roce 2006 a 2007 neměly nastaven zcela účinný vnitřní kontrolní systém, který by byl způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat rizika související s činnostmi, jež jsou předmětem účetnictví, a který by zabránil nedostatkům zjištěným při kontrole.

KA č. 08/10 – U MŠMT byla v průběhu roku 2007 předběžná řídicí kontrola posilujícím faktorem, průběžná řídicí kontrola i následná řídicí kontrola však nebyly nastaveny tak, aby identifikovaly nesprávnosti v účetní závěrce zjištěné kontrolou NKÚ a aby byla splněna všechna opatření k nápravě z předchozí kontrolní akce, u kterých si MŠMT stanovilo termín realizace v roce 2007.

2.7 Informace o publikaci EU REPORT 2008

NKÚ vydal poprvé ve své historii publikaci *EU REPORT 2008 – Zpráva o finančním řízení prostředků Evropské unie v České republice*.

Smyslem této zprávy bylo podat informaci o struktuře a základních principech fungování rozpočtu EU, dále shrnout poznatky z vlastní kontrolní činnosti, porovnat je s audity vykonanými evropskými institucemi a upozornit na nedostatky finančního řízení prostředků EU, které se týkají ČR. Publikováním zprávy, jejíž první vydání se věnovalo období let 2004–2007, chce NKÚ přispět ke zvýšení informovanosti odpovědných institucí i široké veřejnosti o problematice hospodaření s prostředky EU.

III. Zhodnocení ostatní činnosti NKÚ

1. Další činnosti NKÚ související s kontrolní činností

1.1 Stanoviska ke zprávě o průběžném plnění státního rozpočtu a k návrhu státního závěrečného účtu

NKÚ předkládal PS PČR stanovisko k vládnímu návrhu státního závěrečného účtu ČR za rok 2007 a stanovisko k vládní zprávě o plnění státního rozpočtu České republiky za 1. pololetí 2008 na základě ustanovení § 5 zákona o NKÚ.

Stanovisko NKÚ k návrhu státního závěrečného účtu za rok 2007 bylo konstruováno (jak vyžaduje zákon o NKÚ) s důrazem na zkušenosti a poznatky z kontrolní činnosti NKÚ, tzn. bylo zaměřeno zejména na hodnocení závěrečných účtů rozpočtových kapitol a shrnovalo nejzávažnější a opakující se nedostatky s poukázáním na příslušné kontrolní závěry schválené Kolegiem NKÚ a uveřejněné ve Věstníku NKÚ. Zobecněno bylo hodnocení výsledků kontrolních akcí typu finanční audit provedených NKÚ.

Dále NKÚ upozornil na některé základní problémy v plnění státního rozpočtu za rok 2007. Podstatnou částí pak bylo hodnocení vládního materiálu, který NKÚ považuje za dostatečně podrobný vzhledem k analytickému přístupu ke zpracování komentářů. Základní nedostatek však vidí NKÚ v celkově nedostatečném hodnocení účelnosti, hospodárnosti a efektivity vynakládaných rozpočtových prostředků. Problém je založen již v současném systému rozpočtování, kdy specifické ukazatele ani průřezové ukazatele v jednotlivých rozpočtových kapitolách nejsou v převážné většině konstruovány jako výkonové cíle, a proto není možné následně porovnat skutečně dosažené výsledky se zamýšlenými cíli. Dále NKÚ upozornil na dlouhodobě založené problémy ve struktuře a plnění veřejných rozpočtů jako:

- vysoký podíl mandatorních výdajů,
- dopady přesunu rozpočtových prostředků mezi rozpočty kapitol a rezervními fondy,
- nadhodnocování odhadu příjmů z EU a nedostatky v systému čerpání zdrojů z EU,
- rizika plynoucí ze zapojování privatizačních prostředků do financování státních fondů,
- nedostatky ve vykazování státních finančních aktiv a pasiv,
- rizika ve vystavování státních záruk.

V hodnocení závěrečných účtů jednotlivých rozpočtových kapitol NKÚ konstatoval, že se stále opakují nedostatky v předepsaném obsahu i rozsahu závěrečných účtů kapitol, a přes opakovanou kritiku NKÚ dlouhodobě nedochází ze strany správců kapitol k nápravě.

Ve stanovisku NKÚ ke zprávě vlády o plnění státního rozpočtu za 1. pololetí 2008 bylo zhodnoceno zejména průběžné plnění státního rozpočtu. NKÚ upozornil na negativní tendenci v dlouhodobém vývoji dluhu veřejných rozpočtů a na růst očekávaného zadlužení některých státních fondů (zejména SZIF a Státního fondu životního prostředí). V mezinárodním srovnání není výše dluhu ještě zdaleka alarmující, varovným signálem je však v posledních letech jeho nárůst, a to i přes značnou kompenzaci inkasem privatizačních příjmů. NKÚ na tyto skutečnosti opakovaně poukazuje a upozorňuje na postupně slábnoucí vliv ubývajících privatizačních zdrojů, který se bude v dalších obdobích stávat stále větším rizikem pro další vývoj dluhu veřejných rozpočtů.

1.2 Stanoviska k návrhům právních předpisů

Podle ustanovení § 6 zákona o NKÚ jsou obě komory Parlamentu ČR a jejich orgány oprávněny vyžádat si od NKÚ stanoviska k návrhům právních předpisů týkajících se rozpočtového hospodaření, účetnictví, státní statistiky a výkonu kontrolní, dozorové a inspekční činnosti. V roce 2008 byly v podvýboru pro legislativu kontrolního výboru Poslanecké sněmovny PČR projednávány podklady NKÚ k možné novelizaci zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů.

V meziresortním připomínkovém řízení podle Legislativních pravidel vlády se NKÚ vyjadřuje k návrhům právních předpisů, které se ho týkají jako organizační složky státu nebo které se týkají jeho působnosti. V roce 2008 obdržel NKÚ k posouzení celkem 131 návrhů právních předpisů. Poznatky získané při kontrolní činnosti byly uplatněny například při formulaci připomínek k návrhu novely zákona o zemědělství a zákona o Státním zemědělském intervenčním fondu a k návrhům novely zákona o veřejných zakázkách a koncesního zákona. Zvýšená pozornost byla tradičně věnována i návrhům prováděcích předpisů k zákonu o rozpočtových pravidlech a k zákonu o účetnictví a navrhovaným úpravám v oblasti daní a daňového řízení. Konkrétní připomínky NKÚ uplatnil celkem u 48 návrhů.

Tabulka č. 5: Přehled meziresortního připomínkového řízení

Posuzované právní předpisy	Počet posuzovaných návrhů	Počet návrhů, k nimž byly uplatněny připomínky na základě poznatků z kontrolní činnosti NKÚ
Zákony upravující problematiku v kontrolní působnosti NKÚ	18	15
Prováděcí předpisy k zákonům upravujícím problematiku v kontrolní působnosti NKÚ	17	14
Ostatní právní předpisy	96	19

1.3 Podpora dobré účetní praxe

Podpora dobré účetní praxe, kterou NKÚ ve své činnosti uplatňuje, účinně přispívá k efektivní a kvalitní přípravě účetních a finančních informací, jež jsou základem pro odpovědné a kvalifikované rozhodování a dobré finanční řízení na všech úrovních. NKÚ v této oblasti vzhledem ke své zákonem dané úloze sehrává významnou roli, projevující se tím, že se svou činností zasazuje o:

- vytváření účetních systémů kontrolovaných osob, které naplňují základní požadavky na vedení účetnictví, tj. správnost, úplnost, průkaznost a srozumitelnost;
- prosazování důležitosti, vysoké spolehlivosti a úplnosti informací, které jsou kontrolovanými osobami zveřejňovány;
- zdokonalování vnitřních kontrolních systémů kontrolovaných osob s cílem zajistit odpovídající úroveň řízení rizik;
- upozorňování na potřebu provedení systémových, resp. legislativních, změn v případech, kdy právní úpravy nedostatečně nebo nejednoznačně řeší významnou účetní, kontrolní nebo finanční problematiku.

Účinná podpora dobré účetní praxe vyžaduje i rozsáhlou vědomostní základnu, nezbytnou i pro posuzování navrhovaných systémových opatření v oblasti účetnictví. Cestou, jak tuto základnu získat a udržet, je neustálé sledování světového vývoje, vytváření platform pro výměnu zkušeností, ale i zpřístupňování získaných informací. Proto NKÚ zajistil v roce 2008 překlad příru-

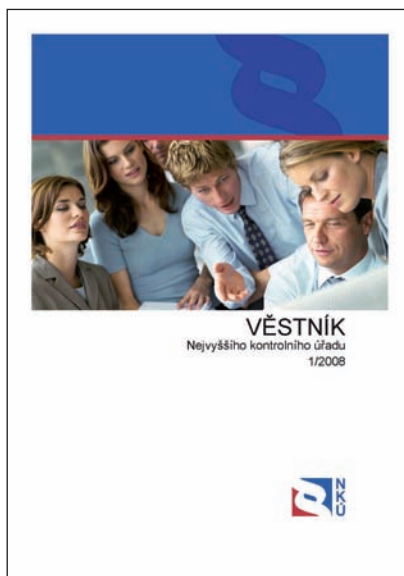
ček IPSAS (mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor), které byly prostřednictvím internetu zpřístupněny všem zájemcům o tuto problematiku.

Významnou akcí umožňující výměnu informací a zkušeností z oblasti oceňování majetku státu byl mezinárodní seminář, který NKÚ uspořádal v květnu 2008.

2. Komunikace s veřejností

2.1 Publikační činnost

Věstník NKÚ (ročník XVI) byl publikován ve čtyřech částkách, vždy na konci kalendářního čtvrtletí. V jednotlivých částkách bylo zveřejněno celkem 34 kontrolních závěrů (z nichž se jeden týkal kontrolní akce ukončené v roce 2007), plán kontrolní činnosti, jeho dodatky a změny a výroční zpráva za předchozí kalendářní rok. Výstupy z jednotlivých kontrolních akcí byly také pravidelně zveřejňovány na webových stránkách www.nku.cz.

Aktuální informace o působnosti, organizační struktuře a činnosti NKÚ byly publikovány na webových stránkách NKÚ tak, jak ukládají jednotlivé právní předpisy.

V dubnu 2008 byla vydána *Zpráva o výsledcích paralelní kontroly správy daně z přidané hodnoty provedené v České republice a Spolkové republice Německo*.

Trojazyčná publikace představuje systém VIES (Value Added Tax Information Exchange System – systém výměny informací o dani z přidané hodnoty) a informuje o provedení kontroly správy daně z přidané hodnoty, která proběhla v rámci spolupráce NKÚ a Spolkového účetního dvora (Bundesrechnungshof). Zpráva byla poskytnuta veřejnosti.

V květnu 2008 vydal NKÚ poprvé ve své historii publikaci *EU REPORT 2008 – Zpráva o finančním řízení prostředků Evropské unie v České republice* (viz část II.2.7). Zpráva byla poskytnuta veřejnosti.

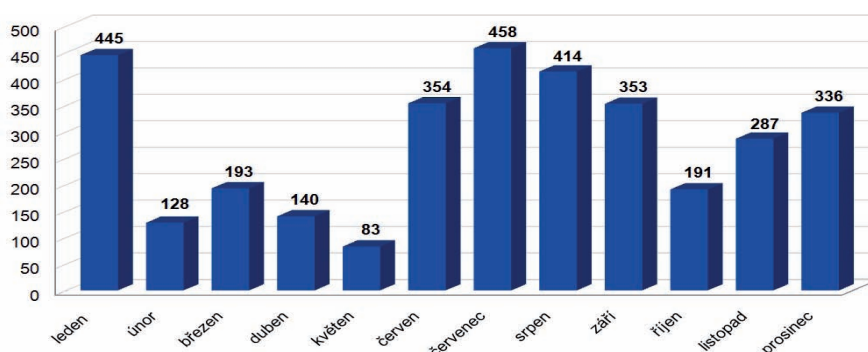
V listopadu 2008 byla vydána *Zpráva o výsledcích paralelních kontrol „Implementace soustavy Natura 2000“*. Cílem paralelních kontrol *Implementace soustavy Natura 2000* bylo vyhodnocení plnění úkolů uložených členským státům EU směrnicí 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků,

v platném znění, a směrnici 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, v platném znění. Na kontrolní akci se podílely v letech 2007–2008 nejvyšší kontrolní instituce Francie, ČR, Estonska, Finska, Maďarska, Rakouska a Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku.

Za rok 2008 byla vypracována zpráva *Shrnutí mediální prezentace Nejvyššího kontrolního úřadu*. Součástí této zprávy je i shrnutí roční mediální prezentace NKÚ. Graf č. 4 znázorňuje vývoj medializace NKÚ po jednotlivých měsících. Celkově se NKÚ za rok 2008 objevil v médiích v 3 382 případech.

Graf č. 4: Shrnutí měsíční medializace NKÚ za rok 2008 – vývoj medializace NKÚ dle hodnocení po měsících (počet příspěvků)

2.2 Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V roce 2008 byly podány tři písemné žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. První žadatel požádal o poskytnutí stanoviska NKÚ z roku 2000 k vládnímu návrhu zákona o rozpočtových pravidlech. Žádost byla v zákonné lhůtě vyřízena a požadovaný materiál byl žadateli zaslán. V další žádosti občan žijící v cizině, který se cítí pronásledován různými institucemi, požádal o informaci, zda NKÚ vede záznamy o jeho osobě. Po ověření podkladů byla tato žádost o informace vyřízena sdělením, že NKÚ o žadateli nevede žádné záznamy. Třetí žádost byla podána ve věci privatizace (uskutečněné v roce 1995) bývalého zdravotnického zařízení v Praze 8. Přestože v tomto případě existoval důvod k odložení žádosti z příčiny nepříslušnosti NKÚ, byly z veřejně dostupných zdrojů shromážděny informace o předmětném případě (privatizace na základě rozhodnutí vlády dle zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby) a žadatelce byly poskytnuty spolu s poučením o kvalifikovaném postupu při podávání žádosti o informace.

NKÚ v roce 2008 vyřizoval oproti předchozímu roku i více dotazů mimo režim zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Jednalo se převážně o žádosti studentů, kteří se problematikou kontrolních systémů a činnosti kontrolních institucí zabývali ve svých studijních projektech. V prosinci NKÚ připomínkoval návrh zásadní novely zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, zpracovaný MV.

Žádosti o poskytnutí informací vyřizuje NKÚ bezplatně.

2.3 Podání občanů

V roce 2008 zaevidoval odbor komunikace NKÚ **478 podání občanů a institucí**. Kromě evidovaných písemných podání vzrostlo množství přijatých telefonických podání i počet osobních

návštěv stěžovatelů a tazatelů. Důvodem je pravděpodobně vzrůstající úroveň medializace práce NKÚ i vstřícnost k občanům a institucím oslovujícím úřad.

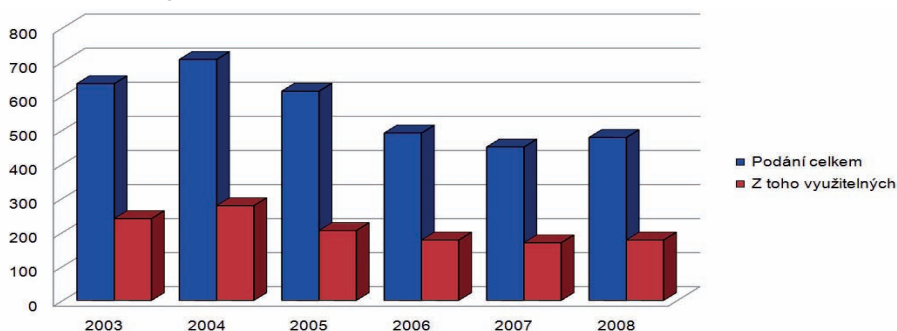
Obsahová struktura podání zůstává stejná – většinu tvoří kontrolně zcela nevyužitelná podání soukromoprávního charakteru, a to vč. podání z oblasti sociální (kritizujících kvalitu a cenu bydlení), sociálních služeb, energií, zdravotnických služeb a léků. Počet těchto podání zůstává přibližně stejný a tvoří 44,8% z celkového objemu. Setrvalý stav je i v oblasti kritiky veřejné správy a hospodaření s veřejným majetkem a prostředky (36,1 %). Svůj podíl na podáních si zachovaly i stížnosti na výkon územní samosprávy (9,8% z celkového počtu podání). Zbytek (tedy 9,3%) je tvořen podáními obtížně tematicky zařaditelnými a dotazy, vč. žádostí o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Podání kritizující využití prostředků z evropských fondů jsou zatím zastoupena malou měrou, ale s širším využíváním těchto finančních zdrojů lze očekávat, že jejich počet poroste. Podání obtížně věcně zařaditelná se stala zcela marginální skupinou. Podobně zanedbatelně jsou zastoupeny i žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím – toto je však způsobeno odlišností postavení NKÚ vůči orgánům veřejné správy a složitostí zákona o svobodném přístupu k informacím.

Podání, jejichž obsah souvisí s kontrolní působností NKÚ (tzv. využitelná podání), slouží jako doplňkový informační materiál při zpracovávání námětů pro kontrolní akce a v rámci přípravy již plánovaných kontrol. V roce 2008 byla tímto způsobem využívána podání zaměřená zejména na problematiku výstavby pozemních komunikací, na podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů, na činnost Pozemkového fondu ČR a veřejných vysokých škol.

Tabulka č. 6: Vývoj počtu došlých podání a jejich využitelnost za roky 2003 až 2008

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Podání celkem	636	707	614	491	450	478
Z toho využitelných	240	278	205	177	169	177
Využitelná podání v %	37,8	39,3	33,4	36,0	37,6	37,0

Graf č. 5: Přehled celkového počtu podání a jejich využitelnosti pro kontrolní činnost za roky 2003 až 2008

3. Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce byla v roce 2008 zaměřena především na aktivity v rámci EU a na účast zaměstnanců NKÚ v auditních orgánech mezinárodních agentur (např. v Evropské agentuře pro bezpečnost letecké navigace či v Evropské obranné agentuře). Zástupci NKÚ se rovněž zúčastnili řady seminářů a workshopů organizovaných mezinárodními institucemi a vzdělávacími centry. Bilaterální spolupráce NKÚ probíhala zejména s nejvyššími kontrolními institucemi Slovenské republiky, Spolkové republiky Německo a s Evropským účetním dvorem /EÚD/.

Nejvyšší představitelé několika světových nejvyšších kontrolních institucí /SAI/ navštívili NKÚ (vlevo: prezident švýcarské SAI Kurt Grüter na návštěvě NKÚ; uprostřed: prezident NKÚ při podpisu Memoranda o porozumění s indonéským předsedou Anwarem Nasutionem; vpravo: prezident SAI Polska Jacek Jezierski s prezidentem NKÚ Františkem Dohnalem).

V roce 2008 se uskutečnilo celkem 58 akcí v zahraničí, z toho 13 aktivit proběhlo v rámci EU, dále se konalo pět schůzek ke společným kontrolám se zahraničními partnery, osm akcí bylo spojeno s členstvím NKÚ v Mezinárodní organizaci nejvyšších kontrolních institucí /INTOSAI/ či v Evropské organizaci nejvyšších kontrolních institucí /EUROSAI/; zástupci NKÚ se mimo jiné zúčastnili jedné konference, dvou kongresů a devíti workshopů a seminářů.

Prezident NKÚ se zástupci NKÚ na kongresu EUROSAI v Krakově

Stěžejní událostí mezinárodní spolupráce tohoto roku byl VII. kongres EUROSAI, který se uskutečnil v červnu v Krakově. Zúčastnilo se jej více než 200 delegátů ze 48 evropských nejvyšších kontrolních institucí, EÚD, regionálních sdružení INTOSAI, EUROSAI a dalších organizací. Hlavními tématy kongresu bylo vybudování systému řízení kvality auditu v rámci nejvyšších kontrolních institucí a audit sociálních programů (audit programů v oblasti vzdělávání a audit programů zaměřených na profesní začlenění zdravotně postižených osob).

Další důležitou mezinárodní akcí v rámci spolupráce kontrolních institucí zemí EU byla schůzka Kontaktního výboru vedoucích představitelů nejvyšších kontrolních institucí členských států EU a EÚD, která se uskutečnila počátkem prosince v Lucemburku. Jedním z témat schůzky byla reforma rozpočtu EU, dále účastníci diskutovali také o revizované Lisabonské strategii na léta 2008–2010.

Kontaktní výbor vedoucích představitelů nejvyšších kontrolních institucí členských států EU a Evropského účetního dvora

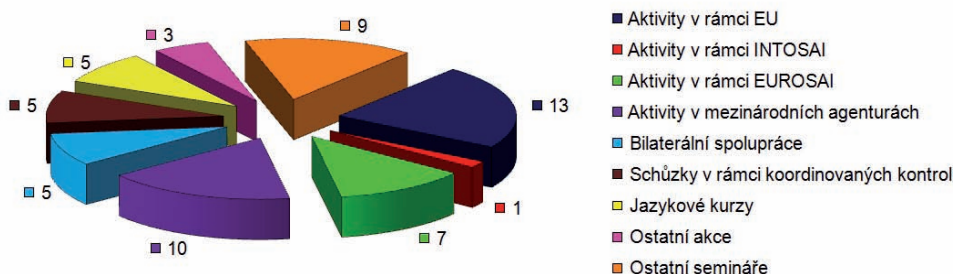
Odborníci z NKÚ se v roce 2008 účastnili schůzek a jednání pracovních skupin zaměřených na jednotlivé oblasti kontroly – jednalo se např. o finanční řízení EU, životní prostředí, strukturální fondy, společné auditní standardy, DPH a další. Několik zaměstnanců NKÚ také využilo možnost jazykového vzdělávání v zahraničí.

Na pozvání vrcholných představitelů navštívil prezident NKÚ s delegací nejvyšší kontrolní instituce Francie, Litvy, Lotyšska, Maďarska a Slovenské republiky. Zúčastnil se také pravidelné schůzky prezidentů nejvyšších kontrolních institucí zemí Visegrádské čtyřky, Rakouska a Slovinska, která proběhla na podzim v rakouském Štýrském Hradci.

Prezidenti nejvyšších kontrolních institucí zemí V4+2 (zleva prezidenti SAI Maďarska, Rakouska, Polska, Slovinska, Slovenska a ČR)

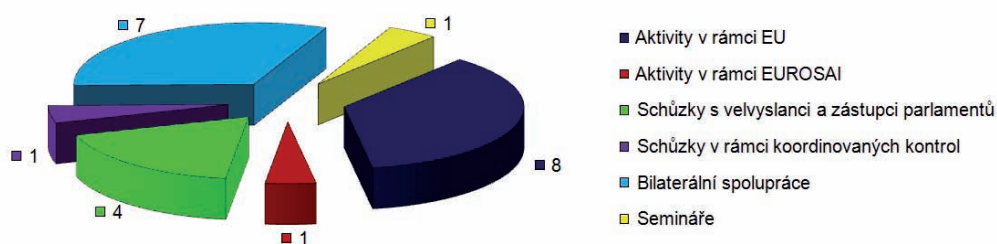
Graf č. 6: Počet zahraničních cest zástupců NKÚ za rok 2008

V roce 2008 uspořádal NKÚ v ČR celkem 22 mezinárodních akcí. Jednalo se o oficiální návštěvy nejvyšších představitelů kontrolních institucí Slovenska, Bulharska, Polska, Indonésie a Švýcarska, dále o návštěvy členů Kontrolního výboru Parlamentu Litevské republiky, delegaci poslanců slovenského Výboru Národní rady pro finance, rozpočet a měnu, delegaci Výboru pro kontrolu veřejných financí Parlamentu Slovinska, prezentaci člena EÚD a několik dalších pracovních schůzek a setkání v rámci bilaterální spolupráce (Spolková republika Německo, Slovensko).

NKÚ se také ujal svého úkolu jako řešitel projektu pracovní skupiny INTOSAI pro audit životního prostředí s pracovním názvem *Udržitelná energie*. Cílem je vytvoření dokumentu (příručky), který bude sloužit jako pomůcka při provádění auditu v oblasti obnovitelných zdrojů energie. Informace o tomto projektu mohou zájemci nalézt na webových stránkách NKÚ.

Graf č. 7: Počet mezinárodních akcí pořádaných NKÚ v ČR v roce 2008

V květnu NKÚ uspořádal mezinárodní seminář s názvem *Vykazování a oceňování majetku státu se zvláštním zaměřením na IPSAS*, kterého se zúčastnilo přes 30 zástupců ze 14 zemí. Mezi účastníky byli nejen představitelé nejvyšších kontrolních institucí, ale i zástupci Mezinárodní federace účetních, EÚD, Komory auditorů ČR, Ministerstva financí Slovenské republiky a světově uznávaní odborníci v oblasti účetnictví a mezinárodních účetních standardů. Na programu semináře byly diskuse a prezentace s tematikou mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor. Seminář byl zorganizován v souvislosti s připravovanou účetní reformou, která bude mít významný dopad i na kontrolní činnost NKÚ.

Účastníci semináře IPSAS

V listopadu připravil NKÚ seminář Vzdělávacího výboru EUROSAI s názvem *Audit systémů sociálního zabezpečení*, který vzbudil v zahraničí velký zájem a zúčastnilo se jej 80 expertů z 31 SAI, Evropské komise /EK/ a EÚD. K nejvýznamnějším účastníkům semináře patřili generální auditor Malty Anthony C. Mifsud a generální auditor Nového Zélandu Kevin Brady. Na semináři vystoupili kromě zahraničních hostů také odborníci z NKÚ, Vysoké školy ekonomické, MPSV a Národní rady osob se zdravotním postižením ČR. Seminář byl realizován formou plenárních zasedání a specializovaných workshopů, ve kterých se účastníci zaměřili na tři témata – na ESF, na podporu sociálních služeb a na podvody a zneužívání v systému sociálního zabezpečení.

Účastníci semináře Vzdělávacího výboru EUROSAI

Prezentace pro velvyslance zemí EU

NKÚ rovněž připravil prezentaci o postavení a činnosti NKÚ pro velvyslance zemí EU v ČR a pro představitele MZV.

V neposlední řadě se za rok 2008 uskutečnily tři auditní mise EÚD a čtyři návštěvy v rámci dvou auditních misí EK, kterých se účastnili zástupci NKÚ v roli pozorovatelů.

Přehled názvů auditních misí EÚD a EK v ČR v roce 2008:

- *Audit k prohlášení o věrohodnosti účtů za rozpočtový rok 2007 týkající se výdajů na vzdělávání a kulturu,*
- *Výdaje Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu,*
- *Audit k prohlášení o věrohodnosti účtů za rozpočtový rok 2008 týkající se tradičních vlastních zdrojů,*
- *Auditní mise EK týkající se cross compliance (provádění podmínek),*
- *Auditní mise EK týkající se prostředků PHARE za rok 2003.*

V roce 2008 byly prezidenty níže uvedených SAI podepsány tři zprávy ze společných kontrol se zahraničními kontrolními úřady. Jednalo se o *Zprávu o výsledcích paralelní kontroly správy daně z přidané hodnoty provedené v České republice a Spolkové republice Německo* (účastnily se SAI ČR a Spolkové republiky Německo), *Zprávu o výsledcích koordinované kontroly ochrany ovzduší a ozónové vrstvy a plnění závazků vyplývajících ze souvisejících mezinárodních dohod* (SAI ČR, Slovenska, Slovinska a Rakouska) a *Zprávu o výsledcích paralelních kontrol „Implementace soustavy NATURA 2000“* (SAI ČR, Estonska, Finska, Francie, Maďarska, Rakouska a Spojeného království Velké Británie a Severního Irska).

Jako pozorovatel se NKÚ účastnil další společné kontroly s nejvyššími kontrolními institucemi Visegrádské skupiny a Rakouska na téma řízení a kontrolní systémy v oblasti strukturálních fondů EU.

4. Interní audit

Činnost odboru interního auditu vychází ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole). Plán interního auditu na rok 2008 vyšel ze střednědobého plánu interního auditu na roky 2008–2010, který stanovil priority a odrážel potřeby NKÚ z hlediska dosavadních výsledků jeho činnosti a předpokládaných záměrů a cílů. V rámci ohodnocení identifikovaných rizik byl poprvé posouzen také jejich dopad na plnění *Vize NKÚ*.

V roce 2008 odbor interního auditu provedl a ukončil celkem čtyři audity.

Tabulka č. 7: Přehled provedených interních auditů v roce 2008

Číslo auditu	Zaměření auditu
07/05	Audit nakládání s nepotřebným majetkem Úřadu – <i>audit systému</i>
08/01	Audit vnitřního kontrolního systému – <i>audit výkonu</i>
08/02	Audit provozu služebních vozidel – <i>audit systému</i>
08/03	Audit řízení rizik v rámci svěřené působnosti – <i>audit systému</i>

Při výkonu interních auditů nebyla zjištěna žádná závažná zjištění ve smyslu ustanovení § 22 odst. 6 zákona o finanční kontrole. Prezident NKÚ uložil odpovědným vedoucím zaměstnancům lhůty k odstranění dílčích nedostatků zjištěných při výkonu interních auditů. Plnění opatření k nápravě zjištěných nedostatků je sledováno a vyhodnocováno odborem interního auditu.

Kromě vykonaných auditů zajišťoval odbor interního auditu v roce 2008 také metodickou a konzultační činnost.

5. Hospodaření s rozpočtovými prostředky kapitoly NKÚ v roce 2008

5.1 Plnění závazných ukazatelů kapitoly NKÚ

Rozpočet kapitoly 381 – *Nejvyšší kontrolní úřad* byl schválen zákonem č. 360/2007 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2008. Rozpočtová opatření, která by upravovala výši závazných ukazatelů schváleného rozpočtu, nebyla v roce 2008 prováděna.

Tabulka č. 8: Plnění závazných ukazatelů rozpočtu příjmů a výdajů v roce 2008 (v tis. Kč)

Ukazatel	Schválený rozpočet	Plnění	Plnění v %
<i>Souhrnné ukazatele:</i>			
Příjmy celkem	1 421	22854,38*	1 608,33
Výdaje celkem	620 805	572 297,61*	92,19
<i>Specifické ukazatele:</i>			
Příjmy	1 421	22854,38*	1 608,33
Výdaje na zabezpečení plnění úkolů NKÚ	620 805	572 297,61*	92,19
v tom:			
náhrady výdajů spojených s výkonem funkce	4 262	2 775,23	65,12
neinvestiční transfery mezinárodním organizacím	150	101,67	67,78
ostatní výdaje NKÚ	616 393	569 420,71	92,38
v tom:			
použití rezervního fondu	-	17 405,92	-
<i>Průřezové ukazatele:</i>			
Platy zaměstnanců a ostat. platby za proved. práci	266 226	240 340,41	90,28
Platy zaměstnanců v pracovním poměru	242 756	220 959,10	91,02
Povinné pojistné hrazené zaměstnavatelem	94 297	82 453,08	87,44
Převod fondu kulturních a sociálních potřeb	4 855	4 419,18	91,02
Výdaje na financování programu 281 010 – <i>Rozvoj a obnova materiálně technické základny Nejvyššího kontrolního úřadu</i>	72 780	83 236,06*	114,37

* včetně převodu mimorozpočtových prostředků z rezervního fondu

Příjmy

Vlastní příjmy činily 5 448,46 tis. Kč, tj. 383,42 % oproti schválenému rozpočtu. V tabulce č. 8 jsou uvedeny příjmy zahrnující převod mimorozpočtových prostředků z rezervního fondu.

Výdaje

Celkové výdaje bez mimorozpočtových prostředků byly čerpány v částce 554 891,69 tis. Kč, tj. 89,38 % schváleného rozpočtu. Údaj uvedený v tabulce zahrnuje použité mimorozpočtové prostředky rezervního fondu a převod nedočerpaných prostředků na financování programů reprodukce majetku do tohoto fondu.

Největší podíl zaujímají výdaje na platy a s nimi související výdaje (57,18 %) a dále výdaje na financování programů reprodukce majetku (14,54 %).

Všechny závazné ukazatele rozpočtové kapitoly 381 – Nejvyšší kontrolní úřad byly v roce 2008 dodrženy.

5.2 Výdaje na financování programů reprodukce majetku

Rozpočtové prostředky byly vynaloženy na zabezpečení programu 281 010 – *Rozvoj a obnova materiálně technické základny Nejvyššího kontrolního úřadu*, a to na informační a komunikační technologie a reprodukci majetku. Kromě mimorozpočtových prostředků rezervního fondu bylo vyčerpáno celkem 65 830,14 tis. Kč.

5.3 Povinný audit

Roční účetní závěrka NKÚ byla ve smyslu ustanovení § 33 odst. 3 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, v platném znění, ověřena auditorem. Podle názoru auditora „účetní závěrka a finanční výkaz podávají věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace k 31. 12. 2008, příjmů a výdajů za rok 2008 Nejvyššího kontrolního úřadu v souladu s českými účetními předpisy“.

6. Personální zajištění a organizační členění NKÚ

6.1 Personální zajištění činností NKÚ

K 31. 12. 2008 pracovalo na NKÚ 441 zaměstnanců, přičemž celkový počet zaměstnanců v kontrolní sekci činil 311, z toho bylo 257 kontrolních pracovníků, 35 vedoucích pracovníků a 19 ostatních pracovníků.

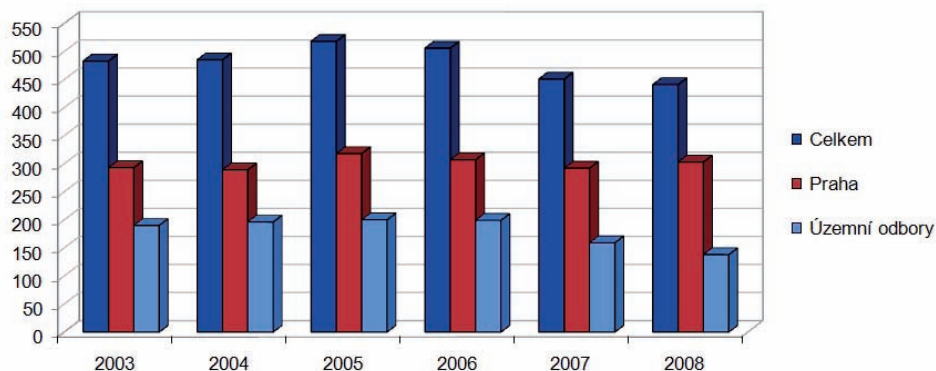
V průběhu roku 2008 bylo nově přijato 63 zaměstnanců a 63 zaměstnanců ukončilo pracovní poměr (k dalším pohybům ve stavu došlo v důsledku čerpání mateřských a rodičovských dovolených). Z počtu 63 odcházejících zaměstnanců pět zaměstnanců (8 %) ukončilo pracovní poměr z důvodu odchodu do starobního důchodu a 21 zaměstnanců (33 %) odešlo v přímém či nepřímém důsledku organizačních změn, které proběhly v roce 2007.

Ani v roce 2008 se nepodařilo získat dostatečný počet nových kvalifikovaných zaměstnanců, takže optimální stav zaměstnanců nebyl naplněn. Tento dlouhodobý problém je nejvíce patrný u pracovních týmů, které se věnují finančnímu auditu.

**Tabulka č. 9: Přehled počtu zaměstnanců NKÚ za období 2003–2008
(celkový stav zaměstnanců k 31. 12. daného roku)**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Celkový počet	483	485	518	506	451	441
z toho: Praha	293	289	318	307	292	303
územní odbory	190	196	200	199	159	138
Kontrolní sekce celkem	338	342	366	363	320	311

**Graf č. 8: Přehled počtu zaměstnanců NKÚ za období 2003–2008
(celkový stav zaměstnanců k 31. 12. daného roku)**

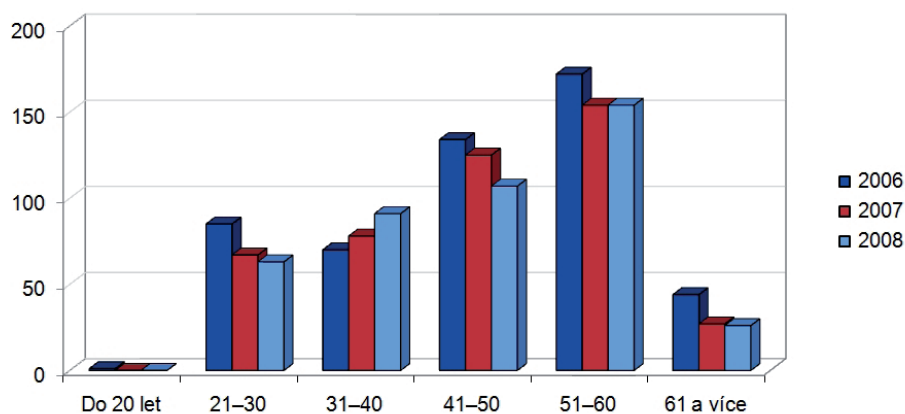
Věková struktura zaměstnanců NKÚ k 31. 12. 2008 a srovnání s roky 2006 a 2007 jsou uvedeny v tabulce č. 10.

Tabulka č. 10: Věková struktura zaměstnanců NKÚ za období 2006–2008

Věková struktura	Počet zaměstnanců					
	2006		2007		2008	
	<i>Celkem</i>	<i>- z toho ženy</i>	<i>Celkem</i>	<i>- z toho ženy</i>	<i>Celkem</i>	<i>- z toho ženy</i>
Do 20 let	1	0	0	0	0	0
21–30	85	46	67	33	63	32
31–40	70	46	78	55	91	62
41–50	134	92	125	85	107	72
51–60	172	92	154	81	154	88
61 a více	44	14	27	8	26	6
Celkem	506	290	451	262	441	260

Průměrný věk zaměstnanců NKÚ v roce 2008 převyšoval 45 let (45,77), a zaznamenal tak mírný pokles oproti roku 2007, kdy činil 46,06 let.

**Graf č. 9: Přehled věkové struktury zaměstnanců NKÚ za období 2006–2008
(dle celkového stavu zaměstnanců k 31. 12. daného roku)**

Kvalifikační struktura se oproti roku 2007 téměř nezměnila. K 31. 12. 2008 mělo vysokoškolské vzdělání celkem 345 zaměstnanců NKÚ, tj. 78,23 %.

Tabulka č. 11: Kvalifikační struktura zaměstnanců NKÚ k 31. 12. 2008

Kvalifikace/vzdělání	Praha	Územní odbory	Celkem 2008	% z celkového počtu
základní	0	0	0	0,00
střední	1	1	2	0,45
střední s výučním listem	18	0	18	4,08
střední s maturitou	65	10	75	17,01
vyšší odborné	1	0	1	0,23
vysokoškolské*	218	127	345	78,23
CELKEM	303	138	441	100,00

* včetně bakalářského

Odborné vzdělávání

V roce 2008 byla vzdělávací činnost na NKÚ zaměřena především na další prohlubování a zvyšování odborné kvalifikace pracovníků kontrolní sekce. Odborné zaměření jednotlivých vzdělávacích akcí bylo zpracováno v návaznosti na plán kontrolní činnosti na rok 2008. Získané poznatky z oblasti kontrolních metod a postupů jsou aplikovány při výkonu kontrolní činnosti.

Zvláštní pozornost byla věnována vstupnímu vzdělávání nových zaměstnanců NKÚ. Nová koncepce vstupního vzdělávání pro nové zaměstnance vstoupila v platnost v roce 2007 a do současné doby bylo do tohoto systému zařazeno 96 zaměstnanců. Vstupní vzdělávání bylo rozčleněno do tří samostatných stupňů a přizpůsobeno jednotlivým úsekům pracovní činnosti. První a druhý stupeň jsou zakončeny testem. Třetí stupeň vstupního vzdělávání kontrolních pracovníků je zakončen závěrečným přezkoušením před komisí.

V oblasti informačních technologií byli v roce 2008 všichni zaměstnanci NKÚ proškoleni v operačním systému *Windows Vista* a kancelářské aplikaci *Microsoft Office 2007*.

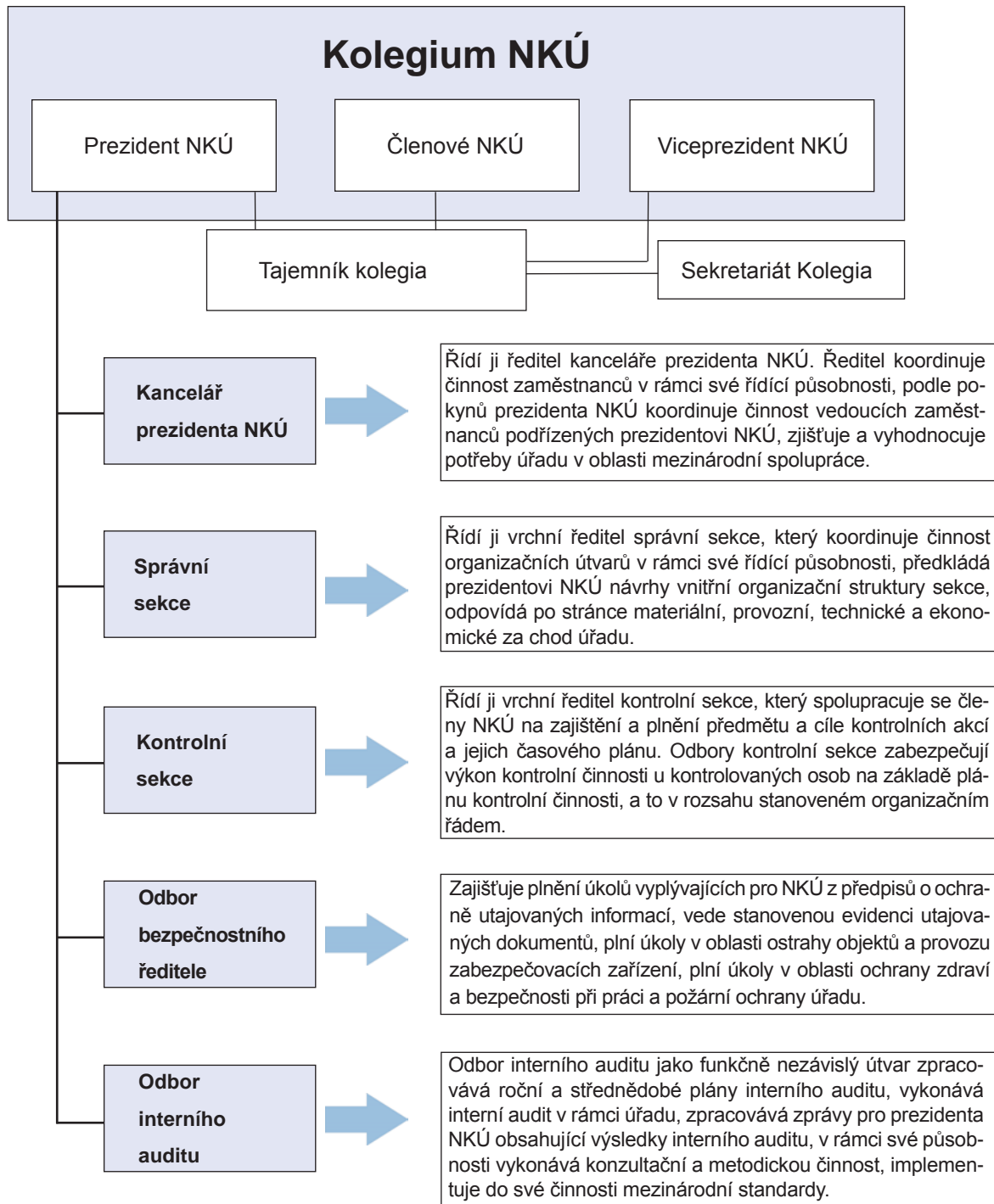
V roce 2008 měli zaměstnanci NKÚ možnost při zvyšování jazykové kvalifikace využít systém motivačních nástrojů k samostatnému jazykovému vzdělávání. Předpokladem pro zařazení do tohoto systému motivací je předložení jazykového certifikátu zaměstnancem z určité jazykové zkoušky dle evropského referenčního rámce.

Během posledních tří let 105 zaměstnanců NKÚ úspěšně složilo některou ze standardizovaných jazykových zkoušek z anglického, německého nebo francouzského jazyka. Tím dosáhlo téměř 24 % všech zaměstnanců úrovně jazykových znalostí na stupni nejméně B1 dle evropského referenčního rámce (přehled viz tabulka č. 12).

Tabulka č. 12: Zaměstnanci se zkouškou úrovně B1 a vyšší u sledovaných jazyků

Jazyk	Znalostní úroveň zkoušky			
	B1	B2	C1	C2
Angličtina	25	49	13	-
Francouzština	4	2	-	1
Němčina	6	4	1	-

6.2 Organizační členění NKÚ

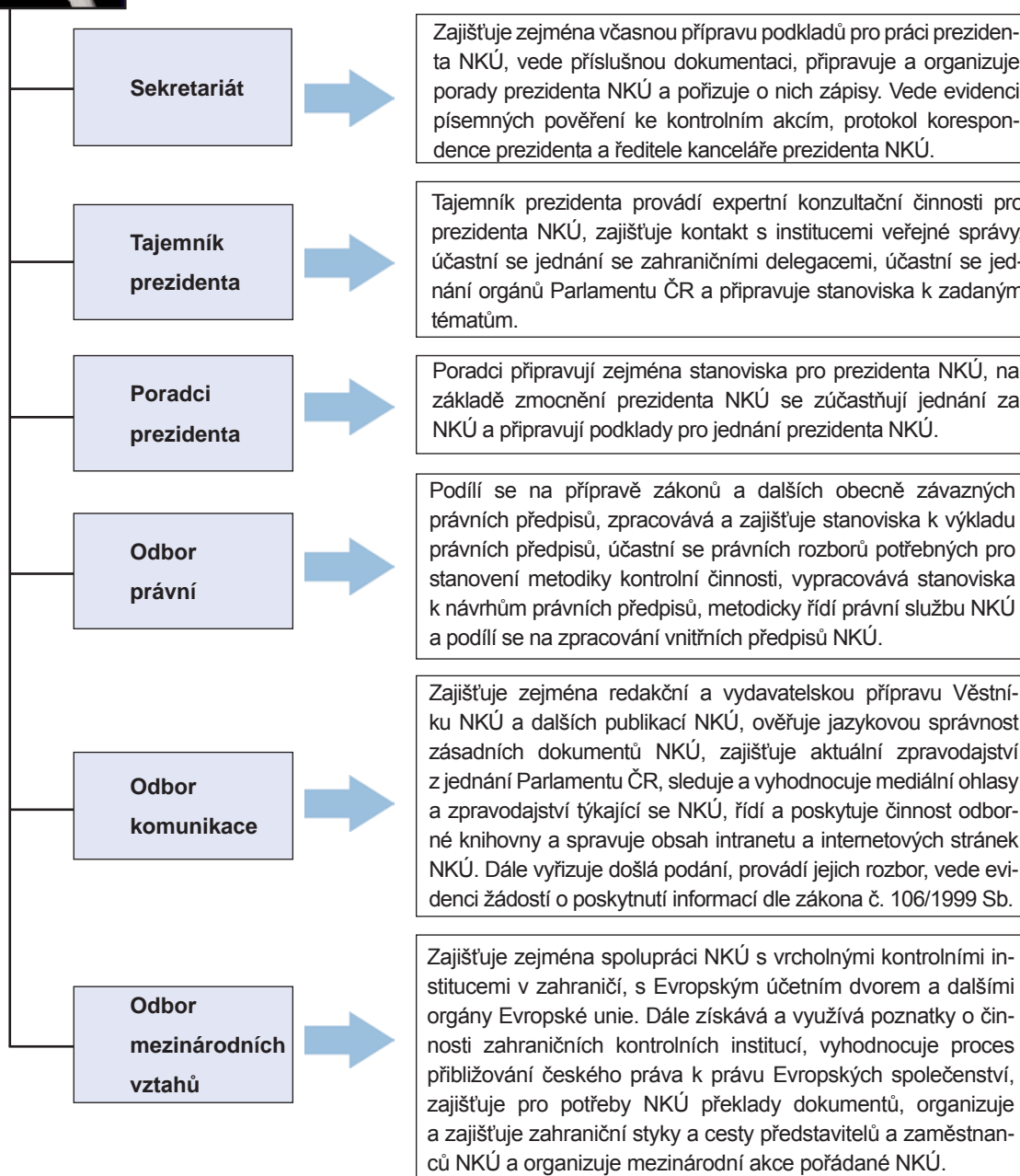

Kancelář prezidenta NKÚ

Mgr. Markéta Kandráčová

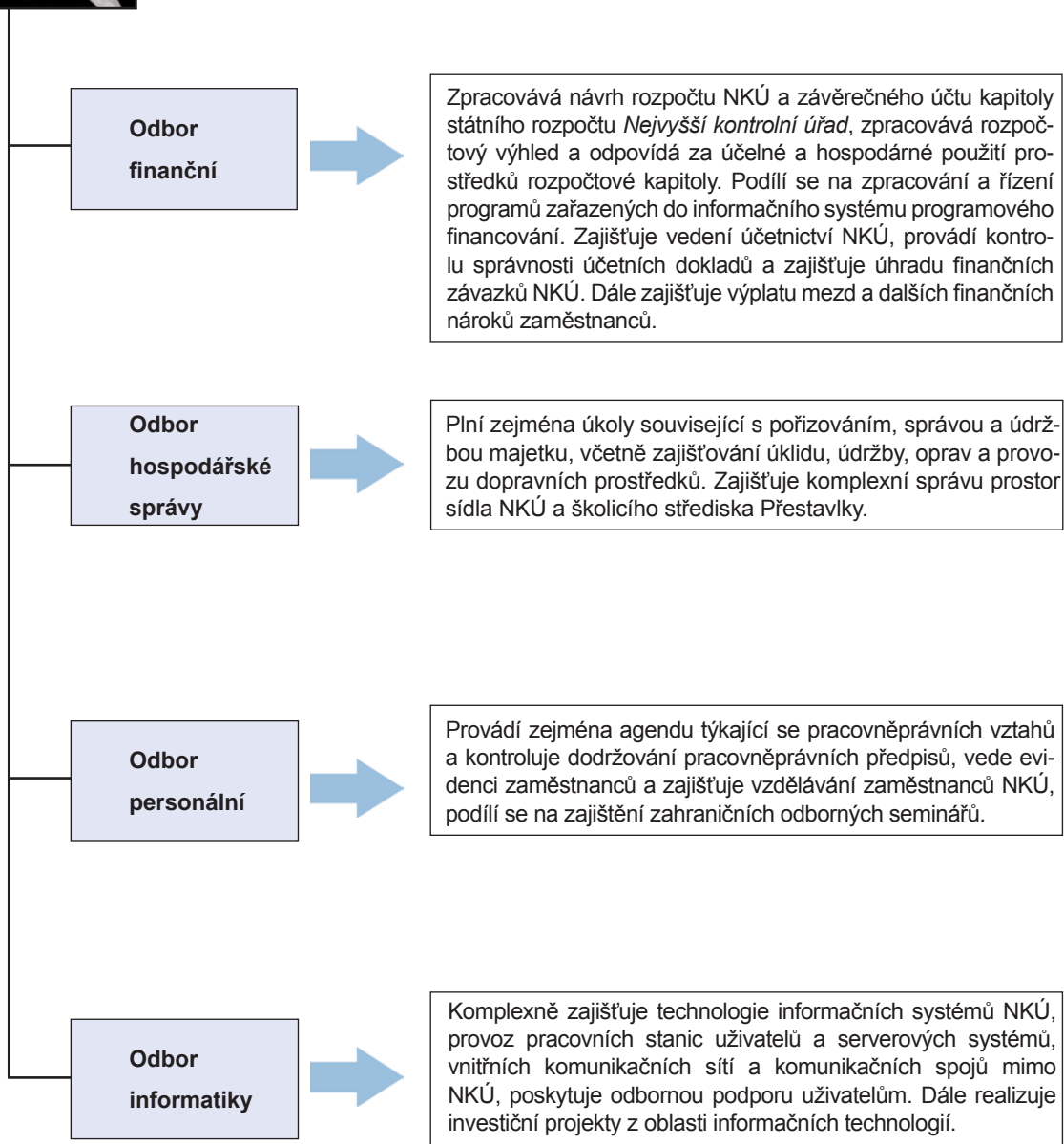
ředitelka kanceláře prezidenta NKÚ

Správní sekce

Ing. Ema Bendová
vrchní ředitelka správní sekce

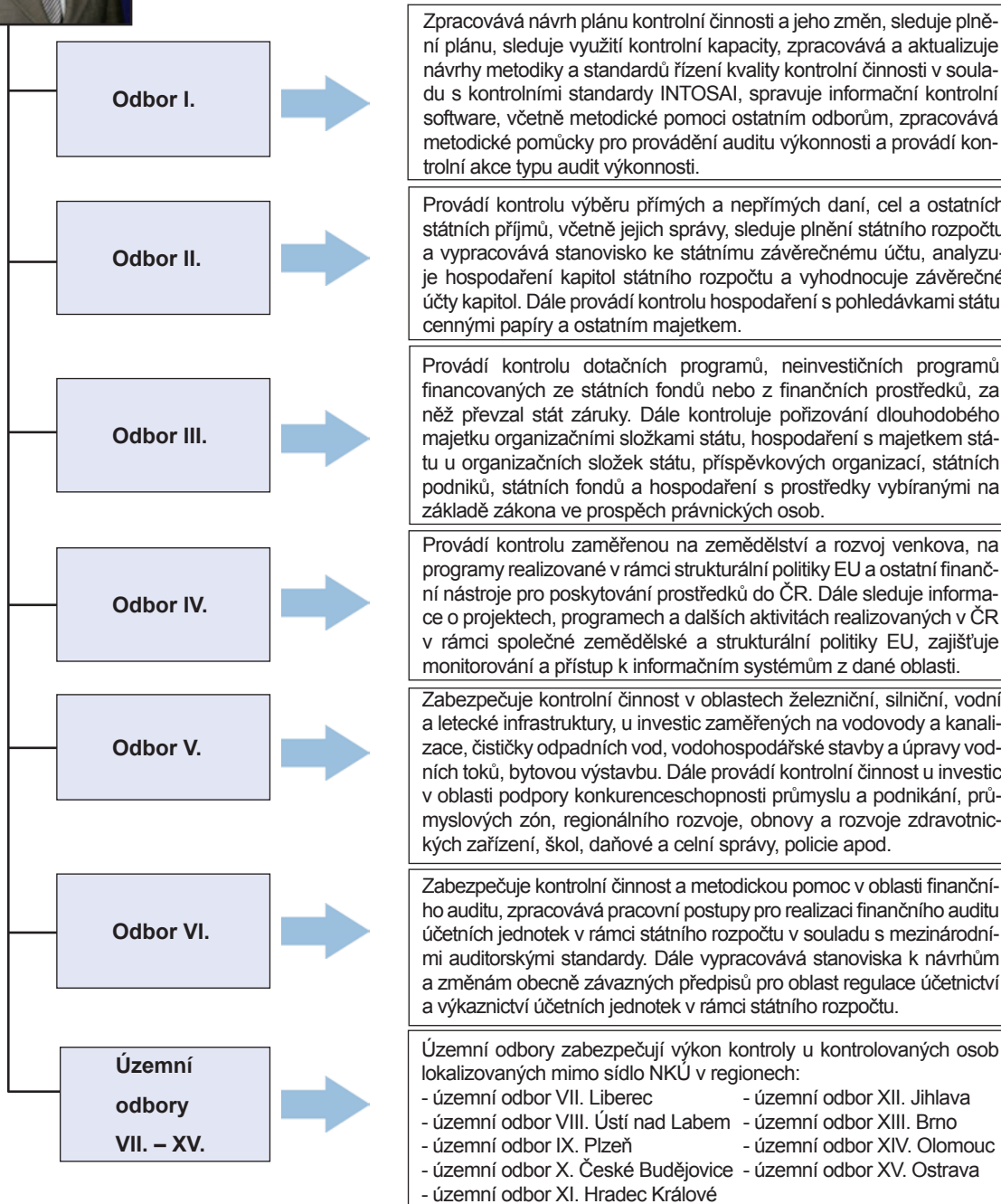

Kontrolní sekce

RNDr. Petr Neuvirt

vrchní ředitel kontrolní sekce

Závěr

Výsledky práce NKÚ vyvolávají zájem politiků, médií i široké veřejnosti. Kontrolními závěry se pravidelně zabývá kontrolní výbor PSP ČR i vláda.

Příslušná ministerstva předložila stanoviska ke kontrolním závěrům se seznamem opatření k nápravě, která NKÚ považoval ve většině případů za dostatečná. Až následné kontroly však ukážou, zda byla opatření k nápravě skutečně provedena a zda budou mít požadovaný efekt.

Výsledky kontrolní činnosti NKÚ za rok 2008 poukazují na přetrvávající systémové nedostatky, a to zejména v oblastech financování programů, zadávání veřejných zakázek, hospodaření státních podniků, dotační politiky, v účetních systémech kontrolovaných osob a fungování vnitřních kontrolních systémů.

NKÚ při jednotlivých kontrolních akcích zjišťuje, že se o použití finančních prostředků státu mnohdy rozhoduje na základě aktuální situace, a nikoli na základě dlouhodobých strategických a koncepčních dokumentů. Jejich absence, popř. nedostatky v nich obsažené, negativně ovlivňují hospodárnost, účelnost a efektivnost vynakládání finančních prostředků. Plánování a příprava velkých investičních akcí bude proto předmětem kontrol i nadále.

Nejčastější příčinou chyb, které NKÚ nachází při kontrolních akcích, je podceňování vnitřního kontrolního systému. Řada operací s majetkem i finančními prostředky státu se uskutečňuje na základě historických zvyklostí, aniž by se jednotlivé organizační složky státu a příspěvkové organizace skutečně vážně zabývaly vytvořením efektivního a fungujícího vnitřního kontrolního systému. Pozitivně lze proto hodnotit diskuzi, která byla v souvislosti s efektivní vnitřní kontrolou zahájena v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, do které se postupně zapojují jednotlivá ministerstva i soukromé subjekty na různých odborných a vzdělávacích seminářích a konferencích. I zde je možné vidět budoucí roli Nejvyššího kontrolního úřadu v souvislosti s předáváním zkušeností a znalostí.

Kontrolami typu finanční audit bylo v roce 2008 prověřeno zhruba 54 % výdajů státního závěrečného účtu ČR za rok 2007 u účetních jednotek v oblasti státního rozpočtu (jedná se o přepočtené procento bez kapitol státního rozpočtu, které nejsou účetními jednotkami, a bez kapitoly *Nejvyšší kontrolní úřad*). V této oblasti pokračuje strategický záměr rozšířit postupně kontroly tohoto typu na co největší část výdajů státního rozpočtu a u objemově největších kapitol státního rozpočtu provádět kontrolu každoročně. Pozitivní účinek opakování kontrol je zřejmý z výsledků kontrolních akcí, při nichž zaznamenáváme postupné zlepšování stavu účetnictví a výrazně klesající počet i rozsah nesprávností.

Zvláštní pozornost byla v roce 2008 věnována finančním prostředkům EU. V polovině roku NKÚ vydal samostatný dokument *EU REPORT 2008 – Zpráva o finančním řízení prostředků EU v ČR*, který se setkal s velmi dobrým ohlasem u zainteresovaných institucí i široké veřejnosti. Vzhledem k rostoucímu objemu těchto prostředků bude kontrole zdrojů z fondů EU věnována náležitá pozornost i v dalších letech.

V některých případech ukazují výsledky kontrolní činnosti na nutnost změny právních předpisů, většinou však postačí zajistit dodržování těch stávajících.

Činnost Nejvyššího kontrolního úřadu přispěla svým dílem i v roce 2008 k lepšímu hospodaření s veřejnými prostředky a k dodržování právních předpisů.

Přílohy

Příloha č. 1 k výroční zprávě NKÚ za rok 2008

Přehled kontrolních akcí

1. Kontrolní akce zahájené v roce 2007 a ukončené v roce 2008

Číslo KA	Předmět kontroly	KA řídil člen NKÚ	Schvalovací orgán NKÚ	Datum schválení	Zveřejnění ve věstníku, částka/rok
07/06	Finanční prostředky určené na realizaci aktivní politiky zaměstnanosti	JUDr. Drábek	Kolegium	14. 1. 2008	1/2008
07/09	Hospodaření školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a zařízení pro preventivně-výchovnou péči	JUDr. Holeček	Senát	15. 1. 2008	1/2008
07/11	Finanční prostředky určené na realizaci <i>Společné zemědělské politiky</i> – přímé platby	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium	28. 1. 2008	1/2008
07/12	Finanční prostředky státního rozpočtu a Evropské unie vynaložené na pořízení a fungování informačních systémů pro čerpání pomoci ze strukturálních fondů Evropské unie a Fondu soudržnosti	Ing. Brynychová	Kolegium	14. 1. 2008	1/2008
07/13	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo práce a sociálních věcí</i>	Ing. Vedral	Kolegium	14. 1. 2008	1/2008
07/14	Nemovitý majetek, s nímž je příslušné hospodařit Ministerstvo obrany	Mgr. Profeldová	Kolegium	17. 3. 2008	1/2008
07/15	Půjčky a návratné finanční výpomoci poskytnuté ze státního rozpočtu a státních finančních aktiv	JUDr. Kadaňová	Kolegium	28. 1. 2008	1/2008
07/16	Finanční prostředky státního rozpočtu určené pro vytváření, obnovu a provozování informačních systémů a komunikačních technologií v resortu Ministerstva životního prostředí	Ing. Brynychová	Kolegium	28. 1. 2008	1/2008
07/17	Majetek státu a finanční prostředky poskytnuté na činnost vybraných organizací podporujících oblast tělovýchovy a sportu v České republice	Mgr. Profeldová	Senát	19. 3. 2008	2/2008

Číslo KA	Předmět kontroly	KA řídil člen NKÚ	Schvalovací orgán NKÚ	Datum schválení	Zveřejnění ve věstníku, částka/rok
07/18	Prostředky státního rozpočtu vynaložené na <i>Program sociální prevence a prevence kriminality</i>	MVDr. Němeček	Kolegium	31. 3. 2008	2/2008
07/19	Hospodaření s finančními prostředky státního rozpočtu určenými na vybrané investiční akce Vězeňské služby České republiky	Ing. Skála	Kolegium	19. 5. 2008	2/2008
07/20	Majetek státu, k němuž má právo hospodaření státní podnik Česká pošta	Ing. Adámek	Kolegium	19. 5. 2008	2/2008
07/21	Majetek státu a peněžní prostředky státního rozpočtu určené na protivzdušnou obranu státu	Ing. Zeman	Senát	20. 5. 2008	2/2008
07/22	Výstavba Justičního areálu v Brně	Ing. Macháček	Kolegium	7. 7. 2008	3/2008
07/23	Finanční prostředky určené v rámci <i>Společného regionálního operačního programu</i> na rozvoj cestovního ruchu a na regeneraci a revitalizaci vybraných měst	Mgr. Hošková	Kolegium	19. 5. 2008	2/2008
07/24	Finanční prostředky poskytnuté veřejným vysokým školám s uměleckým zaměřením	Ing. Steidlová	Kolegium	9. 6. 2008	2/2008
07/25	Finanční prostředky určené na zajištění bezpečnosti železničního provozu a cestujících	Ing. Skála	Kolegium	18. 8. 2008	3/2008
07/28	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Rada pro rozhlasové a televizní vysílání</i>	Ing. Vedral	Kolegium	14. 4. 2008	2/2008

2. Kontrolní akce zahájená v roce 2007 a dokončovaná v roce 2009

Číslo KA	Předmět kontroly	KA řídil člen NKÚ	Schvalovací orgán NKÚ	Datum schválení	Zveřejnění ve věstníku, částka/rok
07/27	Prostředky státního rozpočtu poskytnuté v souvislosti s pořádáním Mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice	Mgr. Hošková	Senát		

3. Kontrolní akce zahájené v roce 2008 a ukončené v roce 2008

Číslo KA	Předmět kontroly	KA řídil člen NKÚ	Schvalovací orgán NKÚ	Datum schválení	Zveřejnění ve věstníku, částka/rok
08/01	Nákup služeb (outsourcing) Ministerstvem obrany k zajištění vybraných činností všeobecného zabezpečení	Ing. Zeman	Kolegium	23. 10. 2008	4/2008
08/02	Finanční prostředky poskytované v rámci programů podpory (národní programy a programy Evropské unie)	Mgr. Profeldová	Kolegium	18. 8. 2008	3/2008
08/03	Prostředky státního rozpočtu z kapitoly <i>Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy</i> určené na výzkum a vývoj	Ing. Brandt	Kolegium	1. 10. 2008	4/2008
08/04	Pohledávky na pojistném na sociální zabezpečení – jejich vznik, vymáhání a odpis	Ing. Macháček	Kolegium	15. 12. 2008	KZ nebyl v roce 2008 publikován
08/05	Finanční prostředky určené na platby realizované v rámci Společné zemědělské politiky – společné organizace trhu	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium	12. 11. 2008	4/2008
08/06	Finanční prostředky operačního programu <i>Rozvoj lidských zdrojů</i> určené na aktivní politiku zaměstnanosti	Mgr. Hošková	Kolegium	15. 12. 2008	KZ nebyl v roce 2008 publikován
08/07	Prostředky státního rozpočtu vynaložené na podporu technologických center a center strategických služeb	Ing. Brandt	Kolegium	12. 11. 2008	4/2008
08/08	Státní finanční aktiva a prostředky státního rozpočtu zahrnuté do kapitoly <i>Operace státních finančních aktiv</i>	JUDr. Kadaňová	Kolegium	1. 10. 2008	4/2008
08/09	Prostředky státního rozpočtu vynakládané na informační a komunikační technologie v souvislosti s převzetím schengenského acquis	Ing. Brynychová	Kolegium	23. 10. 2008	4/2008
08/10	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy</i> za rok 2007	Ing. Steidlová	Kolegium	13. 10. 2008	4/2008
08/11	Finanční prostředky vybírané na základě zákona Českou národní zdravotní pojišťovnou	JUDr. Kadaňová	Kolegium	12. 11. 2008	4/2008
08/12	Prodej nemovitostí ve vlastnictví státu spravovaných Pozemkovým fondem České republiky	Mgr. Profeldová	Kolegium	12. 11. 2008	4/2008
08/13	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo práce a sociálních věcí</i> za rok 2007	Ing. Vedral	Kolegium	15. 12. 2008	4/2008
08/14	Finanční prostředky vynaložené v souvislosti s budováním Státní pokladny	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium	15. 12. 2008	4/2008

Číslo KA	Předmět kontroly	KA řídil člen NKÚ	Schvalovací orgán NKÚ	Datum schválení	Zveřejnění ve věstníku, částka/rok
08/15	Státní program podpory cestovního ruchu	Ing. Skála	Kolegium	23. 10. 2008	4/2008
08/16	Projekt partnerství veřejného a soukromého sektoru <i>Výstavba justičního areálu v Ústí nad Labem</i>	Ing. Adámek	Kolegium	12. 11. 2008	4/2008
08/18	Hospodaření Ministerstva zemědělství se státním majetkem	Ing. Steidlová	Kolegium	15. 12. 2008	KZ nebyl v roce 2008 publikován
08/34	Prostředky státního rozpočtu určené na podporu rodin	MVDr. Němeček	Kolegium	18. 8. 2008	3/2008

4. Kontrolní akce zahájené v roce 2008 a dokončované v roce 2009

Číslo KA	Předmět kontroly	KA řídil člen NKÚ	Schvalovací orgán NKÚ	Datum schválení	Zveřejnění ve věstníku, částka/rok
08/17	Prostředky státního rozpočtu vynakládané na ekologickou likvidaci nepotřebné munice a s tím související činnosti u Ministerstva obrany	Ing. Zeman	Kolegium		
08/19	Finanční prostředky určené na rozvoj a modernizaci vodních cest a přístavů	Ing. Adámek	Kolegium		
08/20	Prostředky státního rozpočtu poskytované církvím a náboženským společnostem	Ing. Zeman	Kolegium		
08/21	Hospodaření státních podniků, u nichž funkci zakladatele vykonává Ministerstvo zdravotnictví	Ing. Macháček	Kolegium		
08/22	Finanční prostředky určené na čištění odpadních vod	MVDr. Němeček	Kolegium		
08/23	Hospodaření příspěvkových organizací s majetkem státu a s prostředky státního rozpočtu poskytnutými z kapitoly <i>Ministerstvo kultury</i>	Mgr. Hošková	Kolegium		
08/24	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Energetický regulační úřad</i> a hospodaření v rámci této kapitoly	Ing. Vedral	Kolegium		
08/25	Finanční prostředky určené na realizaci opatření LEADER a LEADER+ v rámci Společné zemědělské politiky	Ing. Brynychová	Kolegium		
08/26	Finanční prostředky na pořízení silničního spojení Brno – Vídeň (R52)	Ing. Skála	Kolegium		
08/27	Finanční prostředky určené na akce oprav a údržby pozemních komunikací	Ing. Adámek	Kolegium		

Číslo KA	Předmět kontroly	KA řídil člen NKÚ	Schvalovací orgán NKÚ	Datum schválení	Zveřejnění ve věstníku, částka/rok
08/28	Majetek státu a prostředky státního rozpočtu v kapitole <i>Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy</i>	Ing. Steidlová	Kolegium		
08/29	Finanční prostředky určené na programy podpory rozvoje průmyslových zón a regeneraci území a objektů pro následné průmyslové a podnikatelské využití	Ing. Brandt	Kolegium		
08/30	Hospodaření Ministerstva obrany se státním majetkem	Ing. Vedral	Kolegium		
08/31	Hospodaření s majetkem státu při ukončení činnosti České konsolidační agentury	Mgr. Profeldová	Kolegium		
08/32	Prostředky státního rozpočtu určené na vybudování Mezinárodního centra klinického výzkumu v Brně	MVDr. Němeček	Kolegium		
08/33	Finanční prostředky určené na výstavbu univerzitního kampusu Masarykovy univerzity v Brně	Ing. Macháček	Kolegium		
08/35	Návratné finanční výpomoci poskytnuté Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem zemědělství	Ing. Macháček	Kolegium		
08/36	Prostředky vybírané na základě zákona Vojenskou zdravotní pojišťovnou České republiky	JUDr. Kadaňová	Kolegium		
08/37	Finanční prostředky vynakládané na poradenské služby ústředními orgány státní správy	Ing. Brynychová	Kolegium		
08/38	Peněžní prostředky určené na programy podpor výroby energie z obnovitelných zdrojů energie a úspor energie	Ing. Brandt	Kolegium		

Pozn.: Kolegium NKÚ tvoří prezident NKÚ, viceprezident NKÚ a členové NKÚ.
Senáty NKÚ jsou kolektivní orgány NKÚ složené ze tří a více členů NKÚ.

Přehled kontrolních akcí, jejichž kontrolní závěr byl schválen NKÚ a v roce 2008 projednán kontrolním výborem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Usnesení kontrolního výboru	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády číslo	Usnesení vlády číslo	Shrnutí usnesení výboru
262	6. 11. 2008	06/27	863/07	842/07	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MF ke KZ obsažené v materiálu vlády.
261	6. 11. 2008	06/33	1138/07	866/07	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MF ke KZ obsažené v materiálu vlády.
256	5. 11. 2008	08/34	1526/08	1301/08	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MPSV ke KZ obsažené v materiálu vlády; II. konstatuje, že činnost MPSV byla v kontrolovaném období v rozporu se zákony: a) č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, b) č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, c) č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě; III. konstatuje, že MPSV a) nevyhodnotilo využití použitých finančních prostředků, b) uvedlo do SZÚ kapitoly 313 – <i>Ministerstvo práce a sociálních věcí</i> nepravdivé údaje, c) bez odůvodnění měnilo podmínky poskytování finančních prostředků v průběhu jejich poskytování, d) použilo nestandardní postupy při nakládání s finančními prostředky SR, e) má nedostatečný řídicí a kontrolní systém, který vyvolává vysoké riziko nevhodného nakládání s finančními prostředky; IV. žádá ministra práce a sociálních věcí, aby do 31. 3. 2009 předložil KV zprávu o realizaci nápravných opatření přijatých ke KZ č. 08/34 za rok 2008.
255	5. 11. 2008	07/04	1738/07	35/08	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MD ke KZ obsažené v materiálu vlády; II. konstatuje, že MD a) v příslušném kontrolovaném období (tj. od 1. 1. 2000 do 31. 12. 2006 a v případě rozestavěných akcí do 31. 7. 2007) nevytvořilo podmínky pro hospodárné nakládání s finančními prostředky, b) nenaplnilo opatření uložená z KZ č. 04/26 usnesením vlády č. 1177/2005, c) umožnilo formální hodnocení při posuzování projektů operačního programu <i>Infrastruktura</i> u některých hodnotících kritérií; III. žádá ministra dopravy, aby do 31. 12. 2008 předložil KV a) informaci o realizaci plnění opatření, která vyplynula z KZ, b) „metodickou pomůcku“, včetně informace o procesu tvorby této metodické pomůcky – příručky.

Pozn.: Seznam použitých zkratk je uveden v příloze č. 4 výroční zprávy NKÚ za rok 2008.

Usnesení kontrolního výboru	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády číslo	Usnesení vlády číslo	Shrnutí usnesení výboru
254	5. 11. 2008	07/22	1291/08	1300/08	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MS ke KZ obsažené v materiálu vlády; II. konstatuje, že a) investiční příprava a schvalovací proces investiční akce <i>Výstavba Justičního areálu v Brně</i> byly realizovány ve funkčním období ministra Pavla Němce, b) Krajský soud v Brně nedostatečně řídil projekt Justičního areálu v Brně, c) KS v Brně neúplně informoval KV PS PČR, d) KS a MS postupovaly v rámci projektu Justičního areálu v Brně nevhodně do července 2006, e) systém řízení a kontroly zřizovaných organizací vykazuje vysoké riziko nevhodného nakládání s finančními prostředky; III. žádá ministra spravedlnosti, aby do 31. 3. 2009 předložil KV a) návrh změn systému řízení a kontroly zřizovaných organizací, b) vyhodnocení a návrh procesu realizace investic, c) návrh možností trestní odpovědnosti osob v procesu řídicí kontroly, d) návrh odpovědnosti členů hodnotících komisí v rámci výběrových řízení v procesu zadávání veřejných zakázek.
250	5. 11. 2008	07/12	246/08	230/08	KV bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MPO, MF, MMR, MPSV a CRR ke KZ obsažené v materiálu vlády.
248	11. 9. 2008	06/32	1272/07	984/07	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MV ke KZ obsažené v materiálu vlády; II. žádá ministra vnitra, aby do 31. 12. 2008 předložil KV a) zprávu o aktuálních nápravných opatřeních v rámci hospodaření s nemovitým majetkem MV, b) zprávu o hospodaření Zařízení služeb pro MV k 30. 9. 2008.
247	11. 9. 2008	07/09	318/08	443/08	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MŠMT ke KZ obsažené v materiálu vlády; II. doporučuje ministru školství, mládeže a tělovýchovy pravidelně konat v daném účetním období pro všechny příspěvkové organizace školení k zabezpečení správného postupu při účtování majetku, provádění inventarizací a likvidace majetku navrženého k vyřazení (viz opatření přijatá ke KZ uvedená v materiálu vlády).
246	11. 9. 2008	07/03	44/08	92/08	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MO ke KZ obsažené v materiálu vlády; II. žádá ministryni obrany, aby do 30. 9. 2008 předložila KV vyhodnocení nápravných opatření přijatých usnesením vlády č. 92/2008.
245	11. 9. 2008	05/31	238/08	235/08	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) informaci MZd ke KZ obsaženou v materiálu vlády, c) informaci MF ke KZ obsaženou v materiálu vlády; II. žádá ministra zdravotnictví, aby do 31. 12. 2008 předložil KV zprávu o výsledcích následných kontrol opatření přijatých a realizovaných Oborovou zdravotní pojišťovnou zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví a Zdravotní pojišťovnou METAL-ALIANCE k odstranění nedostatků zjištěných NKÚ.

Usnesení kontrolního výboru	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády číslo	Usnesení vlády číslo	Shrnutí usnesení výboru
243	10. 9. 2008	07/19	1174/08	1103/08	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MS ke KZ obsažené v materiálu vlády, c) opatření přijatá k odstranění nedostatků uvedených v KZ obsažená ve stanovisku uvedeném v usnesení vlády ke KZ; II. konstatuje, že činnost Věžeňské služby ČR byla v kontrolovaném období v rozporu se zákonem č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, zákonem č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, vyhláškou MF č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku.
241	10. 9. 2008	07/11	327/08	437/08	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MZe ke KZ obsažené v materiálu vlády, c) stanovisko SZIF ke KZ obsažené v materiálu vlády; II. doporučuje ministroví zemědělství a) odstranit všechny dosud trvající nedostatky v legislativní činnosti, zejména vyjasnit rozdílná stanoviska NKÚ a MZe nebo SZIF, b) provádět kontroly čerpání dotací v takovém rozsahu a u takového počtu žadatelů, jak stanovují národní a evropské předpisy, c) vypořádat kurzové rozdíly, d) zajistit, aby MZe věnovalo dostatečnou pozornost vyhodnocování výsledků auditních misí orgánu EU, aby ČR nemusela vracet žádné finanční prostředky do rozpočtu EU; III. žádá ministra zemědělství a ředitele SZIF, aby do 30. 10. 2008 předložili KV zprávu o aktuálním stavu odstranění zjištěných nedostatků.
239	10. 9. 2008	05/35	308/08	439/08	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MF, MD, MPSV, MMR, MPO, MZe a MZV ke KZ obsažené v materiálu vlády; II. žádá ministra financí, aby do 30. 9. 2008 předložil KV a) návrh vyhlášky oceňování majetkových účastí státu, b) informaci o stavu zavedení účetnictví v kapitolách 396 – <i>Státní dluh</i> , 397 – <i>Operace státních finančních aktiv</i> a 398 – <i>Všeobecná pokladní správa</i> .
237	10. 9. 2008	05/27	224/08	231/08	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MF ke KZ obsažené v materiálu vlády; II. konstatuje, že ČKA vynakládala finanční prostředky ne hospodárně, neefektivně a neúčelně.

Usnesení kontrolního výboru	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády číslo	Usnesení vlády číslo	Shrnutí usnesení výboru
227	22. 5. 2008	07/13	306/08	848/08	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MPSV ke KZ obsažené v materiálu vlády; II. konstatuje, že MPSV nemá zaveden funkční účetní systém ani funkční vnitřní kontrolní systém; III. konstatuje, že činnost MPSV byla v rozporu se zákony č. 563/1991 Sb., o účetnictví, č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, č. 219/2000 Sb., o majetku ČR, č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole; IV. konstatuje, že a) nález NKÚ opakovaně deklaruje nedostatky systémového charakteru, které jsou důsledkem nedostatečného systému řízení a neúčinného kontrolního systému, b) navrhovaná opatření nejsou systémová a dostatečně konkrétní; V. žádá ministra práce a sociálních věcí, aby do 31. 7. 2008 předložil KV návrh systémových opatření k vybudování funkčního účetního systému a funkčního systému vnitřní kontroly.
226	22. 5. 2008	06/20	291/07	400/07	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MPO ke KZ obsažené v materiálu vlády, c) informaci MPO o plnění systémových opatření ke zkvalitnění účetního systému; II. konstatuje, že činnost MPO byla v kontrolovaném období v rozporu se zákony č. 563/1991 Sb., o účetnictví, č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole; III. žádá ministra průmyslu a obchodu, aby do 31. 7. 2008 předložil KV návrh systémových opatření při přechodu na aktuální účetní systém a vybudování funkčního systému vnitřní kontroly včetně přímo řízených organizací; IV. žádá ministra financí, aby v návaznosti na usnesení KV č. 219 do 15. 8. 2008 předložil KV návrh řešení problematiky oceňování majetkových účastí státu v obchodních společnostech.
225	22. 5. 2008	07/26, 06/21	1/08, 452/07	37/08, 401/07	KV I. bere na vědomí a) KZ 07/26, b) stanovisko MŠMT ke KZ obsažené v materiálu vlády 1/2008, c) KZ 06/21, d) stanovisko MŠMT ke KZ obsažené v materiálu vlády 452/2007; II. konstatuje, že MŠMT nemá zavedený funkční účetní systém ani funkční vnitřní kontrolní systém; III. konstatuje, že činnost MŠMT je dlouhodobě v rozporu se zákony č. 563/1991 Sb., o účetnictví, č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole; IV. žádá ministra školství, mládeže a tělovýchovy, aby do 31. 7. 2008 předložil KV návrh systémových opatření k vybudování funkčního účetního systému a funkčního systému vnitřní kontroly.
224	22. 5. 2008	07/28	789/08	905/08	KV I. bere na vědomí a) KZ; II. konstatuje, že činnost RRTV byla dlouhodobě v rozporu se zákony č. 563/1991 Sb., o účetnictví, č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole; III. žádá předsedu RRTV, aby do 30. 6. 2008 předložil KV zprávu o průběhu naplňování ustanovení zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, od data jeho účinnosti.

Usnesení kontrolního výboru	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády číslo	Usnesení vlády číslo	Shrnutí usnesení výboru
220	15. 5. 2008	05/33	1546/06, 1894/06	1184/06	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MF ke KZ obsažené v materiálu vlády, c) stanovisko MPSV ke KZ obsažené v materiálu vlády.
219	15. 5. 2008	05/25	562/06	468/06	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanoviska MF, MMR a MPO ke KZ obsažené v materiálu vlády; II. žádá ministra průmyslu a obchodu a ministra pro místní rozvoj, aby do 15. 8. 2008 předložili KV analýzu aktuálního stavu státních podniků; III. žádá ministra financí, aby do 15. 8. 2008 předložil KV průkazný seznam majetkových účastí státu a zároveň návrh procesu výkonu vlastnických práv v těchto majetkových účastech.
218	14. 5. 2008	06/38	180/08	233/08	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MO ke KZ obsažené v materiálu vlády; II. žádá ministryni obrany, aby do 31. 5. 2008 předložila KV zprávu o možných dopadech případného přijetí vládního návrhu zákona o zmírnění některých majetkových křivd způsobených církvím a náboženským společenstvem v době nesvobody, o vypořádání majetkových vztahů mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) /sněmovní tisk 482/ na hospodaření státního podniku Vojenské lesy a statky.
217	14. 5. 2008	06/35	290/08	442/08	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MŠMT ke KZ obsažené v materiálu vlády; II. žádá ministra školství, mládeže a tělovýchovy, aby předložil KV vládou schválenou koncepci rozvoje informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání.
203	3. 4. 2008	05/26	V226/06	988/06	KV bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MO ke KZ obsažené v materiálu vlády.
202	3. 4. 2008	05/38, 07/06, 07/08	1241/06, 298/08, 1759/07	950/06, 440/08, 39/08	KV I. bere na vědomí projednávané KZ; II. na základě projednaných KZ konstatuje a) činnost MPSV byla v kontrolovaném období 2003 až 2006 v rozporu se zákony č. 563/1991 Sb., o účetnictví, č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, č. 219/2000 Sb., o majetku ČR, č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole; b) nálezy NKÚ opakovaně deklarují nedostatky systémového charakteru, které vznikají v důsledku nedostatečného systému řízení a neúčinného kontrolního systému; c) systémové nedostatky v rámci programu 213 210 při obnově a rozvoji úřadů práce; III. žádá ministra práce a sociálních věcí, aby do 31. 5. 2008 předložil KV návrhy systémového řešení organizace a řízení MPSV, včetně přímo řízených organizací; IV. žádá ministra práce a sociálních věcí, aby do 31. 5. 2008 předložil KV a) ekonomickou analýzu, včetně rizik, a vyhodnocení účinnosti nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti od roku 2000, b) koncepci rozvoje resortu dle § 22 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, c) zprávy z kontrol MF od roku 2000, d) závěry z externích auditů provedených od roku 2000, e) zprávu o aktuálním stavu dokumentace programu 213 210, včetně stanoviska MF, f) zprávu o aktuálních opatřeních a metodice řízení a kontroly v oblasti rozvoje reprodukce dlouhodobého majetku MPSV.

Usnesení kontrolního výboru	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády číslo	Usnesení vlády číslo	Shrnutí usnesení výboru
187	21. 2. 2008	06/19	1024/07	840/07	KV bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MO ke KZ obsažené v materiálu vlády.
186	21. 2. 2008	05/14	632/06	732/06	KV bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MO ke KZ obsažené v materiálu vlády.
173	17. 1. 2008	06/30	1167/07	988/07	KV bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MMR ke KZ obsažené v materiálu vlády.
172	17. 1. 2008	06/26	1259/07	983/07	KV I. bere na vědomí a) KZ, b) stanovisko MZe ke KZ obsažené v materiálu vlády, c) stanovisko SZIF ke KZ obsažené v materiálu vlády; II. doporučuje ministrovi zemědělství a) odstranit všechny dosud trvající nedostatky v legislativní činnosti, zejména vyjasnit rozdílná stanoviska NKÚ a MZe a SZIF, b) provádět kontroly čerpání dotací v takovém rozsahu a u takového počtu žadatelů, jak stanovují národní a evropské předpisy, c) odstranit nedostatky při rozhodování o vrácení dotací a zajistit co nejrychlejší vrácení těchto neoprávněně použitých finančních prostředků.

Přehled kontrolních akcí, jejichž kontrolní závěr byl schválen NKÚ a v roce 2008 projednán vládou ČR

Usnesení vlády	Datum jednání	Materiál vlády	Číslo KA	Opatření KO na vědomí	Vládou uložená opatření	Souhlas NKÚ s přijatými opatřeními
1523/08	1. 12. 2008	1748/08	07/20	ANO	Vláda bere na vědomí opatření přijatá MV a podnikem Česká pošta, s.p., obsažená ve stanovisku ke KZ obsaženém v materiálu vlády a ukládá ministru vnitra realizovat opatření k odstranění nedostatků uvedených v KZ, obsažená ve stanoviscích MV, podniku Česká pošta, s.p., a MK ke KZ a informovat vládu do 31. 3. 2009 o realizaci těchto opatření.	ANO
1522/08	1. 12. 2008	1708/08	08/03	NE	Vláda ukládá ministru školství, mládeže a tělovýchovy realizovat opatření k odstranění nedostatků uvedených v KZ obsažená ve stanovisku MŠMT ke KZ a informovat vládu do 31. 12. 2009 o realizaci těchto opatření.	ANO
1521/08	1. 12. 2008	1712/08	08/02	NE	Neuloženo	ANO
1303/08	20. 10. 2008	1542/08	07/25	NE	Vláda ukládá ministru dopravy: 1. realizovat opatření obsažená ve stanovisku MD ke KZ; 2. informovat vládu do 31. 12. 2008 o plnění těchto opatření; 3. zpracovat a vládě do 20. 12. 2008 předložit analýzu rizikových míst v bezpečnosti železniční dopravy a cestujících, včetně stanovení časového harmonogramu jejich odstraňování a výše potřebných finančních prostředků.	ANO
1302/08	20. 10. 2008	1511/08	07/19	ANO	Vláda bere na vědomí informaci o plnění přijatých opatření.	ANO
1301/08	20. 10. 2008	1526/08	08/34	ANO	Vláda ukládá ministru práce a sociálních věcí do 31. 3. 2009 1. informovat vládu o plnění opatření přijatých k odstranění nedostatků uvedených v KZ, která byla obsažena ve stanovisku MPSV ke KZ; 2. přehodnotit jednotlivé cíle <i>Akčního plánu na podporu rodin s dětmi</i> a <i>Koncepce podpory rodin s dětmi</i> pro následující období.	ANO

Usnesení vlády	Datum jednání	Materiál vlády	Číslo KA	Opatření KO na vědomí	Vládou uložená opatření	Souhlas NKÚ s přijatými opatřeními
1300/08	20. 10. 2008	1291/08	07/22	ANO	Vláda ukládá ministru spravedlnosti: 1. realizovat opatření přijatá k odstranění nedostatků, obsažená ve stanovisku MS ke KZ; 2. informovat vládu do 31. 3. 2009 o plnění opatření přijatých k nápravě zjištěných nedostatků.	ANO
1104/08	3. 9. 2008	1160/08	07/24	NE	Vláda ukládá ministru školství, mládeže a tělovýchovy informovat vládu do 31. 12. 2008 o plnění opatření obsažených ve stanovisku MŠMT ke KZ.	ANO
-	3. 9. 2008	1291/08	07/22	Přerušeno	Přerušeno; viz usnesení vlády 1300/2008.	Zatím ne
1103/08	3. 9. 2008	1174/08	07/19	ANO	Vláda ukládá ministru spravedlnosti informovat vládu do 30. 9. 2008 o plnění opatření přijatých k odstranění nedostatků uvedených v KZ.	ANO
906/08	23. 7. 2008	1110/08	07/21	NE	Vláda ukládá ministryni obrany 1. realizovat opatření k nápravě nedostatků uvedených v KZ, 2. vyhodnotit do 23. 1. 2009 přijatá opatření a s výsledkem tohoto vyhodnocení seznámit vládu a prezidenta NKÚ.	ANO
905/08	23. 7. 2008	789/08	07/28	NE	Vláda ukládá ministru kultury informovat vládu do 30. 6. 2009 o odstranění nedostatků uvedených v KZ.	ANO
887/08	9. 7. 2008	1050/08	07/23	NE	Vláda ukládá ministru pro místní rozvoj: 1. v maximální míře využít zkušenosti z realizace programovacího období 2004–2006 v programovacím období 2007–2013; 2. informovat vládu o přijatých opatřeních do 15. 9. 2008.	ANO
-	9. 7. 2008	789/08	07/28	Přerušeno	Přerušeno; viz usnesení vlády 905/2008.	Zatím ne
850/08	9. 7. 2008	604/08	07/17	NE	Vláda ukládá ministru školství, mládeže a tělovýchovy realizovat opatření MŠMT obsažená ve stanovisku MŠMT ke KZ.	ANO
849/08	9. 7. 2008	769/08	07/18	NE	Vláda ukládá ministru práce a sociálních věcí informovat vládu do 31. 12. 2008 o plnění opatření obsažených ve stanovisku MPSV ke KZ.	ANO
848/08	9. 7. 2008	306/08	07/13	ANO	Vláda ukládá ministru práce a sociálních věcí informovat vládu do 31. 12. 2008 o plnění přijatých opatření.	ANO

Usnesení vlády	Datum jednání	Materiál vlády	Číslo KA	Opatření KO na vědomí	Vládou uložená opatření	Souhlas NKÚ s přijatými opatřeními
847/08	9. 7. 2008	613/08	07/14	NE	Vláda ukládá ministryni obrany: 1. realizovat opatření k nápravě nedostatků uvedených v KZ; 2. vyhodnotit do 9 měsíců přijatá opatření a s výsledkem tohoto vyhodnocení seznámit vládu a členku NKÚ pověřenou řízením KA.	ANO
-	21. 4. 2008	306/08	07/13	Přerušeno	Přerušeno; viz usnesení vlády 848/2008.	Zatím ne
443/08	21. 4. 2008	318/08	07/09	NE	Vláda ukládá ministru školství, mládeže a tělovýchovy realizovat opatření ke KZ uvedená v materiálu vlády.	ANO
442/08	21. 4. 2008	290/08	06/35	NE	Vláda I. mění usnesení vlády č. 792/2004, o Koncepci financování informačních a komunikačních služeb ve školách po roce 2005, ve znění usnesení vlády č. 1219/2005 tak, že se 1. zrušuje bod II/2a uvedeného usnesení, 2. dosavadní bod II/2b označuje jako bod II/2a a dosavadní bod II/2c jako bod II/2b, II. ukládá ministru školství, mládeže a tělovýchovy zpracovat a vládě do 30. 6. 2008 předložit návrh koncepce rozvoje ICT ve vzdělávání.	ANO
441/08	21. 4. 2008	328/08	07/16	NE	Vláda ukládá ministru životního prostředí 1. realizovat opatření uvedená ve stanovisku MŽP ke KZ, 2. informovat vládu do 31. 12. 2008 o plnění uvedených opatření.	ANO
440/08	21. 4. 2008	298/08	07/06	ANO	Vláda ukládá ministru práce a sociálních věcí informovat vládu do 30. 9. 2008 o tom, jak jsou plněna opatření přijatá k odstranění nedostatků uvedených v KZ, která byla uvedena ve stanovisku ke KZ.	ANO
439/08	21. 4. 2008	308/08	05/35	NE	Vláda ukládá 1. ministrům pro místní rozvoj, práce a sociálních věcí, financí, dopravy, průmyslu a obchodu, zemědělství a zahraničních věcí přijmout opatření k odstranění nedostatků uvedených v KZ a zabezpečit dodržování zákonných postupů, 2. ministru financí a) realizovat opatření k zavedení účetnictví v rozpočtových kapitolech <i>Všeobecná pokladní správa, Operace státních finančních aktiv a Státní dluh</i> , b) vydat vyhlášku v souladu s novelou zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla (§ 36 odst. 4), c) informovat vládu do 30. 9. 2008 o realizaci uvedených opatření.	ANO

Usnesení vlády	Datum jednání	Materiál vlády	Číslo KA	Opatření KO na vědomí	Vládou uložená opatření	Souhlas NKÚ s přijatými opatřeními
438/08	21. 4. 2008	307/08	07/15	NE	Vláda ukládá ministru financí 1. zajistit realizaci opatření obsažených ve stanovisku MF ke KZ, 2. informovat vládu do 30. 9. 2008 o realizaci uvedených opatření.	ANO
437/08	21. 4. 2008	327/08	07/11	NE	Vláda ukládá ministru zemědělství 1. přijmout opatření k odstranění nedostatků uvedených v KZ a do 31. 8. 2008 informovat vládu o jejich splnění, 2. zpracovat a vládě do 30. 9. 2008 předložit návrh způsobu vypořádání kurzových rozdílů souvisejících s příjmem prostředků EU.	ANO
235/08	10. 3. 2008	238/08	05/31	NE	Vláda ukládá ministru zdravotnictví zabezpečit v roce 2008 následnou kontrolu opatření přijatých a realizovaných Oborovou zdravotní pojišťovnou zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví a Zdravotní pojišťovnou METAL-ALIANCE k odstranění nedostatků zjištěných kontrolou NKÚ.	ANO
234/08	10. 3. 2008	177/08	07/10	NE	Vláda ukládá ministru kultury: 1. realizovat do 30. 4. 2008 opatření k nápravě nedostatků uvedených v KZ, obsažená ve stanovisku ke KZ, včetně vydání pokynu správce programu k prevenci nedostatků a závad, 2. vyhodnotit do 30. 9. 2008 přijatá opatření a s výsledkem seznámit vládu a člena NKÚ pověřeného řízením KA.	ANO
233/08	10. 3. 2008	180/08	06/38	ANO	Vláda bere na vědomí opatření přijatá k odstranění nedostatků uvedených v KZ, obsažená ve stanovisku ke KZ, s tím, že zjištěné nedostatky byly v plném rozsahu a ve stanovených termínech odstraněny; opatření s trvalou platností budou i nadále realizována.	ANO
232/08	10. 3. 2008	164/08	07/07	NE	Vláda ukládá ministru financí: 1. zajistit realizaci stanoviska MF ke KZ, zejména úpravu příslušných aktů řízení souvisejících s problematikou převádění cel do rozpočtu EU a do SR, 2. informovat vládu do 30. 4. 2008 o plnění výše uvedených opatření.	ANO
231/08	10. 3. 2008	224/08	05/27	NE	Neuloženo	ANO

Usnesení vlády	Datum jednání	Materiál vlády	Číslo KA	Opatření KO na vědomí	Vládou uložená opatření	Souhlas NKÚ s přijatými opatřeními
230/08	10. 3. 2008	246/08	07/12	NE	Vláda ukládá ministru práce a sociálních věcí, ministru průmyslu a obchodu a ministru financí: 1. přijmout odpovídající opatření k odstranění zjištěných nedostatků a zabezpečit dodržování zákonných postupů a správné nakládání s prostředky SR, 2. informovat vládu do 30. 6. 2008 o realizaci uložených opatření.	ANO
92/08	30. 1. 2008	44/08	07/03	NE	Vláda ukládá ministryni obrany: 1. realizovat opatření k nápravě nedostatků uvedených v KZ, 2. vyhodnotit do 30. 7. 2008 opatření přijatá k nápravě nedostatků uvedených v KZ a s výsledkem tohoto vyhodnocení seznámit vládu a člena NKÚ pověřeného řízením KA.	ANO
91/08	30. 1. 2008	43/08	07/05	NE	Vláda ukládá ministru průmyslu a obchodu: 1. realizovat opatření obsažená ve stanovisku ke KZ k odstranění nedostatků uvedených v KZ, 2. informovat vládu do 29. 2. 2008 o plnění těchto opatření.	ANO
39/08	16. 1. 2008	1759/07	07/08	ANO	Vláda ukládá ministru práce a sociálních věcí informovat vládu do 30. 6. 2008 o plnění opatření přijatých k odstranění nedostatků uvedených v KZ.	ANO
38/08	16. 1. 2008	1848/07	07/01	ANO	Vláda ukládá ministru vnitra informovat vládu do 30. 6. 2008 o plnění opatření přijatých k odstranění nedostatků uvedených v KZ.	ANO
37/08	16. 1. 2008	1/08	07/26	NE	Vláda ukládá ministru školství, mládeže a tělovýchovy: 1. realizovat opatření obsažená ve stanovisku ke KZ, 2. informovat vládu do 30. 9. 2008 o plnění těchto opatření.	ANO
36/08	16. 1. 2008	1733/07	07/02	NE	Vláda ukládá ministru životního prostředí: 1. realizovat opatření obsažená ve stanovisku ke KZ, 2. informovat vládu do 30. 6. 2008 o plnění těchto opatření, 3. zpracovat a vládě do 31. 12. 2008 předložit návrh opatření k plnění směrnice Rady 96/62/ES ze dne 27. 9. 1996 o posuzování a řízení kvality vnějšího ovzduší.	NE
35/08	16. 1. 2008	1738/07	07/04	NE	Vláda ukládá ministru dopravy: 1. realizovat opatření obsažená ve stanovisku ke KZ a rozšířená o náměty prezidenta NKÚ, 2. informovat vládu do 30. 6. 2008 o plnění těchto opatření.	ANO

Příloha č. 4 k výroční zprávě NKÚ za rok 2008

Seznam použitých zkratk

AMU	Akademie múzických umění
APZ	Aktivní politika zaměstnanosti
CEDR	Centrální evidence dotací
CRR	Centrum pro regionální rozvoj ČR
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČKA	Česká konsolidační agentura
ČNB	Česká národní banka
ČNZP	Česká národní zdravotní pojišťovna
ČP	Česká pošta, s.p.
ČR	Česká republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy
DPH	Daň z přidané hodnoty
EK	Evropská komise
ES	Evropská společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EÚD	Evropský účetní dvůr
EUROSAI	Evropská organizace nejvyšších kontrolních institucí
FOD	Fond ohrožených dětí
ICT	Informační a komunikační technologie
INTOSAI	Mezinárodní organizace nejvyšších kontrolních institucí
IPSAS	Mezinárodní účetní standardy pro veřejný sektor
ISPROFIN	Informační systém programového financování
JISŽP	Jednotný informační systém o životním prostředí
KA	Kontrolní akce
KO	Kontrolovaná osoba
KS	Krajský soud
KV	Kontrolní výbor PS PČR
KZ	Kontrolní závěr
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MSSF	Monitorovací systém strukturálních fondů

MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NFV	Návratná finanční výpomoc
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NNO	Nestátní neziskové organizace
NPV I	Národní program výzkumu I
OSFA	Operace státních finančních aktiv
PF ČR	Pozemkový fond České republiky
PPP	Partnerství veřejného a soukromého sektoru
PS PČR	Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
RRTV	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání
SAI	Supreme Audit Institutions (nejvyšší kontrolní instituce)
SFA	Státní finanční aktiva
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SP	Státní pokladna
SR	Státní rozpočet
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	Společná zemědělská politika
SZÚ	Státní závěrečný účet
ÚP BM	Úřad práce Brno-město
VIES	Value Added Tax Information Exchange System (systém výměny informací o dani z přidané hodnoty)

Věstník Nejvyššího kontrolního úřadu

Ročník XVII (2009)

Vydavatel:

Nejvyšší kontrolní úřad, Jankovcova 2, 170 04 PRAHA 7

Redakce:

Odbor komunikace NKÚ; tel.: 233 045 156, fax: 233 044 156

E-mail: vestnik@nku.cz

Vychází čtvrtletně

Částka za I. čtvrtletí 2009 vyšla dne 31. března 2009

ISSN 1210-9703